

TIPOLOGIJA I PLAN SPASENJA

PAVLE SIMOVIĆ

Naziv djela: Tipologija i Plan spasenja

Autor: Pavle Simović

Grafičko rješenje korica

i priprema za štampu: Pavle Simović

Izdavač: Institut za izučavanje religije
www.religija.me

Štampa: „Donat Graf“ Beograd

Drugo izdanje, 2019

CIP – Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-696-05-4
COBISS.CG-ID 31244816

SADRŽAJ

UVOD U TIPOLOGIJU	5
1. KRVNE ŽRTVE	11
2. ISTORIJA ZEMALJSKE SVETINJE	19
3. ELEMENTI ZEMALJSKOG SVETILIŠTA	26
4. SVEŠTENICI GOSPODNI	38
5. SVEŠTENIČKA SLUŽBA U SVETINJI	48
6. OBREDI I PRAZNICI KAO ODREDNICE PLAN SPASENJA	60
7. PROLJEĆNI PRAZNICI	74
8. JESENJI PRAZNICI	84
9. ŽRTVE I PRINOSI	96
10. POSEBNE ŽRTVE I OBREDI	111
11. LEVITSKI ZAKONI: OPROSNA GODINA I GRADOVI UTOČIŠTA	120
12. RAZNI DRUGI TIPSKI PRIKAZI	131
13. PROTIVZAKONSKI I OBREDNI GRIJESI	142
14. TIPOLOGIJA 12 PLEMENA IZRAELA (1. DIO)	153
15. TIPOLOGIJA 12 PLEMENA IZRAELA (2. DIO)	173
16. 144.000 ZAPEČAĆENIH NA SPASENJE	190
17. LIČNOSTI KAO TIPOVI HRISTA	208
18. TIPOLOGIJA HRAMA	223
19. TIPOLOGIJA ULASKA U OBEĆANU ZEMLJU	235
LITERATURA	247
O PISCU	248

TIPOLOGIJA I PLAN SPASENJA

UVOD U TIPOLOGIJU

Da bismo se uspješno bavili proučavanjem kompleksnog sistema uspostavljenog od Božjeg u svrhu prikaza Plana spasenja, Božjeg udijela i udijela palog čovjeka u tom planu, prvo što moramo razumjeti su osnovni koncepti i biblijska terminologija. Zatim moramo odvojiti tematske celine i razmotriti ih zasebno i u međusobnoj vezi. Kao rezultat takvog sistemskog proučavanja, dobićemo ukupnu sliku Božjeg plana za spasenje čovjeka.

OSNOVE PLANA SPASENJA

Biblija nas uči da je našu planetu, život na njoj i univerzum, sve vidljivo i nevidljivo, stvorio Bog Otac preko svog Sina, Isusa Hrista (vidi Kolsanima 1:16; Jovan 1:3; Postanje 1. glava).

Iz biblijskih spisa saznajemo da je čovjek stvoren kao moralno odgovorno biće, sa slobodnom voljom bez koje ljubav nije moguća. Čovjek je, dakle, mogao sam da odluči da izabere vjernost i poslušnost svom Tvorcu i duhovnim zakonima održivosti života u univerzumu tj. da bude u živoj vezi sa Izvorom života i ispunjava svrhu svog postojanja, ili da se odluči za alternativni put. Alternativa je podrazumijevala otkazivanje poslušnosti Bogu, „nezavisnost“ i status „boga“ za sebe. Odmah po stvaranju, čovjek je bio izložen opasnosti od prihvatanja takvog koncepta, jer se, prema Bibliji, jedno stvoreno biće pobunilo protiv Boga i zavelo na svoju stranu jednu trećinu bića zvanih anđeli, koja su egzistirala u Božjem neposrednom okruženju (vidi Isaija 14:12-15; Ezekijel 28:6, 11-19; Otkrivenje 12:3-5; 7-9). Anđeo iz najvišeg reda heruvima (zaklanjača kod Božjeg prestola) kojeg Biblija naziva Svjetlonosa ili Lucifer okrenuo se protiv Boga i postao Sotona (protivnik). Pali anđeli (Juda 6) postali su demoni potčinjeni Luciferu koji iza kulisa vidljive stvarnosti djeluju kao Božji neprijatelji. Biblija ih takođe opisuje kao zle (Matej 10:1) i nečiste duhove (Marko 1:27; Otkrivenje 16:13), kosmičke vladare tame (Efesima 6:12). Sotona i

demoni iskoristili su na prevaru prvi ljudski par (1. Mojsijeva 3. glava) za svoje ciljeve (1. Petrova 5:8; 2. Korinćanima 4:4; 11:14-15; 12:7).

Čovjek je sarađivao sa Sotonom i prekršio Božji Zakon (1. Mojsijeva 2:17), i time navukao na sebe tragične posledice. Grijeh je oslabio i trajno oštetio čovjekove fizičke i duhovne snage, potamnio u njemu Božji lik (Rimljanima 3:23), rastavio ga od Boga, Izvora života i sreće (Isajja 59:1,2); čovjek je padom u grijeh izgubio svoju prvobitnu domovinu Eden, kao i vlast nad Zemljom, koja je prešla u Sotonine ruke, u ruke usurpatora, koji se od tog trenutka naziva „knezom ovoga svijeta“ (Jovan 12:31). Čovjek je postao podložan propadanju i smrti, kao i cijela tvorevina (vidi Rimljanima 8:19-23).

Međutim, Bog se u svojoj velikoj ljubavi nije odrekao čovjeka i nije ga prepustio tragičnim posledicama njegove neposlušnosti. Bog je u svojoj ljubavi, još prije čovjekovog pada u grijeh, načinio plan za spasavanje čovjeka. Razlog zašto se pali čovjek nije odmah našao pod osudom Zaka koji zahtijeva smrt prestupnika je aktivacija Plana spasenja koji su Bog Otac i Sin načinili još prije mjerljivih vremena (vidi 2. Timoteju 1:9; Titu 1:2; Rimljanima 16:25,26).

Prva pouka koju je pali par primio bila je o pravdi i grijehu. Naime, ili krivac ili prihvatljiva žrtva (zamjena) morali su odgovoriti na ljudski grijeh. Gospod je odmah u Edenu uspostavio žrtveni sistem (1. Mojsijeva 3:21) kako bi ljudi kroz ovaj krvavi prikaz spoznali tu realnost. Nevina životinja je ponijela grijeh ljudi, i to je bio prvi transfer grijeha koji se pominje u Božjoj Riječi.

Zašto je ovaj čin predstavljao samo prenošenje grijeha a ne i stvarnu kaznu, saznaćemo u daljem proučavanju. Božji Zakon ne dopušta da nevini strada umjesto krivoga. Bog objavljuje da „koja duša sagriješi, ona će poginuti“ (Ezekijel 18:4, 20), ali i da zbog Plana spasenja svaki grešnik ima priliku da se pokaje i obrati, baš kao što i pravednik ima slobodu da se vrati zlom putu (vidi Ezekijel 18:21-32). Dakle, mi imamo izbor: da prihvatiimo Božji Plan spasenja u poslušnosti vjerom i dobijemo život, ili da ga odbijemo u neposlušnosti, čiji ishod je smrt. Ne postoji ništa između te dvije opcije.

Planeta Zemlja je, dakle, postala pozornica velike borbe i realizacije

Plana spasenja. „...Jer smo postali prizor koji gleda svijet i anđeli i ljudi.“ (1. Korinćanima 4:9)

Kao što smo već mogli razumjeti, Plan spasenja ima svoj tip i antitip.

OSNOVE TIPOLOGIJE

Osnovne karakteristike biblijske tipologije proističu iz biblijskih tekstova u kojima novosavezni pisci izričito označavaju svoje tumačenje Starog saveza riječju „tip“ i ispunjenje kao antitip (vidi Rimljanima 5:14; 1. Korinćanima 10:6, 11; Jevrejima 8:5; 9:24; 1. Petrova 3:21). Tipologiju možemo definisati kao proučavanje ustanova, događaja, pojedinosti i lica određenih od Boga u istoriji da proročanski unaprijed prikažu antitipsko eshatološko ispunjenje Plana spasenja u Hristu i stvarnostima povezanim sa Njegovom službom pomirenja.

Tip je ustvari sjenka ili predstnika, a antitip je nešto što odgovara u stvarnosti prikazanom tipu.

„Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao dio praznika ili mladina ili šabata, jer je to samo sjenka onoga što dolazi, tijela Hristova.“ (Kološanima 2:16, 17)

Tipologija ima nekoliko značajnih obilježja:

(1) Tipologija je ukorijenjena u istoriji. Ona se veže za karakteristike ustanova, lica, događaja i službi.

(2) Tip ukazuje na buduću stvarnost. Ovo je suprotno simbolu koji je sam po sebi prikaz istine neograničen vremenom.

(3) Tip predskazuje buduću stvarnost, ali ne određeno ili verbalno. On se razlikuje od proročanstva. Oboje, tipologija i proročanstva govore o budućnosti: tip nijemo (kao obred, ustanova ili lice), a proricanje verbalno. Tipologija i verbalno proricanje idu ruku pod ruku, budući da je svaki tip kao takav poistovjećen s nekim verbalnim pokazateljem u Svetom pismu.

(4) Tipologija podrazumijeva jaču podudarnost – antitip je veći od tipa (vidi Matej 12:6,41,42). Tip nije isto što i uzor, dobar primjer (1. Petrova 3:1-6). Sara je primjer, model ponašanja, ali nije tip.

(5) Tip je božanski određen da djeluje kao prikaz antitipa. Riječ „tip“

biblijski pisci koriste za istorijske stvarnosti božanski određene da budu nagovještaj njihovog antitipskog ispunjenja.

Novosavezni pisci jednostavno najavljuju antitipsko ispunjenje onoga na što su starosavezni pisci već ukazali.

Ono što važi za istorijsku (ili vodoravnu) tipologiju važi i za vertikalnu tipologiju ili tipologiju Svetilišta. Nebesko svetilište je postojalo prije zemaljskog (2. Mojsijeva 25:40; Jevrejima 8:5), tako da je starosavezna Svetinja ukazivala na nebeski original, unaprijed na Hrista i Njegovu svešteničku službu pomirenja.

BOŽJI SAVEZ SA LJUDIMA

Plan spasenja je osnova za sklapanje Saveza između Boga i pobunjenog čovjeka. Odmah treba istaći da je Božji plan jedinstven, kao što su isti uslovi spasenja za sve ljude u svim vremenima. I Savez je isti, a ono što pravi razliku je istorijska perspektiva odnosno faza Plana spasenja iz koje ga primamo.

Kao što smo već istakli, još prije stvaranja svijeta i našeg univerzuma, Otac i Sin su se u nebeskom savjetu međusobno zavjetovali da će Sin (na zemlji utjelovljen kao Isus Hrist), ukoliko se stvorena moralna bića alternativno odluče da ne ostanu odani Bogu i padnu u grijeh, zauzeti mjesto grešnika, ponijeti njegovu zakonsku krivicu i žrtvovati se, kako bi čovjek mogao dobiti oproštenje i šansu za povratak prvočitnog statusa (Efescima 1:4-7; 1. Jovanova 2:2; Jovan 3:16). Taj Plan spasenja aktiviran je odmah nakon pada čovjeka u grijeh (vidi 1. Mojsijeva 3. glava).

Dakle, Bog je našim praroditeljima obećao Spasitelja od grijeha i smrti, a do Njegovog dolaska, uspostavio uslove Saveza kroz vjeru u obećanog Spasitelja, čiji osnov je bio držanje moralnog Zakona – Dekaloga, kao i obrednog sistema životinjskih žrtava, prinosa i praznika (5. Mojsijeva 4:12-13). Cilj ovakvog praktikovanja vjere bilo je tipsko prikazivanje budućeg Spasitelja, Plana spasenja i neprekidna potreba za pokajanjem i oproštenjem radi održavanja živog odnosa sa Bogom.

Taj Savez Boga i čovjeka potvrđen je krvljui nevinih životinja (2. Mojsijeva 24:3-8), ali je sуштина bila vjera u budućeg Spasitelja, stvarne nevine

Žrtve i Posrednika, koja je prinesena za spasenje čovjeka jednom zauvijek (Jevrejima 9. glava).

Mnogo vjekova kasnije, Hristovim rođenjem, životom, smrću i uskršnjem, Božji savez sa ljudima je ratifikovan ili obnovljen (vidi Jeremija 31:31-33) i zato se naziva Novi Savez, jer više nije zasnovan na krvlu životinja, već na Hristovoj krvi. Pogled vjere više nije na budućeg Spasitelja na kog su ukazivali obredi, kao što je to bilo u starosavezno vrijeme, već vjera u Spasitelja koji je u realnosti obavio misiju kao Iskupitelj čovječanstva. Hristov dolazak na zemlju ispunio je starosavezni obredni sistem. Sveštenička služba okončana je u velikom Antitipu – ispunjenju simbolike (Danilo 9:27; Efescima 2:15; Kološanima 2:16-17), jer je Hrist nakon svog uskršnja otpočeo novu fazu Plana spasenja ili stvarnu provosvešteničku službu u nebeskoj Svetinji (vidi Jevrejima poslanicu), što od tada nadalje isključuje sve navodne čovjekove posrednike pred Bogom u vidu zemaljskog sveštenstva ili drugih entiteta (1. Timoteju 2:5; Jevrejima 4:14-16).

Blagoslovi Saveza sa Bogom zasnivaju se na Božjoj milosti u oprštanju grijeha i obećanju vječnog života, ali Bog ne može ni u najmanjoj mjeri omalovažiti ili preinačiti svoj Zakon, koji je izraz Njegovog karaktera, tako da su uslovi pod kojima se oprštaju grijesi i nasleđuje vječni život uvijek isti, a to je vjera u Spasitelja i Posrednika – Isusa Hrista (Jovan 3:16, 11:25; Rimljanim 10:9). Čovjek svojim životom i ponašanjem pokazuje da li ima pravu vjeru, odnosno da li poštuje Božje uslove ili ne (Jovan 14:15; 1. Jovanova 5:3; Matej 6:8; Jeremija 9:24; 5. Mojsijeva 11:1).

TEME PROUČAVANJA TIPOLOGIJE PLANA SPASENJA

Uz opšti pregled osnovnih karakteristika Plana spasenja u tipu i antitipu, kao i razumijevanja značenja Božjeg saveza sa čovjekom, tematske cjeline koje ćemo u nastavku zasebno obrađivati su sledeće:

- Krvne životinjske žrtve i žrtveni sistem;
- Zemaljska svetinja;
- Namještaj u svetinji;
- Služba u svetinji;
- Različiti tipovi žrtava i prinosa;

- Sveštenstvo pod Starim savezom;
- Proljećni i jesenji praznici;
- Razni drugi zakoni i jubileji, gradovi utočišta;
- Tipologija plemena Izraela;
- Tipologija ličnosti;
- Tipologija hrama;
- Tipologija ulaska u Obećanu zemlju.

Sve navedeno biće predstavljeno u svom tipu i antitipu.

1. KRVNE ŽRTVE

„Staviću neprijateljstvo između tebe i žene i između tvog sjemena i njenog sjemena. Ono će ti glavu zdrobiti, a ti ćeš ga u petu raniti... Gospod Bog je načinio Adamu i njegovoj ženi duge haljine od kože i obukao ih.“
(1. Mojsijeva 3:15, 21)

Ovom Gospodnjom najavom i činom, otvorena je velika borba između Hrista i Sotone na našoj planeti, u koju je uključen pali ljudski rod. Bog je preuzeo inicijativu za izvlačenje čovjeka iz ponora grijeha, propagiranja i smrti.

Pošto je božanski zakon svet kao i sam Bog, samo neko jednak sa Bogom mogao je učiniti pomirenje za njegov prestup. Stoga se sjeme ženino može odnositi isključivo na Gospoda Isusa Hrista, čija genealogija se može pratiti sve do Adama (vidi Luka 3:23-38). U ovom obećanju našim praroditeljima zračak nade probio je tamu koja je obavila umove grešnog para, i kada im je predstavljen žrtveni sistem koji je zahtijevao smrt nevine žrtve, mogli su jasnije uvidjeti važnost obećanja, koje uključuje smrt Božjeg dragog Sina za pomirenje zbog njihovog grijeha i upoznaje ih sa zahtjevima prekršenog zakona.

ODGOVOR NA BOŽJE ZAHTJEVE DIJELI ČOVJEČANSTVO U DVIZE SUPROTSTAVLJENE GRUPE

Duhovna pripadnost pravi najbitniju razliku među ljudima na zemlji. Pred svakim pojedincem stoji izbor da prihvati ili odbije Božji plan spaseњa, da bude privržen i poslušan zakonima života na koje ga upućuje i sopstvena savjest, ili da odbaci i ignorise pozive od Boga. U slučaju prihvatanja Božjeg plana, Bog ima pravo ne samo da oprosti grijehu pokajniku već i da na poseban način djeluje u njegovom/njenom životu, što rezultira preobražajem karaktera po Božjem obličju.

Ova podjela i neprijateljstvo demonstrirana je u praksi odmah na početku – među Adamovim sinovima. Nesumnjivo su Kain i Abel primili iste

pouke od svojih roditelja, ali na njima ponaosob je stajalo da li će poslušati i primijeniti to u svom životu. Njihova zanimanja – pastir i ratar – sva-kako nisu mogla imati presudnu ulogu u opredjeljenju za i protiv poslušnosti Bogu (vidi 1. Mojsijeva 4:1-2).

„Posle nekog vremena, Kain je prinio Gospodu prinos od plodova zemlje. A Abel je prinio od prvina svoga stada, zajedno sa salom. Gospod je s naklonišću pogledao na Abela i na njegov prinos, a na Kaina i na njegov prinos nije obratio pažnju.“ (1. Mojsijeva 4:3-5)

Očigledno, Abelova krvna žrtva u poslušnosti pouci o grijehu i žrtvi bila je prihvaćena od Boga. Abel je ispoljio svoju vjeru u Plan spasenja.

Kain je smatrao da je religijski model stvar njegovog vlastitog izbora. On je prvi čovjek na zemlji koji je pokušao ustanoviti vjerski sistem po svom nahođenju. Kain je bio svjestan da Bog zahtijeva određenu žrtvu za grijehu, ali je mislio da je on koji određuje njenu kakvoću, koji svojim

djelima stiče preporuku i kvalifikaciju pred Bogom.

Da se čovjek sam mogao iskupiti od grijeha, povratiti svoju izgubljenu svetost i ponovo uspostaviti prvobitni odnos sa Bogom, ne bi bilo potrebe za prolivanjem nevine krvi. Grijeh nije jednokratni pogrešan postupak koji se može nadomjestiti intervencijom čovjeka. Božji Zakon je savršen i ne može praviti izuzetke. Kad čovjek prihvati satanistički koncept mješavine dobra i zla, on se opredijelio za drugog gospodara, on je postao prestupnik, pobunjenik, trajno podložan stanju grijeha. U odgovoru na takvo stanje, čovjek mora biti voljan da sarađuje sa Bogom u odstranjivanju grijeha iz svoje pale prirode, ili će, u protivnom, biti uništen zajedno sa grijehom.

To je bila tipologija krvne žrtve. Najprikladnija žrtva iz životinjskog svijeta za ovaj krvavi tipski prikaz bilo je jagnje. Ovca je specifična životinja, bezazlena i trpeljiva, koja se ne protivi kad se vodi na klanje. Uz to, ovca pripada grupi čistih životinja. Termin „čista životinja“ označava sve one životinske vrste, bilo ribe, kopnene životinje ili ptice, čije meso je Bog dozvolio da se koristi za prinudnu ishranu u uslovima nastalim posle Potopa (za podjelu životinja na čiste i nečiste vidi 3. Mojsijeva 11. glava).

Grešnik je, rukama položenim na glavu jagnjeta, priznavao nad njim svoje grijehu, i onda ga svojom rukom ubijao. (3. Mojsijeva 4:29; 4. Mojsijeva 5:7) Na taj način vršio se tipski transfer grijeha sa krivca na nevinog. Priznajući svoje grijehu nad jagnjetom grešnik ih je u tipu i sjenci prenudio na jagnje. Tada se život jagnjeta uzimao umjesto života grešnika, simbolizujući smrt Jagnjeta Božjeg koje će prinijeti svoj život za grijeh svijeta (vidi Jovan 1:29). Krv životinje nije mogla da ukloni grijeh (Jevrejima 10:4), ali prolivanjem njene krvi pokajnik je pokazivao svoju vjeru u buduću božansku žrtvu Sina Božjeg (vidi 1. Mojsijeva 22:8, 14). Svaka žrtva za grijeh morala je biti bez mane simbolizujući na taj način savršenu žrtvu Spasitelja. (1. Petra 1:19)

U svakoj žrtvi za grijeh dvije stvari bile su od suštinskog značaja za grešnika: prvo, da shvati svoju ličnu grešnost pred Bogom i da toliko cijeni oproštaj da bi prinio žrtvu koja ga može izdejstvovati; drugo, da izvan svoje žrtve vjerom vidi Sina Božjeg kroz kojeg treba da primi svoj oproštaj, „jer krv junaca i jaraca ne može uzeti grijehu“. (Jevrejima 10:4) Samo

Hristova krv u velikom antitipu može učiniti pomirenje za grijeh. Zbog toga su krvne životinjske žrtve morale imati neprekidni kontinuitet (Jevrejima 10:1-3). Transfer grijeha u tipskoj službi vršio se vjerom, ali problem pokajanih grijeha nije bio u stvarnosti riješen. Grijeh nije nešto što Bog može jednostavno ukloniti, jer pravda prekršenog Zakona traži svoje zadovoljenje. „Jer plata za grijeh je smrt.“ (Rimljanima 6:23)

PRVINE BESPREKORNIH ŽIVOTINJA KAO ŽRTVENI PRINOS

Vraćamo se Abelu i njegovoј žrtvi. Tekst nam kaže da je Abel prinio prvine od svog stada. „Posveti Gospodu svakog prvjenca, a i svako prvo-rođeno od tvoje stoke.“ (2. Mojsijeva 13:12; vidi takođe 3. Mojsijeva 27:26; 4. Mojsijeva 18:17) Životinje za žrtveni prinos morale su biti bez mane.

U velikom antitipu, Hrist je prvoroden među ljudskim bratstvom (vidi Rimljanima 8:29; Kološanima 1:18; Jevrejima 1:6), Jagnje Božje bez mane (vidi 1. Petrova 1:19).

TIPOLOGIJA SALA

Zašto je Abel na žrtvu prinio i salo (1. Mojsijeva 4:4)? Nakon što je krv predstavljena pred Gospodom, za grešnika je još uvijek ostalo važno djelo da obavi. Svojim rukama trebalo je da ukloni svo salo sa različitih organa životinje prinijete na žrtvu za grijeh (vidi 3. Mojsijeva 7:30,31) koje je zatim trebalo spaliti na oltaru. Na prvi pogled ovo se može činiti kao čudan obred, ali kada se podsjetimo da salo predstavlja grijeh (Psalm 119:70; Isaija 43:23,24), shvatamo svrhu tog čina. Pokajanje za grijeh podrazumijeva njegovo ostavljanje i „spaljivanje“. Jedini razlog zašto će Bog zauvijek uništiti grešnika je zato što grešnik zadržava grijeh u svom karakteru, i neće da se odvoji od njega. Stoga je u tipu grešnik morao odvojiti salo od žrtve. Tako i Hrist, naš veliki Prvosveštenik, čeka da svaki grešnik prizna svoje grijeha i preda ih Njemu, da zauzvrat može odjenuti grešnika svojom ličnom pravednošću (Isaija 61:10), i na kraju spaliti nje-gove grijeha u ognju poslednjeg sudnjeg dana. Spaljivanje sala predstavljalo

je „ugodan miris Gospodu“ (3. Mojsijeva 4:31). Naravno da nema ničeg ugodnog u samom mirisu spaljenog sala, ali Gospodu je ovo ugodno jer predstavlja spaljivanje i uništenje grijeha nezavisno od grešnika koji je primio spasenje.

Kao što možemo vidjeti, ljudi su od samog pada u grijeh znali šta je ispravna a šta pogrešna religija pred Bogom. Osnovna služba pomirenja sastojala se u prinošenju krvne žrtve na gore opisani način. Sam Gospod je mnogo puta demonstrirao svoje odobravanje spaljivanjem prihvatljive žrtve vatrom sa Neba (1. Mojsijeva 15:17; 3. Mojsijeva 9:24; Sudije 6:21; 1. Kraljevima 18:38).

OBILJEŽJA LAŽNE RELIGIJE

Za razliku od Abela, Kain je slijedio vlastite zamisli u pogledu religije. Zašto? Jer nije želio stvarno pokajanje i odbacivanje grijeha. „Vjerom je Abel prinio Bogu veću žrtvu nego Kain, kroz koju je dobio svjedočanstvo da je pravedan, jer je Bog posvjedočio da prihvata njegove darove. I kroz nju [vjeru], iako mrtav, još uvijek govori.“ (Jevrejima 11:4) Kain je odabrao drugog duhovnog gospodara, Sotonu. Kainova reakcija na Gospodnje ignorisanje njegovog žrtvenog prinosa otkriva grešne motive. „Kain se žestoko razgnjevio i lice mu se namrštilo. Tada Gospod reče Kainu: ‘Zašto si se razgnjevio i zašto ti je lice namršteno? Ako činiš dobro, zar nećeš biti prihvaćen? Ali ako ne činiš dobro, grijeh vreba na vratima, i on te podstiče, a ti trebaš vladati nad njim.’“ (1. Mojsijeva 4:5-8)

Ali lažna religija ne podnosi ukor. Ona teži da satre nosioce istine.

„Posle toga, Kain je rekao svom bratu Abelu: ‘Hajdemo u polje.’ I dok su bili u polju, Kain je nasruuo na svog brata Abela i ubio ga. Kasnije Gospod reče Kainu: ‘Gdje ti je brat Abel?’, a on odgovori: ‘Ne znam. Zar sam ja čuvar svog brata?’ Tada mu Bog reče: ‘Šta si uradio? Krv tvog brata više k meni sa zemlje. I sada, da si proklet sa zemlje koja je otvorila svoja usta da iz tvoje ruke primi krv tvog brata. Kad budeš obrađivao zemlju, ona će ti uskratiti svoj rod. Bićeš latalica i bjegunac na zemlji.’“ (1. Mojsijeva 4:8-12)

Ovo je obrazac koji će se ponavljati u svim kasnijim vjekovima istorije

pobune. Hrist je u priči o vinogradarima objasnio svojim savremenicima kako funkcioniše taj antagonizam, to smrtno neprijateljstvo koje „sjeme zmijino“ ispoljava prema nosiocima spasonosne vjere (vidi Matej 21:33-46). „Ne budimo kao Kain, koji je od Zloga i pogubi svog brata. A zašto ga je ubio? Zato što su mu djela bila zla, a djela njegovog brata pravedna.“ (1. Jovanova 3:12)

Kain je postao „nezavisni individualac“, bog za sebe. On nije osjećao potrebu da voli i čuva svog brata. Kain je u svom bijesu bio spreman da ga žrtvuje, da prolije njegovu krv. Ovo je prvo ubistvo sa predumišljajem na zemlji. Kain je imao problem da prinese životinjsku žrtvu po Božjim uputima za praktikovanje pokajničke vjere, ali nije imao problem da prolije krv svog rođenog brata. Po istoj toj matrici, lažirane religije su spremne na sve moguće žrtve, izdatke i ceremonije, osim na ono što Bog zaista želi od čovjeka. U cilju zaštite svojih interesa, ne predstavlja im problem da pobiju svoje oponente, čak idu toliko daleko da to pravdaju kao „svetu obavezu“.

Jedan od najvećih oblika izopačenja smisla krvne žrtve bilo je prinosjenje ljudskih žrtava koje se praktikovalo u raznim idolopokloničkim religijama u starom svijetu. Iza toga stoji sam Sotona koji nastoji da izopači sve Božje uredbe i objave, ponizi vjernika do krajnjih granica, a Bogu naneše uvredu i bol.

U 3. Mojsijevoj 17:1-8 Bog je objasnio da se krvna žrtva ne smije prinositi izvan mjesta koje je On odredio za tipsku službu (u konkretnom slučaju to se odnosilo na zemaljsko svetilište). Neki Izraelci klali su žrtve u polju. Zašto su to zapravo radili objašnjeno je u 7. stihu: „Neka više ne prinose svoje žrtve demonima u obliku dlakavog jarca za kojima bludniče.“

KRV KAO SREDSTVO OČIŠĆENJA

I sama tvar negativno odgovara na ljudski grijeh. Prokletstvo grijeha sve više i više počiva na zemlji. (Isajia 24:5,6). Postoji samo jedna stvar u cijelom Božjem svemiru koja može ukloniti ovo prokletstvo. „Nemojte onečistiti zemlju u kojoj živite, jer krv onečišćuje zemlju i zemlja se ne može

očistiti od krvi koja je prolivena na njoj osim krvlju onoga ko ju je prolio.“ (4. Mojsijeva 35:33). Ta krv mora biti ljudska, od iste porodice koja je proliла krv. Iz tog razloga Hrist je uzeo učešće u ljudskosti i postao naš stariji Brat, drugi Adam (Jevrejima 2:11; Rimljana 5:17-19) da bi mogao ukloniti prokletstvo grijeha sa grešnika i sa zemlje. Svojom smrću na Golgoti Hrist je otkupio zemlju, otkupljujući na taj način takođe i njene stanovnike (Efesima 1:14; Rimljana 8:19-23).

Griesi čovječanstva prljaju zemlju i nakon prinosa krvne žrtve pomirenja za grešnika, ostatak krvi se izlivao na zemlju u podnožju oltara kao tip Hristove dragocjene krvi koja će ukloniti svaku mrlju grijeha sa naše planete. Detaljnije o svemu ovome govorićemo u opisu službi u zemaljskom svetilištu. Takođe ćemo saznati kako se zapravo vršio transfer grijeha putem unošenja krvi u svetinju.

„I po Zakonu se skoro sve čisti krvlju i bez prolivanja krvi nema oproštenja.“ (Jevrejima 9:22)

SIMBOLIKA KRVI

„Ako bi neko od Izraelovog doma ili neki stranac koji živi među vama jeo bilo kakvu krv, ja ću okrenuti svoje lice protiv duše koja bude jela krv i istrijebiću je iz njenog naroda. Jer duša tijela je u krvi i ja sam vam je odredio za oltar da se vrši iskupljenje vaših duša, jer je krv ta koja vrši iskupljenje. Zato sam rekao Izraelovim sinovima: ‘Nijedna duša među vama neka ne jede krv i nijedan stranac koji živi među vama ne smije da jede krv.’“ (3. Mojsijeva 17:10-12)

Bog je odredio da čovjek vrednuje krv na ispravan način. Osim što je krv simbolisala život i bila korišćena u tipskom prikazu pokajanja i oproštenja grijeha, ona se ni u kom slučaju nije smjela koristiti za hranu. Krv se morala smatrati svetom, pošto se otkup grešnika mogao izvršiti samo prolivanjem krvi Sina Božjeg.

PATRIJARHALNO PRENOŠENJE VJERE PUTEM KRVNIH ŽRTAVA

Prilikom stvaranja zemlje i života na njoj, Bog je uspostavio određeni poredak. Čovjeku je bila povjerena uprava nad svom zemljom. Muškarac

je bio određen kao glava porodice, osnovne jedinke ljudskog društva. Hierarhija je sledeća: „Svakom mužu glava je Hristos, a ženi je glava muž, a Hristu je poglavar Bog.“ (1. Korinćanima 11:3) Čovjek je stvoren po Božjem obličju, a zajednica muškarca i žena predstavlja zajednicu Oca i Sina na Nebu. Kao što postoji poredak stvari na Nebu tako postoji i na zemlji. Muškarac može ispunjavati funkciju istinskog autoriteta i glave porodice samo ako je njemu poglavar Hrist. Posle pada u grijeh, da bi spriječio rasulo u porodici, Bog je podredio ženu čovjeku (vidi 1. Mojsijeva 3:16), a čovjeka držao odgovornim za cijelu porodicu. U tom smislu, muškarac je morao vršiti ulogu i sveštenika i pokajnika u ime svoje porodice.

Kako je ovo izgledalo u praksi, možda najbolje svjedoči primjer patrijarha Jova: „A kad bi prošli dani gozbe, Jov bi poslao po njih i posvetio ih. Ustao bi rano ujutru i prinio žrtve paljenice za svakog od njih, jer je Jov govorio: ‘Možda su moji sinovi zgriješili i prokleti Boga u svom srcu.’ Tako je Jov uvijek radio.“ (Jov 1:5; uporedi sa Jov 42:8).

Noje je odmah posle Potopa prinio žrtve Gospodu (1. Mojsijeva 8:20), na osnovu kojih je Bog napravio savez sa cijelom ljudskom porodicom i živim svijetom da neće više biti uništenja u sličnoj kataklizmi. Abram je postupao na sličan način (vidi 1. Mojsijeva 12:7; 13:4; uporedi sa 1. Mojsijeva 26:5), Isak, Jakov i drugi patrijarsi (1. Mojsijeva 31:54; 1. Mojsijeva 46:1).

Sve ovo u detalje je razrađeno zakonskim propisima za službu u zemaljskoj svetinji.

2. ISTORIJA ZEMALJSKE SVETINJE

Istorija tipske službe, koje su prvo jednostavni žrtveni oltari a zatim Šator od sastanka te napokon hram bili vidljivi prikaz, počela je odmah po padu u grijeh u Edenskom vrtu pod direktnim Gospodnjim vođstvom, da bi zatim naši praroditelji prinosili i prikazivali pred Bogom životinjske žrtve pomirenja izvan Edena odakle su bili protjerani. Abel je pokazao svoju vjeru u obećanog Spasitelja tako što je nastavio istu praksu. On nije Gospodu predstavio samo prolivenu krv životinje, već takođe i salo, pokazujući ne samo vjeru u Spasitelja već i volju da ostavi svoj grijeh (1. Mojsijeva 4:4; Jevrejima 11:4).

Prvobitno bogosluženje bilo je jednostavno. Patrijarsi su živjeli u bliskoj vezi sa Gospodom, i nisu im trebale mnoge forme ili ceremonije da ih nauče jednoj velikoj istini da se pomirenje za grijeh može izvršiti jedino posredovanjem i smrću Onog koji je bezgrešan. Bio im je potreban samo grub oltar i nevino jagnje da bi svoju vjeru povezali sa Nosiocem grijeha. Oltar je morao biti rađen od neklesanog kamena, što predstavlja Hristovu bezgrešnu žrtvu, i bez stepenica (vidi 2. Mojsijeva 20:25,26). S druge strane, kameni blokovi od kojih je u vrijeme Solomona građen hram bili su unaprijed klesani (pripremani) da bi se ugradili u hram (1. Kraljevima 6:7), što je bio tipski prikaz vjernika kao živog hrama čiji karakteri se u Hristu obrađuju i spremaju za spasenje (1. Korinćanima 3:16,17; 6:19; 2. Korinćanima 6:16; 1. Petrova 2:5).

Pretpotopna dugovječnost ljudi i neuporedivo veće umne sposobnosti omogućavale su lako prenošenje znanja o izvornoj religiji sa generacije na generaciju.

Nakon Potopa, kako su patrijarsi putovali od mjesta do mjesta, oni su postavljali oltare i prinosili svoje žrtve, i Bog im se približavao prihvatajući njihove prinose, što je često demonstrirao tako što je slao oganj sa neba da spali žrtve.

ABRAM I TIPSKI PRIKAZ ŽRTVOVANJA SINA BOŽJEG

Od svih žrtava zabilježenih u knjizi Postanja, nijedna nije tako bliska sa velikim antitipskim prinosom kao ona koja se zahtijevala od Abrama kada ga je Bog pozvao da prinese svog jedinca Isaka (vidi 1. Mojsijeva 22:1-18). Proba vjere nije bila jednostavno u činjenici da je Isak bio njegov jedini zakoniti sin, već je Abram prethodno razumio da će kroz Isakovo potomstvo doći Mesija, te je tako prinošenjem Isaka Abram odsijecao jedinu nadu svog spasenja, kao i spasenja svijeta. Ali njegova vjera se nije pokolebala. On je vjerovao da isti Bog koji je izveo čudo darujući mu sina, može tog sina vratiti iz smrti da bi ispunio obećanje koje je dao (Jevrejima 11:17-19). Abram je išao korak dalje pokazavši svoju vjeru i u uskrsenje!

Gospod je odabrao određeno mjesto za prinošenje Isaka. Rekao je Abramu: „Uzmi svog sina jedinca Isaka, koga toliko voliš, idi u zemlju Moriju i tamo ga prinesi kao žrtvu paljenicu na jednom brdu koje će ti pokazati.“ (1. Mojsijeva 22:2) Abram i Isak su krenuli na svoje dramatično putovanje, vođeni od Gospoda na brdo Moriju. Kada su stigli, Abram je sa gradio oltar i na njemu vezao Isaka, spreman da ga žrtvuje, ali mu je Gospod preko anđela zadržao ruku. Baš kao što je Abram kazao Isaku, Bog se pobrinuo za žrtveno Jagnje (1. Mojsijeva 22:8,14). Zato je Abram to mjesto nazvao Jehova-jire (Gospod će se postaratiti).

Tu je Bog ponovio svoja velika obećanja Abramu: „Zaklinjem se samim sobom,“ govori Gospod, „zato što si ovo učinio i nisi odbio da mi daš svog sina jedinca, zaista će te blagosloviti i zaista će umnožiti tvoje potomstvo da ga bude kao zvijezda na nebesima i kao pjeska na obali mora. Tvoje će potomstvo pokoriti svoje neprijatelje, i preko tvog potomstva blagosloviće se svi narodi na zemlji zato što si poslušao moj glas.“ (1. Mojsijeva 22:16-18)

Mjesto gdje je pokazana takva lojalnost Bogu nakon toga je uvijek bilo posebno tretirano od Gospoda. Ali i đavo je nadgledao ovo mjesto. Znao je da je ono sveto Jehovi, jer je ondje testirao vjeru čovjeka kojeg je počastvovao nazivajući ga svojim prijateljom (Jakov 2:23).

Mnogo godina kasnije, Isus je posvjedočio Jevrejima o značaju ovog Abramovog djela vjere: „Vaš otac Abram veoma se radovao u nadi da će

vidjeti moj dan. Vidio ga je i obradovao se.“ (Jovan 8:56)

Više od četiri stotine godina nakon što su djeca Izraela ušla u Obećanu zemlju, Sotona je držao ovo mjesto. Ono je bilo neprijateljova tvrđava usred Izraela. Ali na kraju ga je osvojio David, koji ga je učinio prestonicom svog kraljevstva; kasnije je Jerusalim nazvan „Davidov grad“ (2. Samuelova 5:6-9).

Gumno Ornana Jevusejina, gdje se anđeo Gospodnji pokazao Davidu, bilo je na istom ovom mjestu. Prorok je rekao Davidu da podigne oltar na gumnu, i David je ondje učinio posebno posvećenje Gospodu. Nekoliko godina kasnije, hram, koji je sagrađen bez zvezketa alata, zauzeo je ovo isto zemljiste (2. Dnevnika 3:1). Bog je osvojio i načinio mjesto koje je zauvijek trebalo da bude posvećeno Njegovim prisustvom. Ali Njegov narod bio je nevjeran, i kada je Gospod Isus došao u svoj lični hram, bio je prezren i razapet, a sveti grad i položaj hrama pali su u ruke neznabosćima.

Sotona danas kontroliše ovo mjesto, sa namjerom da ga nikad više ne ispusti. Ali dolazi vrijeme kada će, nasuprot Sotoni i svoj njegovo vojski, isti Spasitelj svojim stopalima zauzeti mjesto na Maslinskoj gori (Zaharija 14:4-11), i cio položaj starog Jerusalima biće očišćen; tada će Novi Jerusalim sići sa Neba i spustiti se na to mjesto koje je posvećeno za Božji izabrani narod. Novi Jerusalim nikad više neće pasti u ruke neprijatelja. Bog obećava da će „zauvijek postaviti svoje svetilište među njima“ (Ezekijel 37:26; uporedi sa Otkrivenje 21:2-4).

BOŽJI NAROD IZRAEL

Bog je Abramu obećao potomstvo, i kroz taj odvojeni narod trebao je doći Spasitelj, Mesija. Gospod je pozvao Abrama da izađe iz idolopokloničkog mjesta u kojem je živio (1. Mojsijeva 12:1-3) kako bi ga mogao blagosloviti i posvetiti za misiju podizanja posebnog naroda. Zato što je ova zemlja okupirana teritorija od strane neprijatelja Boga i čovjeka, u svim vjekovima Božji poziv onima koji žele stati na Njegovu stranu glasi „izađi“.

Zbog istorijskih događaja i iskustava sa Bogom koje su imali Abram,

Isak i Jakov, oni su postali rodonačelnici Božjeg Izraela (vidi 2. Mojsijeva 3:6,15,16; 4:5; Matej 22:32). Izrael je zapravo duhovni pojam koji predstavlja Jakovljevu borbu sa Bogom i pobjedu u vjeri (vidi 1. Mojsijeva 32:24-30).

Niz događaja koji su ispunjavali Jakovljev burni život, doveli su do selidbe Izraelaca u Egipat zbog gladi, gdje im je Josif, zahvaljujući stečenom položaju, obezbijedio utočište, da bi već u sledećoj generaciji postali robovi Egipćana.

Potčinjeni životu neprekidnog teškog rada u paganskom okruženju, djeca Izraelova izgubila su iz vida značaj svoje religije i jednostavnih žrtava. Zbog svog robovanja, bili su lišeni privilegija koje su uživali drevni patrijarsi, provodeći mnogo vremena u zajednici sa Bogom, te su se gotovo poistovjetili sa egipatskim načinom života, njihovim materijalizmom i idolatrijom.

BOGOSLUŽENJE PROPISANO ZAKONOM I SVETILIŠTE

Kada je Bog nakon 400 godina izveo Izraelce iz Egipta, objavio im je svoj Zakon na Sinaju, i zatim u detalje objasnio sistem bogosluženja koji su patrijarsi slijedili. Međutim, morao je sa njima da postupa praktično kao sa djecom. Cijeli sistem obreda i službi uspostavljen je putem ilustracija.

Nakon izlaganja osnovnih načela Zakona u širem smislu tog pojma, uslijedilo je sklapanje saveza između Boga i Njegovog naroda, čiji osnov je bio Zakon u pisanoj formi (vidi 2. Mojsijeva 24:7), uz saglasnost naroda da će biti u svemu poslušni, te prinošenja žrtava paljenica i zahvalnih žrtava, Gospod je naredio Mojsiju da preuzme posebno svjedočanstvo – dvije kamene ploče sa Dekalogom, koje će kasnije imati posebno mjesto i svrhu u svetilištu.

Konačno, došao je red da se sagradi centralno mjesto bogosluženja – zemaljsko svetilište.

„Neka mi načine svetilište jer će prebivati među njima. Sveti šator i svu njegovu opremu načinite po uzoru na ono što će ti pokazati.“ (2. Mojsijeva 25:8,9)

Ova svetinja bila je sjenka ili model nebeske svetinje; Cijela služba bila je tako isplanirana i uređena da je svako djelo, bilo tip ili prikaz, predstavljalo realnosti istinskog antitipskog djela koje će Božji Sin uraditi na zemlji i na Nebu za iskupljenje palog ljudskog roda. Svaki detalj svetilišta, nazvanog i Šator od sastanka (jer se Gospod sastajao sa svojim izabranicima u njemu), urađen je prema preciznim instrukcijama od Gospoda. Ovo svetilište je, zajedno sa praznicima čije svetkovanje je takođe bilo usko vezano za svetinju, bila najljepša i najpotpunija očigledna pouka ikada data čovječanstvu.

Model Šatora od sastanka

Dok su Izraelci bili ulogoreni kod Sinaja, svetinja je bila dovršena. Tokom njihovog četrdesetogodišnjeg lutanja u pustinji, oni su je uvijek nosili sa sobom, prema preciznim pravilima i uputama od Gospoda.

Kada su dospjeli u Obećanu zemlju, na nekoliko godina Šator je bio postavljen u Gilgalu (Jošua 5:10,11), a nakon toga je premješten u Šiloh (Jošua 18:1; 19:51), gdje je ostao mnogo godina. Kada je David bježao od Saula, Šator je bio u Novu (1. Samuelova 21:1-6), jer su ondje sveštenici postavljali hljbove pred Gospodom svake Subote. Sledeće mjesto na

kojem je bio smješten je uzvišica u Gibeonu (1. Dnevnika 16:39; 21:29). Šator je ostao u Gibeonu dok ga Solomon nije premjestio u Jerusalim. Jevrejski istoričar Josif Flavije izvještava da je Solomon „šator koji je podigao Mojsije, i sve posude potrebne za službu prinošenja žrtava Bogu“, premjestio u hram.

HRAM UMJESTO ŠATORA OD SASTANKA

David je čeznuo da sagradi dom za Gospoda, ali zbog njegove ratničke prošlosti Bog je dao uputstvo da bi njegov sin trebao da ga sagradi (vidi 1. Dnevnika 28. i 29. glava). Kada se Solomon ustoličio prestolu Izraela, podigao je veličanstvenu građevinu i posvetio je Gospodu. Bog je pokazao svoje odobravanje tako što je Njegova slava ispunila hram. Solomon nije sam isplanirao hram; Bog je plan otkrio Davidu, slično kao i Mojsiju za Šator od sastanka. „David je dao svom sinu Solomonu nacrt predvorja, prostorija u hramu, skladišta, gornjih soba, unutrašnjih soba, prostorije u kojoj je bio poklopac pomirenja, i nacrt svega drugog za šta je pod nadahnućem dobio uputstva: za dvorišta Gospodnjeg doma i za sve trpezarije okolo, za riznice doma Božjeg i za riznice posvećenih stvari... Zatim je David rekao: ‘Gospod mi je dao da razumijem sve to što je bilo zapisano njegovom rukom koja je bila na meni, sve što treba izraditi prema nacrtu.’“ (1. Dnevnika 28:11,12,19)

Iz istorije gradnje Šatora od sastanka i Hrama, takođe možemo shvatiti kako djeluje Božje nadahnuće. Sve što se tiče Plana spasenja, Bog je precizno iznio preko odabranih ljudskih oruđa i ništa od toga nije proizvod ljudskih zamisli.

Prema biblijskoj hronologiji i poznatoj istoriji, gradnja Solomonovog hrama započela je 970. a završena 964. godine prije n.e. Taj hram je razoren 586. godine prije n.e. prilikom osvajanja Judeje i Jerusalima od strane Vavilona.

Istorijski Solomonov hram usko je povezan sa religijskim iskustvom Izraelaca. Kada bi se odvojili od Gospoda, hram je bio zanemaren, a ponekad čak i izložen pustošenju. Opljačkao ga je Šišak, kralj Egipta (1. Kraljevima 14:25,26). Na podstrek Jodaja, opravio ga je Joaš (2. Kraljevima

12:4-14), koji je kasnije i sam opljačkao njegovo blago da bi umilostivio Sirijce. (2. Kraljevima 12:17,18). Ahaz je kasnije ne samo oskrnavio njegovo blago, već je takođe mijenjao raspored stvari (2. Kraljevima 16:14, 18). Pod vladavinom dobrog kralja Jezekije, hram je bio očišćen i bogosluženje je bilo obnovljeno (2. Dnevnika 29:3-35), ali je čak i Jezekija uzeo njegovo blago zbog sporazuma sa Asircima (2. Kraljevima 18:13-16). Nakon toga, hram je opet bio oskrnavljen Manasijinom idolopokloničkom službom (2. Kraljevima 21:4-7). Bogobojski kralj Josija, kada je imao oko osamnaest godina, opravio je i očistio hram i opet uspostavio njegovu službu (2. Kraljevima 22:3-7). Konačno, zbog otpada Božjeg izabranog naroda, sveti hram je spaljen do temelja, a njegovo blago odneseno u Vavilon (2. Kraljevima 25:9, 13-17).

Nakon sedamdesetogodišnjeg vavilonskog ropstva, uslijedila je obnova hrama od strane Zerubabela, ovog puta u znatno manjem sjaju i raskoši, i hram je ponovo posvećen sa velikom radošću (Ezra 6:16-22).

Herod Veliki počeo je rekonstrukciju drugog hrama 18-e godine svoje vladavine ili 16 godina prije rođenja Isusa Hrista. Osnovni radovi završeni su za 9 i po godina, ali kompletna rekonstrukcija trajala je sve do vremena Agripe. Herod je potrošio četrdeset i šest godina za obnovu drugog hrama, sve dok u Hristovim danimi nije bio veličanstvena građevina (Jovan 2:20).

Božje prisustvo prebivalo je sa Njegovim narodom u svetinji koju su mu izgradili, od vremena kada je Šator podignut u pustinji, pa kroz cijelu istoriju njihovih duhovnih lutanja sve do tog nezaboravnog dana kada su obredi upražnjavani četiri hiljade godina našli svoje ispunjenje u antitipu na krstu Golgote. Kada se zavjesa koja je zaklanjala pogled u Svetinju nad svetinjama pocijepala od vrha ka dnu, to je bio znak da je Gospod zauvijek napustio hram (Matej 27:50,51). Isus je pusti hram prethodno najavio u svom očajanju nad nepokajanjem Jerusalima i Jevreja (Matej 23:37-39; vidi takođe Luka 13:35; uporedi sa Danilo 9:27; Jovan 4:20,21; Jevrejima 8:6; 9:11, 15-17, 24-28; 10:18). Hram je ostao do 70. godine n.e., kada su ga do temelja razorili Rimljani pod vođstvom Tita.

Danas se na toj lokaciji nalazi muslimansko svetište, džamija Al-Aksa.

3. ELEMENTI ZEMALJSKOG SVETILIŠTA

Bog je Mojsiju na gori Sinaju pokazao izgled svetilišta koje je trebalo sagraditi **po uzoru na originalnu Nebesku svetinju**. Osnovna funkcija svetilišta je stvaranje uslova za kontakt i pomirenje između svetog Boga i pobunjenog čovjeka. Gospodnji nalog je glasio: „Neka mi načine svetilište jer će prebivati među njima.“ (2. Mojsijeva 25:8) Kompletna služba u zemaljskoj svetinji bila je usmjerena samo jednom cilju: ilustrovanom, životom, tipskom prikazu pomirenja čovjeka sa Bogom. Učešćem u ovoj službi, grešnik je pokazivao spremnost na prihvatanje Božjeg plana i uslova spasenja i vjerom primao oproštaj i Božji blagoslov. Ali zemaljska služba, premda je imala funkciju da približi Gospoda i palo ljudsko biće kroz poslušnost u vjeri, nije sama po sebi imala silu trajne eliminacije grijeha i zla. To je bilo predviđeno u velikom Antitipu, i zbog toga su se službe u zemaljskom svetilištu neprekidno morale ponavljati, sve dok antitipski Nosilac grijeha, Prvosveštenik i Zastupnik ne otpočne njihovu realizaciju u stvarnosti.

S druge strane, palom čovjeku je potrebno da prolazi kroz svakodnevno pokajanje, žrtvovanje i umiranje grijehu radi izgradnje karaktera po Božjem obližu. Grešnik je neprekidno zavisan od Boga za svoje spasenje. Isto tako je zavisan od Božjeg stalnog vođstva. Božje vođstvo i pomoć se može obezbijediti isključivo na jedan način: poslušnošću i vjerom u otkrivenje o spasenju koje je dao sam Bog u svojoj Riječi. Svi ostali putevi vode u obmanu, kao što je istaknuto u Bibliji na više mjesta (vidi Jovan 10:7-9; 14:6; 5. Mojsijeva 5:32; 28:14).

Zemaljsko svetilište, sa svim onim što je predstavljalo, činilo je srž svih bogoslužbenih aktivnosti Izraelaca.

GRADNJA I IZGLED SVETILIŠTA

Gradnja svetilišta zahtijevala je ne samo posebno umjeće već i opsežne i skupe pripreme. Izraelci su morali obezbijediti veliku količinu

dragocjenih i skupih materijala.

„Gospod je rekao Mojsiju: ‘Reci Izraelovim sinovima da mi skupe prilog. Od svakog koga podstakne njegovo srce, skupite mi prilog.’“ (2. Mojsijeva 25:1-7) Narod se jednodušno odazvao ovom pozivu (2. Mojsijeva 35:23-28).

„Zatim je Mojsije rekao Izraelovim sinovima: ‘Evo, Gospod je pozvao po imenu Bezalela, sina Urija, Hurovog sina, iz Judinog plemena. **On ga je napunio Božjim Duhom da bi imao mudrost, razboritost i znanje i da bi bio vješt u raznovrsnim poslovima, da pravi nacrte, da radi sa zlatom, srebrom i bakrom, da obrađuje kamenje i da ga umeće, i da radi s drvetom i vješto izrađuje raznovrsne predmete.** Dao mu je sposobnost da poučava druge, njemu i Elijavu, Ahisamahovom sinu, iz Danovog plemena. **Obdario ih je vještinom da rade svaki posao,** da vezu, da tkaju plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletnu tkaninu i fino laneno platno, da rade na razboju, da znaju raditi svaki posao i praviti nacrte. Bezalel neka radi, a s njim i Elijav i svi vješti ljudi koji imaju mudro srce i kojima je Gospod dao mudrost i razboritost za te stvari, da bi znali da rade sve poslove u svetoj službi **tačno onako kako je Gospod dao upute.**’ Mojsije je pozvao Bezalela i Elijava i sve vješte ljude koje je Gospod obdario mudrošću, sve koje je srce podstaklo da se prihvate posla i da ga urade. Oni su od Mojsija uzeli sve priloge koje su Izraelovi sinovi donijeli da bi se obavio posao u svetoj službi.“ (2. Mojsijeva 35:30-35; 36:1-3)

Motiv dragovoljnosti je od presudnog značaja za stupanje u službu Bogu. Kad čovjek pokaže spremnost da sarađuje sa Gospodom, sam Bog ga osposobljava za posebne dužnosti i otvara mu put. Isto tako u velikom Antitipu, Sin Božji je svojevoljno, iz ljubavi prema palom ljudskom rodu, pristao na sve što mora da uradi za njihovo iskupljenje. A Bog Otac mu je dao vlast i silu da to sproveđe u djelo.

Iz gradnje zemaljskog svetilišta možemo izvući još jednu vrlo važnu pouku. Sve što je rađeno, odvijalo se po preciznim instrukcijama od Gospoda. Na čitaocu je da sam procijeni kakvu svrhu imaju građevine koje se nazivaju crkvama, hramovima i drugim imenima, a koje navodno polažu pravo da se zovu „Božjim domovima“. Da bi se stekao takav status, inicijator i posvetitelj svega mora da bude sam Bog. Ovo pitanje dodatno

ćemo rasvjetliti kad se budemo bavili levitskim sveštenstvom.

Šator od sastanka bio je objekat montažno-demontažnog tipa. Ovo je bilo neophodno zbog transporta na putovanjima Izraelaca. Stoga on nije bio velik, po dužini oko 17 m i 5,5 m širine i visine.

U 2. Mojsijevoj 26. glava opisana je izrada Šatora. Za podizanje objekta i za izradu namještaja korišteno je akacijino drvo. Daske su bile presvučene zlatom. Unutrašnji prostor bio je podijeljen u dva odjeljenja, odvojenim prekrasnom zavjesom koja se oslanjala na zlatom presvučene stubove. Ulaz u prvo odjeljenje Šatora takođe je bio prekriven zastorom. Zastori i pokrovi bili su obojeni različitim skladnim bojama i izvezeni likovima anđela heruvima koji učestvuju u službi u originalnom nebeskom Svetilištu.

Prvo odjeljenje Šatora zvalo se Svetinja, a drugo Svetinja nad svetnjama.

Svetilište danju i noću

Svetilište je bilo okruženo otvorenim prostorom, trijemom, koji je bio ograden pomicnim zidovima od platna, povezanim sa bronznim stubovima. Ulaz u svetilište je bio samo jedan, okrenut prema istoku i zatvoren zavjesama od skupocjenog materijala. Ograda nije bila visoka i Šator od sastanka se mogao vidjeti spolja. (Vidi 2. Mojsijeva 27:9-19.)

Gradnja svetilišta trajala je gotovo pola godine, da bi na kraju Mojsije pregledao rad graditelja upoređujući ga sa planom koji je dobio od Boga (2. Mojsijeva 39:43).

„Tako je Mojsije završio taj posao. Tada je oblak pokrio šator od sastanka i Gospodnja slava ispunila je šator. Mojsije nije mogao da uđe u

šator od sastanka zato što je nad njim stajao oblak i Gospodnja slava ispunila je šator. Sve vrijeme njihovog putovanja, kad god bi se oblak podigao sa šatora, Izraelovi sinovi bi krenuli na put. Ali ako se oblak ne bi podizao, tada ni oni ne bi krenuli sve do dana dok se oblak ne podigne. Jer sve vrijeme njihovog putovanja Gospodnji oblak je bio nad šatorom danju, a noću je nad njim bila vatra pred očima cijelom Izraelovom domu.“ (2. Mojsijeva 40:33-38)

BOGOSLUŽBENI ELEMENTI UNUTAR SVETILIŠTA

i) Oltar za žrtve paljenice

U trijemu, u blizini ulaznih vrata, nalazio se bronzani oltar za žrtve paljenice (vidi 2. Mojsijeva 27:1-8). Na tom oltaru prinošene su Gospodu sve žrtve paljenice, a njegovi rogovi škropljeni krvlju pomirenja.

Tipologija je jasna: Pristup svetilištu bio je moguć samo kroz jedna ulazna vrata koja predstavljaju Hrista (Jovan 10:9). Prije svega, čovjek mora biti upoznat kome, kuda i zašto dolazi. To je moguće isključivo poznavanjem Božje objave. Razlog zašto grešnik pristupa svetinji je spremnost da na nevinoj žrtvi okaje svoje grijeha i dalje ih preda Božjoj nadležnosti. To je konkretni udio palog čovjeka. On dalje nastavlja vjerom da prati proces spasenja. Pojasnićemo ovo kasnije.

Prskanje krvi žrtve po rogovima najvjerovaljnije predstavlja pouku da se grešnik ne može podignuti i steći prvobitno dostojanstvo i položaj bez pranja Hristovom krvi (vidi Otkrivenje 7:14). Rog se u Bibliji često koristi kao simbol snage, moći ili vlasti. Samo Bog može uzvisiti naš „rog“ (vidi 1. Samuelova 2:1).

ii) Umivaonik

Između oltara za žrtve paljenice i ulaza u Šator od sastanka stajala je umivaonica napravljena od bronce (2. Mojsijeva 30:17-21). U toj umivaonici sveštenici su morali prati ruke i noge kad god bi ulazili u sveta odjeljenja ili pristupali oltaru da prinesu žrtve paljenice Gospodu.

Sveštenik je posrednik u službi i predstavljao je Hrista. Hrist je savršeni Posrednik, bez mrlje grijeha na sebi i zemaljski sveštenici morali su

predstaviti tu činjenicu na prikladan način. Ništa prljavo nije moglo pristupiti obredu čišćenja i transfera pokajanog grijeha. Sam Isus se u posvećenju za svoju zemaljsku misiju obredno okupao da bi ispunio svaku pravednost (vidi Matej 3:14,15).

Krštenje pokajanog grešnika nije ilustrovano u tipologiji umivaonika, kako to pokušavaju objasniti neki teolozi. Krštenje je simbol umiranja grijehu i ustajanja na novi život u Hristu (vidi Rimljanima 6:3-10). To je čin javnog priznanja vjere, ulaska u savez sa Bogom. Mi moramo praviti razliku između našeg udijela i Božjeg udijela u procesu spasenja. Ako nismo svjesni toga, postaćemo laka žrtva teoloških manipulacija.

iii) Elementi u prvom dijelu Šatora od sastanka

U Svetinji su se nalazili sto sa postavljenim hljebovima, svijećnjak i kadioni oltar.

Sto sa postavljenim hljebovima (3. Mojsijeva 24:5-9) stajao je na sjevernoj strani. Bio je okovan zlatom, a na ivicima je nosio širi i uži ukrašni vjenac (2. Mojsijeva 25:23-25). Na taj sto su sveštenici svake Subote stavljali po dvanaest hljebova, po šest u svakom redu. Zamijenjene hljebove mogli su da jedu samo sveštenici.

12 hljebova predstavlja 12 plemena Izraela – Božjeg naroda, a istovremeno i 12 (duhovnih) plemena Novog Saveza iz Otkrivenja 7. glava. 12 plemena predstavljaju jedan Božji narod na zemlji. Isto tako, kroz prisutnost 12 plemena u oba Saveza dobijamo potvrdu da se ovdje radi o vječnom principu nebeske vladavine, a ne samo o temporalnoj simbolici žrtvenog sistema Starog Saveza.

Postavljeni hljebovi su bili trajna žrtva te su zbog toga nazivani i hljebovima prisutnosti. Oni su predstavljali priznanje da čovjek stalno zavisi od Boga, od koga dobija tjelesnu i duhovnu hranu i to Hristovim zaslugama.

Zapazimo da su hljebovi postavljeni i mijenjani Subotom. Subota predstavlja ulazak u Božji počinak. Samo Božji narod u pravoj vjeri ima tu mogućnost na raspolaganju. „A mi koji vjerovasmo ulazimo u počinak... Jer ko uđe u Božji počinak, i sam počiva od svojih djela, kao i Bog od

svojih... Dakle, pošto imamo uzvišenog prvosveštenika koji je otisao na nebesa, Isusa, Sina Božjeg, držimo se vjere u njega koju ispovijedamo.“ (Jevrejima 4:3,10,14)

Sto je bio okružen zlatnim vijencem, koji je opet i sam okružen drugim većim zlatnim vijencem. Na sredini stola ležalo je tih 12 lepinja. Kada jedna kruna ne стоји на glavi vladara, onda ono što ona okružuje ili na čemu стоји predstavlja područje njegove vlasti.

Sto u svetinji reprezentuje Božanstvo, pošto je okružen sa dva zlatna vijenca, koji predstavljaju krune i vlast Boga Oca i Njegovog Sina Isusa. Istovremeno vidimo da je Isus po vladarskoj poziciji ispod Oca, zato što veći vijenac Očeve krune okružuje manji vijenac Isusove krune.

Hljebovi su bili poređani raspolovljeni u 2 reda sa po 6 hljebova, odakle vidimo da Otac i Sin kao dva Bića dijele vlast i zajedno vladaju nad Božjim narodom i cijelom tvorevinom, i da Isus nad Božjim narodom ima isti autoritet vlasti kao i Otac. Hljebovi nisu mogli biti podijeljeni recimo u odnosu 3x4, pošto postoje samo dva božanska Bića. Isto tako, mogla su biti samo dva vijenca oko stola.

„Zatim je postavio sto u šatoru od sastanka na SJEVERNOJ strani šatora, izvan zavjese.“ (2. Mojsijeva 40:22)

Biblija uči da se Božji nebeski presto nalazi na sjevernoj strani.

„A govorio si u srcu svom: izaći ću na nebo, više zvijezda Božjih podignuću presto svoj, i sješću na gori zbornoj na strani SJEVERNOJ; Izaći ću u visine nad oblake, izjednačiću se sa Svevišnjim.“ (Isajia 14:13, 14)

Zbog nastojanja Sotone da sebe načini Bogom, jednakim Sinu, treća šestica simboliše trostvo i predstavlja Sotonin broj odnosno dodavanje lažnog trećeg lica Božanstva.

U istinskoj Božjoj svetinji nema mjesta takvim zamislima.

Sedmokraki svijećnjak zvani menora sa sedam žžaka nalazio se na južnoj strani. Njegovi kraci bili su ukrašeni umjetnički izrađenim oblicima cvjetova ljljana, a cij svijećnjak načinjen od jednog komada zlata (vidi 2. Mojsijeva 25:31-40). Šator nije imao prozore pa su žžci gorjeli i danju i noću.

Jovanu je u viziji bilo dato da pogleda u prvu prostoriju nebeske

svetinje, gdje je video sedam zlatnih svijećnjaka. Spasitelj se nalazio među veličanstvenim svijećnjacima. Objavljajući Jovanu značenje onoga što je video, Hrist je rekao: „Sedam svijećnjaka predstavljaju sedam skupština [eklesija – pozvanih od Boga]“ (vidi Otkrivenje 1:12-20). Broj sedam u Bibliji označava punoču. U Otkrivenju 4:5 nalazimo dodatnu sliku nebeske realnosti: „Sedam plamtećih svjetiljki (žižaka) gorjelo je pred prestolom – one predstavljaju sedam Božjih duhova.“

Ako poredimo ovo što smo upravo otkrili sa položajem stola sa hlebovima, za koji smo već vidjeli šta predstavlja, možemo da uvidimo odnos između Boga i Njegovog naroda u službi spasenja po vertikali sjever – jug. Sveštenik (Hrist) potpaljuje, daje potrebnu energiju i održava neprekidnu svjetlost svojih pozvanih koji su ušli sa Njim vjerom u prvo odjeljenje Svetinje. On se nalazi među njima svojim Duhom koji im omogućava da svijetle. Sedam duhova predstavljaju ne samo punoču Duha, već i kompletност Hristove duhovne posredničke misije na Zemlji koja proističe iz nebeske Svetinje (vidi Otkrivenje 5:6). Isus je dao istu tu ilustraciju u propovijedi na gori: „Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad koji leži na gori, niti se svjetiljka pali da se stavi pod zdjelu, nego na svijećnjak, pa svijetli svima u kući. Neka tako vaša svjetlost svijetli pred ljudima, da vide vaša dobra djela i da slave vašeg Oca, koji je na nebesima.“ (Matej 5:14-16) Mi sami po sebi nemamo nikakvu silu da budemo svjetlost svijetu, osim u saradnji sa Hristom pronošenjem svjetlosti kojoj je On izvor. Naravno, kroz ovaj isti kanal primili smo i svjetlost Božje Riječi.

Zlatni kadioni oltar stajao je neposredno ispred zastora koji je odvajao Svetinju od Svetinje nad svetnjama. Na ovom oltaru sveštenici su svakog jutra i svake večeri palili mirisni kâd. Rogovi oltara pomazivani su krvlju žrtava za grijeh, a sam oltar škropljen krvlju na veliki Dan pomirenja. Oganj na ovom oltaru zapalio je sam Bog pa se o njegovom održavanju pažljivo vodilo računa. (Vidi 2. Mojsijeva 30:1-10.)

Samo prvosveštenik je trebao da vrši svetu dužnost stavljanja kâda na zlatni oltar pred Gospoda. (2. Mojsijeva 30:7,8).

Oltar i mirisni kâd u zemaljskoj svetinji bili su tip djela koje naš veliki Prvosveštenik vrši za nas. Apostolu Jovanu nekoliko puta bilo je dopušteno

da u viziji vidi Spasitelja kako vrši službu u nebeskoj Svetinji. Vidio je nebesko biće kako stoji kod veličanstvenog zlatnog oltara. Držao je kâd koji je prinosio na taj sveti oltar. Kakvu utjehu mu je moralo predstavljati kad je video da je taj dragocjeni kâd dodat slabim, nesigurnim molitvama svetih koji se bore ovđe na zemlji. On je video te molitve, nakon što je dodat kâd, kako se uzdižu pred Boga i bivaju prihvaćene jer su kâdom učinjene mirišljavim (Otkrivenje 8:3,4). „Tako nam i Duh pomaže u našim slabostima. Jer ne znamo za šta da molimo kad treba da se molimo, ali se Duh zauzima za nas sa uzdisanjem neiskazanim. A onaj koji istražuje srca zna kakvo je raspoloženje Duha, jer se Duh po Božjoj volji zauzima za svete.“ (Rimljanima 8:26,27).

Iako smo našim priznanjem grijeha i pokajanjem pred Bogom učinili žrtvu, iako se desio transfer našeg grijeha u nebesku Svetinju gdje će dalje biti tretiran preko našeg Zastupnika, naš život na zemlji je i dalje pod teretom posledica grijeha, i dalje smo zarobljeni u grešnom tijelu, i dalje se borimo sa promjenljivom snagom, usponima i padovima. Duhovno, mentalno i fizički oštećeni prokletstvom grijeha, mi nemamo zdrav duhovni rezon i uvid na čemu trebamo da radimo i kako da se molimo. Zato naš veliki Spasitelj preko svog Duha usmjerava i oplemenjuje naš put ka Bogu u vjeri. I najslabiji među nama treba da znaju da kada iznesu svoje molitve pred Presto milosti u ime bezgrešnog Zastupnika, imaju na raspolaganju sva nebeska blaga. I David je bio svjestan značenja kada: „Neka molitva moja pred tobom bude kao pripremljeni kâd...“ (Psalam 141:2)

Zlatni oltar bio je oltar neprestanog posredništva pred Bogom, kao što su svakodnevna jutarnja i večernja žrtva na bronzanom oltaru predstavljale neprekidnu službu pomirenja. Vrijeme kađenja takođe je bilo ujutro i naveče, a narod je to pratio u vjeri i molitvi (Luka 1:10).

U tipu se kâd uvijek uzdizao simbolizujući na taj način da je u svaku dobu dana ili noći, kada duša koja se bori vapi za pomoć ili daje hvalu i slavu za primljenu pomoć – njena molitva uslišena. Ujutru, dok se dnevne dužnosti čine veće nego što ljudska snaga može da podnese, opterećena duša može se prisjetiti da se u tipu svakog jutra na oltar postavljala svježa zaliha kâda, a iz anti-tipske nebeske svetinje pomoć će doći za taj dan onome ko traži božansku pomoć u Isusovo ime. (5. Mojsijeva 33:25).

Uveče, dok preispitujemo dnevno djelo i pronalazimo da je uprljano grijehom, dok klečimo priznajući svoje grijeha, tu je blažena utjeha saznanja da će na Nebu mirisni kâd Hristove pravednosti biti dodat našim molitvama. Ako potpunije shvatimo privilegiju molitve, često ćemo reći: „Ja ću klicati Gospodu. Moja će se duša veseliti mom Bogu. Jer me je on obukao u haljine spasenja, ogrnuo me je plaštom pravednosti, kao mladoženju koji, poput sveštenika, stavlja pokrivalo na glavu, i kao nevjестu koja se ukrašava nakitom.“ (Isaija 61:10)

U tipskom dijelu onaj ko bi pokušao da iskoristi mirisni kâd za svoju ličnu upotrebu bio je istrijebljen iz Božjeg naroda; nije smjelo biti kopiranja kâda (2. Mojsijeva 30:37,38). Nikakva vatra nije se smjela koristiti za spaljivanje kâda osim one koja je uzeta sa oltara pred Gospodom. Nadav i Abihud, dok su bili pod uticajem opojnog pića, prinijeli su „tuđ organj“ pred Gospoda i bili su ubijeni (3. Mojsijeva 10:1-10). Njihova sudbina je jasna pouka svima koji ne cijene savršenost Hristove pravednosti i pojave se pred Bogom obučeni u „nečiste haljine“ svoje lične pravednosti (Isaija 64:6).

Sveti kâd spaljivan je jedino na zlatnom oltaru i u svešteničkim kadionicama. Ostalim Levitima nije bilo dozvoljeno da ga spaljuju (4. Mojsijeva 16:3-35). Sveštenici koji su izvodili djelo koje na poseban način simbolizuje Hristovo djelo bili su jedini koji su mogli spaljivati kâd pred Gospodom.

Rogovi zlatnog oltara često su bili mazani krvlju žrtve za grijeh, simbolizujući tako da je Hristova smrt učinila da naše molitve budu odgovorene i da možemo biti odjeveni u Njegovu pravednost. Kao što miris kâda nije bio ograničen na svetinju već je u vazduhu bio raznošen po okolini, isto tako i kada je vjernik odjeven u Hristovu pravednost, od njega će se širiti uticaj koji će od onih koji dođu u kontakt sa njim biti prepoznat po mirisu nebeskog porekla.

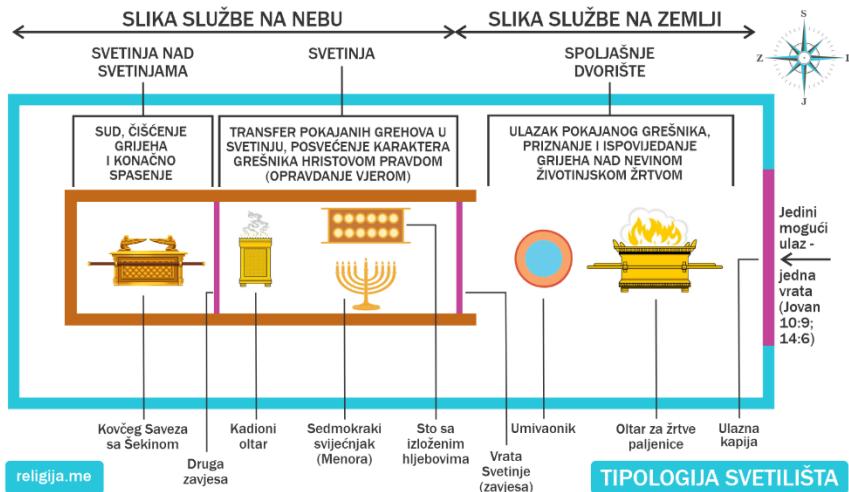
iv) Elementi u Svetinji nad svetinjama

Svetinja nad svetinjama bila je središte tipske službe pomirenja i posredovanja, koja je predstavljala vezu između Neba i Zemlje. U ovom odjeljenju nalazio se **Kovčeg saveza**, načinjen od akacijinog drveta,

iznutra i spolja okovanog zlatom. Gornja strana bila je oivičena zlatnim ukrasnim vijencem (2. Mojsijeva 25:10-22). U Kovčegu su se nalazile dvije kamene ploče na kojima je sam Gospod napisao tekst Dekaloga (2. Mojsijeva 34:1; 5. Mojsijeva 10:1-5). Stoga se on još nazivao kovčegom Božjeg svjedočanstva, pošto je Dekalog – moralni Zakon bio temelj saveza između Boga i Njegovog naroda.

Poklopac Kovčega nazivao se Prestolom milosti. Bio je načinjen od jednog komada zlata. Nadvisivala su ga dva anđela heruvima, takođe od zlata, po jedan na svakoj strani. Po jedno krilo svakog anđela bilo je podignuto uvis, dok je drugom zaklanjao svoje tijelo (Ezekijel 1:11), u znak poštovanja i poniznosti. Položaj heruvima, okrenutih licem k licu, pogleda spuštenih prema Kovčegu, predstavljao je strahopoštovanje koje nebeske vojske ukazuju Božjem zakonu, ali i njihovu zainteresovanost za Plan spasenja.

Iznad Prestola milosti nalazila se Šekina, mjesto na kojem se pokazivala Božja prisutnost. Sa tog mjesta, između heruvima, Bog je objavljivao svoju volju. Božanske poruke ponekad je svešteniku prenosio glas koji se čuo iz oblaka koji je prikrivao Božju slavu, a ponekad je svjetlost padala na anđela s desne strane u znak potvrđnog odgovora ili prihvatanja, ili sjenka kao oblak zaklanjala lijevog anđela da bi pokazala Božje neodobravanje ili odbacivanje.

Božji zakon (2. Mojsijeva 20:2-17) koji je čuvan u Kovčegu predstavlja veliko mjerilo pravednosti i suda. Taj Zakon zahtijeva smrt prekršitelja (vidi 1. Jovanova 3:4; uporedi sa Rimljanima 6:23), ali iznad Zakona nalazio se Presto milosti, na kome se pokazivala Božja prisutnost i sa koga je, kroz službu pomirenja, pokajanom grešniku dolazilo pomilovanje. Tako su se u Hristovoj službi za naše otkupljenje, tipski predstavljenoj u svetištu, srele ljubav i istina, a pravednost i mir se poljubili (Psalam 85:10).

Nikom osim Levita nije bilo dozvoljeno da nosi sveti Kovčeg (5. Mojsijeva 10:8). Svaki dodir nečistim neposvećenim rukama značio je smrt za oskvrnitelja (vidi 1. Samuelova 6:19; 2. Samuelova 6:6,7).

Po premještanju svetinje u hram, Kovčeg saveza je stajao sve do opsade Jerusalima od strane Haldejaca, kada ga je, prema jevrejskom predanju, sakrio prorok Jeremija da ne padne u ruke neznabušcima. Kovčeg saveza nakon toga nikad više nije pronađen.

„U kovčegu nije bilo ničeg osim dvije kamene ploče koje je Mojsije stavio u njega na Horevu, kad je Gospod sklopio savez sa Izraelovim sinovima nakon što su izašli iz egipatske zemlje.“ (1. Kraljevima 8:9)

Ali još dvije stvari dodate su kasnije. Krčag sa manom stavljen je „pred Gospoda“ (2. Mojsijeva 16:33,34), a Aronov procvali štap smješten je „pred svjedočanstvo“ (4. Mojsijeva 17:10).

Mana je bila nebeski hljeb kojim je Gospod na natprirodan način hratio svoj narod 40 godina u pustinji (vidi 2. Mojsijeva 16:4-32). U antitipu, Hrist je Hljeb života (vidi Jovan 6:30-35, 48-58)!

Zašto je Aronova procvala palica bila bitna i šta ona predstavlja? Dio Izraelaca se bio pobunio protiv Mojsijevog vođstva uz tvrđnu da i oni kao pripadnici svetog Božjeg naroda imaju jednaka prava na svešteničku službu i upravu. Gospod je kaznio pobunjenike smrću (vidi 4. Mojsijeva 16. glava). Kao dodatno svjedočanstvo o izboru sveštenika koji će služiti pred Gospodom, Aronu je naloženo da svako pleme donese po jednu palicu i ispišu imena svojih poglavara. Sve palice su stavljene pred svjedočanstvom u Šatoru od sastanka, a izabranik se imao prepoznati po procvjetaloj palici. To je bio Aron. Zatim je Gospod objasnio Aronu ko ima pravo na službu u Šatoru od sastanka i svešteničku službu, a da se ostali ne mijesaju u te stvari da ne bi izginuli (4. Mojsijeva 18. glava). Kao što je sam

Gospod objasnio, Aronova procvala palica čuvana je kao znak buntovnicima (4. Mojsijeva 17:10).

U nebeskoj realnosti, u Hramu na Nebu, postoji original Božjeg Zakaona. „I Božji hram se otvorio na nebu i pokazao se kovčeg njegovog saveza u njegovom hramu.“ (Otkrivenje 11:19)

Tipologiju službe u Svetinji nad svetinjama detaljno ćemo obraditi u zasebnoj temi.

4. SVEŠTENICI GOSPODNI

U najranija vremena svaki muškarac, domaćin, bio je sveštenik u svom domu. Ko je zapravo Božji sveštenik i šta ga kvalifikuje za takvo zvanje? U 1. Mojsijevoj 14:18-20 nalazimo da je Abramu, nakon akcije spašavanja svog rođaka Lota i zaplijenjene imovine, u susret izišao Melhisedek, sveštenik Božji iz Salema, drevnog grada koji odgovara današnjem Jerusalimu. Abram je primio blagoslov i dao mu desetak, što znači da je prihvatio Melhisedekov sveštenički autoritet.

Bog je, nakon izvođenja svog naroda iz ropstva, postavio preko Mojsija pisane uredbe koje precizno definišu svešteničku službu. Ali i prije formalnog uspostavljanja svešteničke službe po Zakonu, u Mojsijevim knjigama pominje se prisustvo sveštenika (2. Mojsijeva 2:16; 3:1; 18:1; 2. Mojsijeva 19:22-24).

Šta pojам sveštenik konkretno znači? Najprije moramo razumjeti pojam svetosti. Prema Bibliji, apsolutno je svet samo Bog (Jakov 1:17; Otkrivenje 15:4). On je stvorio ljudski rod po svom obliju, što podrazumijeva uslovnu svetost. Padom u grijeh, čovječanstvo je izgubilo Božju slavu (Rimljanim 3:23). U uslovima vladavine grijeha, termin „svet“ na zemlji znači odvojen za svetu misiju ili poziv (ako je riječ o čovjeku), ili odvojen za svetu upotrebu (stvari), ili teritorijalno posvećenje Božjom prisutnošću (2. Mojsijeva 3:5; 5. Mojsijeva 23:14; Jošua 5:15). Plan spasenja omogućuje čovjeku da primi svetost od Boga preko Svetog Duha koji se nastanjuje u nama. Ali zbog činjenice da i dalje nosimo palu prirodu i da živimo u vladavini grijeha, naša svetost zavisi od naše voljnosti da slušamo Gospoda u svemu (vidi 2. Mojsijeva 22:31; 3. Mojsijeva 11:44,45; 19:2; 20:7; 5. Mojsijeva 7:6; Isaija 4:3; 1. Korinćanima 7:14; Otkrivenje 22:11).

Drsko razmetanje sa lažnom svetošću, tipično za paganske i pseudo religije, jedna je od najvećih uvreda Bogu.

Takođe je vrlo važno da razumijemo zašto je Bog posebno odvojio sveštenički poziv u tipskoj službi nakon oslobođanja Izraela. Najprije,

jedan od razloga je praktične prirode. Stari Izrael je bio velik narod tako da bi služba u Svetinji po obrascu domaćin-sveštenik bila bi ne samo tehnički neizvodiva već i nosila rizik neposvećenosti pojedinaca. Drugo, jednostavni prikaz vjere u buduću nevinu žrtvu Mesije, Nosioca grijeha, više nije bio dovoljan. Tipologija Plana spasenja morala je sada, zajedno sa praznicima, predstaviti kompletan proces spasenja.

Dakle, sveštenik je na određeni način tipski predstavljao ono što radi sam Gospod.

ARONOVİ POTOMCİ – İZABRANI SVEŞTENİCİ

Samo je Aronovim potomcima bilo dozvoljeno da služe kao sveštenici (4. Mojsijeva 3:10).

Ova posebna počast bila je izraz Njegovog priznanja za njihovu vjernost, ne samo u pristajanju da služe Bogu, već i da izvrše Njegove sudove prilikom idolopoklonstva Izraela pod Sinajem (vidi 2. Mojsijeva 32. glava).

Levijevo pleme, umjesto svih prvjenaca Izraela, bilo je odabранo da služi za potrebe Svetilišta. Prvjenac je imao pravo nasleđa u porodici. Prvjenci predstavljaju Božjeg Prvorodenog Sina. Zato je Gospod tražio da se prvjenci posvećuju Njemu, kako među ljudima tako i životinjama za žrtvu. Leviti su zapravo bili pomoćnici kojima je povjereno staranje o Šatoru za sastanke i njegovom namještaju, ali nisu imali ovlašćenja da prinose žrtve, pale kâd ili pristupaju svetim stvarima kad su one bile u funkciji.

Korejeva buna, koju smo pominjali u prethodnom poglavlju (vidi 4. Mojsijeva 16. glava), upravo je bila usmjerena protiv takvog poretku, jer Korej je i sam bio Levit.

U tipu, sveštenik koji nije mogao dokazati svoju genealogiju direktno od Arona, prvog pvosveštenika, bio je izbačen iz sveštenstva (Ezra 2:62); tako i u antitipu hrišćanin koji ne može dokazati svoje direktno posinaštvo od Hrista, nebeskog Prvosveštenika, nikada neće postati jedan od „kraljevskog sveštenstva“ (1. Petrova 2:9; Otkrivenje 20:15).

LEVITI

Cijelo jedno Izraelovo pleme bilo je odvojeno za službu u Svetinji. Ako se sjetimo poslednjih riječi izgovorenih Leviju od strane Jakova dok je ležao na svojoj samrtnoj postelji, može nam se učiniti čudno da su njegovi potomci izabrani za to svjeto djelo. Kada se Jakov opominjao Levijevih grijeha, skoro da je objavio kletvu umesto blagoslova na svog sina, i završio je sa ovim riječima: „Razdijeli ih po Jakovu, i rasuću ih po Izraelu“. (1. Mojsijeva 49:5-7)

Neustrašivi karakter, koji je pod kontrolom Sotone naveo Levija da ubije Šekemljane, kontrolisan Božjom blagodaću omogućio je njegovim potomcima da odvažno stanu na stranu Gospoda kada je izraelsko mnoštvo palo u idolatriju (2. Mojsijeva 32:26-29). Tada je Bog okrenuo kletvu na blagoslov; zato što su očuvali Njegov zakon i održali Njegov savez, rekao im je da bi trebalo da „poučava Jakova Njegovim uredbama i Izrael Njegovom zakonu“ (5. Mojsijeva 33:8-11).

Da bi se njihov uticaj za dobro još šire osjetio kroz Izrael, umjesto da im dâ jedan dio zemlje za njihovo nasleđstvo, kao što je dao ostalim plemenima, Gospod je za njihov dio odredio četrdeset i osam gradova razbacanih među svim plemenima (4. Mojsijeva 18:20; 35:1-8). Oni su zaista bili razdijeljeni i rasuti po Izraelu, ali je kletva preokrenuta u blagoslov (vidi Jeremija 18:7-10).

Leviti su posvećeni za posao u Svetinji tako što je cijel Izraelov zbor položio ruke na njih, i onda ih je Aron prinio „Gospodu za prinos od sinova Izraelovih“ (4. Mojsijeva 8:9-24).

Tokom putovanja u pustinji oni su nosili sve što se odnosilo na Šator; ali iako su nosili sveti namještaj, nikad im nije bilo dozvoljeno da čak i pogledaju na njega (4. Mojsijeva 4:20).

Nakon što je hram izgrađen, Levitima je bio dodijeljen posao dočeščivanja sveštenika u službi u Svetinji. Pripremali su hljebove, često vodili muzičke horove, sakupljali desetak i obavljali veliki posao u vezi sa Gospodnjom službom (1. Dnevnika 23:24-32).

U vrijeme Davida, Leviti su započinjali da služe u svetinji u dvadeset i petoj godini. U pedesetoj godini trebali su da „izađu iz službe“ (4.

Mojsijeva 8:23-26). Nisu bili otpuštani; i dalje su imali nadzor nad poslom, ali se od njih nije očekivalo da vrše naporne dužnosti.

Levitski red imao je svoju funkciju od vremena kada je Izrael izašao iz Egipta pa do Hristovog raspeća; od tada nastupa Hristovo sveštenstvo kojeg su svi zemaljski sveštenici bili tip.

Postoje brojne pojedinosti po pitanju levitskog reda. Pošto su svi sveštenici služili „slici i sjenu nebeskih stvari,“ kada proučavamo levitsko sveštenstvo mi zapravo proučavamo svešteničko djelo našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista.

Levitsko sveštenstvo bilo je podijeljeno na dvadeset i četiri reda (1. Dnevnika 24:1-19; 2. Dnevnika 3:14). Svaki red imao je svog poglavara ili upravitelja Svetinje (1. Dnevnika 24:6,31). Ta praksa se nastavila do vremena Hrista (Luka 1:8).

Kada je Spasitelj uzašao na Nebo poveo je mnoge uskrsele sa sobom (Matej 27:52,53), i kada je Jovanu u viziji pokazana prva prostorija nebeske Svetinje sa svojih sedam žižaka ognjenih koji gore pred Božjim prestolom, vidio je dvadeset i četiri starještine kako sjede na dvadeset i četiri prestola i poklanjaju se Jagnjetu govoreći da ih je „otkupio Bogu iz svih plemena i jezika i narodnosti i naroda i učinio si kraljevima i sveštenicima našem Bogu“ (Otkrivenje 4:4; 5:8-10). U ovome vidimo antitip dvadeset i četiri reda sveštenika. Poglavar ili starještine svakog reda imaju presto časti i oni su kraljevi i sveštenici Bogu i Hristu. Ostatak mnoštva koje je Hrist uzeo na Nebo nije pomenut, ali je logično pretpostaviti da oni sačinjavaju redove kojih su dvadeset i četiri starještine poglavari.

Dakle, u velikom antitipu, samo je prvosveštenik predstavljao Hrista i Njegovo djelo pomirenja u nebeskoj Svetinji, dok Leviti, koji su opsluživali Svetinju, predstavljaju Božji narod u službi Hristu ili kraljevsko sveštenstvo (vidi 1. Petrova 2:9; 2. Mojsijeva 19:5,6). Spaseni su u Otkrivenju predstavljeni u bijelim dugim lanenim haljinama (Otkrivenje 4:4; 7:9). Rečalno je pretpostaviti da će na Nebu postojati odgovarajuća hijerarhija među spasenima.

DESETAK ZA IZDRŽAVANJE LEVITA

Bog se na isti način postarao za podršku svih različitih redova sveštenstva. „Gospodnja je zemlja i sve što je na njoj.“ (Psalam 24:1) Čovjek je postavljen kao upravitelj nad Gospodnjim nasleđtvom i Gospod ima pravo da zahtjeva desetak.

Uredbe o desetku date su u sklopu Mojsijevog zakona. „Svaki desetak od zemlje, od poljskih usjeva i od plodova s drveća, pripada Gospodu. To je nešto što je sveto Gospodu... Svaki desetak od krupne ili od sitne stoke, sve što prolazi ispod pastirskog štapa, svaka deseta životinja neka bude nešto što je sveto Gospodu.“ (3. Mojsijeva 27:30-32)

Desetak je bio namijenjen Levitima. „Gospod je još rekao Aronu: ‘U njihovoј zemlji nećeš imati nasleđstva, niti ćeš dobiti svoj dio među njima, jer sam ja tvoj dio i tvoje nasleđstvo među Izraelovim sinovima. Levijevim sinovima dajem u nasleđstvo desetak od svega u Izraelu za službu koju obavljaju, službu u šatoru od sastanka.’“ (4. Mojsijeva 18:20-32) I sami Leviti su trebali odvajati desetak od dobijenih desetaka.

Desetak se nije smio nositi ili konzumirati bilo gdje osim na mjestu koje je Gospod bio odabrao za svoje prebivalište, a to je bio Šator od sastanka gdje je bila namještena svetinja ili, kasnije, jerusalimski hram (5. Mojsijeva 12:4-18). Donosioci su zajedno sa Levitima, porodicom i slugama jeli taj prinos i radovali se pred Gospodom. To znači da su oni u potpunosti kontrolisali raspodjelu desetka i sami učestvovali u blagoslovima tog prinosa. Deseci su se praktično mogli odvajati gotovo cijele godine kako je koja kultura prisprijevala za žetu, i nošeni su na saborne bogoslužbene praznike. Oni koji su dolazili izdaleka, iz praktičnih razloga prodavali su svoje prinose da bi slične opet kupili kad se približe sabornom mjestu (5. Mojsijeva 14:24-26).

Svake treće godine, desetak je trebalo ostaviti u svom mjestu za Levite koji su tu živjeli, ali ne samo za njih, već i za sirotinju, udovice i strance koji bi se god našli u potrebi (5. Mojsijeva 26:9-16). Takav desetak odvajao se svake treće i šeste godine, dok je sedma godina bila oprosna godina, a zatim svaka pedeseta takođe.

Dakle, prinos u desecima bio je isključivo hrana: poljski usjevi,

plodovi sa drveća i čiste domaće životinje. Desetak nije uključivao prihode od ostalih djelatnosti.

Pod Novim savezom ne postoje elementarni uslovi za prinose kao što je desetak: nema ni svetilišta niti sveštenstva. Jevrejima poslanica 7. glava je zapravo jedino mjesto u Novom savezu gdje se desetak pominje nakon Golgote, i to sedam puta. U Jevrejima 7:5 kaže nam se da je Levi (Leviti) uzimao svoje desetke pod zakonom. U Jevrejima 7:12 stoji da kad se mijenja sveštenstvo, mijenja se zakon. Jevrejima 7:18 dalje kaže da je pređašnji propis, što uključuje 4. Mojsijevu 18. glava, ukinut. U 4. Mojsijevoj 18. glava ustanovljeno je levitsko sveštenstvo i dio te ustanove uključuje desetak. Kad se levitsko sveštenstvo okončalo (na Golgoti, ili kasnije 70. godine n.e. kad je razoren hram), svi zakoni kao dio ustanove tog sveštenstva su poništeni.

Rana hrišćanska zajednica pod Novim savezom uopšte se nije bavila pitanjem desetka iz prostog razloga što su svi znali da je zemaljsko sveštenstvo prestalo sa važnošću, a time i žrtve i prinosi. Međutim, prilaganje zajednici na dobrovoljnoj osnovi bila je raširena praksa (vidi Djela 2:44-46; 4:34, 35). Apostol Pavle, najveći propovjednik dobre vijesti (jevanđelja) i misionar, radio je za svoje izdržavanje (2. Solunjanima 3:6-15) i podsticao druge da tako čine. On se obraća vjernicima u Korintu (1. Korinćanima 9:3-18) i kaže da bi kao propovjednik dobre vijesti (jevanđelja) imao pravo na određene materijalne privilegije ali ne želi time da se služi da to ne bi postalo prepreka čistoti poruke spasenja u Hristu! On je propovjedao besplatno jer nije htio da zloupotrebljava neka prava! Zašto „zloupotrebljava“? Pavle je očigledno znao da rad za platu lako postaje osnovni motiv ljudima umjesto rada za Boga.

SVEŠTENIČKA ODJEĆA

U skladu sa njihovom službom, sveštenicima je bila propisana posebna odjeća. „Napravi svom bratu Aronu svetu odjeću na čast i za ukras,“ glasilo je Božje naređenje, upućeno Mojsiju.

Odjeća običnog sveštenika bila je načinjena od bijelog lanenog platna, izatkana od jednog komada. Pružala se skoro do peta, oko struka

stegnuta bijelim lanenim pojasom, koji je bio izvezen plavim, purpurnim i crvenim nitima. Laneni turban upotpunjavao je spoljašnju odjeću.

Čiste bijele haljine prvosveštenik je nosio u svakodnevnim prilikama, ali kada je ulazio u Svetinju nad svetinjama da učini pomirenje za narod, oblačio se u velelepnu odjeću koja je na pravi način predstavljala našeg Prvosveštenika dok priznaje imena svog naroda pred sudskim prestolom Sudije cijele zemlje (vidi 2. Mojsijeva 28. glava).

Prvosveštenik je uvijek nosio dugačku odjeću od bijelog lana običnog sveštenika, ali preko ovoga se nalazila odjeća od plave tkanine iz jednog dijela, sa zlatnim zvončićima i plavim, ljubičastim i zlatnim narovima, koja je prelijepo ukrašavala skut. Naprsnik, haljina od bijelog lana bez rukava, predivno vezena u zlatno, plavo, ljubičasto i skerletno nošena je preko plave odjeće. Ovo je bilo kraće od haljina i vezano oko struka bogato vezenim pojasom iste boje.

Na zlatno vezenim naramenicama oplećka nalazila su se dva kamena oniksa na kojima su bila ugravirana imena dvanaest plemena Izraelovih, po šest imena na svakom ramenu, simbolizujući tako Moćnog koji nosi teškoće i bremena Njegovog naroda na svojim ramenima (Isajia 9:6; 53:4). Postoji dirljiv značaj u prvosvešteničkom nošenju imenâ cijelog Izraela na ramenima i preko srca dok vrši službu koja simbolizuje Istražni sud, kada će svačiji slučaj doći na preispitivanje pred Boga. Naprsnik se zvao „sudski naprsnik“ (2. Mojsijeva 28:15). Ta imena ugravirana na kamenju bila su tip imena onih koji su nadvladali, koje će Hrist priznati pred svojim Ocem i anđelima. Kamen je postojana materija, ali daleko postojanija je Knjiga života gdje su imena koja je Hrist priznao napisana da ostanu zauvijek (Otkrivenje 3:5).

Dok su plava odjeća sa svojim zlatnim zvončićima i bogato vezeni efod bili predivni, krunska karakteristika na svoj prvosvešteničkoj veličanstvenoj nošnji ipak je bio naprsnik nošen preko srca dok je on služio u Svetinji nad svetinjama pred Gospodom. Naprsnik je bio od istog materijala kao i oplećak. Bio je u obliku kvadrata i mјeren je pedljem. U njemu je bilo smješteno dvanaest dragih kamenova postavljenih po tri u red. Na

svakom kamenu bilo je ugravirano ime jednog od plemena Izraelovih.

Oko njih se nalazio rub od raznog kamenja. Kamenje na naprsniku bilo je isto ono koje sačinjava temelj Novog Jerusalima (2. Mojsijeva 28:15-21;

uporedi sa Otkrivenje 21:18-21). Naprsnik je visio na naramenicama oplećka i bio je pričvršćen oko struka plavim lancem provučenim kroz zlatne prstenove.

Po jedan na svakoj strani, u naprsnik su bila postavljena dva sjajna kamena, nazvani Urim i Tumim. Pomoću ovih kamenova prvosveštenik je mogao znati Gospodnju volju. Kada su pitanja bila postavljena, ako je svjetlost okruživala dragi kamen na desnoj strani odgovor je bio potvrđan; ali ako je sjenka počivala na kamenu sa lijeve strane odgovor je bio negativan.

Pošto je naprsnik bio zakačen za efod, pozivajući sveštenika da donese efod kada je bio neodlučan šta da učini, David je zapravo tražio naprsnik pomoću kojeg je mogao znati Gospodnju volju (1. Samuelova 23:9-12).

Postojao je i jedan drugi artikal koji je pripadao haljinama prvo-sveštenika – turban ili kapa (2. Mojsijeva 28:36,37). Zlatna ploča koja je nosila natpis „Sveto Gospodu“ bila je plavom vrpcom pričvršćena za prednju stranu bijele kape ili turbana, koji su nosili sveštenici.

Nijednom svešteniku nije bilo dozvoljeno da nosi svešteničke haljine osim kada vrši službu u svetinji ili predvorju (Ezekijel 44:19).

Mojsiju je kod grma koji gori bilo naređeno da skine obuću (2. Mojsijeva 3:5), jer je tlo na kojem stoji sveto (posvećeno Božjom prisutnošću). Tako ni sveštenici nisu smjeli da ulaze u Svetilište obuveni. Čestice prašine na obući mogle su da oskrnave to sveto mjesto. Obuću je trebalo da ostave u trijemu i operu ruke i noge prije nego što uđu u Šator da obave službu ili da priđu oltaru da prinesu žrtve paljenice. Tako je stalno obnavljana pouka da se oni koji žele da stupe pred Gospoda moraju očistiti od svake prljavštine.

KVARENJE SVEŠTENSTVA KROZ ISTORIJU IZRAELA

Svešteničko nasleđe Aronove porodice nije se prekidalo sve dok zbog grijeha Elijevih sinova promjena nije bila neophodna (vidi 1. Samuelova 2:12-17, 22-25, 27-36). Abijatar je bio svrgnut iz svešteničke službe u ispunjenju proročanstva datog Iliju (1. Kraljevima 2:26,27). A za Sadoka,

koji je izvršavao službu prvosveštenika u vrijeme Davida i Solomona, mnogi su mislili da je Elijev unuk.

Kako su se Izraelci odvajali od Gospoda, i sveštenstvo je postajalo iskvareno (vidi Jeremija 6:13; 23:11; Isaija 28:7,8; Osija 4:6-10).

U vrijeme Isusa Hrista, pored visokog stepena teološke i duhovne zastranjenosti, sveštenstvo je od svoje službe praktično bilo napravilo religijski biznis (vidi Matej 21:12,13) i instrument za sticanje visokog statusa u društvu (vidi Matej 6:2; Luka 16:15; Jovan 5:44), iako je među njima bilo pobožnih pojedinaca (Luka 1:5,6).

SVEŠTENSTVO I NOVI SAVEZ

Pod novim Savezom ne postoji nikakva podjela na sveštenstvo i vjernike, već duhovni hram (vidi 1. Korinćanima 6:19; 2. Korinćanima 6:16) čine zajedno svi oni koji su prihvatali Isusa za Hrista i Gospoda. Svi vjernici kao jedno tijelo ili živi hram predstavljaju „sveto kraljevsko sveštenstvo“ koje prinosi duhovne žrtve i objavljuje Božje vrline (vidi 1. Petrova 2:5,9).

Isus je svojim životom, smrću, uskrsnjem i preuzimanjem stvarne – antitipske – svešteničke službe u nebeskoj Svetinji (vidi Jevrejima poslanicu) ispunio obredni zakon (vidi Efescima 2:15; Kološanima 2:16,17) i ukinuo žrtve i prinose (vidi Danilo 9:27), te stoga nikakva dodatna ili druga zemaljska sveštenička služba nije prihvatljiva niti ima teološko opravdanje.

5. SVEŠTENIČKA SLUŽBA U SVETINJI

Posvećenje za svešteničku službu bila je impozantna ceremonija. Aaron je bio obučen u haljine koje su za njega načinjene prema Božjim uputstvima. Nekoliko žrtava bilo je zaklano, a krv ovna za posvećenje trebala se namazati na vrh desnog uha, palac desne ruke i palac desnog stopala Arona i njegovih sinova, što je značilo da su njihove uši, ruke i stopala posvećeni za službu Bogu. Oni su trebali da nose bremena naroda. Ulje pomazanja i krv su se onda škropili na Arona i njegove sinove, simbolizujući Hristovu krv i Svetog Duha koji je sam mogao potpuno da ih kvalificuje da ispune svetu službu. Detalji ovog posvećenja, uključujući oltar, opisani su u 2. Mojsijevoj 29. glava.

I samo Svetilište i služba sveštenika trebalo je da „služe stvarima koje su slika i sjenka onog što je na Nebu“ (Jevrejima 8:5). Prema tome, sve je bilo veoma važno. Gospod je, preko Mojsija, dao vrlo jasna i izričita uputstva o svakoj pojedinosti ove simboličke službe. Opsežne pripreme Svetište i sveštenika navedene su u 3. Mojsijevoj 8. i 9. glava. Prvo je slijedilo kupanje, zatim oblačenje propisane svešteničke odjeće, čiji je svaki komad imao određenu simboliku, pomazanje uljem i posvećenje samog objekta i stvari u njemu, zatim žrtva za grijeh za oltar i žrtva paljenica, nakon čega je slijedila žrtva za grijeha za samog Arona i njegove sinove, itd. Suština ovih obreda bila je da se SVE moralno posvetiti i pokriti žrtvom da bi moglo stajati u prisustvu svetog Boga. Osmog dana, po nalogu Gospodnjem, prinijeli su žrtve za grijeh, žrtve paljenice i zahvalne žrtve. U 9. glavi, stih 7, opet se otkriva važna istina, da sveštenik sam mora da se očisti od grijeha, da bi uopšte mogao sudjelovati u obredu očišćenja narodnih grijeha. Cijeli proces posvećenja prvosveštenika i samog svetišta trajao je sedam dana. Kad je sve što treba izvršeno po Zakonu, Bog je mogao staviti pečat svog odobravanja, spalivši žrtvu ognjem sa neba, što je bio vidljiv i nedvosmislen znak Njegovog prisustva i prihvatanja službe (3. Mojsijeva 9:23, 24).

U antitipu, posvećenje Hrista i Njegovu kvalifikaciju za našeg

Prvosveštenika predstavljala je Njegova bezgrešna misija i služba prilikom Prvog dolaska. Na kraju, On sam se morao dati kao velika Nevina žrtva koja nosi grijeha svijeta.

SVAKODNEVNA I GODIŠNJA SLUŽBA U SVETINJI

Službe u Svetilištu sastojale su se od dva dijela: svakodnevne i godišnje službe. Svakodnevna služba obavljana je kod oltara za žrtve paljenice u trijemu Šatora za sastanke i u Svetinji, a godišnja služba obavljana je u Svetinji nad svetinjama jednom godišnje.

Niko osim prvosveštenika nije smio da pogleda u unutrašnjost Svetinje nad svetnjama. Samo jednom godišnje sveštenik je smio da uđe u tu prostoriju i to posle najpažljivije i najsvečanije pripreme. Drhteći izlazio je pred Gospoda, a narod je u pobožnoj tišini očekivao njegov povratak, od srca upućujući iskrene molitve Bogu da prihvati službu pomirenja i udijeli im blagoslov. Pred prestolom milosti prvosveštenik je obavljao službu pomirenja za Izrael, a u oblaku slave, Bog se sretao s njim. Ukoliko bi se zadržao duže nego što je očekivano, srca su im drhtala od straha, da nije, zbog njihovih ili svojih grijehova, poginuo od Božje slave.

Svakodnevnu službu činilo je prinošenje jutarnje i večernje žrtve paljenice, prinošenje svetog kâda na zlatnom kadionom oltaru, i posebne žrtve za grijeha pojedinaca. Zatim, bilo je i žrtava koje su prinošene za subote, mladine i posebne praznike.

Svakog jutra i svake večeri jednogodišnje jagnje bilo je prinošeno na oltaru s odgovarajućim jestivnim žrtvama, simbolički predstavljajući svakodnevno posvećivanje cijelog naroda Gospodu i njegovu stalnu zavisnost od Hristove krvi pomirenja. Bog je izričito naredio da svaka žrtva, prinesena za vrijeme službi u Svetilištu, mora da bude zdrava i bez mane (2. Mojsijeva 12:5). Sveštenici su morali da pregledaju svaku životinju određenu za žrtvu i odbiju svaku kod koje bi ustanovili neki nedostatak. Samo je žrtva bez mane mogla da bude simbol savršene neporočnosti Onoga koji će primjeti sebe kao „bezazleno i prečisto Jagnje“ (1. Petrova 1:19). Apostol Pavle ukazuje na takvu žrtvu kao na sliku onoga što Hristovi sledbenici treba da postanu. On kaže: „Zato vas, braćo, usrdno molim

Božjom samilošću da svoja tijela date kao žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu, da služite Bogu koristeći svoj razum.“ (Rimljanima 12:1) Mi treba da posvetimo sebe u službi Bogu i da se trudimo da naša žrtva bude što savršenija. Bogu će biti ugodno samo najbolje od onoga što Mu možemo pružiti.

Prilikom prinošenja mirisnog kâda, sveštenik se nalazio neposrednije u Božjoj prisutnosti nego za vrijeme bilo kojeg drugog dijela svakodnevne službe. Pošto zastor koji je razdvajao Svetinju od Svetinje nad svetinjama nije dopirao do vrha Šatora od sastanka, Božja slava, koja se pokazivala iznad Prestola milosti, mogla se djelimično vidjeti i iz prvog odjeljenja. Kada je sveštenik prinosio kâd pred Gospoda, gledao je prema Kovčegu saveza; kada se uzdizao oblak mirisnog kâda, božanska slava se spuštala na Presto milosti i ispunjavala Svetinju nad svetinjama, ali je često toliko ispunjavala obje prostorije da je sveštenik morao da se povlači sve do ulaza u Šator od sastanka. I kao što je u ovoj simboličkoj službi sveštenik u vjeri gledao prema Prestolu milosti koji nije mogao da vidi, tako danas Božji narod treba da upućuje svoje molitve Hristu, svom Prvosvešteniku, koji, nevidljiv za ljudsko oko, obavlja službu pomirenja za njih u nebeskom Svetilištu.

Mirisni kâd, koji se uzdizao s molitvama Izraela, predstavljao je zasluge i posredovanje Isusa Hrista, Njegovu savršenu pravednost, koja će se vjerom uračunati Njegovom narodu i koja jedina može učiniti da služba grešnih bića postane ugodna Bogu. Ispred ulaza u Svetinju nad svetinjama stajao je oltar stalne službe posredovanja, a ispred ulaza u Svetinju oltar stalne službe pomirenja. Pred Boga su mogli izlaziti s krvlju ili s kâdom simbolima koji su ukazivali na velikog Posrednika, preko koga se grešnici mogu približiti Gospodu, Jedinom koji duši koja vjeruje i koja se kaje, može osigurati milost i spasenje.

Kada su sveštenici svakoga jutra i večeri ulazili u Svetinju da kade, svakodnevna žrtva već je bila spremna za prinošenje na oltaru za žrtve paljenice u trijemu Svetilišta. Bilo je to vrijeme kada su vjernici bili najdublje zainteresovani da se okupe oko Šatora od sastanka. Prije nego što bi se uz posredovanje sveštenika našli u Božjoj prisutnosti, morali su ozbiljno da ispituju svoja srca i priznaju svoje grijehe. Lica okrenutih

prema Svetilištu, sjedinjavali bi se u tihoj molitvi. Tako su se njihove molitve uzdizale Bogu, zajedno s oblakom mirisnog kâda, dok su se u vjeri oslanjali na zasluge obećanog Spasitelja, simbolično predstavljenog službom pomirenja. Vrijeme određeno za jutarnju i večernju žrtvu smatrano je svetim vremenom, pa je u cijelom jevrejskom narodu poštovano kao vrijeme bogosluženja. Kada su Jevreji kasnije bili rasijani kao prognanici po dalekim zemljama, uvijek su u to vrijeme okretali lice prema Jerusalimu i upućivali svoje molitve Bogu Izraelovu (vidi Danilo 6:10). U ovom običaju hrišćani mogu da nađu uzor za svoje jutarnje i večernje molitve. Iako Bog osuđuje formalističke običaje i ceremonije, kojima nedostaje duh pravog bogosluženja, s velikim zadovoljstvom gleda na one koji Ga vole i koji se ujutro i uveče saginju pred Njim tražeći oproštaj za grijehu i upućujući Mu svoje molbe da dobiju neophodne blagoslove.

Najvažniji dio svakodnevne službe bili su obredi namijenjeni potrebama pojedinaca. Pokajnik je donosio svoju žrtvu na vrata Šatora od sastanka i stavljajući ruku na glavu žrtvi, priznavao svoje prestupe. Tako je svoje grijehu simbolično prenosio na nevinu žrtvu. Zatim je sam morao da zakolje žrtvu, a sveštenik je njenu krv unosio u Svetinju i škropio prema zastoru, iza kojeg se nalazio Kovčeg u kome je čuvan Zakon koji je grešnik prekršio. Ovim obredom, preko krvi, grijeh je simbolično unošen u Svetinju. U nekim slučajevima, krv nije prenošena u Svetinju, ali je sveštenik tada jeo meso žrtve, prema pravilu koje je Mojsije dao sinovima Aronovim, rekavši: „I on vam je to dao da odgovorate za prestup zbora, kako biste za njih izvršili pomirenje pred Gospodom.“ (3. Mojsijeva 10:17) Oba obreda simbolično su predstavljala prenošenje grijeha sa pokajnika na Svetilište.

To je bilo djelo koje je obavljano iz dana u dan, cijele godine. Pošto su se grijesi Izraela na taj način prenosili na Svetilište, sveta mjesta postajala su nečista i moralo se obaviti posebno djelo da bi se uklonili nagomilani grijesi. Bog je dao upute da se služba pomirenja obavi posebno za svako odjeljenje Svetilišta i za oltar, da bi se tako „očistili i posvetili od nečistota sinova Izraelovih“ (3. Mojsijeva 16:16-19)

SLUŽBA NA DAN POMIRENJA

Jednom godišnje, na veliki Dan pomirenja, prvosveštenik je ulazio u Svetinju nad svetnjama da obavi obred čišćenja Svetilišta. Djelo koje je tada obavljano zaokruživalo je godišnji krug obrednih službi.

Za razliku od ostalih dana u godini, samo je Prvosveštenik prinosio svakodnevnu žrtvu pored posebnih žrtvi na Dan pomirenja. Počinjao je uklanjanjem svoje odjeće i ceremonijalnim čišćenjem sebe na posebnom mjestu samo za taj dan. Zatim je oblačio svoju zlatnu odjeću i svršavao jutarnju službu. Odlagao je svoju svečanu odeždu, i, nakon još jednog pranja, oblačio bijele lanene haljine koje je Gospod propisao da se nose kad se obavlja žrtva pomirenja (3. Mojsijeva 16:4). Zatim je prvosveštenik uzimao junca kojeg je prinosio za sebe i svoje domaćinstvo.

Baš kao što je prvosveštenik privremeno uklanjao svoje svečane haljine i oblačio jednostavnu lanenu odjeću prije obavljanja djela pomirenja, Sin Božji je privremeno napustio svoju slavu i došao na zemlju kao Sin čovječiji, kao prvi među braćom (vidi Jevrejima 2:9-18), da obavi svoje antitipsko djelo pomirenja, da bi mogao, po uskrsenju, unijeti svoju krv za grijehu čovječanstva u istinsku Svetinju na Nebu (Jevrejima 9:12).

Nakon toga se pristupalo obredu sa dva jarca, jednog za Gospoda i drugog za Azazela.

Dva jarca bila su dovedena pred vrata Šatora od sastanka i tu je za njih bacana kocka, „jedan žrijeb Gospodu, a drugi žrijeb Azazelu“. Jarac na koga bi pao prvi žrijeb, morao je da bude zaklan i prinessen na žrtvu za grijehu naroda. Sveštenik je njegovu krv unošio iza zastora i njome škropio Presto milosti. „Neka zakolje jarca koji je određen za žrtvu za grijeh naroda, i neka unese njegovu krv iza zavjesa pa neka s njegovom krvlju učini isto što je učinio s krvlju junca. Neka njome poškropi prema poklopцу i pred poklopcem. Neka izvrši obred

očišćenja za sveto mjesto zbog nečistoća Izraelovih sinova, zbog njihovih prestupa koje su počinili u svim svojim grijesima. Tako neka uradi za šator od sastanka koji se nalazi među njima, usred njihovih nečistoća.“ (3. Mojsijeva 16:15,16)

„Zatim neka izađe k oltaru koji je pred Gospodom i izvrši obred očišćenja za oltar. Neka uzme malo krvi od junca i malo krvi od jarca i stavi je na robove sa svih strana oltara. Neka krvlju sa svog prsta poškropi po njemu sedam puta i očisti ga i posveti ga od nečistoća Izraelovih sinova.“ (3. Mojsijeva 16:18,19)

„Kada izvrši obred očišćenja za sveto mjesto, šator od sastanka i oltar, neka dovede živog jarca. Neka Aron položi obje ruke na glavu živog jarca i prizna nad njim svu krivicu Izraelovih sinova i sve njihove prestupe koje su počinili u svim svojim grijesima. Neka ih stavi na glavu jarca i pošalje ga u pustinju rukom čovjeka koji je spreman da ga odvede. Tako će jarac na sebi odnijeti sve njihove prestupe u pustu zemlju. Neka pošalje jarca u pustinju.“ (3. Mojsijeva 16:20-22)

Sve dok jarac nije bio odveden u pustinju, narod se nije smatrao oslobođenim od tereta svojih grijeha. Svaki čovjek je morao da muči dušu svoju dok se obavljalo djelo pomirenja. Svi poslovi su prekidani, i cio skup sinova Izraelovih taj dan provodio je u svečanoj poniznosti pred Bogom, uz molitve, post i duboko preispitivanje srca.

Treba naglasiti da se svakodnevna jutarnja žrtva za grijeh prinosila i na Dan pomirenja (vidi 4. Mojsijeva 29:7-11), što znači da je opravdanje grešnika dostupno i u periodu velikog antitipskog Istražnog suda, ali ne i večernja, što znači da po završetku vremena milosti (Istražnog suda) nema više mogućnosti za pokajanje. Međutim, da pokajanje i pokrivanje

grijeha žrtvom ostaje otvorena opcija sve do kraja vremena milosti govori nam završna služba prvosveštenika opisana u 3. Mojsijevoj 16:23-25. Sam Mesija se u bavljenju problemom grijeha i njegovom čišćenju na neki način oskrnavio kao njegov Nosilac i On po okončanju velikog djela pomirenja i prenošenja grijeha na Sotonu pere sebe po poslednji put. Tek tada opet može obući svoje svečane haljine i konačno izbaviti svoj narod od grijeha! Nijedan trag „kontaminacije“ i procesa čišćenja grijeha nije smio ostati u logoru (3. Mojsijeva 16:26-28). U ovom specifičnom slučaju nema potrebe za novim transferom grijeha, pošto se to može uporediti sa završnim čišćenjem „doma“ i njegovih ukućana, kad je sav „prljavi“ posao završen. Na ovaj način Hrist obezbjeđuje i posebnu zaštitu za svoj narod tokom kraćeg perioda koji će poslednja generacija vjernih koji će živi dočekati Drugi dolazak morati provesti bez Posrednika na Nebu. To je vrijeme izlivanja sedam zala i poslednje velike nevolje, kada će vjerni imati andeosku zaštitu.

IMPLIKACIJE DANA POMIRENJA

„Ovo neka vam služi kao trajna odredba: sedmog mjeseca, desetog dana u mjesecu ponizite svoje duše i ne radite nikakav posao, ni onaj ko je poreklom Izraelac ni stranac koji živi među vama. Jer će se tog dana za vas vršiti obred očišćenja da biste bili proglašeni čistima. Bićete čisti pred Gospodom od svih svojih grijeha. To vam je Šabat, dan potpunog odmora, i tog dana ponizite svoje duše. To je trajna odredba.“ (3. Mojsijeva 16:29-31)

Godišnja služba otkrivala je narodu najsvečanije istine o djelu pomirenja. Žrtve za grijeh, prinošene preko cijele godine, simbolički su zamjenjivale grešnika; ali krv žrtve nije mogla da donese potpuno pomirenje za grijeh. Ona je bila samo sredstvo preko koga je grijeh prenošen u Svetinju. Prinošenjem krvi, grešnik se pokoravao autoritetu Zakona, priznavao krimicu za svoj prestup i izražavao vjeru u Onoga koji će preuzeti grijeh svijeta; ali još nije bio potpuno oslobođen od osude Zakona. Na Dan pomirenja, Prvosveštenik je, pošto je prinio žrtvu za cio skup, s krvlju ulazio u Svetinju nad svetnjama i njome škropio Presto milosti, iznad tabli Zakona.

Na taj način bili su zadovoljeni zahtjevi Zakona koji je tražio smrt grešnika. Zatim je prvosveštenik, u ulozi posrednika, preuzimao grijehe na sebe, pa je izlazeći iz Svetilišta, nosio teret krivice cijelog Izraela. Na vratima Šatora od sastanka polagao bi ruke na glavu jarca za Azazela i ispovijedao nad njim „svu krivicu sinova Izraelovih i sve prestupe koji su počinili u svim svojim grijesima“ i prenosio ih na glavu jarca. I kada je jarac na koga su prenijeti pokajani grijesi bio odveden, smatrano je da su oni zauvijek uklonjeni iz naroda. Takva je bila služba obavljana kao „slika i sjenka nebeskih stvari“ (Jevrejima 8:5).

Kao što je već rečeno, Mojsije je sagradio zemaljsko Svetilište prema slici koja mu je bila pokazana na gori. Šator je bio „slika za vrijeme koje je već došlo, u koji su se prinosili darovi i žrtve“, njegova dva sveta odjeljenja bila su samo „slika nebeskih“; jer je Hrist, naš Prvosveštenik, „sluga koji služi za ljudе na svetom mjestu i u pravom hramu koji je podigao Gospod, a ne čovjek“ (Jevrejima 9:9,23; 8:2). Kada je u viđenju dobio priliku da vidi Božji Hram na nebesima, Jovan je ugledao „sedam plamtečih svetiljki koje su gorjele pred prestolom“. Vidio je i anđela sa „zlatnom kadionicom“ koji je „dobio mnogo kâda da ga prinese sa molitvama svih svetih na zlatni oltar koji se vidi pred prestolom.“ (Otkrivenje 4:5; 8:3). Ovdje je proroku bilo dozvoljeno da pogleda u prvo odjeljenje Svetilišta na nebesima; tu je video „sedam plamtečih svjetiljki“ i „zlatni oltar“, koje su u zemaljskom Svetilištu predstavlјali zlatni sedmokraki svjećnjak i zlatni kadioni oltar. I ponovo, „Božji hram se otvorio na Nebu“ (Otkrivenje 11:19), i sada je mogao da pogleda iza unutrašnje zavjese, u Svetinju nad svetnjama. Tu je video „kovčeg njegovog saveza“ (Otkrivenje 11:19). Ovaj kovčeg je na Zemlji bio predstavljen svetim kovčegom, koji je Mojsije načinio da se u njemu čuva Božji zakon.

Mojsije je načinio zemaljsko Svetilište prema slici koja mu je bila pokazana. Pavle izjavljuje da su „šator i sve posude za službu“ bili samo „slika nebeskih“ (Djela 7:44; Jevrejima 9:21,23). Jovan naglašava da je video Svetilište na Nebu. To Svetilište, u kome Isus služi, predstavlja veliki nebeski original, dok je Svetilište, koje je Mojsije načinio, bilo samo tip ili kopija.

Nebeski Hram, boravište Kralja nad kraljevima, u kojem „hiljada

hiljada“ služi Njemu, „a deset hiljada po deset hiljada“ stoji pred Njim (Danilo 7:10), ispunjen je slavom s nebeskog prestola, u kome serafimi, njegovi blistavi stražari, iz poštovanja zaklanjavaju svoja lica, nijedna zemaljska građevina ne može se izjednačiti sa svom njegovom veličinom i slavom. Međutim, velike istine o nebeskom Svetilištu i o velikom djelu koje se u njemu obavlja za čovjekovo otkupljenje, trebalo je da budu predstavljene zemaljskim Svetilištem i njegovim službama.

Posle svoga vaznesenja, naš Spasitelj trebalo je da započne svoje djelo kao naš veliki Prvosveštenik. Pavle kaže: „Jer Hristos nije ušao u sveto mjesto načinjeno rukama, koje je kopija onog stvarnog, već u samo nebo, da se sada pojavi pred Božjim licem za nas.“ (Jevrejima 9:24) I kao što se Isusovo djelo sastojalo od dva uzvišena dijela, od kojih je svako trajalo određeno vrijeme i obavljanu u određenom odjeljenju nebeskog Hrama, tako se i simbolička služba sastojala od dva dijela, svakodnevne i godišnje službe, i svakoj od njih bilo je posvećeno određeno odjeljenje u Šatoru od sastanka.

Kao što se Hrist posle svog vaznesenja pojavio u Božjoj prisutnosti da se zaslugama svoje krvi zauzme za pokajane vjernike, tako je i sveštenik u toku svakodnevne službe u Svetinji krvlju žrtve posredovao za grešnika.

Hristova krv, iako je oslobođala pokajanog grešnika od osude Zakraona, nije mogla da izbriše njegov grijev; on će ostati zapisan u knjigama u Svetilištu sve do dana konačnog pomirenja. Tako je i u simboličkoj službi krv žrtve za grijev oslobođala pokajnika od grijeha, ali grijeh je ostajao u Svetilištu sve do Dana pomirenja.

U vrijeme Istražnog suda ili antitipskog Dana pomirenja, zaslugom Hristove krvi, iz nebeskih knjiga biće izbrisani grijesi svih onih koji su se stvarno pokajali. Tako će se Svetilište očistiti, odnosno oslobođiti izvještaja o grijehu. U tipskoj službi, ovo veliko djelo pomirenja ili brisanja grijeha, bilo je predstavljeno službama na Dan pomirenja – čišćenjem zemaljskog Svetilišta. To djelo uklanjanja grijeha kojima je Svetilište bilo okaljano obavljanu je zaslugom krvи žrtve za grijeh.

Kao što će prilikom konačnog pomirenja grijesi istinskih pokajnika biti izbrisani iz nebeskih izvještaja, da se više nikada ne spomenu niti vrate

u sjećanje, tako su u simboličkoj službi grijesi naroda bili odnošeni u pustiju, zauvijek uklanjani iz skupa Izraelova.

Kad Hrist završi djelo pomirenja, On opet oblači svečanu odjeću a lanenu, posredničku, ostavlja u Svetinji (3. Mojsijeva 16:23).

Pošto je Sotona začetnik svakog grijeha, neposredni podstrekač na sve grijehu koji su izazvali smrt Božjeg Sina, pravednost zahtijeva da on pretrpi i konačnu kaznu. Hristovo djelo otkupljenja ljudi i čišćenja svemira od grijeha, biće završeno uklanjanjem grijeha iz nebeskog Svetilišta, prenošenjem grijeha na Sotonu na kraju Službe pomirenja u nebeskoj Svetini nad svetinjama..

Nakon što se Hristovo djelo tu završi, On će doći do vrata prvog odjeljenja i ispovijediti grijehu Izraela na glavu jarca za Azazela. Onda će obući haljine osvete. Tada će nevolje pasti na zle, i one neće doći dok Isus ne obuče tu odjeću, i zauzme svoje mjesto na velikom bijelom oblaku. Zatim dok nevolje padaju, jarac za Azazela se odvodi. On ulaže silne napore da umakne, ali ga čvrsto drži ruka koja ga vodi. Kad bi on uspio umaći, Izrael bi izgubio svoje živote.

Ko je Azazel i zašto ovo ime? Prema drevnim izvorima, Azazel je bio personifikacija nečistote, vođa pobunjenih anđela, koji je pripadao klasi

„seirim“ kozolikih pustinjskih demona (džina).¹

Napokon, šta je predstavljalo izgonjenje jarca za Azazela u pustinju?

Da bismo ovo u potpunosti shvatili, moramo biti upoznati sa ključnim fazama Božjeg plana spasenja, o čemu će biti riječi u zasebnom poglavlju. Biblija nas u Otkrivenju 20. glava, koje je jedno od teološki najznačajnijih dionica u cijeloj Božjoj Riječi, obavještava da će Sotona biti vezan na hiljadu godina: „I video sam jednog anđela kako silazi s neba s ključem od bezdana i velikim lancem u ruci. Uhvatio je aždaju, staru zmiju, koja je Đavo i Sotona, i svezao je na hiljadu godina. Bacio ju je u bezdan, koji je nad njom zaključao i zapečatio, da više ne zavodi narode dok se ne navrši hiljadu godina. Posle toga treba da bude nakratko odvezana.“ (Otkrivenje 20:1-3)

Da li će Sotona zaista biti vezan lancem? Naravno da ne, duhovno biće se ne može vezati tako, ali hoće lancem okolnosti. Razorena i pusta zemљa „će biti dom Sotoni i njegovim zlim anđelima hiljadu godina. Ovdje će on biti zarobljen da luta tamo-amo uništenim licem zemlje, i posmatra posljedice svoje pobune protiv Božjeg zakona. Hiljadu godina može ‘uživati u plodu prokletstva koje je izazvao. Ograničen samo na Zemlju, on neće imati privilegiju da obilazi druge planete i da kuša i uznemirava one koji nisu pali. U toku ovog vremena, Sotona veoma pati. Od svog pada njegov život neprestane aktivnosti nije mu pružao vremena za razmišljanje. Ali sada, on je liшен svoje sile, i ostavljen je da razmišlja o ulozi koju je imao otkako se prvi put pobunio protiv vladavine Neba, i da sa strahom i drhtanjem gleda u strašnu budućnost, kada će morati da ispašta zbog svega zla što je počinio i da bude kažnen za sve grijehе koje je prouzrokovao.“²

Vraćanje Sotone natrag u „bezdan“ i „pečaćenje nad bezdanom“ označava potpuno ograničenje njegove sile za vrijeme milenijuma. On za to vrijeme nema koga da obmanjuje.

Ponovno odvezivanje na kratko vrijeme dešava se nakon milenijuma,

¹ Yoma 67b; Sifra, Ahare, ii. 2; Targum Jerusalem Lev. xiv. 10, i većina srednjovjekovnih komentatora.

² Ellen G. White, Velika borba, poglavje „Opustošenje zemlje“, izdanje iz 1884.

u vrijeme konačnog Suda Božjeg nepokajanim grešnicima, palim anđelima i Sotoni (Otkrivenje 20:7-15).

Antitipski Azazel na kraju biva, zajedno sa svojim sledbenicima, kažnjen drugom vječnom smrću.

Sva ova saznanja iz Božje Riječi opominju nas protiv liberalne teologije o spasenju u Hristu po kojoj je završeno na krstu Golgotе, a mi treba samo da vjerujemo da smo sad „pod milošću“ i da nas Zakon ne obavezuje. Kao što smo mogli naučiti iz tipske službe u Svetinji, grijeh ne može ispariti, tek tako nestati, već će se pravda prekršenog Zakona Božjeg na kraju ispuniti u punoći.

Nekim aspektima Dana pomirenja opet ćemo se vratiti kad budemo proučavali tipologiju biblijskih praznika. Tada ćemo definisati i ključne faze Plana spasenja.

6. OBREDI I PRAZNICI KAO ODREDNICE PLANA SPASENJA

U tipologiji Starog saveza vrlo važna uloga bila je namijenjena obredima i praznicima.

Obredni zakoni bili su propisi kojima se Bog poslužio da pomoći simbola i obredne prakse podučava o Planu spasenja. Stari savez jasno pokazuje da su ovi zakoni stupili na snagu odmah nakon pada u grijeh, kako se to vidi iz izvještaja o Adamu i Evi, te Abelu i Kajinu (1. Mojsijeva 3:21; 4:3-7). Nakon izlaska iz Egipta, obredni propisi su prošireni i zapisani u Levitskom zakoniku u kojem je opisan čitav obredni sistem izraelskog Svetilišta i kasnije hrama u Jerusalimu.

Obredni zakon, dat zbog prestupa moralnog Zakona, sastojao se od žrtava i prinosa – simbola ili tipova – koji su ukazivali na buduće otkupljenje. Bio je iskustveno pomagalo za razumijevanje i prihvatanje Hristova spasenja, u simbolima i tipovima, prije nego što se ostvari žrtva za to spasenje.

On je bio uspostavljen da ukaže na Njegovu savršenu žrtvu na krstu (Jevrejima 10:1). Njegova poruka je bila Hrist. Njegovo je očekivanje bilo Hrist. I njegovo izražavanje vjere bilo je vjera u Hrista. Međutim, obredni sistem je bio nesavršen. Bio je samo tip, simbol, sjena buduće stvarnosti. Nije mogao očistiti grešnike od grijeha. Mogao je samo obećati da će spasenje doći prinošenjem i žrtvom Božjeg Jagnjeta.

Zakon o žrtvama i obredima bio je božanski uveden sistem bogosluženja. Njegov cilj je bio iskazivanje poslušnosti Bogu i prihvatanje Njegovih odredbi za grijeh putem obreda, dok ne dođe stvarnost simbolizovana u obredima i žrtvama.

Obredno bogosluženje moglo se vršiti isključivo na način koji je Bog dao u Zakonu, na mjestu koje je On izabrao i od strane sveštenika koje je On posvetio za službu. Dvije grupe godišnjih praznika takođe su usko bile vezane za zemaljsko svetilište i tipski prikaz Plana spasenja.

Uspostavljeni obredni sistem ukazivao je na Hristovu savršenu žrtvu na krstu. Hrist je bio njegov temelj, njegova vijest i njegovo očekivanje, a bio je i izraz vjere u Hrista. „Zato neka vas нико не осуђује zbog jela i pića, bilo kao dio praznika ili mladina ili šabata, jer je то само sjenka onoga što dolazi, tijela Hristova.“ (Kološanima 2:16,17) Dakle, тaj систем, уključujući praznike, bio je само sjenka ili слика stvarne žrtve za grijeh i daljeg procesa spasenja. On nije mogao stvarno očistiti grešnike od grijeha. Bio je samo obećanje da će spasenje doći prinosom žrtve Božjeg Jagnjeta i izraz vjere u to obećanje (Jevrejima 10:1-10).

RAZLIKA IZMEĐU OBREDNOG ZAKONA I DEKALOGA

Za razliku od moralnog Zakona – Dekaloga koji je Gospod napisao svojim prstom i to dva puta zbog lomljenja prvih ploča (2. Mojsijeva 31:18; 34:1; 5. Mojsijeva 10:1), obredni zakon je napisao Mojsije (5. Mojsijeva 31:9). Osim toga, prilikom davanja Zakona, Bog je svojim glasom izgovorio Dekalog, ne dodajući ništa više (5. Mojsijeva 4:36; 5:22), bez posrednika. Obredni zakoni su dati putem Mojsijevog posredništva (2. Dnevnika 34:14). Sam Mojsije je pravio tu razliku: „I objavio vam je svoj savez *koji vas je uputio da ga držite – Deset riječi*, koje je zatim napisao na dvije kamene ploče. A *meni je tada Gospod dao uput da vas poučim propisima i zakonima*, da postupate po njima u zemlji u koju idete da je zauzmete.“ (5. Mojsijeva 4:13,14; uporedi sa 2. Kraljevima 21:8) Kao što je već konstatovano, Dekalog je stavljen u Kovčeg saveza, ali ne i spisi obrednog i drugih zakona: „Kada je Mojsije do kraja zapisao riječi ovog zakona u knjigu, uputio je Levijeve sinove koji su nosili kovčeg Gospodnjeg saveza: ‘Uzmite ovu knjigu zakona i stavite je *pored kovčega saveza* za Gospoda, svog Boga, da tamo bude svjedok protiv tebe.’“ (5. Mojsijeva 31:24-26)

PRAZNICI

Tipske praznike čine svi praznični dani koji su uvedeni u sklopu obrednih i ceremonijalnih službi. To se ne odnosi na sedmičnu Subotu,

jer je sedmi dan odmora uspostavljen odmah po Stvaranju, a prije pada u grijeh, i dio je Božjeg vječnog nepromjenljivog Zakona (vidi 1. Mojsijeva 2:2,3; uporedi sa Isajom 66:22,23). Ali Subota nije prosto dan od odmora i ipak ima određene posebne konotacije u Planu spasenja, o čemu će biti riječi kasnije.

U 3. knjizi Mosijevoj, 23. glava, nabrojano je **sedam praznika** koje je Božji narod trebao slaviti:

„Ovo su praznici Gospodnji, sabori sveti, na koje ćete se sabirati u vrijeme njihovo:

1) Četrnaestog dana prvog mjeseca uveče, **pasha** je Gospodnja (5. stih).

2) A petnaestog dana istog mjeseca **praznik je prijesnih hljebova** Gospodu; sedam dana jedite hljebove prijesne (6. stih)

3) Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakav posao ropski ne radite. Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti; ne radite nijedan posao ropski (stihovi 7, 8).“ **Praznik Prvina** svetkuje se prvog dana nakon Subote tokom sedmodnevног praznika Beskvasnih hljebova.

4) „Potom od prvog dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedjelja punih; do prvog dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodu.“ (stihovi 15.16). Ovo je **Praznik sedmica** ili Šavuot.

Ostalo je da navedemo tri jesenja praznika:

5) „Prvi dan sedmog mjeseca neka vam je odmor, **spomen trubni (Roš Hašana)**, sabor sveti.“ (3. Mojsijeva 23:24) Ovaj praznik predstavlja najavu Dana očišćenja (suda). Dan očišćenja predstavlja Istražni sud. To znači da njegov početak mora biti najavljen.

6) „A deseti je dan tog mjeseca sedmog **Dan pomirenja**; sabor sveti neka vam je, i ponizite duše svoje, i prinesite Gospodu žrtvu ognjenu.“ (27. stih)

7) Sedmi i poslednji praznik u godini zvao se **Praznik sjenica**.

„Kaži sinovima Izraelovim, i reci: ‘Petnaestog dana sedmog mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodu.’“ (3. Mojsijeva 23:34)

„Praznik sjenica praznjuj sedam dana, kad zbereš s gumna svog i iz

kace svoje. I veseli se na praznik svoj ti i sin tvoj i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit i došljak i sirota i udovica, što budu u mjestu tvom. Sedam dana praznjuj praznik Gospodu Bogu svom na mjestu koje izabere Gospod, kad te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo.“ (5. Mojsijeva 16:13-15)

ISTORIJSKO TUMAČENJE RAZVOJA PLANA SPASENJA KAO NEOPHODNOST

Da bismo pravilno razumjeli Plan spasenja i uopšte pratili progres Djela koje Bog vrši u korist palog čovjeka, moramo biti svjesni činjenice da vrijeme teče linearno i proteže se, gledano od sadašnjeg trenutka, unazad u prošlost do tačke kad je sve počelo, i unaprijed u budućnost, do tačke kad se započeto završava. U konkretnom slučaju, ova vizura nam je potrebna sa aspekta Plana spasenja. To je ono čemu nas uči Biblijka.

Napravićemo sažetak. Bog je stvorio planetu zemlju i život na njoj. Čovjek kao slobodno moralno biće stvoren je sa svrhom i funkcijom. Svrhu i ustrojstvo života definiše Božja namjera i zakoni života koji su prepis Njegovog svetog karaktera i ljubavi. Pobunom i prihvatanjem sataničkog koncepta „nezavisnosti“ od Boga i Njegovih načela vladavine, čovjek je izgubio svoj status. Ljudski život je izgubio svoju pravu svrhu i smisao, a ono u čemu palo čovječanstvo pokušava pronaći sreću odvojeno od Izvora života može se slobodno porediti sa narkomanijom. Ali zahvaljujući aktivaciji Božjeg plana spasenja, čovjek je dobio novu priliku, ovaj život, za pomirenje i povratak Bogu. Da bi ga podučio Planu spasenja, Bog je uspostavio obredni sistem žrtava, prinosa, praznika i raznih drugih uredbi. Odatle lako zaključujemo da te uredbe i cijeli vjerski sistem nisu sami sebi svrha. Oni su imali svoj početak, istorijski kontinuitet i smisao sve dok Onaj na koga su ukazivale slike i sjenke nije preuzeo stvarnu misiju pomirenja. I kao što je tipski dio Plana spasenja imao svoje omeđene rokove za ispunjenje, tako ima i antitipski. „Istinu vam kažem: dok nebo i zemlja ne nestanu, neće nestati nijedno slovce ni crtica iz Zakona dok se sve ne ispuni.“ (Matej 5:18)

To znači da Plan spasenja ima različite faze realizacije. U Biblijki ti

periodi nazivaju se eonima. Eoni i eonska vremena su najduži vremenski periodi koji se pominju u Svetom Pismu. Iako njihovo trajanje vremenski nije definisano, određuju ih prelomni događaji koji se tiču ovog svijeta i Plana spasenja. Ovaj termin, koji se javlja 199 puta u Novom Savezu, nikada ne izražava beskonačnost, kao što je to slučaj u 1. Timoteju 1:17. Eoni imaju svoj početak (Jevrejima 1:2; 1. Korinćanima 2:7; 2. Timoteju 1,9), kraj (Jevrejima 9:26; 1. Korinćanima 10:11; Matej 24:3), prošlost (Kološanima 1:26), sadašnjost (Luka 20:34) i budućnost (Efescima 2:7). Međutim, svrha ili namjera eona je vječna (Efescima 3:8-11; 1:9-11; Filipljani 2:9-11; Kološanima 1:15-21). Dakle, eone je stvorio Bog (Jevrejima 1:2) i podesio ih (Jevrejima 11:3) za ispunjavanje svoje namjere. Po zavrsaku eona, Isus Hrist će učiniti kraj grijehu (Jevrejima 9:26) i ukinuti smrt (1. Korinćanima 15:22-26), kada će sve biti podređeno Bogu i On će biti u svemu (1. Korinćanima 15:27,28).

Postavlja se pitanje da li je Božjem narodu bilo predviđeno kad dolazi veliki Nosilac grijeha na koga je cijeli sistem ukazivao. Odgovor je potvrđan, i u tu svrhu služe biblijska proročanstva, odnosno Božje posebne nájave koje je upućivao preko svojih izabranih ljudskih oruđa u cilju obezbjeđivanja vođstva svom narodu i ukazivanja na budućnost. Uslov za razumijevanje Božjih objava je pokornost Bogu i privrženost istini. Mi ne možemo kriviti Boga ako sami namjerno ignoriramo smisao Njegovih poruka, jer nam one ne odgovaraju zbog naših sebičnih interesa i stavova, ili, u još gorem slučaju, radi odbrane tradicije i tzv. „vjere otačke“. Tako su uzaludni bili i prigovori Jevreja Isusu Hristu koji se nije uklopio u njihova očekivanja od Mesije. Ali poslednje što pali čovjek želi da shvati, još od Kaina, je da on nije taj koji određuje ispravnost religije i pravila spaseњa.

Da bismo dobili kompletну sliku o tipskim i antitipskim aspektima Plana spasenja, pored službe u zemaljskoj svetinji neophodno je proučiti proročanstva koja daju jasne vremenske odrednice za prvi dolazak i službu Mesije. Najodređenija proročanstva u tom pogledu data su u knjizi proroka Danila, o 70 sedmica koje se nalazi u sklopu najdužeg vremenskog proročanstva o 2300 dana (Danilo 8. i 9. poglavlje).

Evo ukratko konteksta proročanstva o 2300 dana. Danilo je u

vizijama posmatrao smjenu svjetskih carstava, posebno zainteresovan za „Mali rog“ koji se zbog svojih naročitih bogohulnih aktivnosti identificuje kao antihrist (vidi Danilo 7:7, 8, 20-26; 8:9-12; 8:23-25; uporedi sa 2. Solunjanima 2:3-12). Između ostalog, ova sila se toliko uzdigla da je Knezu (Mesiji, Hristu) oduzela svakodnevnu žrtvu. „I čuo sam kako jedan sveti govori, a drugi sveti je rekao onome koji je govorio: ‘Dokle će trajati vizija o svakidašnjoj žrtvi i o prestupniku koji izaziva pustošenje, i o prepuštanju svetog mjesta i vojske gaženju?’ Tada mi je on rekao: ‘Do dvije hiljade i trista večeri i jutara, svetinja će se očistiti.’“ (Danilo 8:13,14)

Dakle, period od 2300 proročkih dana mora da premašuje period apsolutne dominacije bogohulne sile „Malog roga“ koja se računa na osnovu proročanstava o „1260 dana,“ „42 mjeseca,“ i „vrijeme, vremena i pola vremena.“ U Otkrivenju 12:6,14; 13:5 i Danilu 7:25; 12:7 pominju se sledeći proročki periodi: i) 1260 dana, ii) 42 mjeseca i iii) vrijeme, vremena i pola vremena. Kako je iz konteksta jasno da se ne radi o doslovnim danima/mjesecima, to moramo primijeniti biblijski princip „dan za godinu“ (vidi 4. Mojsijeva 14:34; Ezekijel 4:6). Termini „vrijeme“ i „vremena“ odnose se na proročke godine (vidi Danilo 4:16,23,25,32,34), iz čega proizilazi jednostavna računica: i) 1260 dana = 1260 godina; ii) 42 mjeseca x 30 dana = 1260 dana = 1260 godina; iii) 3 i po vremena = $3\frac{1}{2}$ godine = 42 mjeseca = 1260 dana/godina. Tako postaje očigledno da je riječ o istom proročkom periodu. Svi relevantni tumači proročanstava ovaj period prepoznaju kao supremaciju Papstva između 538-1798. godine.

Papa je skretanjem pažnje hrišćanskog svijeta na sebe kao na „Zamjenika Sina Božjeg“ i na svešteničke službe navodnog posredovanja između grešnika i Boga pomračio Hristovu stvarnu službu u Nebeskoj svetinji, za koju vjernici praktično nisu ni znali pošto je Biblija bila zabranjena narodu, ako izuzmemmo grupe surovo progonjenog Božjeg naroda po manje pristupačnim i pustim mjestima (vidi Otkrivenje 12:14). Vrlo je važno zapaziti da u 11. poglavljtu Otkrivenja stoji da je u pomenutom periodu od „42 mjeseca“ hramsko dvorište dato **neznabošćima** da ga gaze (11:2). U prethodnom stihu rečeno je da se mjeri samo svetilište i oni koji služe u njemu (istinski Božji narod koji je napravio pomirenje na Hristovoj žrtvi).

Zašto su neznabošci ili pagani u dvorištu hrama i zašto ga gaze? Odgovor na ova pitanja nameće se iz poznate istorije. Oni su imali određena saznanja o Spasitelju i Bogu i znali gdje treba doći ali nisu željeli spasenje pod uslovima koje je Bog dao, već su željeli duhovnu i svjetovnu dominaciju i uzdići sebe i svoju misterijsku religiju, istovremeno uništavajući pravu vjeru. Zbog toga oni samo gaze i skrnave spoljni trijem hrama (ono što im je dostupno na zemlji), ne dozvoljavajući onima koji bi htjeli da uđu.

Istek proročkog perioda od 2300 dana odnosno godina upravo predstavlja ulazak u „posledak vremena“. Taj prelaz obilježava početak antitipskog čišćenja nebeske Svetinje nad svetinjama.

Kao što smo vidjeli, ključ za razumijevanje proročanstva o 2300 „dana“ ili doslovno „večeri i jutara“ (Danilo 8:13) nalazi se u biblijskom principu primjene „dan za godinu“ (vidi 4. Mojsijeva 14:34; Ezekijel 4:6), pošto je anđeo objasnio da je dato „za mnogo vremena“ (Danilo 8:26) kao i da je „zapečaćeno do poslednjeg vremena“ (Danilo 12:9). U Danilu 9:24-27, nakon što je prorok molio za dodatna pojašnjenja, dobio je konkretnu objavu za svoj narod (vrijeme milosti određeno za Jevreje da se pokaju i spreme za dolazak Mesije) i ukazano mu je od kada se računa ovaj period (vidi Ezra 7:7,12,13). Pojava i služba Mesije daje pečat ispravnosti ovakvog tumačenja.

Proročkih 70 sedmica (Danilo 9:24-27) je „odsijećeno“ ili odvojeno od 2300 dana tj. godina. 70 sedmica tj. 490 godina obuhvataju: i) 7 sedmica za obnovu Jerusalima (stih 25); ii) 62 sedmice do Mesije (stihovi 25 i 26); iii) 1 sedmicu do završetka razdoblja. Počevši od 457. godine prije n.e. kada je izdat poslednji dekret koja se odnosi na obnovu Jerusalima za vrijeme kralja Artakserksa Longimana (Ezra 7:7,12,13), 7+62 sedmice dovode tačno do 27. godine n.e. kada Hrist počinje javnu službu. U polovini te poslednje proročke sedmice (stih 27), Mesija se žrtvuje (31. godine n.e.), dok je 34. godine, na isteku poslednje proročke sedmice, kamenisan Stefan (vidi Djela 7:58 – 8:4), kada je isteklo prorečeno vrijeme milosti za Jevreje (stih 24) i jevanđelje se počelo nositi neznabošcima.

Evo sažetog pregleda ovih proročanstava:

<p>„Do dvije hiljade i tri stotine dana i noći; onda će se svetinja očistiti.“ $2300 \text{ proročkih dana} = 2300 \text{ godina}$</p>	
<p>„70 sedmica je određeno tvome narodu.“ 490 godina</p>	

<i>Prije Hrista</i>		<i>Posle Hrista</i>	
457.	408.	27-31-34.	1844.
<i>7 sedmica ili 49 godina</i>	<i>62 sedmice ili 434 godine</i>	<i>1 sedmica ili 7 godina</i>	<i>1810 godina</i>

Kao što možemo da vidimo, ova proročanstva precizno određuju vrijeme početka Hristove javne službe na zemlji, Njegovo žrtvovanje i značaj te žrtve, kao i vrijeme kada Hrist kao naš Prvosveštenik započinje stvarni antitipski Dan pomirenja koji se poistovjećuje sa Istražnim Božjim sudom ili posletkom vremena.

Isus Hrist, Božji Pomazanik, nakon ispunjenja četiri proljećna praznika (detaljnije o tome u narednom poglavlju), vaznio se na Nebo, gdje je u Nebeskoj Svetinji započeo prvosvešteničku službu. „A u ovome što je rečeno glavno je ovo: imamo takvog prvosveštenika, koji je sjeo s desne strane prestola Veličanstva na nebesima. On je sluga koji služi za ljude na svetom mjestu i u pravom hramu koji je podigao Gospod, a ne čovjek.“ (Jevrejima 8:1,2) Apostol Pavle dalje kaže da zemaljski sveštenici „služe Bogu na mjestu koje je slika i sjenka onoga što je na nebu, kao što je Mojsiju, kad je trebalo da napravi šator, bio je nalog dat od Boga, koji je rekao: ‘Gledaj da sve napraviš prema modelu koji ti je pokazan na gori.’“ (5. stih) Hramska starosavezna služba prestala je sa važnošću Mesijinom smrću na krstu. Danilo 9:26,27: „A posle šezdeset i dvije sedmice pomazanik će biti pogubljen... I on će tokom jedne sedmice potvrditi savez sa mnogima, a u polovini te sedmice **ukinuće žrtvu i žrtveni dar.**“ Kološanima 2:14: „...i izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst.“

Dakle, u Nebeskom svetilištu odvijaju se služba stvarnog pomirenja i očišćenja grijeha Božjeg naroda. **Stoga je od ključne važnosti shvatanje da Isusova misija na zemlji i žrtva na krstu nije bila da plati konačnu**

kaznu za grijehu umjesto čovjeka, koje je druga smrt (vidi Otkrivenje 20:6-15), već da svojim utjelovljenjem u ljudskoj prirodi kojoj je potrebno iskupljenje postigne sledeće:

- i) Savršeno održi Zakon Božji vođen Njegovim Duhom;
- ii) Posrednički poneše grijeha svijeta i žrtvuje se kao Opšti čovjek, drugi Adam;
- iii) Postane naš Primjer, Iskupitelj i Pomiritelj;
- iv) Kvalifikuje se za stvarnu službu pomirenja u Nebeskoj Svetinji, kao naš Zastupnik.

Čitamo u Jevrejima 9. i 10. glava: „Prethodni savez je imao propise za službu Bogu i svoje zemaljsko sveto mjesto. Naime, bio je načinjen šator u čijoj je prvoj prostoriji bio svijećnjak, sto i izloženi hljebovi. Ta prostorija se zvala Svetinja. A iza druge zavjese u šatoru bila je prostorija nazvana Svetinja nad svetinjama. U njoj je bila zlatna kadionica i Kovčeg saveza sa svih strana obložen zlatom, u kome je bila zlatna posuda s manom i Aronov štap koji je procvjetao, i ploče saveza. A odozgo su bili heruvimi slave koji su zaklanjali sjedište milosti, o čemu sada ne možemo detaljno govoriti. Otkad je sve to tako načinjeno, sveštenici su stalno ulazili u prvu prostoriju šatora da vrše svetu službu Božju. A u drugu prostoriju ulažeš samo prvosveštenik jednom godišnje, i to ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za grijehu naroda učinjene iz neznanja. Tako Sveti Duh jasno pokazuje da se put u sveto mjesto još nije bio otvorio dok je stajao prvi šator. Taj šator je slika za vrijeme koje je već došlo, u koji su se prinosili darovi i žrtve, koji nisu mogli usavršiti onoga što je služio, što se odnosi na savjest, samo u jelima i pićima i raznim obrednim pranjima. Te odredbe Zakona odnosile su se na ono što je tjelesno i bile su nametrnute do vremena određenog da se sve dovede u red. Ali kad je došao Hristos kao prvosveštenik koji je omogućio blagoslove koji su došli, ušao je u veći i savršeniji šator, koji nije načinjen rukama, to jest nije od ove materije, i jednom za svagda ušao u sveto mjesto, ali ne s krvljku jaraca i junaca, nego sa svojom krvljku, i tako nam pribavio trajno izbavljenje. Jer ako krv jaraca i junaca i pepeo od junice posvećuje onečišćene koji su time poškropljeni, pa im tijelo postaje čisto, koliko će više krv Hrista, koji je putem Duha vječnog samog sebe bez mane prinio Bogu, očistiti našu savjest od mrtvih djela

kako bismo služili živom Bogu? Zato je **Hristos posrednik novog saveza**, da bi oni koji su pozvani dobili obećanje vječnog nasledstva, jer je on umro da bi oni otkupninom bili oslobođeni od prestupa učinjenih pod prethodnim savezom. Jer gdje je savez s Bogom, mora da uslijedi smrt onoga koji je posredovao u sklapanju saveza... I po Zakonu se skoro sve čisti krvlju i bez prolivanja krvi nema oproštenja. Zato je bilo potrebno da se zemaljske slike onoga što je na nebu čiste na taj način, a ono što je na nebu čisti se žrtvama boljim od takvih žrtava. Jer Hristos nije ušao u sveto mjesto načinjeno rukama, koje je kopija onog stvarnog, već u samo nebo, da se sada pojavi pred Božjim licem za nas. I nije ušao da bi mnogo puta prinosio sebe, kao što prvosveštenik svake godine ulazi u sveto mjesto s tuđom krvlju, jer bi inače trebalo da mnogo puta strada od postanka svijeta. Ali sada, na svršetku ovog poretka, pojавio se **jednom zauvijek da svojom žrtvom odstrani grijeh**. I kao što je ljudima određeno da jednom umru, a zatim sud, tako je i **Hristos bio jednom zauvijek prinesen da ponese grijeh mnogih**. A kad se drugi put pojavi, a to neće biti zato da bi opet uklanjan grijeh, vidjeće ga oni koji ga željno očekuju da bi dobili spasenje. Pošto u Zakonu nalazimo samo sjenku budućih blagoslova, a ne i same blagoslove, sveštenici nikad ne mogu istim žrtvama koje iz godine u godinu neprestano prinose učiniti savršenim ljude koji pristupaju Bogu. Zar inače ne bi prestale da se prinose žrtve, jer bi oni koji ih prinoсе Bogu bili jednom zauvijek očišćeni i ne bi više imali svijest o grijesima? Ali te žrtve iz godine u godinu podsjećaju na grijeh, jer krv junaca i jaraca ne može uzeti grijeh. Zato, ulazeći u svijet, on kaže: 'Žrtvu i prinos nisi htio, nego si mi pripremio tijelo. Nisu ti bile po volji žrtve paljenice i žrtve za grijeh.' Tada sam rekao: 'Evo, došao sam – u svitku knjige pisano je o meni – da vršim tvoju volju, Bože'. Najprije kaže: 'Nisi htio i nisu ti bile po volji žrtve i prinosi i paljenice i žrtve za grijeh' – žrtve koje se po Zakonu prinose. A zatim kaže: 'Evo, došao sam da vršim tvoju volju.' **On ukida prvo da bi uspostavio drugo...** Svaki sveštenik iz dana u dan dolazi na svoje mjesto da obavlja službu i da mnogo puta prinosi iste žrtve, jer one nikada ne mogu odneti grijeha. A on je za sva vremena prnio jednu žrtvu za grijeha i sjeo Bogu s desne strane i od tada čeka da njegovi neprijatelji budu položeni za podnožje njegovim nogama. Jer je jednim žrtvenim prinosom

za sva vremena učinio savršenima one koji bivaju posvećeni. A i Sveti Duh nam svjedoči, jer kaže: 'Ovo je savez koji će sklopiti s njima posle tih dana', govori Gospod; 'Svoje zakone staviću u njihova srca i upisaću ih u njihov um. Više se neće sjećati njihovih grijeha i bezakonja.' **A gdje su grijesi oprošteni, nema više [hramskе] žrtve za grijeh.** Dakle, braćo, pošto imamo potpuno pouzdanje da možemo ući u sveto mjesto posredstvom Isusove krvi – novim i živim putem koji je on za nas otvorio kroz zavjesu, to jest kroz svoje tijelo – i pošto imamo prvosveštenika postavljenog nad Božjim domom, pristupimo iskrenog srca, puni pouzdanja i vere, jer su nam srca škropljenjem očišćena od nečiste savjesti, a tijela oprana čistom vodom. Držimo se nepokolebljivo nade koju isповijedamo, jer je vjeran onaj koji je obećao."

Prema hronologiji iz Danilovog proročanstva, 2300 dana odnosno godina isteklo je 1844. godine kada je Hrist kao veliki Poglavar Sveštenički završio službu u prvom dijelu svetinje na Nebu i prešao u drugi dio koji se zove Svetinja nad svetnjama, gdje se obavlja konačno čišćenje grijeha i istražni sud.

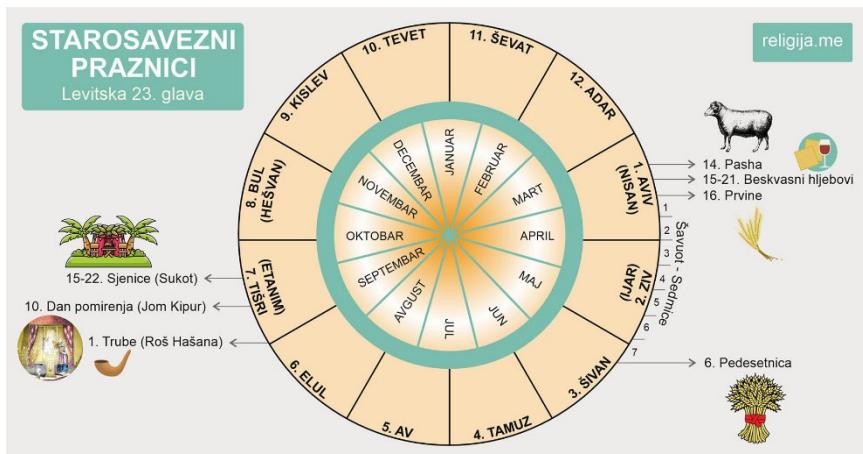
Kad završi svoju svešteničku službu, On će doći po drugi put kao Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima sa izvršnom presudom zemaljskim stanovnicima (vidi Matej 16:27; Otkrivenje 17:14).

BIBLIJSKI KALENDAR I SEDAM GODIŠNJIH PRAZNIKA

Prvobitni biblijski kalendar zasnivao se na nekoliko jednostavnih pravila: (1) dan je počinjao i završavao se zalaskom sunca (1. Mojsijeva 1:5); (2) sedmica je počinjala prvim danom i završavala sedmim – Subotom (3. Mojsijeva 23:15-16); (3) mjeseci su počinjali opažanjem mladog mjeseca (4. Mojsijeva 10:10); (4) godine su počinjale u mjesecu avivu kad ječam u Izraelu sazri za žetvu sredinom tog mjeseca (2. Mojsijeva 12:2; 13:4; 3. Mojsijeva 23:5-6).

Biblijski kalendar i 7 godišnjih praznika

MJESECI PO BIBLIJSKOM KALENDARU	MJESECI PO GREGORIJANSKOM KALENDARU	PRAZNICI	
1. Nisan (aviv)	mart-april	14. nisan 15-21. nisan Prvi dan posle Subote	Pasha Beskvasni hljebovi Prvine
2. Ijar (ziv)	april-maj		
3. Šivan	maj-jun	50-i dan na-kon Prvina	Pedesetnica
4. Tamuz	jun-jul		
5. Av	jul-avgust		
6. Elul	avgust-septembar		
7. Tišri (etanim)	septembar-oktobar	1. tišri 10. tišri 15-21. tišri	Trube Dan očišćenja Sjenice
8. Hešvan (bul)	oktobar-novembar		
9. Kislev	novembar-decembar		
10. Tevet	decembar-januar		
11. Ševat	januar-februar		
12. Adar	februar-mart		

KLJUČNE FAZE PLANA SPASENJA

R.B.	OPIS FAZE PLANA SPASENJA	BIBLIJSKA REFERENCA
1.	Bog je napravio Plan spasenja prije mjerljivih vremena, za slučaj da neko slobodno moralno biće posegne za alternativnom opcijom „nezavisnosti“, otkazivanja poslušnosti Tvorcu i ustrojstvu održivosti života i univerzuma.	Titu 1:2; 2. Timoteju 1:9; Efescima 1:4; 1. Petrova 1:20.
2.	Sin Božji, kao Izvršni stvaralač (Kološanima 1:16, 17; Jovan 1:3), odlučio je da na sebe preuzme djelo pomirenja i spasenja, tako što će dobrovoljno uzeti prirodu palih stvorenja kao njihov opšti predstavnik (1. Korinćanima 15:45-50; Rimljanima 5:12, 19; Jevrejima 2:17; Filipljanima 2:7).	Jovan 3:13-17; 1. Korinćanima 15:47; Efescima 5:2; Galatima 2:20; Jovan 8:42; 10:17,18.
3.	Plan spasenja aktiviran je odmah po Padu u grijeh, kao i uspostavljanje tipske službe i praznika koji su u detalje ukazivali na djelo Sina Božjeg – Mesije. <i>Istorijski: prije oko 6.200 godina</i>	1. Mojsijeva 3:15, 21; 1. Mojsijeva 4:3-5; 1. Mojsijeva 22; 3. Mojsijeva 23; Jevrejima 8:3-5; 9:1-7.
4.	Prvi Hristov dolazak, utjelovljenje, život po Zakonu, posredničko preuzimanje grijeha čovječanstva i prva smrt Isusova na krstu. <i>Istorijski: 4. godine prije n.e. – 31. godine n.e.</i>	Jevanđelja; Danilo 9:24-27.
5.	Ispunjnjem gore navedenog, Hrist se kvalifikovao za vršenje stvarne službe pomirenja kao Prvosveštenik u Nebeskoj originalnoj Svetinji. Time je prestala važnost zemaljske tipske službe i sveštenstva. <i>Istorijski: 31. godine n.e.</i>	Jevrejima 9:11-28; Danilo 9:27; Kološanima 2:14-17.
6.	Prenošenje službe pomirenja u Svetinju nad svetinjama i ulazak u antitipski Dan pomirenja. Ovo odgovara ulasku u posledak vremena ili Božjem istražnom sudu svom narodu ili vremenu milosti. <i>Istorijski: 1844. godine</i>	Danilo 7:9,10; 8:14; 1. Petrova 4:17; Jovan 5:24.

7.	Kraj službe pomirenja i prestanak vremena milosti, Hristov drugi dolazak, uskrsenje umrlih spasenih i preobražaj živih spasenih. Zli će tom prilikom biti pobijeni slavom Hristovog dolaska i kataklizmičnim događajima na Zemlji. Zemlja ostaje pusta sa Sotonom i demonima kao jedinim stanovnicima koje Bog ograničava na planetu koju su usurpirali.	Danilo 12:1; Otkrivenje 19:11-21; Matej 25:31; Jovan 14:2, 3; 1. Korinćanima 15. 1. Solunjanima 4:16,17; Isaija 24:1-6, 19, 20; Jeremija 4:23-28; Otkrivenje 20:1-3, 6.
8.	Spaseni se prenose na Nebo (Božje prebivalište), gdje slijedi reviziona faza suda, kada će svi spaseni imati priliku da se uvjere u Božju pravednost prilikom donošenja presude za život ili smrt.	1. Korinćanima 6:2, 3; Otkrivenje 20:4.
9.	Posle 1000 godina slijedi Treći Hristov dolazak, zajedno sa spasenima, i tada će, nakon uskrsenja mrtvih zlih, uslijediti Božji izvršni sud nad njima, Sotonom i demonima i biće kažnjeni drugom, vječnom smrću.	Otkrivenje 20:5, 7-15.
10.	Obnova planete Zemlje i našeg univerzuma predstavlja konačnu realizaciju Plana spasaanja i oslobođanje kompletne materije od rođstva propadljivosti.	Otkrivenje 21. glava; Otkrivenje 22:1-5; 2. Petrova 3:13; Isaija 65:17-25; 1. Korinćanima 2:9. Rimljanima 8:19-23

7. PROLJEĆNI PRAZNICI

PASHA

Pasha je bila uvodni praznik godišnje serije religijskih službi u Izraelu. Ona je bila i komemorativna i tipska – komemorativna zbog izbavljanja Izraela iz egipatskog ropstva, a tipska zbog izbavljenja iz ropstva grijehu svakog pojedinca koji priznaje Hrista kao svoje pashalno Jagnje, i prihvata Njegovu krv kao pokrivalo za prošle grijehе (1. Korinćanima 5:7).

Pasha se svetkovala u rano proljeće. Kako se vrijeme ovog praznika bližilo, mnoštvo pobožnih Jevreja skupljalo se u Jerusalim; jer je svaki muškarac od Izraelove djece morao da se pojavi pred Gospodom u vrijeme ovog praznika (5. Mojsijeva 16:16). Pastiri, farmeri, sveštenici i Leviti, ljudi iz svih društvenih slojeva, pridruživali su se gomili koja je iz svih pravaca ulazila u Jerusalim. Domovi u gradu otvarali su se da ih prime, i na vrhovima kuća i ulicama postavljali su se šatori da bi se zaklonili oni koji prisustvuju prazniku, i da bi se obezbijedile prostorije gdje su se kao porodice i grupe mogli okupiti da jedu Pashu.

Prije izbavljenja djece Izraela iz egipatskog ropstva nova godina počnjala je u jesen (2. Mojsijeva 23:16; 34:22); ali kada je Gospod izveo Izraelce iz egipatskog ropstva mjeseca aviva ili nisana, rekao je: „Ovaj mjesec neka vam bude početak mjesecima. Neka vam bude prvi mjesec u godini.“ (2. Mojsijeva 12:2) Mjesec aviv odgovara kraju marta i početku aprila.

Desetog dana mjeseca aviva biralo se pashalno jagnje, i čuvalo se odvojeno od stada do četrnaestoga dana kada je bilo zaklano. Određeno je vrijeme za klanje jagnjeta – između dvije večeri (2. Mojsijeva 12:6), ili oko devetog sata u danu, što bi po našem računanju vremena bilo tri sata posle podne.

Cijelo jagnje bilo je pečeno, da nijedna kost ne bude polomljena. Beskvasni hljeb i gorko bilje jelo bi se sa jagnjetom. Beskvasni hljeb bio je uspomena na brz izlazak iz Egipta, kada su djeca Izraelova uzela svoje

tijesto prije nego što se ukvasilo. Beskvasni hljeb takođe je simbolizovao stanje onoga ko je pokriven Hristovom krvlju, antitipskim Jagnjetom (2. Mojsijeva 12:1-47). „Zato da praznujemo, ali ne sa starim kvascem, niti s kvascem pokvarenosti i zloće, nego s beskvasnim hljebom iskrenosti i istine.“ (1. Korinćanima 5:8)

Nije samo beskvasni hljeb korišćen za praznik, već kvasac uopšte nije bio dozvoljen u domovima tokom cijele sedmice koja je slijedila nakon Pashe.

Gorko bilje bilo je podsjetnik na njihovo okrutno ropstvo u Egiptu. Jagnje se trebalo pojesti uveče četrnaestoga dana u mjesecu. Ako bi išta od mesa ostalo do jutra bilo bi spaljeno vatrom.

Kada bi se jagnje zaklalo, grančica isopa bi se umočila u krv, i sa tim su trebali da namažu oba dovratka i gornji prag od vrata kuće u kojoj bi se jagnje pojelo. Ovo je podsjećalo na to izbavljenje prvjenaca Izraelovih kada su svi egipatski prvjenici bili pobijeni (2. Mojsijeva 12:13). Nepokrivenost krvlju Jagnjeta Božjeg u velikom antitipu donijeće drugu smrt (Otkrivenje 20:14,15). Uzvišeni položaj, bogatstvo ili zemaljska slava ne mogu zaštititi nikoga od Gospodnjeg anđela zatirača (Otkrivenje 6:15-17). Samo jedno može zaštititi bogate i siromašne, a to je dragocjena krv Hristova. „Krv Isusa Hrista, Sina Njegovog, čisti nas od svakog grijeha... Ako priznamo svoje grijehu, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehu i očisti nas od svake nepravednosti.“ (1. Jovanova 1:7,9) To je odgovor koji Bog očekuje od čovjeka na ponudu dara spasenja.

Svako pashalno jagnje, od onog koje je zaklano one večeri izbavljenja iz Egipta do Hristovog vremena, bilo je tip Spasitelja u posebnom smislu. „Jer se Hrist, naša Pasha, žrtvovao za nas.“ (1. Korinćanima 5:7)

Kao što se i pashalno jagnje vjekovima uzimalo iz stada nekoliko dana prije nego što je zaklano, i čuvalo se odvojeno kao jagnje obilježeno za smrt; tako i nekoliko dana prije nego što je Hrist bio razapet, Sanhedrin Ga je osudio na smrt (vidi Jovan 11:45-57).

Na suđenju Hristu, jutro posle grozne noći torture i agonije (Jovan 18:12-14, 19-24), Spasitelj je doveden u Pilatovu sudsku salu. Svu noć Jevreji su pratili Hrista dok je bio u prisustvu prvosveštenika; ali sada, kada je uveden u rimsku salu pravde, Jevreji „nisu ušli“, da se ne bi

oskrnavili; i da bi mogli jesti Pashu (Jovan 18:28). Ovo je bilo jutro onog dana kada je Spasitelj bio razapet. To je bio dan pripreme za Pashu, dan u kome bi, između dvije večeri, jagnje trebalo biti zaklano; ili drugim riječima, to je bio četrnaesti dan mjeseca aviva, ili nisana, koji je u godini kada je Spasitelj trebao biti razapet pao na petak, pošto je sledeći dan bila Subota, prema Četvrtom Uputu sedmi dan sedmice (Luka 23:52-56).

Nije slučajno što je Spasitelj razapet u dan pripreme, šestog dana sedmice. Bog je odredio da se vjekovima sledeći dan nakon Pashe, petnaesti dan mjeseca aviva, treba držati kao ceremonijalni šabat (3. Mojsjeva 23:6,7), simbolizujući na taj način da će Hrist, prava Pasha, biti prinijet dan prije Subote. Pashalno Jagnje bilo je klano između dvije večeri, ili oko devetog sata. Dok je visio između neba i zemlje kao žrtva za grešnog čovjeka, veliko antitipsko Jagnje je oko devetog sata povikalo: „Svršeno je“ i predalo svoj život kao žrtvu za grijeh (Matej 27:46-50; Jovan 19:30). U taj čas sveštenici su se pripremali da zakolju jagnje u hramu ali su bili prekinuti u svom poslu. Sva priroda odgovorila je na taj vapaj agonije Sina Božjeg. Zemlja se zateturala tamo-amo, a nevidljive ruke pocijepale su zavjesu hrama od vrha ka dnu (Matej 27:51), pokazujući nepogrešivim znakom da se tip ispunio u antitipu. Sjenka je susrela suštinu koja ju je odbacila. Čovjek više nije trebao da pristupa Bogu posredstvom prinosa nevinih životinja, već je slobodno mogao doći vjerom k prestolu blagodati (Jevrejima 4:15,16) i iznijeti svoj zahtjev u dragocjeno ime „Hrista naše Pashe“.

Djelo simbolizovano Pashom proteže se kroz vekove, i neće se potpuno ispuniti u antitipu dok djeca Božja ne budu zauvijek oslobođena moći neprijatelja svake pravednosti.

Oni koji su učestvovali u prazniku Pashe ništa od nje nisu trebali ostaviti do jutra. Jutro je trebalo da donese novo iskustvo – slobodu od ropstva. Duša koja prihvati Hrista kao svoju Pashu i sudjeluje u Njemu vjерom, ulazi u novo iskustvo – slobodu od osude starog života. Kada Bog pokaže svoju moć za konačno izbavljenje Njegovog naroda, jutro nikog neće ostaviti u ropstvu.

Uništenje faraona i sve njegove vojske u Crvenom moru, i pjesma izbavljenja koju su na drugoj obali pjevali Izraelci bili su tip konačnog

izbavljenja Božeg naroda sa ove zemlje (vidi Otkrivenje 15:2,3). Spaseni će biti uzeti od anđela da se sretnu sa Gospodom, a nepravedni će, kao faraonova vojska, biti ostavljeni mrtvi na ovoj zemlji, „ni pokupljeni ni sahranjeni“ (1. Solunjima 4:16,17; Jeremija 25:30-33).

Nijedan stranac nije mogao učestvovati u prazniku Pashe; ali u staroj levitskoj službi bile su propisane odredbe pomoću kojih bi stranac, poštujući određene forme i ceremonije, mogao postati Izraelac i učestvovati u Pashi (2. Mojsijeva 12:48). Grijeh čovječanstvu uskraćuje učešće u blagoslovima obećanih Božoj djeci, ali postoji lijek za grijehu: „Ako vaši grijesi budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg.“ (Isajja 1:18) „Ali ako neko i počini grijeh, kod Oca imamo zastupnika – Isusa Hrista, pravednika. **On je žrtva pomirenja za naše grijehu, i ne samo za naše nego i za grijehu cijelog svijeta.**“ (1. Jovanova 2:1,2)

Izrael je bio okružen paganskim narodima koji bi se, kada bi svi ljudi otisli da prisustvuju godišnjim praznicima, mogli lako dočepati njihovih stada i zemlje, ako ih Bog ne bi na poseban način zaštitio; jer ne samo za Pashu, već tri puta godišnje svi muškarci bili su obavezni da prisustvuju praznicima u Jerusalimu. Odlazili su verujući u obećanje: „Tri puta u godini svi muškarci neka se pokažu pred Gospodom, Izraelovim Bogom. Jer ću otjerati narode ispred tebe i proširiću tvoje granice. Niko neće poželjeti tvoju zemlju kad tri puta u godini budeš išao da vidiš lice Gospoda, svog Boga.“ (2. Mojsijeva 34:23,24) Istog Boga imamo i danas.

Dakle, Pasha kao praznik je našla svoje ispunjenje u velikom antitipu, Hristovoj žrtvi. Ali Isus je na poslednjoj pashalnoj večeri sa svojim učenicima uspostavio komemoraciju na svoju smrt koju treba obilježavati sve do Njegovog drugog dolaska (vidi 1. Korinćanima 11:23-29; Luka 22:11-20). Ali to više nije bilo povezano sa datumom obilježavanja stare Pashe.

Postoji razlika između godišnjih prinosa, ili praznika, i običnih prinosa. Žrtva za grijeh, prestup, zahvalna žrtva i svi obični prinosi mogli su se proslavljati u bilo koje doba godine, kad god bi prilike ili potrebe naroda to zahtijevale; ali to nije bio slučaj sa godišnjim praznicima.

Svi godišnji praznici bili su proročki i tipski. Dok je pashalno jagnje koje se klalo svake godine bilo sjenka „Hrista naše Pashe“ koji se žrtvovao za nas, činjenica da je jagnje moglo biti zaklano samo četrnaestog dana

mjeseca aviva bilo je proročanstvo da će antitipsko Jagnje četrnaestog dana aviva položiti svoj život za grijeha svijeta.

Jedan od nepobitnih argumenta da je Isus Mesija je taj što je umro na krstu u tačan dan i u vrijeme koje je Bog rekao da pashalno jagnje treba da se zakolje; i On se vratio iz mrtvih istog dana u mjesecu u kojem su se vjekovima obrtale prvine. Bog lično je definitivno uspostavio datum za svetkovanje svakog od godišnjih prinosa.

Dan u godini kada se trebao svetkovati svaki godišnji prinos bio je direktno proročanstvo vremena kada će se tip ispuniti u antitipu.

PRAZNIK BESKVASNIH HLJEBOVA

Praznik beskvasnih hljebova počinjao je petnaestog dana mjeseca aviva (nisana) i trajao je sedam dana (4. Mojsijeva 28:17). Beskvasti hljebi jeo se zajedno sa pashalnim jagnjetom; ali praznik beskvasnih hljebova slijedio je nakon Pashe, iako je termin „praznik beskvasnih hljebova“ takođe uključivao Pashu. Mnogi prinosi bili su prinošeni svakog dana tokom sedam dana, i među njima sedam jaganjaca. Prvi i sedmi dan praznika držali su se kao ceremonijalni šabati, ali prvi od ovih šabata se smatrao važnijim, jer se o njemu govorilo kao o Šabatu (3. Mojsijeva 23:11,15).

Cijeli jevrejski sistem je kompaktno proročanstvo jevandželja, i svaka služba u jevrejskom sistemu koju je Bog propisao bila je ili sjenka službe našeg Prvosveštenika u nebeskoj svetinji ili službe propisane za zemaljski zbor za koga On vrši službu. Stoga je postojao poseban značaj vezan za činjenicu da je dan nakon Pashe vjekovima držan kao Šabat.

U proučavanju Pashe vidjeli smo da nije slučajno što je u godini kada je Spasitelj razapet Pasha padala u petak, šesti dan sedmice. Niti je slučajno što je ceremonijalni šabat, petnaesti dan aviva, pao na sedmi dan, Subotu Gospodnju. Tu je tip našao ispunjenje u antitipu. „Jer je to bila velika Subota“ (Jovan 19:31), što je izraz koji se koristio uvijek kada je ceremonijalni šabat padaо na sedmični Šabat Gospodnji.

Četiri hiljade godina ranije, šestog dana, Bog i Hrist završili su djelo stvaranja (1. Mojsijeva 2:2,3). Oko dvije i po hiljade godina kasnije, Bog je sa Sinaja svojim glasom objavio Zakon i dao uput svom narodu: „Sjećaj se

subotnog dana i smatraj ga svetim" (2. Mojsijeva 20:1-17); jer je na taj dan – sedmi dan – On počinuo od djela stvaranja.

Bilo je to čudesno djelo dovesti ovaj svijet u postojanje, odjenuti ga u zelenilo i ljepotu, ukrasiti ga životinjskim svjetom i naseliti ga ljudskim bićima stvorenim po Božjem obličju; ali je daleko veće djelo uzeti zemlju iskvarenu grijehom, njene stanovnike utonule u bezakonje i ponovo ih načiniti po Božjem obličju, dovodeći ih u više stanje savršenstva nego kada su izašli iz ruke Stvoritelja. Ovo je djelo preduzeto od strane Sina Božjeg; i kada je na Golgoti uzviknuo: „Svršeno je“, On se obraćao Ocu najavljujući činjenicu da je ispunio zahtjeve Zakona, živio bezgrešnim životom, prolio svoju krv kao otkup za svijet i otvorio put pomoću kojeg svaki Adamov sin i kćer mogu biti spaseni ako prihvate ponuđeni oproštaj.

Djelo iskupljenja dovršeno je šestog dana, i kao što je Bog počinuo nakon djela stvaranja tako je i Isus počivao u grobu tokom svetih sati te Subote. Četiri hiljade godina Subota je smatrana spomenikom stvaranja; ali nakon Djela otkupljenja dvostruko je blagoslovena. Subota sada predstavlja i ulazak Hristovih vjernih u počinak sigurnosti otkupljenja (vidi Jevrejima 4:1-11)!

Drugi dan praznika beskvasnih hljebova bio je prinos prvina. Ovo je bila veoma važna služba, i bavićemo se njom odvojeno od ostatka praznika. Tokom sedam dana koji slijede nakon Pashe ljudi su jeli beskvasni hljeb. Kvasac je simbol „pakosti i lukavstva“; beskvasni hljeb predstavlja „čistotu i istinu“. Onaj čiji su prošli grijesi prikriveni (Rimljanim 4:7,8), i koji shvata šta znači imati osudu svog starog života uklonjenu od njega ulazi u novi život, i ne bi trebao da se vrati svom životu grijeha, već da živi u svoj „čistoti i istini“. Sve ovo je simbolizovano posredstvom sedam dana praznika beskvasnih hljebova koji slijede nakon Pashe.

PRINOS PRVINA

Kada bi polja zlastih žitarica objavila da je došlo vrijeme žetve, u hramu se izvodila služba prinošenja prvina pred Gospodom.

Dok su djeca Izraela putovala prema Jerusalimu da prisustvuju Pashi,

na sve strane su se mogla vidjeti polja ječma. Međutim, nijedan srp nije se smio staviti među žitarice, niti su se čak sakupljena zrna smjela pojesti dok prvine nisu bile prinesene pred Gospoda.

Prinos Prvina padao je na treći dan praznika Pashe. Četrnaestog dana mjeseca aviva jela se Pasha, petnaestog dana bila je Subota, a šesnaestog dana prvine su se obrtale pred Gospodom (3. Mojsijeva 23:5-11).

Bila je to prelijepa služba. Sveštenik obučen u svoju svečanu odjeću, sa šakama punim žutih glavica sazrele žitarice ulazio je u hram. Sveštenik je zastajao pred zlatnim oltarom i obrtao žitaricu pred Gospodom. Te prve glavice bile su zalog obilne žetve koja treba da se sakupi, a obrtanje ukazuje na zahvalnost i slavu Gospodu žetve.

Obrtanje prvina bila je glavna služba dana, ali takođe se prinosilo i jagnje kao žrtva paljenica. Nijedan dio prvina nikad nije bio spaljen na vatri jer su one bile tip uskrslih bića obučenih u besmrtnost, nikad više podložnih smrti i raspadaju.

Vjekovima se Bog susretao sa svojim narodom u hramu i prihvatao njihove prinose slave i zahvalnosti, ali došao je trenutak ispunjenja simbolike u tipu. „Ali činjenica je da je Hristos ustao iz mrtvih, i on je prvina od onih koji su umrli.“ (1. Korinćanima 15:20) Tip je našao ispunjenje u antitipu. Kao što je prva šaka žitarice bila zalog nadolazeće žetve, tako je Hristovo uskrsenje zalog uskrsenja pravednih; „Jer ako vjerujemo da je Isus umro i uskrnuo, onda će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim.“ (1. Solunjanima 4:14)

Sveštenik nije ulazio u hram sa samo jednom glavicom žitarice, on je obrtao punu šaku pred Gospodom; niti je Isus izašao sam iz groba, jer „uskrnuše tijela mnogih umrlih svetaca“ (Matej 27:52,53). Oni su bile prvine sa Hristom koje je imao pokazati Ocu po vaznesenju. Pavle nam

kaže da kada se Hrist vaznio u visinu „odveo je zarobljenike, dao je ljude na dar.“ (Efescima 4:8) Ovo je učinjeno „da bi On bio prvoroden među mnogom braćom“ (Rimljana 8:29; Kološanima 1:18). Ova grupa sačinjena je od pojedinaca izabralih iz svakog doba, od doba Adama do doba Hrista. Oni više nisu bili podložni smrti, već vaznijeti sa Hristom kao trofeji Njegove moći da probudi sve koji spavaju u svojim grobovima. Kao što je šaka žitarice u tipskoj službi bila zalog nadolazeće žetve, tako su ovi sveti bili zalog velikog mnoštva koje će Hrist probuditi iz praha zemaljskog kada dođe drugi put kao Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima (Jovan 5:28,29).

Isus je ušao u Nebo kao „prvoroden među mnogom braćom“, i neće primiti obožavanje anđela dok Otac ne prihvati prvine od žetve, sakupljene sa svijeta, za koju je umro da bi ih iskupio (Matej 13:38-43). On moli pred Ocem: „Hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja“. On ne moli uzalud. Veliki antitip službe koja se svetkovala vjekovima potpuno je ispunjen. Otac prihvata prvine kao zalog da će primiti svu iskupljenu vojsku. Zatim izlazi nalog od Oca: „Da Mu se poklone svi anđeli Božiji“ (Jevrejima 1:6).

Kao spomen na svoju smrt i uskrsenje, Hrist je svom narodu ostavio krštenje (Rimljana 6:3-11).

PEDESETNICA

Pedesetnica, koja se tako zvala jer se održavala pedeset dana nakon obrtanja prvina (3. Mojsijeva 23:16), bila je poslednji praznik u prvoj polovini godine (Djela 2:1). Ovaj praznik nazivao se praznik sedmica, zbog sedam sedmica koje su padale između njega i praznika Pashe (5. Mojsijeva 16:9,10). Takođe se zvao i praznik žetve jer je padao na kraju žetve (2. Mojsijeva 23:14-16). Praznik sedmica bio je jedan od tri glavna praznika kada su svi muškarci bili obavezni da se pojave pred Gospodom u Jerusalimu.

Po pitanju dolazeće žetve, u vrijeme praznika Pashe postojala je neizvjesnost da bi suša ili oluja mogli da je upropaste prije nego što se sakupi; ali neizvjesnosti sada nije bilo. Plodovi žetve bili su u njihovom

posjedu, da bi se iskoristili za njihovo zadovoljstvo i za unapređenje Gospodnjeg djela. Niko nije smio da se pojavi pred Gospodom praznih ruku. Nisu smjeli jednostavno da donesu nekoliko glavica žitarice kao u proleće, već su trebali da donesu dobrovoljne priloge prema onome koliko ih je Gospod blagoslovio (5. Mojsijeva 16:10).

Ovaj praznik ponekad se nazivao i dan prvina (4. Mojsijeva 28:26) jer se od djece Izraelove očekivalo da u ovo vrijeme prinesu dobrovoljne priloge Gospodu. To je bilo vrijeme velike radosti za cijelu porodicu, kojoj su se trebali pridružiti Leviti i siromašni.

Služba praznika Sedmica ili Pedesetnice obuhvatala je samo jedan dan. Mnogi prilozi su se prinosili u hramu, među njima i dvije vekne kvasnog hljeba koje su se obrtale pred Gospodom. Praznik sedmica držao se kao praznični šabat, i on je bio sveti sabor (3. Mojsijeva 23:15-21).

Dva muška jagnjeta i dvije vekne hljeba kao **žrtva zajedništva** simbolisu plodove zajedničke vjere Jevreja i neznačajaca u Boga Izraelovog. Oni su svetinja koja pripada našem Prvosvešteniku (3. Mojsijeva 23:19,20).

Po Hristovoj pashalnoj Žrtvi i uskrsenju prvina, učenici su vidjeli samo šačicu vjernika kao rezultat Hristovog teškog trogodišnjeg rada i žrtvovanja. Ali kada je došao dan Pedesetnice, ili drugim riječima kada je sjeme koje je Božji Sin lično sijao tokom tri i po godine iscrpljujućeg rada izniklo, tada je došla žetva (Djela 2:41).

Učenici su bili nesvesni rezultata Spasiteljevog života, djela i žrtve u umovima ljudi. Dok je Spasitelj išao od grada do sela, neprestano je sijao „dobro sjeme.“ Žetva duša sakupljenih od ovog sjemena trebala je biti prikazana u antitipskom prazniku žetve. Vjekovima su djeca Izraelova svetkovala ovaj praznik, donoseći prinose od svoje žetve žitarica. Bog je za svakog rekao, na praznik žetve prinesi „prvina od svoga truda“ (2. Mojsijeva 23:16). Antitip se ispunio kada je Sin čovječiji prinio „prvine“ svog truda koje je posijao u polju.

Postojalo je djelo koje su učenici morali da učine da bi bili spremni za veliki antitipski praznik žetve. Morali su da istražuju Pisma, da ostave po strani svaku razliku i postanu jednodušni da bi mogli primiti izlivanje svetog Duha koji će ih osposobiti da znaju kako da brinu o velikoj žetvi od

tri hiljade duša koje su ih čekale kao rezultat Spasiteljeve službe. Ovo posebno izlivanje im je takođe bilo potrebno da ih pripremi da nastave da unapređuju djelo započeto na dan Pedesetnice, sve dok svako stvorenje pod nebom ne čuje dobre vijesti spasenja (Djela 2:14-26).

U Izraelu za uzgajanje biljnih kultura od presudne važnosti bili su rana i pozna kiša. Prorok Joel, govoreći o Božjem djelu u poslednjim vremenima, koristi izraze „rana i pozna kiša“ da prikaže izlivanje Božjeg Duhu: „I vi, sinovi Ciona, radujte se i veselite se Gospodu, svom Bogu, jer će vam on dati ranu kišu u pravoj mjeri, i izliće na vas kišu, ranu i poznu kišu, kao i ranije.“ (Joel 2:23,24).

Ova velika žetva duša kao antitipsko ispunjenje na dan Pedesetnice bila je samo početak veće žetve koja će se sakupiti o Drugom Hristovom dolasku.

Djeca Izraela su u tipu donosili dobrovoljne priloge Gospodu na praznik žetve. Oni koji su ušli u duh antitipskog praznika žetve ili Pedesetnice davali su prinose da pomognu napredovanje Gospodnjeg djela. Jednostavnost i sila izvornog hrišćanstva omogućili su učenicima da brzo prošire djelo, tako da su u roku od oko trideset i četiri godine mogli reći da je svako stvorenje pod nebom čulo jevanđelje (Kološanima 1:23). Oni koji ulaze u duh pozne kiše, kao i rani učenici, takođe će u potpunosti biti posvećeni velikom završnom djelu.

Kao što je sjeme koje je Sin čovječiji posijao tokom svoje zemaljske službe donijelo žetvu duša na Pedesetnicu, ili ranu kišu, tako će dobro sjeme posijano od strane Hristovih poslanika koji vjerno raznose porukom Plana spasenja, i koji riječima i životom uče spasonosnu istinu, donijeti plod izdašne žetve u vrijeme pozne kiše kada se Božji Duh izlije na svako tijelo. Zatim će biti sakupljen plod onoga što je svako ponaosob posijao u polju. „Ko obilno sije, obilno će i žeti“ (2. Korinćanima 9:6), božansko je obećanje.

Kao što smo vidjeli, svi proljećni praznici našli su svoje ispunjenje u Hristovoj antitipskoj misiji na zemlji, prilikom Njegovog prvog dolaska.

8. JESENJI PRAZNICI

PRAZNIK TRUBA

Truba se među drevnim Izraelcima nije koristila samo kao muzički instrument, već je takođe imala svoje važno mjesto u njihovim vjerskim i građanskim ceremonijama. Koristila se u danima njihovih radosti i svečanosti; i na početku svakog mjeseca začula bi se nad njihovim žrtvama paljenicama i zahvalnim žrtvama. To je trebalo da podsjeća Izraelce na njihovog Gospoda Boga. (4. Mojsijeva 10:10).

U poslušnosti uputima Božjim, Mojsije je načinio dvije srebrne trube

kako bi se koristile za sazivanje zbara i regulisanje putovanja Izraelove djece (4. Mojsijeva 10:2). Kada su sveštenici duvali u obje trube, cijeli narod trebao je da se sakupi kod vrata Šatora; ako bi se začula jedna truba, samo bi se poglavari odazvali (4. Mojsijeva 10:2-8).

Poziv za sakupljanje vjerskih zborova bio je drugačiji od zvuka uzbune, koji je označavao sakupljanje vojske za rat. Bog je obećao da kada označe uzbunu za rat, „opomenuće ih

se Gospod“, i tako bi bili spaseni od svojih neprijatelja (4. Mojsijeva 10:9). U vrijeme Solomona, pokazivala se velika vještina prilikom duvanja u trube, tako da su zvukovi od sto dvadeset truba zvučali kao jedna (2. Dnevnika 5:12,13).

Kada je Bog želio da okupi narod Izraela kod podnožja planine Sinaj da bi čuli objavlјivanje Njegovog svetog Zakona, iz Gospodnje slave koja

je prekrivala planinu čulo se snažno trubljenje i ljudi su zadrhtali, čak se i Mojsije bio uplašio (2. Mojsijeva 19:16,19; Jevrejima 12:18-21).

Bog je namislio da svaki zvuk trube od Njegovog naroda, bilo za radost ili žalost, službu ili rat, bude uspomena ili podsjetnik na Božju moć da utjeши, održi i zaštiti svoj narod (4. Mojsijeva 10:1-10).

Svako Božje dijete koje ima potpunu vjeru u obećanja, koje ide naprijed i duva u trube u poslušnosti Božjim uputstvima posmatra Gospodnje izbavljanje, bilo da je suočeno sa preprekama visokim kao zidovi Jerihona (Jošua 6:4,5), ili neprijateljima brojnim kao madijanska vojska (Sudije 7:19-23).

Dok se zvuk trube često mogao čuti u Izraelu, postojao je ipak jedan dan u godini posebno odvojen za svrhu duvanja u trube. O ovom danu Gospod kaže: „Sedmog mjeseca, prvog dana u mjesecu, održite sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao. Neka vam to bude dan kad se oglašavaju trube.“ (4. Mojsijeva 29:1)

Svaki mjesec u godini bio je objavljivan zvukom trube (4. Mojsijeva 10:10) i prinosilo se jedanaest žrtava; ali prvog dana sedmog mjeseca, kao dodatak na onih jedanaest žrtava prinošenih prvog dana svakog mjeseca, prinosilo se deset drugih žrtava. (4. Mojsijeva 28:11-15; 29:1-6). Taj dan se držao kao ceremonijalni ili godišnji šabat, i bio je jedan od sedam dana svetog sabora povezan sa godišnjim praznicima (3. Mojsijeva 23:24).

Jesenji praznici, baš kao i prolječni, bili su i komemorativni i tipski. Praznik truba padao je deset dana prije Dana očišćenja, tipa velikog Istražnog suda koje je otpočeo 1844., na kraju dugog proročkog perioda od dvije hiljade tri stotine dana (godina) iz Danila 8:14.

U tipu su se trube čule kroz cijel Izrael, obavještavajući sve o približavanju svečanog Dana očišćenja. U antitipu trebalo je očekivati određene poruke širom svijeta koje će objaviti da je blizu vrijeme kada će veliki antitipski Dan očišćenja, Istražni sud, početi na Nebu (Danilo 7:9,10). Sa početkom od 1833-34. i protežući se do 1844. godine, takva poruka data je svijetu trubnim glasovima, objavljujući da je došao „čas suda Njegova“ (Otkrivenje 14:6,7).

Dakle, trube su imale svoje ispunjenje u Adventnom pokretu. Prilikom proučavanja objave u Danilu 8:14: „Do dvije hiljade i trista večeri i

jutara, svetinja će se očistiti”, Vilijam Miler i ostali otkrili su da će se ovaj dugi vremenski period završiti 1844. iako nisu u potpunosti razumjeli značenje i tipologiju svoje poruke. Vilijamu Milleru pridružilo se na stotine drugih propovjednika u Americi koji su objavili ovu poruku sa velikom silom. Edvard Irving, sa mnogo drugih posvećenih ljudi, propovijedao je isto u Engleskoj; dok su je Josif Volf i ostali objavljavali u Aziji i drugim djelovima svijeta. Tokom deset godina koje su prethodile desetom danu sedmog mjeseca 1844. (po jevrejskom kalendaru) svaka civilizovana nacija na zemlji u zvukovima truba čula je objavljivanje poruke iz Otkrivenja 14:6,7 da je „došao čas suda Njegova“. Ova poruka data je u ovom periodu zemaljske istorije. Pavle je u svoje dane propovijedao o „sudu koji će doći“ (Djela 24:25), ali težište poruke koja je data tokom ovih godina bila je: „Došao je čas suda Njegova“.

Činjenica da je čovjek koji je objavljivao ovu poruku nije razumio njeni potpuno značenje nije sprječila ispunjenje antitipa drevnog tipa. Kada su Hristovi sledbenici uzvikivali pred Njim: „Blagosloven kralj koji dolazi u Gospodnje ime“ (Luka 19:35-40) i bacali palmove grane po putu vjerujući da Isus ulazi u Jerusalim da uspostavi zemaljsko kraljevstvo, ispunili su proročanstvo iz Zaharija 9:9. Da su znali da će za nekoliko dana njihov Gospod posjeti na prokletom drvetu (Galatima 3:13), ne bi mogli da ispune proročanstvo, jer bi bilo nemoguće za njih da se raduju.

Na sličan način poruka data svijetu između 1834. i 1844. nikad ne bi mogla biti data sa silom i radošću koja se zahtijevala da bi se ispunio antitip, da su oni koji su je propovijedali razumjeli da je Spasitelj, umjesto dolaska na ovu zemlju, trebalo da uđe u najsvetiјu prostoriju nebeske Svetinje i započne djelo istražnog suda.

Oni tada nisu bili svjesni da postoje još dvije poruke koje treba da se objave svijetu prije nego što Gospod dođe na zemlju u sili i slavi (Otkrivenje 14:6-14), i da nije mogao doći dok se ne ispuni antitip.

Prorok Joel povezuje završno djelo jevanđelja na zemlji sa trubljenjem truba, jer zapisuje sledeće: „Zatrubit u rog na Cionu i oglasite se ratnim pokličem na mojoj svetoj gori! Neka drhte svi zemaljski stanovnici, jer dolazi Gospodnji dan, jer je blizu!“ (Joel 2:1)

Pred nama je vrijeme kad će trube imati još jednu svečanu ulogu.

Naime umrli u Hristu opet će začuti Gospodnju trubu, kada Gospod „potrese ne samo zemlju nego i nebo“ (Jevrejima 12:26). Jasni zvukovi trube potrešće najdublja mjesta zemlje; i kao što je drevna truba pozivala sav Izrael da se pojavi pred Gospodom, tako će i svako dijete Božje koje spava u zemlji odgovoriti na poziv trube i izaći na susret svom Gospodu, gdje god bili njihovi grobovi (Otkrivenje 20:13). Po cijeloj zemlji uskrsnuti sveti sakupljaće se na susret svom Gospodu u odgovoru na dobrodošlicu sazvanu pozivom poslednje trube koji će se dati ovoj grijehom uprljanoj zemlji (1. Korinćanima 15:51,52; 1. Solunjanima 4:16,17). Tada će svi nesložni zvukovi zauvijek prestati, i iskupljeni će čuti Spasitelja kako govori: „Dođite, vi blagosloveni moga Oca, i naslijedite Kraljevstvo koje je za vas pripremljeno od postanka svijeta!“ (Matej 25:34)

DAN POMIRENJA

Kako je u poglavlju „Sveštenička služba u Svetinji“ tipologija Dana pomirenja uglavnom pokrivena, sada ćemo se osvrnuti na još neke aspekte.

Dužnost naroda na Dan pomirenja

Dan pomirenja (3. Mojsijeva 23:27) smatrao se svetijim od bilo kojeg drugog dana u godišnjim službama. To je bio ceremonijalni šabat i dan posta (3. Mojsijeva 23:30). Izraelac koji nije ponizio svoju dušu na taj dan bio je istrijebljen iz naroda (3. Mojsijeva 23:28-30). To znači da sabor kao cjelina nije pokrivaо grijehе pojedinaca, već da je postojala individualna odgovornost.

Zbog čega tako naizgled stroge odredbe? Kada su grijesi priznati i oprošteni, oni su pokriveni (Psalom 32:1). Ovo je predstavljeno njihovim prenošenjem u svetinju gdje nijedne ljudske oči osim sveštenika nikad nisu ugledale mrlje krvi žrtve za grijeh na rogovima zlatnog oltara pred zavjesom. Za nepokajane grijehе odgovornost snosi sam prestupnik. Ukoliko nije voljan da se pokaje i obrati Bogu za svoje spasenje, ne postoji nikakav Plan B za spasenje takvih. Božji Plan spasenja je jedinstven, i zbog toga se toliki naporи u palom ljudskom rodu i od sila tame ulažu da ga

obezvrijede i izvrnu mu smisao. Poenta takvih napora je što pali anđeli i pali ljudi i sami žele život, ali u grijehu.

U svečanom vremenu Istražnog suda – u tipu i antitipu – svaki pojedinac treba da „ponizi“ svoju dušu – ispituje svoje srce, i odstrani svaki grijeh, provodeći mnogo vremena u molitvi. Sa ovim je povezan i post. Mi se u hedonizmu i izobilju ne možemo istinski pokajati (vidi Luka 21:34-36; Izreke 23:20,21; Isaija 22:12-14).

Pojedinac koji shvati da se odvija sud u nebeskoj Svetinji, i da će se njegovo ime sigurno predstaviti pred velikim sudom, ispitaće svoje srce i usrdno se moliti da ga Bog prihvati. Mi moramo često razmišljati o djelu našeg Prvosveštenika u nebeskoj Svetinji nad svetinjama, da ne bi umom ispunjenim zemaljskim mislima, kao lude djevojke, prekasno saznali da je „mladoženja“ došao, da su vrata zatvorena, da je djelo završeno a mi nemamo udio u njemu (Matej 25:1-13).

Priroda Božjeg suda i životna važnost Hristovog posredništva

Svaki grijeh zabilježen je pred Gospodom na Nebu (Jeremija 2:22). Anđeli posmatrači, koji su svjedoci na Sudu, vjerno prate i bilježe sva djela ljudska (Danilo 4:13,17,23).

Biblija pominje tri različite vrste nebeskih zapisa:

i) **Knjiga života** koja sadrži imena zapisana na Nebu (Luka 10:19,20); radnika za Boga (Filipljana 4:3); iz koje će biti izbrisani oni koji se vrate grijehu i prionu za njega (2. Mojsijeva 32:33), a ostati imena vjernih (Otkrivenje 3:5). Bezbožnici nisu upisani u ovu Knjigu (Otkrivenje 13:8; 17:8) i niko čije ime se ne nalazi u njoj neće biti spasen (Otkrivenje 20:15). Vidi još Isaija 4:3; Psalam 69:28; Ezekijel 13:9; Jevrejima 12:23; Danilo 12:1.

ii) **Knjiga sjećanja** u koju se bilježi svaka riječ (Matej 3:16), uključujući prazne riječi (Matej 12:36,37), mjesto rođenja i okruženja (Psalam 87:4-6), pokajničke suze (Psalam 56:8), svaka tajna (Propovjednik 12:13,14), namjere srca (1. Korinćanima 4:5).

iii) **Knjiga smrti** za one koji su napustili Boga (Jeremija 17:13), u kojoj su grijesi zabilježeni (Jeremija 2:22), zapečaćeni (Jov 14:17), svezani (Osija 13:12) i čuvaju se zapečaćeni do suda (5. Mojsijeva 32:26-36).

Ali nije moguće da nebeske knjige zauvijek čuvaju zapis grijeha, ili da Hrist zauvijek nosi grijehu svijeta. Kao što je tipska služba vršena na kraju godine, tako će čišćenje nebeske Svetinje zauzeti mjesto blizu kraja Hristovog svešteničkog djela. Čišćenje svetinje iziskuje ispitivanje zapisa – Istražni sud.

Kao što smo vidjeli, ovo djelo započelo je 1844. godine, na kraju proročkog perioda od dvije hiljade i trista dana (Danilo 8:14). Gospod je ušao u Svetinju nad svetinjama na Dan očišćenja jer je obećao da će Njegovo prisustvo biti tamo (3. Mojsijeva 16:2). Proroku Danilu data je vizija anti-tipskog djela u nebeskoj svetinji:

„Dok sam gledao, bili su postavljeni prestoli i Pradavni je sjeo. Odjeća mu je bila bijela kao snijeg, a kosa na glavi kao čista vuna. Presto mu je bio plamen ognjeni, a točkovi organ razgorio. Ognjena rijeka je tekla i izvirala ispred njega. Hiljade hiljada služilo mu je, i deset hiljada po deset hiljada stajalo je pred njim. Sud je sjeo i svici su se otvorili.“ (Danilo 7:9,10)

Danilo je gledao postavljanje ili namještanje sudskega prestola koji očigledno nije isto što i Božji vladarski presto, već se specijalno postavlja za tu priliku. Mnoštvo nebeske vojske okupilo se da prisustvuje velikoj sceni. Hiljade hiljada služilo je Jehovi dok je sjedao na presto da sudi svjetu.

„Jer je vrijeme da sud počne – i to od Božjeg doma. A ako počinje od nas, kakav će tek biti kraj onima koji nisu poslušni Božjoj dobroj vijesti?“ (1. Petrova 4:17)

„Nebesa na visini i zemlju on doziva, da izvrši presudu nad narodom svojim: ‘Sakupite k meni one koji su mi vjerni, one koji su nad žrtvom sklopili savez moj.’ Nebesa objavljaju pravednost njegovu, jer Bog je Sudija.“ (Psalam 50:4-6)

„Gledao sam dalje u noćnim vizijama, kad eno, na oblacima nebeskim dolazio je neko kao sin čovječiji. Bilo mu je dozvoljeno da pristupi Pradavnom i doveli su ga pred njega. Njemu je bila predata vlast, čast i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Vlast je njegova vlast vječna i nikada neće proći, a njegovo kraljevstvo neće propasti.“ (Danilo 7:13,14)

U ovoj veličanstvenoj nebeskoj sceni, Sin dolazi pred Oca na Istražnom sudu u svojstvu Prvosveštenika, Zastupnika pokajanih grešnika!

„Kod Oca imamo zastupnika – Isusa Hrista, pravednika. On je žrtva pomirenja za naše grijeha, i ne samo za naše nego i za grijeha cijelog svijeta.“ (1. Jovanova 2:1,2)

„Ja, ja radi sebe brišem tvoje prestupe i tvojih grijeha više se neću sjećati.“ (Isaija 43:25)

„Ko će optužiti Božje izabranike? Bog koji [ih] opravdava? Ko će ih osuditi? Hristos koji umrije, pa i uskrsnu, koji je s desne strane Bogu i zastupa nas?“ (Rimljanima 8:33,34)

„Jer Hristos nije ušao u sveto mjesto načinjeno rukama, koje je kopija onog stvarnog, već u samo nebo, da se sada pojavi pred Božjim licem za nas.“ (Jevrejima 9:24)

Poruka Božje Riječi za palog čovjeka je jednostavna i svima lako razumljiva: „Ako priznamo svoje grijeha, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehi i očisti nas od svake nepravednosti.“ (1. Jovanova 1:8)

Poslušnost i vjera je ono što se očekuje od nas. U tom slučaju, mi kao pojedinci i ne dolazimo na Sud, već cijelo Djelo pomirenja obavlja naš veliki Prvosveštenik i Zastupnik. „Zaista, zaista, kažem vam, **ko sluša moju riječ i vjeruje onome koji me je poslao, ima vječni život i ne dolazi na sud**, nego je prešao iz smrti u život.“ (Jovan 5:24)

Ali sve ovo može postati naša privilegija samo ako smo predali svoj život Gospodu. Međutim, ako odbijamo Dar spasenja, moraćemo se sami suočiti pred Božjim Zakonom sa svim svojim grešnim djelima i mislima (Otkrivenje 20:12; Propovjednik 12:14; Matej 12:36,37; Jevrejima 10:26-31).

Zemaljski prvosveštenik nosio je imena Izraela na sebi dok je ulazio u Svetinju nad svetnjama; (2. Mojsijeva 39:6-17), i ako bi se neka slaba duša možda uplašila da bi mogla biti zaboravljena, naš Prvosveštenik upućuje riječi: „Može li žena zaboraviti dijete koje je dojila i ne smilovati se sinu utrobe svoje? A ako bi ga ona i zaboravila, ja tebe neću zaboraviti. Gle, urezao sam te na svojim dlanovima.“ (Isaija 49:15,16)

Zemaljski prvosveštenik predstavljao je krv da bi učinio pomirenje za grijehu naroda; naš Prvosveštenik zalaže svoju ličnu krv. Zemaljski

prvosveštenik nosio je kadionicu sa mirisnim kâdom; Hrist predstavlja mirisnu pravednost svog karaktera, koji dodjeljuje svakom čiji su grijesi priznati i pokriveni Njegovom krvlju kada njihova imena dođu na ispitivanje pred velikog Sudiju.

U zemaljskoj svetinji prvosveštenik se zaustavljao u prvoj prostoriji da dodirne robove zlatnog oltara, i očisti je od grijeha koji su bili prenijeti u nju (3. Mojsijeva 16:18,19), a služba Dana očišćenja bi se uskoro nastavljala, i ako bi se neko sjetio nepriznatih grijeha još uvijek je mogao donijeti svoju žrtvu za grijeh i primiti oproštaj (4. Mojsijeva 29:7-11). Tako dok naš Prvosveštenik služi pred Ocem u istražnom sudu, svako ko uvidi da je grešnik može doći priznajući svoje grijeha i primiti oproštaj kroz zasluge Hrista, velikog Nosioca grijeha.

Dok se Isus zalaže kao naš Prvosveštenik postoji nada za svakog grešnika koji se kaje; ali kada napokon izađe iz Svetinje, vrata milosti biće zauvijek zatvorena. Kada naš Prvosveštenik izađe iz Svetinje objaviće: „Ko je nepravedan, neka i

dalje čini nepravdu. Ko je pogan, neka se i dalje pogani. A ko je pravedan, neka i dalje čini pravdu, i ko je svet, neka i dalje bude svet.“ (Otkrivenje 22:11) Svaki slučaj odlučen je za vječnost.

Povratak Prvosveštenika u predvorje Svetinje u tipu i antitipu

U tipu, nakon što je prvosveštenik završio djelo unutar Svetinje na Dan pomirenja, izašao je noseći grijeha cijelog Izraela i prenio ih na glavu žrtvenog jarca. Žrtveni jarac nije imao udijela u pomirenju naroda Božjeg. Kada je žrtveni jarac doveden da odigra svoju ulogu u službi, kompletno djelo pomirenja bilo je završeno (3. Mojsijeva 16:20). Jedina uloga

žrtvenog jarca bila je da odnese grijeha pravednika u „zemlju zaborava“.

Azazel, jevrejski izraz za žrtvenog jarca, je prikladno ime, i predstavlja đavola. Kada naš Prvosveštenik završi svoje djelo u nebeskoj Svetinji, sve grijeha pravednika koje je do sada nosio prenijeće na glavu Sotone (Psalam 7:16), podstrekivača grijeha. Sotona će zatim na hiljadu godina biti ostavljen na opustošenoj, nenastanjenoj zemlji (Jeremija 4:23-27; Zaharija 1:2,3), na kraju vremena će biti spaljen do pepela u ognju poslednjeg dana strašnog Izvršnog suda (Malahija 4:1-3; Otkrivenje 20:9,10; Ezekijel 28:18,19).

U tipu, nakon što je prvosveštenik prenio grijeha Izraela na glavu žrtvenog jarca, ostavljao je svoju odjeću koju je nosio dok je vršio službu u svetinji i oblačio druge haljine da bi izvršio još jednu službu u predvorju. Tijela životinja čija se krv unosila u svetinju morala su biti odnijeta izvan logora i spaljena. Na kraju sudnjeg dana, pepeo je bilo jedino što se vidjelo od žrtava za grijeh.

Naš Prvosveštenik će odložiti svoje svešteničke haljine i obući se kao Kralj nad kraljevima. On dolazi kao moćni Pobjednik. „Pa, kao što se kukolj plijevi i spaljuje, tako će biti i na kraju ovog doba. Sin čovječiji će poslati svoje anđele i oplijeviće svoje kraljevstvo od svih sablazni i od svih koji čine bezakonje, i baciće ih u užarenu peć, gdje će biti plač i škrugut zuba.“ (Matej 13:41,42) Hrist dolazi da dovede u red antitipsko predvorje – ovu zemlju; i kada se veliki antitipski Dan pomirenja završi grijeh će biti spaljen na zemlji slavom Gospodnjeg dolaska (Malahija 4:1,3; Isaija 10:17; 2. Solunjanima 2:8).

Riječ „pomirenje“ znači pomirenje, i kada Hrist objavi proglaš koji određuje vječnu sudbinu svake duše, On i predmet Njegovog kraljevstva su pomireni. Grijeh nikada više neće razdvojiti Hrista od Njegovog naroda.

Ali teritorija Njegovog kraljevstva još uvijek je pod prokletstvom grijeha. Plan spasenja neće biti konačno realizovan sve do Božjeg Izvršnog suda, nakon hiljadugodišnjice koje će spaseni provesti na Nebu, gdje će se svi moći uvjeriti u Božju apsolutnu pravednost prema svakoj duši koja je ikada živjela na zemlji. Tada će ne samo spaseni, već cijela zemlja i univerzum, biti pomireni sa Hristom i Ocem (Isaija 62:4; Naum 1:9). Grijeh

se nikada više neće pojaviti da pokvari zemlju, već će ona zauvijek biti dom iskupljenih.

PRAZNIK SJENICA

Praznik Sjenica bio je poslednji praznik u godišnjoj seriji službi, i simbolizovao je konačni svršetak kompletног Plana iskupljenja. Počinjao je petnaestog dana sedmog mjeseca kada je sva žetva bila sakupljena sa polja, vinograda i maslinjaka. Kako se približavalo vrijeme, iz svih djelova Izraela mogle su se vidjeti grupe pobožnih Jevreja kako se upućuju prema Jerusalimu. I ne samo iz svete zemlje, već i vjerni Jevreji iz svih okolnih zemalja dolazili su u Jerusalim da prisustvuju prazniku Sjenica. Gospod je zahtijevao od svih muškaraca da prisustvuju ovom prazniku, ali dolazilo je takođe mnogo žena i djece. (2. Mojsijeva 23:16,17)

To je bilo vrijeme velike radosti. Od svih se očekivalo da Gospodu donesu zahvalne žrtve. Žrtve paljenice, jestivne i naljevne žrtve prinosile su se u ovo vrijeme (3. Mojsijeva 23:37). Praznik Sjenica počinjao je pet dana nakon Dana pomirenja, i cio Izrael se radovao zato što su prihvaćeni od Boga, a takođe i za izdašnost žetve koja je sakupljena. Praznik se nastavljao sedam dana, a prvi i osmi dan svetkovali su se kao ceremonijalni šabati (3. Mojsijeva 23:36,39).

Ovaj praznik bio je komemorativni i tipski. Podsjećao je na njihova putovanja u pustinji; i u sjećanju na njihove šaturske domove, sav Izrael prebivao je u sjenicama tokom sedam dana. Na ulicama, krovovima, u njihovim dvorištima i predvorju kuće Božje, sjenice su bile napravljene od „maslinovih i palminih i grana lisnatog drveća“ (3. Mojsijeva 23:40-43; Nehemija 8:15,16). To je bilo vrijeme radosti, i svi su trebali da dijele praznik sa Levitima, siromasima i strancima (5. Mojsijeva 16:13-17).

Određeno vrijeme godine oprosne trajalo je svake sedme godine tokom praznika Sjenica, kada su se dužnici oslobađali svojih obaveza (5. Mojsijeva 31:10; 15:1-4). U ovo vrijeme pred svima se čitao cio levitski zakon, muškarcima, ženama i decom, a čak i od stranaca među njihovim vratima se zahtijevalo da slušaju čitanje zakona (5. Mojsijeva 31:11-13).

Praznik Sjenica, ili praznik berbe kako se takođe nazivao, održavao

se na „kraju godine“ (2. Mojsijeva 34:22). Građanska godina jevrejskog kalendara uvijek se završavala u jesen, ali je sveta godina počinjala u proleće; stoga se praznik Sjenica održavao sedmog mjeseca svete godine.

Neki veoma interesantni prizori povezani su sa ovim praznikom. Solomonov hram posvećen je na praznik Sjenica (1. Kraljevima 8:2, 65). Kada se Izrael vratio iz vavilonskog ropstva ovo je bio prvi praznik koji se svetkovao kad je obnovljen jerusalimski zid, i to je bilo vrijeme velike radoći (Nehemija 7:73; 8:17,18).

U ovo vrijeme djeca Izraelova nisu se samo podsjećala na svoje šatarske živote živeći u sjenicama, već je hram posebno bio osvijetljen kao podsjetnik na stub od ognja koji ih je vodio u njihovim putovanjima; a poslednjeg dana praznika, prelijepa krunска služba podsjećala je na čudesno snabdijevanje vodom u pustinji (Jovan 7:37). Sveštenik bi umočio bocu u vodu sa Kedrona i nosio je visoko, i u međuvremenu marširajući uz muziku i pjevajući dio 22. psalma ušao bi u predvorje hrama. Pored oltara su se nalazila dva srebrna sliva, i dok je sveštenik izlivao vodu u jedan, drugi sveštenik bi izlivao bocu vina u drugi slivnik; i vino i voda, pomiješani, tekli bi kroz cijev nazad u Kedron.

Mnogi događaji u Hristovom životu grupisali su se oko praznika Sjenica kojima je prisustvovao. Na dan ove službe On je stajao u predvorju hrama i vikao: „Ako je neko žedan, neka dođe k meni i pije!“ (Jovan 7:37-39) Hrist je bio taj koji ih je vodio stubom od oblaka; On ih je snabdio vodom iz stijene. „I svi su pili isto duhovno piće. Jer su pili iz duhovne stijene koja ih je pratila, a ta stijena je bila Hristos.“ (1. Korinćanima 10:4)

Dok je ovaj praznik podsjećao na putovanje Izraela u pustinji, takođe je podsjećao na njihovo izbavljenje iz egipatskog ropstva. Bilo bi dobro kada bi svako ko je izbavljen iz tame grijeha povremeno svetkovao svoje izbavljenje prepoznajući Gospodnje vođstvo u svom životnom putovanju, i zahvalio Mu za mnoge primljene blagoslove.

Praznik Sjenica slijedio je nakon Dana pomirenja, koji se ispunio sudom; stoga mora simbolizovati događaj koji dolazi nakon završetka suda. Kada Hrist napusti nebesku Svetinju, biće malo vremena do Njegovog dočaska na zemlju da sakupi svoj narod. Tada će ih povesti na Nebo, gdje će oni posmatrati slavu koju je imao sa Ocem prije nego što je svijet nastao

(Jovan 17:5,24).

„Posle toga video sam veliko mnoštvo ljudi, koje niko nije mogao izbrojati, iz svih naroda i plemena i narodnosti i jezika, kako stoje pred prestolom i pred Jagnjetom, obučeni u duge bijele haljine, s palminim granama u rukama. Uzvikivali su jakim glasom: ‘Spasenje (dugujemo) našem Bogu, koji sjedi na prestolu, i Jagnjetu!’“ (Otkrivenje 7:9,10)

Spaseni će na svom putu na Nebo proslaviti antitipski praznik Sjepnica!

Hiljadu godina sveti će vladati sa Hristom na Nebu (Otkrivenje 20:4) prije nego što se vrati svom vječnom domu – ovoj zemlji, oslobođenoj svakog prokletstva. Ljepote nove zemlje su takve da će iskupljeni na Nebu, okruženi slavom prestola Vječnog, sa radosnim iščekivanjem unaprijed gledati na vrijeme kada će „kraljevati na zemlji“ (Otkrivenje 5:9,10).

Ali sada, dok još putujemo kroz ovu pustinju grijeha i žalosti, naša je blažena privilegija da vjerom posmatramo Djelo našeg Prvosveštenika, i da budemo spremni da Ga pozdravimo sa radošću kada dođe da uzme svoje vjerne da neko vrijeme putuju sa Njim u nebeske dvorove, prije nego što u vječnoj sreći i radosti podijele novu zemlju. Svaki praznik, kao i svaki prinos i služba u levitskim obredima ukazivali su na predivni dom iskupljenih. Svaki od njih je vodič na velikom životnom putu koji ukazuje na nebeski dom.

Cio jevrejski sistem predstavljao je Plan spasenja. Istina, bio je obavijen tipovima i simbolima, ali svjetlost Hristovog dolaska i službe rasvijetila je sve; i svako ko hoće može steći istinsku spoznaju Boga, i, posmatrajući je, preobraziti se u Njegovo obliče, u sve veću slavu (2. Korinćanima 3:18).

Tipska služba najsjajnije sija kada se postavi pored Antitipa. Proučavanje bilo kojeg dijela levitskog sistema ukazuje na neku karakteristiku u Hristovom životu i službi, dok proučavanje kompletног jevrejskog sistema otkriva punoču Plana spasenja i Njegovog karaktera više nego bilo koji drugi dio Pisma.

9. ŽRTVE I PRINOSI

U obrednom sistemu Izraela postojalo je nekoliko vrsta žrtvenih prinosova. U osnovi razlikujemo pet glavnih tipova žrtava ili prinosova u Starom savezu: žrtva paljenica (3. Mojsijeva 1; 6:8–13; 8:18–21; 16:24), prinos od žita (3. Mojsijeva 2; 6:14–23), žrtva pomirnica (3. Mojsijeva 3; 7:11–34), prinos za grijeh (3. Mojsijeva 4; 5:1–13; 6:24–30; 8:14–17; 16:3–22), i prinos za prestup (3. Mojsijeva 5:14–19; 6:1–7; 7:1–6). Svaka od ovih žrtava uključivala je određene elemente, bilo životinje ili poljske rodove, i imala je specifičnu svrhu. One su se uglavnom dijelile na tri dijela: Božji dio, dio za Levite ili sveštenike, i u određenim slučajevima dio koji je zadržavala osoba koja prinosi žrtvu. Žrtve i prinosi mogu se šire kategorizovati kao obavezne (žrtva za grijeh i žrtva za prestup) i dobrovoljne (žrtva paljenica, prinos u žitu ili piću i žrtva pomirnica). Konačno, poslednja podjela koja se može napraviti je na krvne i beskrvne žrtve (u koje spada samo prinos od žita ili jestivna žrtva).

ŽRTVA ZA GRIJEH

Niti u jednom tipu pojedinac koji vrši službu Bogu nije dolazio u tako blizak dodir sa službom u svetinji kao prilikom žrtve za grijeh. Nije bilo dijela bogosluženja koje dovodi pojedinca koji se poklanja Bogu u tako prisan dodir se Gospodom kao kada klekne na kolena kod Spasiteljevih stopala, priznajući svoje grijeha, znajući za snagu obećanja: „Ako priznamo svoje grijeha, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijeha i očisti nas od svake nepravednosti.“ (1. Jovanova 1:9) Tada pokajani grešnik dodiruje rub Učiteljeve haljine i prima Njegovu iscjeljujuću moć u svoju dušu.

Grijeh je prestup Božjeg zakona. Onaj ko je učinio nešto nasuprot bilo kojeg Uputa Gospodnjeg kriv je za grijeh, i da bi se oslobođio grijeha on je morao donijeti žrtvu da bi, gledajući kako ta nevina žrtva umire za njegove grijeha, mogao potpunije razumjeti kako će nevino Jagnje Božje

prinijeti svoj život za grijeh svijeta. Ako je grešnik bio sveštenik, ispunjavajući tu svetu službu gdje bi uticaj njegovog pogrešnog djelovanja prouzrokovao da se ostali spotaknu, onda je trebao prinijeti ovna, skupu životinju, kao žrtvu za grijeh; ali ako je to bio neko iz običnog naroda onda je mogao prinijeti jare ili jagnje. Vrijednost životinje koja se trebalo prinijeti određivala se položajem koji je prestupnik imao.

Žrtva za grijeh donosila se u predvorje svetinje (3. Mojsijeva 4:1-35). Grešnik je, rukama položenim na glavu jagnjeta, priznavao nad njim svoje grijeha, i onda ga **svojom rukom** ubio (3. Mojsijeva 4:29; 4. Mojsijeva 5:7). U slučajevima kada zgriješi sveštenik / pomazanik (3. Mojsijeva 4:1-12) ili kolektivno cijela izraelska zajednica (3. Mojsijeva 4:13-21), krv se unosila u prvu prostoriju svetinje od strane sveštenika koji vrši službu, koji je umakao prst u krv i prskao pred Gospodom ispred zavjese. Rogovi zlatnog kadionog oltara takođe su se mazali krvlju. Sveštenik je zatim izlazio u predvorje i prosipao svu krv na podnožje žrtvenog oltara (3. Mojsijeva 4:7,18,25,30). Tijela životinja čija krv je unošena u svetinju spaljivala su se izvan logora (3. Mojsijeva 6:30). „Zato je i Isus, da bi svojom krvlju posvetio narod, stradao izvan gradskih vrata.“ (Jevrejima 13:12)

Kad bi sagriješio neki poglavar ili običan čovjek iz naroda, krv nije unošena u Svetilište (3. Mojsijeva 4:22-35). Priznajući svoje grijeha nad jagnjetom, grešnik ih je u tipu i sjenci prenosio na jagnje. Tada se život jagnjeta uzimao umjesto života grešnika, simbolizujući smrt Jagnjeta Božjeg koje će prinijeti svoj život za grijeh svijeta. Krv životinje nije mogla da ukloni grijeh (Jevrejima 10:4), ali prolivanjem njene krvi pokajnik je pokazivao svoju vjeru u božansku žrtvu Sina Božjeg. Svaka žrtva za grijeh morala je biti bez mane simbolizujući na taj način savršenu žrtvu Spasitelja (1. Petrova 1:19).

Prilikom nekih žrtava krv se nije unosila u Svetinju, ali prilikom svake žrtve za grijeh krv se izlivala na podnožje žrtvenog oltara u predvorju. Kada se krv nije unosila u prvu prostoriju svetinje, sveštenik bi u prvom dijelu svetinje poeo dio tijela žrtve za grijeh (3. Mojsijeva 10:18).

Dok je sveštenik unosio tijelo žrtve za grijeh i dok je ono na taj način postajalo dio njegovog tijela, i dok je izvodio djelo u Svetinji, on je upadljivo simbolizovao Hrista koji je „u svom tijelu ponio naše grijeha na drvo“

(1. Petrova 2:24), i zatim ulazio u nebesku Svetinju sa tim istim tijelom da se pojavi pred Božjim prisustvom za nas.

Sveštenik je jeo tijelo žrtve za grijeh jedino kada se krv nije unosila u Svetinju. Uput po pitanju ovoga bio je veoma jasan: „Ali nijedna žrtva za grijeh, čija se krv unese u šator od sastanka, da se na svetom mjestu izvrši obred očišćenja, ne smije da se jede. Neka se spali vatrom.“ (3. Mojsijeva 6:30) Prekršiti ovaj uput značilo bi ignorisati značenje tipa. Sveštenik koji je ulazio u svetinju da prinese krv žrtve za grijeh pred Gospoda bio je snažan simbol Hrista koji je svojom ličnom krvlju ušao u nebesku Svetinju i „pribavio nam trajno izbavljenje“ (Jevrejima 9:11,12). Posredstvom krvi i tijela **priznati grijesi** grešnika su se u tipu prenosili u Svetinju. Oni su bili sakriveni od pogleda, jer ljudske oči, osim očiju onih koji vrše službu kao sveštenici, nisu gledale unutar Svetinje.

Ali tip je bio samo slika antitipa! Kada grešnik položi svoje grijeha na Hrista, „Jagnjeta Božjeg koje odnosi grijeh svijeta,“ ti grijesi su sakriveni, pokriveni Hristovom krvlju (Rimljana 4:7,8). Svi oni su zabilježeni u nebeskim zapisima (Jeremija 2:22), ali pokriva ih Spasiteljeva krv, i ako je onaj ko je sagriješio vjeran Bogu, oni nikad neće biti otkriveni, već će konačno biti uništeni u ognju poslednjeg dana. Najljepši dio je taj što Bog sam kaže da će ih baciti iza leđa (Isajia 38:17) i neće ih se sjećati (Isajia 43:25). Zašto da iko nosi teret grijeha kada imamo tako milostivog Spasitelja koji čeka da ih primi?

U svakoj žrtvi za grijeh dvije stvari bile su od suštinskog značaja za grešnika: prvo, da shvati svoju ličnu grešnost pred Bogom i da toliko cijeni oproštaj da bi prinio žrtvu koja ga može izdejstvovati; drugo, da izvan svoje žrtve vjerom vidi Sina Božjeg kroz kojeg treba da primi svoj oproštaj, „jer krv junaca i jaraca ne može uzeti grijeha“ (Jevrejima 10:4). Samo Hristova krv može učiniti pomirenje za grijeh.

Nakon što je krv predstavljena pred Gospodom, za grešnika je još uvijek ostalo važno djelo da obavi. Svojim rukama trebalo je da ukloni svoj salo sa različitih organa životinje prinijete na žrtvu za grijeh (3. Mojsijeva 7:30,31) i da ga preda svešteniku koji ga je spaljivao na bronzanom oltaru. Salo predstavlja grijeh (Psalmon 119:70; Isajia 43:23,24).

Razmatrajući ovu službu u Svetinji bilo je očigledno da je njen

razumijevanje spaslo Asafa od ogorčenja i zavisti prema grešnicima koji naizgled uživaju u ovom životu (Psalam 73). Vidio je napredak bezbožnika i bio ljubomoran na njih dok nije „ušao u svetinju i razumio kakva ih budućnost čeka“. Možemo ga zamisliti dok posmatra grešnika kako uklanja salo i sveštenika kako ga stavlja na veliki oltar i ubrzo ne ostaje ništa osim pepela. U tome je video pepeo kao konačni kraj svih koji se ne odvoje od grijeha (Malahija 4:1-3), jer ako bi grijeh bio dio njih samih, onda kada se spali i oni bi bili spaljeni sa njim. Jedini razlog zašto će Bog zauvijek uništiti grešnika je zato što grešnik zadržava grijeh u svom karakteru i neće da se odvoji od njega. Ovo je bio impresivan tip, sveštenik čeka da grešnik odvoji salo od žrtve, spreman da ga uzme odmah nakon što mu se ponudi. Tako i Hrist, naš veliki Prvosveštenik, čeka da svaki grešnik prizna svoje grijehе i predia ih Njemu, da zauzvrat može odjenuti grešnika svojom ličnom pravednošću (Isajja 61:10) i spaliti njegove grijehе u ognju poslednjeg dana. Pavle očigledno upućuje na ovaj dio službe u svetinji u Jevrejima 4:12. Spaljivanje sala bio je „ugodan miris Gospodu“ (3. Mojsijeva 4:31).

U stvarnosti miris spaljivanja sala je vrlo neprijatan, ali Gospodu je „ugodan“ jer je simbolizovao spaljivanje i odvajanje grijeha od grešnika. Bog ne uživa u smrti bezbožnika (Ezekijel 33:11), ali uživa u uništenju grijeha odvojenog od grešnika. Kada iskupljeni od Gospoda koji budu unutar zaslona Novog Jerusalima budu posmatrali oganj poslednjeg dana koji spaljuje sve grijehе koje su počinili, prenesene na podstrelkača grijeha Sotunu, znaće da je to konačni vječni kraj svakom grijehu i zlu (Otkrivenje 20:8-10).

Pojedinac koji je bio suviše siromašan da prinese jagnje na žrtvu za grijeh mogao je donijeti dva goluba; a ako je bio tako siromašan da nije imao ni dva goluba, tada je mogao uhvatiti dvije grlice i prinijeti ih na žrtvu za grijeh; u slučaju da je bio suviše nemoćan da uhvati grlice, Gospod je uspostavio odredbu kojom bi mu bilo odobreno da doneše malo finog brašna, i sveštenik bi samljeveno žito predstavio kao tip Spasiteljevog slomljennog tijela. Za ovoga je rečeno: „Oprostiće mu se“, isto kao i onom koji je bio u mogućnosti da prinese ovnu. Puna šaka spaljenog brašna odgovara spaljivanju sala u tipu konačnog uništenja grijeha, dok

je ostatak jeo sveštenik, simbolizujući tako Hrista koji nosi grijehu (3. Mojsijeva 5:7-13).

U svakoj žrtvi za grijeh u kojoj su se prinosile životinje ili ptice, sva krv se prolivala na podnožje žrtvenog oltara u predvorju svetinje. Kada se sjetimo kako je Gospod bio izričit da je sve u vezi zbora trebalo da bude u savršenom sanitarnom stanju (5. Mojsijeva 23:14), iz toga možemo vidjeti da je trebalo mnogo truda da se predvorje održava čistim. Stoga Gospod ne bi uredio da se sva krv izliva na zemlju u podnožje oltara da to nije sadržalo veoma važnu lekciju.

Prvi grijeh ikada počinjen na zemlji uticao je na zemlju isto kao i na grešnika. Gospod je rekao Adamu: „Zemlja neka je prokleta zbog tebe.“ (1. Mojsijeva 3:17) Kada je počinjeno prvo ubistvo, Gospod je rekao Kainu: „Da si proklet sa zemlje koja je otvorila svoja usta da iz tvoje ruke primi krv tvog brata.“ Takođe je rekao da od tada zemlja neće uvijek davati svog blaga, biće propalih usjeva, i neplodnosti (1. Mojsijeva 4:11,12).

Prokletstvo grijeha sve više pritsika zemlju (Isajija 24:5,6). Postoji samo jedna stvar u cijelom Božjem svemiru koja može ukloniti ovo prokletstvo. „Krv onečišćuje zemlju i zemlja se ne može očistiti od krvi koja je prolivena na njoj osim krvlju onoga ko ju je prolio.“ (4. Mojsijeva 35:33) Mora biti ljudska, od iste porodice koja je prolila krv. Iz tog razloga Hrist je uzeo učešće u ljudskoj prirodi i postao naš stariji Brat (Jevrejima 2:11) da bi mogao ukloniti prokletstvo grijeha sa zemlje kao i sa grešnika. Svojom smrću na Golgoti Hrist je otkupio zemlju, otkupljujući na taj način takođe i njene stanovnike (Efescima 1:14).

Od kada je grijeha čovječanstva koji prljaju zemlju, nakon što je učinjen prinos za grešnika, prilikom svake žrtve za grijeh ostatak krv se izlijava na zemlju u podnožje bronzanog oltara u predvorju kao tip Hristove dragocjene krvи koja će ukloniti svaku mrlju grijeha sa zemlje i odjenuti je u edensku ljepotu. (Otkrivenje 21:1)

ŽRTVA ZA PRESTUP

Žrtva za prestup bila je ustvari žrtva za grijeh prestupljenog poznatog Zakona, protiv Boga ili čovjeka, i mnogi istraživači Biblije ne prave razliku

između nje i obične žrtve za grijeh. Na nekim mjestima se čini da se izrazi „žrtva za greh“ i „žrtva za prestup“ upotrebljavaju sinonimno, kao u 3. Mojsijevoj 5:1-13, ali na drugim mjestima o njima se govori kao o dva različita prinosa (Ezekijel 46:20).

Pažljivo proučavanje tekstova koji direktno govore o žrtvi za prestup pokazuje da je prinošena posebno zbog ogrešenja „o Gospodnje svete stvari“ (3. Mojsijeva 5:15), kada bi neko učinio prestup ne slijedeći Božja uputstva po pitanju svetih stvari. Možda je jeo prvine (2. Mojsijeva 34:26) ili posvećenu hranu (3. Mojsijeva 22:14-16), strigao prvjenca od ovce (5. Mojsijeva 15:19), prestupio neku odredbu građanskog zakona (3. Mojsijeva 19:20-22), ili učinio neki nehotičan prestup, morao je da doneše ovna za žrtvu (3. Mojsijeva 5:18; 6:6). Ovaj prinos uređen je isto kao i običan prinos za grijeh, osim što se krv škropila „okolo na oltar“ umjesto da se rogovi mažu krvlju kao kod žrtve za grijeh (3. Mojsijeva 7:1-7).

Iz ovoga se čini da žrtva za prestup nije uvijek javno predstavljala grijeha kao što je činila žrtva za grijeh, ali je često korišćena za grijeha poznate samo pojedincu lično. Ako bi osoba uzela bilo šta od svetih stvari za svoju ličnu upotrebu, bila nepravedna u poslovanju sa svojim bližnjim ili prisvojila izgubljene stvari itd., ne samo da je trebalo da nadoknadi punu cijenu, nego i da dometne jednu petinu kao procjenu od strane sveštenika (3. Mojsijeva 5:16; 6:5).

Nadoknada bi se uvijek davala onom kome je učinjena nepravda. Ako bi pojedinac postupio nepravedno sa Gospodnjim svetim stvarima, nadoknada bi se činila svešteniku kao Gospodnjem predstavniku. Ako bi nepravdu učinio svom bližnjem i on umre, tada bi se nadoknada davala njegovom rođaku; ali ako nije imao rođaka, nadoknada bi išla Gospodu (3. Mojsijeva 5:7,8).

Ne bi bilo smisla u prinošenju ovna na žrtvu za prestup ako se nadoknada za nepravedno djelo ne bi učinila u potpunosti. Posebna namjera žrtve za prestup bila je da učini pomirenje zbog nepravednih postupanja ili sa Bogom ili sa čovjekom, i pored ovna za žrtvu uvijek se zahtijevala i nadoknada od onog ko je postupio nepravedno. Jasno se naučava da u čemu postupamo nepravedno sa Bogom ili čovjekom, jednostavno priznanje grijeha i donošenje žrtve neće biti dovoljno; moramo ispraviti

nepravdu.

Zakhej je razumio zakon o žrtvi za prestup, i čim je predao svoj život Hristu bio je spremam da ide čak i dalje od zahtjeva zakona, i nadoknadi „četverostruko“ svakom koga je zakinuo (Luka 19:8).

Žrtva za prestup bila je potpunija nego žrtva za grijeh; pored pomirenja za grijeh, ona je u tipu takođe pokrivala i posledice grijeha. Prorok Isaija upotrijebio je žrtvu za prestup kao poseban tip Hrista. On je bio istinska antitipska žrtva za prestup kada je prolio svoju krv, ne samo da oslobođi ljudske duše od krivice, već da iz Božjeg svemira zauvijek ukloni posljednje tragove grijeha.

„Ali Gospodu bi volja da ga razbijie, on ga je doveo da bude ranjen; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeće potomstvo, produžiće dane, i šta je Gospodu ugodno napredovaće njegovom rukom.“ (Isaija 53:10)

Ima mnogo dragocjenih obećanja za one koji prinesu svoje žrtve za prestup Gospodu. Onaj ko hoće da bude pobjednik u Bogu ne može se zadovoljiti samo priznanjem grijeha Gospodu; mora učiniti pomirenje i nadoknadu. Ovo je naučavano u Spasiteljevim riječima: „Ako, dakle, prinosiš dar na žrtvenik pa se sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi svoj dar pred žrtvenikom pa otiди i prvo se pomiri sa svojim bratom, a onda se vrati i prinesi svoj dar.“ (Matej 5:23,24)

ŽRTVA PALJENICA

Žrtva paljenica ima svoje poreklo kod kapije edenskog vrta (1. Mojsijeva 4:4; 8:20), proteže se do krsta i nikad neće izgubiti značaj dok je god čovječanstvo podložno iskušenju i grijehu. Cijela žrtva polagala se na oltar i spaljivala (3. Mojsijeva 1:2-9), simbolizujući ne samo predanje grijeha već i posvećenje cijelog života službi Bogu.

Gdje god je Božji narod boravio u patrijarhalno doba, podizani su grubi oltari na kojima bi prinosili njihove žrtve paljenice (1. Mojsijeva 12:7,8; 13:4,18; 35:3). Nakon dugog perioda egipatskog ropstva Izrael je bio tako sklon idolatriji (vidi 2. Mojsijeva 32. glava; 3. Mojsijeva 17:1-7) pa je i to jedan od razloga zašto je Bog odredio da se žrtve paljenice ne

prinose bilo gdje, već donose u Svetinju gdje su ih prinosili sveštenici božanskog imenovanja (5. Mojsijeva 12:5,6). Bilo je posebnih slučajeva kada su se žrtve paljenice prinosile na drugim mjestima osim svetinje, kao što je Davidova žrtva prinešena na Ornanovom gumnu (2. Samuelova 24:18-25), i nezaboravna Ilijina žrtva na gori Karmel (1. Kraljevima 18:31-38).

Izještaji o žrtvama paljenicama u Bibliji su istorija veličanstvenih pobjeda kada su pojedinci, ostavljajući svoje grijeha i predajući svoje živote i sve što imaju u službu Gospodu, bili privučeni ka Bogu. Abramov veliki test vjere bila je žrtva paljenica na brdu Morija (1. Mojsijeva 22:2-13). Gedeonove pobjede datiraju od žrtava paljenica prinesenih Gospodu, kada je tim žrtvama pokazao da sve što ima predaje Gospodu da se spali na oltaru onako kako je to Bog ustanovio (Sudije 6:21-28).

Žrtva paljenica bila je tip potpunog posvećenja koje mora doći u život pojedinca da bi ga Bog mogao upotrijebiti na svoju slavu. Pavle je pozivao na ispunjenje antitipa sledećim riječima: „Zato vas, braće, usrdno molim Božjom samilošću da svoja tijela date kao žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu, da služite Bogu koristeći svoj razum.“ (Rimljanima 12:1) Prinošenje naj-skuplje životinje bilo je gadost pred Gospodom ukoliko nije bilo proprićeno predanjem srca i života onoga koji je prinosi (Isaija 1:10,11; Amos 5:22).

Ovaj princip ilustrovan je u Spasiteljevoj priči o maloj vrijednosti velikih darova bogataša koji ih prinose samo za pokazivanje, i u izjavi da su u nebeskom procjenjivanju dvije lepte koje je siromašna udovica dala sa srcem punim ljubavi bile daleko vrednije od svog bogatstva datog u manifestaciji taštine (Marko 12:41-44). Gospod cijeni darove i prinose od strane Njegovog naroda za unapređenje Njegovog djela na zemlji kao „priјatan miris, prihvatljivu žrtvu, ugodnu Bogu“ (Filipljana 4:16-19). „Znaj, poslušnost je bolja od žrtve i pokornost je bolja od ovnjujskog sala.“ (1. Samuelova 15:22)

Žrtva paljenica prinosila se kao pomirenje za grijeh (3. Mojsijeva 9:7). Pojedinac koji je prinosio žrtvu polagao je svoje ruke na glavu životinje, priznajući svoje grijeha (3. Mojsijeva 1:4; 4. Mojsijeva 8:12), i zatim bi joj, ako je bila iz njegovog stada, svojom rukom oduzeo život. Ako je žrtva paljenica bila ptica, sveštenik bi zaklao žrtvu. Krv bi se škropila u krug na

bronzani oltar kao tip Hristove očišćujuće krvi, i onda bi se žrtva spalila na oltaru.

Svakog jutra i večeri u Svetinji se prinosilo jagnje kao žrtva paljenica (2. Mojsijeva 29:38-42). Svake Subote prinosila su se dva jagnjeta, dva ujutru i dva uveče (4. Mojsijeva 28:9,10). Ove žrtve simbolizovale su ponovno osvećenje cijelog zbora za službu Bogu, svakog jutra i svake večeri.

Otkako je sjenka ispunjena u realnosti, bilo bi duboko izrugivanje sada prinositi žrtve paljenice ujutru i uveče; ali tip nije ništa izgubio od svog značaja i sadrži pouke za nas; jer „voljeti ga [Gospoda] svim srcem i svim razumom i svom snagom i voljeti bližnjeg kao samog sebe vrijedi mnogo više od svih žrtava paljenica i drugih žrtava.“ (Marko 12:33)

Srce ispunjeno ljubavlju prema Bogu i bližnjima prinos je koji je uvihek prihvatljiv Bogu. Da bi se srce sačuvalo u ovom stanju ono mora biti ispunjeno životodavnom Riječju Božjom (Psalam 119:11). Gospod cijeni „poznavanje Boga više nego žrtvu paljenicu“ (Osija 6:6). Pojedinac koji žrtvuje sebične interese i zadovoljstva toliko da ujutru i uveče izdvoji vrijeme za proučavanje Božje Riječi i skusiće tu ljubav u srcu koja je uvijek bila i biće daleko prihvatljivija Bogu od svih žrtava paljenica i prinosa.

NALJEVNA ŽRTVA ILI LJEVANICA

Naljevna žrtva prinosila se mnogo prije nego što je služba u svetinji uspostavljena kod Sinaja. Nakon što se Gospod javio Jakovu kod Bet-Ela i rekao: „Više se nećeš zvati Jakov, već Izrael“ (1. Mojsijeva 32:28), Jakov se osjećao tako zahvalan Gospodu da je podigao spomenik na mjestu gdje je On pričao sa njim i izlio na njega naljevnu žrtvu (1. Mojsijeva 35:10-14), pokazujući svoju volju da izlije svoj život zarad Boga ako je to neophodno. Naljevna žrtva bila je vino, ali ni sveštenici ni ljudi ga nikad nisu pili; ono se izlivalo pred Gospoda. Nema sumnje da je vino izabrano za naljevnu žrtvu iz istog razloga iz kojeg se koristilo u proslavi večere Gospodnje, kao simbol Hristovog života (3. Mojsijeva 17:11; Matej 26:27,28) koji je „izlio dušu svoju na smrt“ da iskupi izgubljeni rod (Isajja 53:12).

Naljevna žrtva se, kao i jestivna, prinosila zajedno sa žrtvom paljenicom kao „žrtva koja se spaljuje na ugordan miris Gospodu“ (4. Mojsijeva

15:10). Kada je Izrael otpao od Gospoda naljevna žrtva se često koristila u njihovom idolopokloničkom bogosluženju (Jeremija 7:18; 44:17-19). Naljevne žrtve nikad se nisu izlivale na kadioni oltar (2. Mojsijeva 30:9), već uvijek u predvorje, jer su one simbolizovale stvari koje su se desile u antitipskom predvorju – zemlji.

Kada je Ana dala Samuela u Svetinju, ona je donijela bocu vina sa životinjom za žrtvu paljenicu. Nakon što je svojom žrtvom paljenicom i vinom naljevne žrtve izrazila potpuno predanje svog jedinog sina Gospodu, mogla je svojim glasom hvale i slavljenja ispuniti predvorje hrama (1. Samuelova 1:24; 2:1-10).

Kada su tri velika ratnika za ljubav koju su imala prema Davidu rizikovali svoje živote da mu donesu piće iz betlehemske bunare, David je smatrao vodu suviše svetom da je pije jer oni su izložili svoje živote opasnosti da bi je donijeli; stoga je on „prolio pred Gospodom“ (1. Dnevnika 11:17-19).

Pavle je iskoristio predivan tip izlivanje naljevne žrtve na žrtvu paljenicu i spaljivanja svega na oltaru kao ilustraciju potpunog predanja svog života službi Božjoj. „Ali ako se i izlivam kao žrtva ljevanica na vašu žrtvu i službu koju vršite podstaknuti vjerom, radostan sam i radujem se sa svima vama.“ (Filipljana 2:16,17)

Naljevna žrtva bila je tip Hristovog života izlivenog za nas, a antitip može biti ponovljen i u životu svakog ko se kao i Pavle raduje u izlivanju svog života na žrtvu i spaljivanju na oltaru.

JESTIVNA ŽRTVA

Danilo je prorokovao da će Hrist „ukinuti žrtvu i prinos“ (Danilo 9:27). Ovdje se upućuje na dvije velike podjele žrtava: žrtve sa i žrtve bez krvi. Jestivna žrtva pripada poslednjoj klasi. U jestivnoj žrtvi nije bilo ni tijela ni krvi. Originalno značenje riječi „jestivna“ u Bibliji, je „hrana“ (1. Mojsijeva 1:29), i to je smisao ovog prinosa. Jestivna žrtva se sastojala od brašna, ulja i kâda (3. Mojsijeva 2:1). U nekim slučajevima, prije nego što se brašno prinosilo od njega su se mijesili beskvasni kolači. Hljeb za jestivnu žrtvu nikad se nije pravio sa kvascem. Svaka jestivna žrtva bila je

začinjena solju. Ovaj prinos se smatrao kao „najsvetije između žrtava koje se pale Gospodu“, u rangu žrtve za grijeh i žrtve za prestup (3. Mojsijeva 2:4-13; 6:17).

Nikakav kvasac ili med nisu bili dozvoljeni ni u jednoj jestivnoj žrtvi, jer kvasac upućuje na „pokvarenost i zlobu“ (1. Korinćanima 5:8), a med uskisne i dovodi do fermentacije.

Kvaliteti soli su sušta suprotnost. So uklanja i sprječava kvarenje; takođe je simbol prijateljstva. „So saveza“ nikad nije smjela biti izostavljena iz jestivne žrtve podsjećajući na taj način Božji narod na Njegovu zaštitničku brigu i obećanje da će ih spasiti, i da je jedino Hristova pravednost mogla učiniti službu prihvatljivom Bogu.

Dio jestivne žrtve spaljiva se na bronzanom oltaru, bilo brašno ili beksvasni kolač; takođe i dio ulja i sav kâd (3. Mojsijeva 6:15), a ostatak bi sveštenik pojeo u predvorju (3. Mojsijeva 6:16,17). Ako bi sveštenik prinosio jestivnu žrtvu, ništa se nije jelo, nego se cijela žrtva spaljivala na bronzanom oltaru (3. Mojsijeva 6:20-22). Prvosveštenik je prinosio jestivnu žrtvu svakog dana.

Kad god su se brašno ili kolači prinosili zajedno sa bilo kojim drugim prinosom, nazivali bi se jestivna žrtva. Prinos za grešnika koji je bio toliko siromašan da doneše čak i grlicu bio je jestivna žrtva ili žrtva za prestup. U ovim prinosima nije bilo ni ulja ni tamjana (3. Mojsijeva 5:11). U žrtvi za ljubomoru ulje i kâd takođe su bili izostavljeni. Kâd se nikada nije davao jestivnim žrtvama koje su bile „spomen na prestup“ (4. Mojsijeva 5:15).

Jestivna žrtva bila je veoma uobičajen prinos i ujedinjen sa svim žrtvama paljenicama (4. Mojsijeva 15:3-12). Prinosila se svakog jutra i večeri na bronzanom oltaru u vezi sa jutarnjom i večernjom žrtvom paljenicom (2. Mojsijeva 29:39-42).

Prilikom jestivne žrtve, kao i prilikom žrtve za grijeh, načinjena je odredba za siromašne. Bogati su pekli svoje jestivne žrtve u peći; pojedinač u umjerenim okolnostima u „tepsiji“, dok su kolači siromaha spremljeni u „kotliću“ bili jednakо prihvatlјivi (3. Mojsijeva 2:4-8).

Žrtva paljenica od prvina bili su „klasovi pečeni na vatri, i krupno samljeveno brašno od novog žita“ (3. Mojsijeva 2:14-16). Ovi klasovi

kukuruza pečeni kao prvina na vatri predstavljaju Hrista (Jovan 12:24) koji je tokom trideset i tri godine bio pod vrelinom prokletstva grijeha koji nikad nije bio Njegov. On je postao savršena jestivna žrtva nakon što je tijelom i suštinom bio pripremljen i potpuno posvećen Gospodu.

U svemu ovome On je bio Prvina, nagovještavajući da će Ga mnogo više njih slijediti. On kao prvina, zatim svi koji su mu slični. Moramo se prilagoditi Isusu u svim stvarima; a ovdje smo naučeni da Mu se moramo prilagoditi u samoposvećenju – samoodrivanju.

Jestivna žrtva simbolizuje potpuno predanje Gospodu svega onoga što imamo i što jesmo. Ovaj prinos uvijek se prinosio zajedno sa nekom životinjskom žrtvom, pokazujući tako vezu između oproštenja grijeha i posvećenja Gospodu. Pojedinac bi polagao sve na oltar da bude spaljeno na službu Bogu tek nakon što su mu grijesi oprošteni.

ŽRTVA POMIRNICA

Trajni Božji mir u srcu koji je Hrist obećao (Jovan 14:27) ne dobija se na način na koji svijet pokušava ga ostvari. U tipu i sjenci, zahvalna žrtva je u levitskoj službi prikazivala ovo na divan način.

Žrtva pomirnica u mnogo čemu bila je drugačija od svih drugih žrtava, to je bila jedina žrtva, pored Pashe, u kojoj su ljudi mogli da jedu od mesa. Za razliku od Pashe, ona nije bila ograničena na samo jedan dan u godini, već se mogla svetkovati u bilo koje doba.

Životinje za žrtvu pomirnicu birale su se iz stada. Morale su biti bez mane, jer nijedna deformisana životinja nije na odgovarajući način mogla da predstavlja Kneza mira (3. Mojsijeva 3:1). Žrtve pomirnice bile su znak zahvalnosti, da potvrde savez ili ugovor, kao i dobrovoljni prinosi (3. Mojsijeva 7:12,16). Žrtvom pomirnicom Mojsije je potvrdio Stari savez sa Izraelem (2. Mojsijeva 24:5-8).

Žrtva pomirnica često se kombinovala sa drugim prinosima; i kad god su ljudi jeli meso, osim za vrijeme praznika Pashe, žrtva pomirnica bila je ta koja se svetkovala.

Pojedinac koji bi prinio žrtvu pomirnicu položio bi ruke na glavu životinje i zaklao je. Nakon toga bi uklonio svo salo sa različitih organa u

tijelu, i sveštenik bi spalio salo na žrtvenom oltaru (3. Mojsijeva 7:29-34). Meso žrtve pomirnice nije smjelo da se konzumira u slučaju nečistoće prinosioca, po cijenu istrebljenja iz naroda (3. Mojsijeva 7:20,21; uporedi sa 1. Korinćanima 11:27-29). Drugim riječima, mi ne možemo sudjelovati u zajednici mira sa Bogom neočišćeni od grijeha.

Uklanjanje i spaljivanje sala simbolizovalo je jedini pravi način na koji se mir može dobiti: predajući sve naše grijeha zakonitom vlasniku (Psalam 37:20; Isaija 43:24). Knez mira, blaženi Spasitelj „dao sebe za naše grijeha“ (Galatima 1:3,4). On ih je kupio da bi mogao uništiti grijeh i dati nam mir. Ovo je na odgovarajući način simbolizovalo sveštenik „koji služi slici i sjenki nebeskih stvari“, uzimajući salo iz ruku onoga koji prinosi žrtvu pomirnicu i spaljujući ga na oltaru. Sveštenik je obrtao grudi i desno pleće pred Gospodom, a zatim bi ih pojeo kao svoj dio zahvalne žrtve.

Raspored sala, grudi i desne plećke otkriva tajnu zadobijanja mira.

Onaj ko dobija mir mora se odvojiti od grijeha, zatim se, kao ljubljeni učenik, osloniti na Spasiteljeve grudi. Kada je Hrist rekao svojim učenicima da će ga jedan od njih izdati, oni su se plašili da pitaju ko je taj. Jedva da su poznavali svoj istinski odnos prema Spasitelju, ali Jovan, oslanjajući se na Njegove grudi, mogao ga je pogledati u lice i reći: „Ko je taj, Gospode?“ Osjećao se sigurnim da nikad neće izdati svog Gospoda.

Prorok Isaija u nadahnuću o Spasitelju kaže: „Kao pastir on će pasti svoje stado. Svojom rukom skupiće jaganjce, u njedrima će ih nositi. Dojilice će brižno voditi.“ (Isaija 40:11)

U antitipu primanje desnog pleća znači oslonac na Hrista kao uporište. „Jer Dijete nam se rodi, Sin nam se dade; poglavarnstvo će doći na njegovom ramenu. I nazivaće ga Čudesnim, Glasnikom Saveta Božjeg, Ocem budućeg doba, Predvodnikom blagostanja. Vlast će Njegova rasti i blagostanju neće biti kraja, na Davidovom prestolu i u njegovom kraljevstvu.“ (Isaija 9:6,7)

Zapazite da onaj ko shvati da je Hrist njegov lični Spasitelj, i ko vlast nad svojim stvarima položi na Njegovo rame prima beskrajni mir. Razlog zbog čega često ne uspijevamo da primimo trajni mir kada dođemo Bogu je zato što ne idemo dalje nego pojedinac koji u tipu svešteniku nije dao nijedan drugi dio osim sala. Mi priznajemo svoje grijeha Hristu i On ih

uzima, ali naše povjerenje dajemo zemaljskim prijateljima; ne oslanjamо se na Gospodnje grudi, ne činimo ga našim povjerenikom u svemu i ne vjerujemo mu da će očistiti put pred nama, kao što se pastir brine za svoje jaganjce. Ne dopuštamo da vlast nad našim stvarima počiva na Njegovom jakom i moćnom ramenu. Bojimo se da mu povjerimo da upravlja našim zemaljskim stvarima za nas; i kao posljedica, čak i nakon što smo priznali naše grijehe i nakon što su oprošteni, uskoro se opet upetljamo u naše nedoumice i nevolje svakodnevnih dužnosti. Umjesto da imamo mir koji nema kraja, mi imamo nevolje koje nemaju kraja. Kada predamo kluč, ili kontrolu svih naših stvari Hristu, otkrićemo da će On otvoriti vrata pred nama koja nijedna zemaljska sila ne može zatvoriti, i zatvorice puteve zemaljskoj sili kako nas ne bi ulovila (Isajja 22:22).

Postoji još jedno svojstvo tipske žrtve pomirnice koje svako ko želi da iskusи trajni mir antitipske žrtve pomirenja (1. Jovanova 2:2) treba da uzme u obzir. Obje vilice svake žrtve pomirnice davale su se svešteniku (5. Mojsijeva 18:3). Veliki antitipski Knez mira mogao je reći: „Leđa sam podmetnuo onima koji su me udarali i obraze onima koji su mi čupali bradu. Lice svoje nisam zaklonio od uvreda i pljuvanja.“ (Isajja 50:6) A onome ko će uživati mir koji svijet ne može dati ni uzeti On kaže: „A ja vam kažem: ne suprotstavljajte se zлу. Nego, ako te neko udari po desnom obrazu, okreni mu i drugi.“ (Matej 5:39) Izgrađeno poimanje Boga i Plana spasenja doprinosi uzvišenom shvatanju ovog svijeta, problema i odnosa na njemu tako da pravi vjernik više nije žrtva zavisti, osvetoljubivosti i drugih grešnih motiva koji pokreću neobraćene ljude.

Beskvaski kolači premazani uljem jeli su se sa žrtvom pomirnicom. Beskvaski hljeb ukazuje na čistotu i istinu (1. Korinćanima 5:8), a ulje se koristi kao simbol svetog Duha koji donosi mir u srce. Kvasni hljeb se takođe jeo sa žrtvama pomirnicama i bio je znak radosti.

Nakon što je Abram primio obećanje da će Sara imati sina, tri anđela, od kojih je jedan bio sam Gospod, posjetila su patrijarha, i kao znak zahvalnosti odmah je za njih pripremio žrtvu pomirnicu od beskvasnog hljeba i mesa; i oni su pojeli i ponovo potvrdili Abramu obećanje o sinu (1. Mojsijeva 18:1-10).

Postojala je jedna stroga zabrana u jedenju žrtve pomirnice. Svo

meso moralo je biti pojedeno prvog ili drugog dana. Uput je bio veoma jasan: „Ako se meso od njegove žrtve pomirnice bude jelo i trećeg dana, onaj ko je prinosi neće stići Božju naklonost. Ona mu neće biti prihvaćena. To će postati nešto nečisto, i duša koja bude od nje jela odgovaraće za svoj prestup.“ (3. Mojsijeva 7:18)

Ova žrtva bila je značajan tip uskrsenja Kneza mira. Jevrejski sistem tipova i sjenki zaista je kompaktno proročanstvo jevandjelja.

Pasha i obrtanje snopova na treći dan ukazivali su na uskrsenje, ali samo je sveštenik ulazio u hram i obrtao punu šaku žitarica kao tip Hristovog uskrsenja, dok je zahvalnom žrtvom svakom djetetu Božjem data prilika da pokaže svoju vjeru u Hristovo uskrsenje.

Ako bi neko jeo meso trećeg dana, to bi značilo da je Antitip (Hrista) svoje žrtve pomirnice toga dana smatrao i dalje mrtvim. S druge strane, onaj ko bi odbio da jede meso trećeg dana i spalio u vatri sve što je ostalo, pokazao bi svoju vjeru u uskrslog Spasitelja.

Poruka koju nam Isus šalje iz nebeske Svetinje glasi: „I živ sam. Bio sam mrtav, i evo živim u vjekovima vjekova, i imam ključeve od smrti i hada.“ (Otkrivenje 1:18)

U klimatskim uslovima u Izraelu, tijelo bi počelo da truli trećeg dana. Marta je za Lazara rekla: „Već zaudara, jer je četvrti dan otkako je umro.“ (Jovan 11:39) Međutim psalmista, prorokujući Hristovo uskrsenje, rekao je: „Niti ćeš dozvoliti da ljubazni tvoj vidi raspadanje.“ (Psalom 16:10) Oni koji su živjeli blizu Gospoda vidjeli su svjetlost koja se reflektuje sa tipske službe.

Na osnovu ove istine, po pitanju Hristovog uskrsenja prorečenog od Davida, i simbolizovanog žrtvom pomirenja, Petar je bazirao svoje najjače argumente na dan Pedesetnice (Djela 2:25-32). Pavle je očigledno upućivao na tipove Pashe i žrtve pomirnice kada je naučavao da je „Hristos umro za naše grijeha, kao što piše u Pismima; bio je sahranjen i uskrsnuo je treći dan, kao što piše u Pismima“ (1. Korinćanima 15:3,4). Kao što mjesec odsjajujući sunčeve zrake daje dovoljno svjetlosti da vodi čovjeka bezbjedno kroz noć, tako je i svjetlost velikog antitipskog Jagnjeta Božjeg, reflektovanog sa levitskih zakona i žrtvenih prinosa, bila dovoljna da bezbjedno vodi ljudе u kraljevstvo Božje.

10. POSEBNE ŽRTVE I OBREDI

ŽRTVOVANJE CRVENE JUNICE

Život svake žrtve, od one prve prinesene u Edenu pa sve do krsta, bio je tip Hrista; ali žrtvovanje crvene junice je po mnogo čemu drugačije od svih ostalih. To je bio povremen prinos, koji se prinosio kada je trebalo da očisti od ceremonijalne nečistote one koji su iz bilo kojeg razloga do-dirnuli mrtvace (5. Mojsijeva 21:1-9). Junica je morala biti crvena, bez i-jedne mrlje, simbolizujući tako na poseban način Hristovu krv. Morala je biti bez mane, predstavljajući tako „Onoga koji nije znao grijeha“ (2. Korinćanima 5:21). To je morala biti junica koja nikad ranije nije nosila jaram, uvijek je bila slobodna, nikad prisiljena da uradi bilo šta.

Ovo je bila simbolika Sina Božjeg, koji je dobrovoljno došao i umro za nas. Hrist je bio iznad svakog zakona, na Njemu nije bio nikakav jaram (Jovan 10:18). Dok je podnosio agoniju Getsimanije, mogao je otrti krvavi znoj sa svog čela i vratiti se svom zakonitom mjestu na Nebu i ostaviti svijet da strada. Nije bilo sile, jedino one od vrhovne nebeske ljubavi, koja je nagnala Hrista prema krstu Golgotе (Jovan 3:16; uporedi sa Matej 26:51-54). On je došao kao dobrovoljna žrtva, voljnim izborom. Prinio je sebe za grijehu svijeta, a Očeva ljubav prema palom rodu bila je tako velika da je prihvatio taj Plan. Anđeli su pokorni Božjem zakonu, stoga njihov život nije mogao učiniti pomirenje za prekršaj zakona. Samo Hrist je bio iznad svih zahtjeva zakona, jedini koji je mogao iskupiti izgubljeni rod.

Žrtvovanje crvene junice bila je zadivljujuća ceremonija. Junica se nije nosila u hram kao većina prinosa, već u grubu dolinu izvan logora, koja nikad nije bila obrađena ili zasijana. Sveštenik, obučen u čistu belu haljinu sveštenstva, vodio je junicu, a pratili su ga starještine grada i Le-viti. Kedrovo drvo, isop i skerlet su se takođe nosili na mjesto žrtvovanja.

Kada je procesija stigla do grube doline, zaustavljali su se, i starještine bi pristupile i ubile junicu. Zatim je sveštenik uzeo krv, i licem okrenutim prema hramu prstom škropio krv prema hramu sedam puta.

Ako bi neka osoba bila pronađena mrtva u polju i ne bi se znalo ko joj je oduzeo život, tada bi starješine grada koji se nalazio pored mjesta gdje je pronađen ubijen čovjek pristupile i prale svoje ruke nad tijelom junice dok su upućivali molitvu Bogu tražeći da Gospod ne položi nevinu krv na njih (5. Mojsijeva 21:1-9). Nakon ovoga kompletno tijelo junice, uključujući i krv, bilo je spaljeno. Dok se plamen razgorijevao, sveštenik bi pristupio i bacio malo kedrovog drveta, isopa i skerleta u oganj (4. Mojsijeva 19:1-9).

Crvena junica je žrtvovana izvan logora, simbolizujući na taj način da je Hrist stradao ne samo za Jevreje, već za cijeli svijet. Ako bi svaka žrtva bila zaklana unutar predvorja Svetinje, neko bi možda pomislio da je Hrist umro samo za svoj narod, Jevreje; ali crvena junica se prinosila izvan logora (Jevrejima 13:12,13), simbolizujući činjenicu da je Hrist umro za sva narodna pleme, i ljude.

Gospodnja plemenitost i ljubav su čudesni. Ukoliko bi neka siromašna, usamljena i odbačena duša pomislila da nije vrijedna da prihvati ponuđenu žrtvu, crvena junica se nije nosila samo izvan logora, već u grubu dolinu, tako kamenitu i potpuno beskorisnu da nikad nije bila uzorana. Niko nikad nije pokušao da je obradi; a ipak je ovdje izabrano mjesto za škropljenje krvi te posebne žrtve koja u naročitom smislu simbolizuje Hrista. Simbolizuje ga kao nekog ko je iznad Zakona.

Iako je Sotona Stvoriteljovu sliku u čovjeku toliko iskvario da se jedva može vidjeti trag bilo čega osim sotonskih atributa, Hrist ipak svojom moćnom rukom takvoga može uzdići da sjedi sa Njim na Njegovom prestolu. Cio život može biti protračen i izgledati kao gruba dolina bez ikakve vrijednosti; ali ako takav upravi svoj pogled ka Hristu, ka nebeskoj Svetinji i moli za milost priznajući svoje grijeha, dragocjena Hristova krv, koje je crvena junica bila simbol, biće poškropljena preko njegovog protračenog života, kao što se juničina krv škropila preko grubog kamenja u dolini, i Hrist će pokajniku reći isto što je rekao razbojniku na krstu koji je protračio svoj život: „Bićeš sa mnom u raju“ (Luka 23:38-43). Niko nije tako potonuo u grijeh i u neznabogačku tamu da su mu nada i spasenje nedosežni kroz tipsko žrtvovanje crvene junice. Ova žrtva bila je sjenka nebeskih stvari. Sada se tip ispunio u realnosti. Hrist je stradao izvan logora za

grijeha cijelog svijeta. Niko nije tako potonuo da ga On ne može podići. Čovjeku se može činiti nemoguće; običaji i moralni nazori svijeta mogu osuditi tu osobu i reći da je izgubljen, ali Hrist je iznad svakog zakona. On do kraja može spasti sve koji kroz Njega dolaze Bogu (Jevrejima 7:25).

Kedrovo drvo, isop i skerlet koji su bacani u oganj bili su tip čišćenja zemlje i sve vegetacije od svakog traga grijeha posredstvom krvi Hristove (Isajia 65:17-19; Otkrivenje 21:1,5).

Nakon što je tijelo junice spaljeno do pepela, osoba koja nije bila onečišćena tako što je dodirnula mrtvaca, sakupljala je pepeo i smještala ga na čisto mjesto, gdje se trebao čuvati za očišćenje onih koji su dodirnuli mrtvaca (4. Mojsijeva 19:9,10). Ako bi osoba umrla u šatoru ili kući, kuća i svi koji su dodirnuli mrtvo tijelo smatrali bi se nečistima dok se ne očiste. To je bila pouka da je smrt došla kao rezultat grijeha, i predstavljala je grijeh (Jakov 1:14,15). Koliko se ovo razlikuje od kultova smrti napravljenih svuda po svijetu u paganskim religijama, gdje su brojni rituali i čak obožavanje upravljeni ka mrtvima ljudima ili njihovim posmrtnim ostacima. Nešto pepela se stavljalo u čistu tekuću vodu, i osoba koja je vršila ceremonijalno očišćenje umočila bi svježanju isopu i kedar u pepeo i vodu i škropila šator, predmete unutar šatora i ljudi. Ovo se ponavljalo nekoliko puta dok sve nije bilo očišćeno (4. Mojsijeva 19:18,19).

Na taj način je Hrist, kada je prolio svoju krv za grešnog čovjeka, ušao u prvu prostoriju nebeske Svetinje da predstavi svoju krv pred Ocem da bi čovjeka očistio od uprljanosti grijehom (Jevrejima 9:11,12).

Kedar i isop koji su se koristili za škropljenje očišćujuće vode naznava da je osoba na koju je voda pala očišćena od sve zemaljske moralne uprljanosti. Temeljito djelo simbolizovala se tako što se ponavljalo nekoliko puta.

David je očigledno imao ovu ceremoniju na umu kada se molio: „Od grijeha me isopom očisti, da budem čist, operi me, da od snijega budem bjelji.“ (Psalam 51:7) Pavla su misli vodile od tipa do antitipa kada je pisao svojoj jevrejskoj braći: „Jer ako krv jaraca i junaca i pepeo od junice posvećuje onečišćene koji su time poškropljeni, pa im tijelo postaje čisto, koliko će više krv Hrista, koji je putem Duha vječnog samog sebe bez mane prinio Bogu, očistiti našu savjest od mrtvih djela kako bismo služili živom

Bogu?” (Jevrejima 9:13,14)

Mnogi ljudi čitaju Bibliju i prelaze preko ovih dionica kao preko ceremonija svojstvenih Jevrejima i koje hrišćanima ništa ne znače. Oni smatraju da je Stari savez od male vrijednosti. Ali Bog je preko Mojsija dao predivnu galaksiju tipova i simbola sadržanih u službi u Svetinji i levitskim zakonima; a sam Mojsije se toliko plašio da ljudi ne bi pomislili da im je on dao službu pa preko dvjesta puta nalazimo kako ih izrazima kao što su „Gospod reče”, ili „Gospod je uputio” uvjerava da je njihov autor Bog lično. On je čeznuo da svi znaju da je Bog dao taj čudesni sistem tipova i sjenki, ne bacajući svjetlost samo od Edena do krsta, već otkrivajući grešnom čovjeku Hristovo djelo od krsta do kraja vremena. Ove tipske ceremonije su kao veliki reflektor bacale svjetlost na Hristovu službu koja se ne može naći ni u jednom drugom dijelu Pisma. Spasitelj je naučavao da će proučavanje Mojsijevih spisa ojačati vjeru u Njega. „Jer kad biste vjerovali Mojsiju,” rekao je On, „vjerovali biste i meni, jer je on pisao o meni. Ali ako ne vjerujete njegovim spisima, kako ćete vjerovati mojim riječima?” (Jovan 5:46,47)

ČIŠĆENJE GUBE

Od svih bolesti koje su pogodile čovječanstvo, ne postoji odvratnija od gube. Pojedinac godinama živi sa ovom užasnom bolešću koja polako izjeda djelove njegovog tijela dok čezne za smrću kao oslobođenjem.

Od najranijih vremena guba je bila simbol grijeha, i ona je veoma odgovarajući tip te užasne destruktivne sile koja uništava dušu onog ko krši moralna načela i dobru savjest usađenu od Boga u svoje biće iznova i iznova dok ostane bez sile da se odupre i postane potpuno predan zlu.

Kada je Mirjam postala ljubomorna na svoju zaovu, i kada su ona i Aron gundali protiv Mojsija, „tada se Gospod žestoko razgnjevio na njih... i Mirjam je postala gubava, bijela kao snijeg.“ Nakon što ih je Bog naučio lekciju da su grijesi ljubomore, gundanja i pronalaženje grešaka za duhovni život isto što i guba za fizičko biće, tada, kao odgovor na Mojsijevu molitvu, ona je bila iscijeljena (4. Mojsijeva 12:9-15).

Kada je Gehazije, Elišin sluga, zatražio blago od Namana, slagao i

pretvarao se da bi ga zadržao, Gospod mu je objavio: „Zato će Namanova guba prionuti za tebe...“ (2. Kraljevima 5:20-27)

Nije čudno što su, slušajući o iskustvima Mirjam i Gehazija prije njih, Jevreji gledali na gubu kao na sud od Gospoda.

Gubavcu nije bilo dopušteno da se mijesha sa ljudima. Nije bilo izuzetka, od kralja na prestolu do najnižeg roba. Gospodnja izjava je glasila: „Gubavac na kom je ta bolest neka nosi pocijepanu odjeću i neka ide gołoglav. Neka pokrije usta i viče: ‘Nečist, nečist!’ Sve dane dok je bolest na njemu biće nečist. Nečist je. Neka živi odvojeno. Njegovo prebivalište neka bude izvan logora.“ (3. Mojsijeva 13:45,46)

Kao što je guba bila simbol najgoreg grijeha, tako je ceremonija za čišćenje gube obuhvatala više od bilo kojeg prinosa. Naravno razlog zašto to nije bio samo liječnički i zdravstveni proces nalazi se u tipologiji. Sveštenik koji je pregledao gubavca i proglašio ga nečistim bio je jedini koji ga je mogao proglašiti čistim. Sveštenik je odlazio izvan logora i pregledao gubavca, i ako bi se guba iscijelila, tada je iscijeljeni trebao svešteniku donijeti „dvije žive čiste ptice, kedrovinu, skerletnu tkaninu i isop.“ Jedna od ptica bi se zaklala u zemljanoj posudi nad tekućom vodom; zatim su se živa ptica, crvac i kedrovo drvo umakali u krv. Sveštenik je sedam puta škropio krv na onoga ko je trebao biti očišćen i proglašavao ga čistim (3. Mojsijeva 14:4-7).

Guba je bila veoma zarazna bolest i sve čega se gubavac dotakne smatralo se kontaminirano. Grijeđe je takođe užasna zaraza, a zemlja, vazduh i voda su prokleti zbog grijeđa čovječanstva i moraju biti očišćeni istom krvlju koja čisti i čovjeka. Stoga, nakon što je gubavac proglašen čistim, živa ptica je, sa njenim perjem obojenim u crveno, bila puštana da leti kroz vazduh. Krv se nije škropila samo na osobu koja je bila nečista, već se na taj način nosila kroz vazduh koji je bio opterećen klicom bolesti i grijeđa (Jeremija 9:21), kao tip Hristove krvi koja će dati nova nebesa – novu atmosferu – ovoj grijeđom prokletoj zemlji.

Prije nego što je čovjek sagrijeo nije bilo truljenja čak ni vegetacije; krasno drveće nije uništavano od strane insekata štetočina, već je sve bilo slobodno od prokletstva. Ništa osim Hristove krvi ne može vratiti vegetaciju njenoj edenskoj ljepoti. U tipu ove obnavljajuće moći, kedrovo drvo

– šumski div, i isop – mala biljka „koja niče iz zidova“ (1. Kraljevima 4:33) umakali su se u krv. Oni su izabrani da predstavljaju dvije krajnosti u vegetaciji, obuhvatajući na taj način sve.

Životinjski život je takođe proklet grijehom, ali kroz iskupljujuću moć Hristove krvi doći će vrijeme kada će „vuk boraviti s jagnjetom, leopard ležati s jaretom, tele i mladi lav i uhranjena životinja zajedno će biti, a mali dječak vodiće ih.“ (Isaija 11:6)

Skerletna vuna umočena u krv predstavljala je životinjsko carstvo (Jevrejima 9:19). Krv ptice bila je smještena u krčag nad tekućom vodom. Tako vidimo da je u čišćenju gube krv dolazila u direktni kontakt ne samo sa gubavcem, već sa svim ostalim što je prokleto grijehom, zemljom, vazduhom, vodom, vegetacijom i životinjskim carstvom.

Ovi predivni tipovi bili su samo slikovito proročanstvo daleko ljepšeg Antitipa. Kada je Hrist u agoniji kleknuo na hladno tlo getsimanskog vrta, velike kapi krvi pale su sa Njegovog lica na zemlju (Luka 22:44). Četiri hiljade godina ranije, kada je Kain ubio svog brata, zemlja je prva osjetila dodir ljudske krvi koja je pala kao prokletstvo uvenuća, upropaštavajući zemaljske plodove (1. Mojsijeva 4:11,12). Mnogo puta od kad su njedra zemlje ne samo bila uprljana krvlju čovjeka, već od kad su rijeke krvi natapale tlo dok su vojske ljudskih bića, vođene Sotonom i demonima, ubijale jedna drugu. Svaka kap ove krvi doprinijela je prokletstvu (Isaija 24:5,6). Ali kako je drugačiji efekat krvi blaženog Spasitelja! U njoj se našlo iscjeljenje, očišćujuća sila (4. Mojsijeva 35:33).

Prokletstvo grijeha teško počiva na atmosferi koja je tako opterećena klicama bolesti da se „smrt penje kroz naše prozore, ulazi u naše utvrđene dvore da istrijebi djecu s ulica i mladiće s trgova“ (Jeremija 9:21). U tipu je krv žrtve kapala sa ptice dok je letjela kroz vazduh. Sa velike antitipske žrtve, dok je visio na Golgoti, dragocjena, iscjeljujuća krv kapala je kroz vazduh sa Njegovih ranjenih ruku i nogu, i padala na kamenje koje se nalazilo ispod. Tipovi stare levitske službe nisu bili beznačajna ceremonija, već proročanstvo o velikom Antitipu.

Od najranijih vremena voda je zagađena prokletstvom grijeha (2. Mojsijeva 15:23). Ptica zaklana iznad tekuće vode bila je tip Hristove smrti, koja će zauvijek ukloniti prokletstvo grijeha sa zemaljskih voda.

Hristova krv došla je u direktni kontakt sa vodom kada je vojnik zario koplje u bok Spasitelja, „i odmah je izašla krv i voda“ (Jovan 19:34), ne mješavina krvи i vode, već krv i voda, dva obilna mlaza.

Predivan simbol žive ptice umočene u krv zaklane ptice, i onda puštene u svoj radostan život, za nas je simbol pomirenja. Ondje su pomiješani smrt i život, predstavljajući tragaču za istinom sakriveno blago, jedinstvo oprاشtajuće krvи sa uskrsnjem i životom našeg Iskupitelja. Ptica se klala nad živom vodom, čiji je tok bio simbol vječno tekuće, vječno očišćujuće djelotvornosti Hristove krvи.

Krst na kojem je Spasitelj razapet i koji je bio uprljan Njegovom dragocjenom krvlju bio je načinjen od šumskog drveća, dok je mala trska isopa držala sunđer koji je bio umočen u sirće i dat mu da ugasi svoju žeđ.

Dok je Spasitelj visio na krstu, tražio je da čuje neku riječ ili znak od ljudskog roda koji bi ukazao da je Njegova žrtva cijenjena, ali do Njegovih ušiju doprlo je samo ruganje, podsmijeh i kletve od strane uzrujane mase koja se nalazila ispod. Čak se i jedan od razbojnika sa Njegove strane pri-družio psovanju, ali drugi razbojnik ga je ukorio, i okrenuvši se prema Isusu rekao: „Gospode, sjeti me se kad dođeš u svoje kraljevstvo.“ Isusov odgovor: „Zaista, kažem ti danas, bićeš sa mnom u raju“ (Luka 23:39-43) sadržao je sigurnost oproštaja. Čak i dok je Hristova očišćujuća krv tekla iz Njegovih vena, razbojnik se radovao u njenoj moći da očisti od grijeha. Onaj za koga su Njegovi neprijatelji mislili da je pobijeđen, umro je kao moćni Pobjednik, a razbojnik je iskusio ispunjenje obećanja: „Ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg.“ (Isajija 1:18)

Postojalo je značenje u boji vune umočene u krv tipske žrtve. Gotovo je nemoguće ukloniti skerletne fleke, ali „ako vaši grijesi budu kao skerlet,“ Hristova krv može učiniti da budu „bijeli kao snijeg.“ Možete biti osuđeni i odbačeni od svakoga na zemlji, ali ako pogledate na Spasitelja i zatražite Njegovu očišćujuću moć, On će oprati vaše grijehu i staviti radost i slavlje u vaše srce.

U tipskoj službi, uprkos činjenici da kada je onaj ko je trebao biti očišćen od gube bio poškropljjen krvlju i proglašen čistim, još uvijek je imao nešto da učini. Osmog dana nakon što je proglašen čistim, trebao se pojaviti pred sveštenikom sa dva jagnjeta, jestivnom žrtvom i logom ulja.

Sveštenik je predstavio osobu kao očišćenu pred vratima Šatora, i obrtao jedno od jaganjaca i log ulja pred Gospodom. Zatim je zaklao jagnje, i uzeo nešto krvi i pomazao „resu desnog uha“ onom ko se čisti, „i palac njegove desne ruke i palac njegove desne noge“ (3. Mojsijeva 14:10-14), posvećujući tako njegove uši da sluša samo one stvari koje će se starati da ga održe čistim, njegove ruke za službu Gospodu i njegova stopala da ide samo putem Gospodnjih instrukcija.

Zatim je sveštenik uzeo log ulja, i nakon što bi poškropio dio njega pred Gospodom, stavio je malo na „resu desnog uha“ onog ko je trebalo biti očišćen, i takođe na „palac njegove desne ruke i palac njegove desne noge,“ a zatim je pomazao njegovu glavu ostatkom ulja (3. Mojsijeva 14:15-18).

Ova služba nije bila prazna forma, već tip blaženog antitipa, koji je ispunjen u svakom hrišćaninu koji se stavi u službu pred Gospodom nakon što mu On oprosti grijeha i proglaši ga čistim. Isus je za Mariju rekao da su joj „oprošteni grijesi, kojih je mnogo, jer je mnogo ljubavi imala.“ (Luka 7:47) Gubavac očišćen od te užasne, žive smrti, osjećao se tako zahvalan Gospodu za slobodu i očišćenje da je svoj život posvetio Gospodu za službu. Ulje nije, kao znamenje svetog Duha koji priprema hrišćanina za službu, nanošeno samo na njegovo uvo, ruku i stopalo, već je izlivano na njegovu glavu, nagovještavajući potpuno predanje cijelog bića za službu svom Učitelju koji ga je iskupio. Nebeske knjige bilježe imena mnogih koji su ispunili ovaj predivan antitip predajući cijelo svoje biće za službu njihovog Iskupitelja.

Levitski zakon se postarao za čišćenje kuća i haljina zaraženih gubom. Ako bi vlasnik kuće video bilo kakve znakove gube, trebao je prijaviti to svešteniku koji bi odmah pristupio pregledanju kuće. Prvo bi kuća bila ispražnjena, i ako bi sveštenik video „žućkastozelene ili crvenkaste“ trageve na zidovima kuća bi se zatvarala na sedam dana. Ako bi na kraju tog vremena zidovi i dalje bili pokriveni sa buđi, bili bi sastrugani i kamenje iznošeno napolje i kuća bi se temeljno obnavljala. Ako bi se fleke opet pojavile, to bi pokazalo da guba nije došla ni od kakve pukotine ili nedostatka u zidovima, već da je lokacija vlažna i nezdrava i kuća bi bila srušena (3. Mojsijeva 14:34-45).

Kad bi zakoni zdravlja današnjih zemalja pazili nad ljudskim domovima kao što su to činili stari levitski zakoni, bilo bi manje užasnih bolesti koje su uglavnom posledica nehigijene.

Zakoni po pitanju haljina zaraženih gubom bili su veoma strogi (3. Mojsijeva 13:47-59). Ako bi zaraza gube bila tako duboko ukorijenjena da se nije mogla ukloniti pranjem, tada bi se haljine spaljivale u vatri. Postoji duboka duhovna pouka u ovoj instrukciji. Bog je dao veoma određena uputstva po pitanju odjeće Njegovih sledbenika (1. Petrova 3:3,4; 1. Tmoteju 2:9). On nikad nije zamislio da Njegov narod prati budalaste svjetske mode (Isaija 3:16-26). Treba da postoji razlika između odijevanja hrišćanina i svjetovne osobe (4. Mojsijeva 15:38). Pojedinci se mogu opravdavati da su prevazišli ponos, da im kada nose modernu neprimjerenu ili nezdravu odjeću koja je u trendu u svijetu to ne predstavlja problem, jer su navodno pobijedili ponos. Isto tako osoba koja se tek oporavila od malih boginja može nastaviti da nosi odjeću zaraženu bolešću. Ona opravdava to time da, pošto je imala bolest jednom i oporavila se, ne postoji opasnost od dobijanja iste po drugi put, stoga nema opasnosti u odjeći; ali ona sije klice bolesti gdje god ide. Na taj način hrišćanin koji nije poslušan Gospodnjim instrukcijama po pitanju oblačenja pogrešno predstavlja Gospoda, i sije sjeme ponosa i taštine u srca posmatrača. Bolje je slijediti uputstva data u levitskoj službi i čak spaliti odjeću inficiranu ponosom i taštinom, nego pogrešno predstavljati našeg Gospoda i Učitelja u taštom i razmetljivom oblačenju.

Mi imamo potrebu za oblačenjem³ jer je ljudski rod ostao go kad je pao u grijeh (1. Mojsijeva 3:7,10,11), duhovno i tjelesno, ali ne smijemo smetnuti s uma da je odjeća ustvari pokrivalo za našu sramotu⁴ da ne bismo od toga pravili vašar taštine.

³ Hebrejska riječ za kožu - „or“ - ista je kao riječ za svjetlost, što ukazuje da su prije Pada ljudi bili „obučeni“ u odjeću od svjetlosti slave Božje, te im stoga golotinja nije predstavljala problem (vidi 1. Mojsijeva 2:25; 2. Mojsijeva 34:35; 2. Korinćanima 3:7; Matej 17:2).

⁴ Odijelo („beged“) potiče od glagola „izdati“ („livgod“), čime je postalo simbol izdaje Boga, i istovremeno pokrivalo za tijelo odnosno sramotu (hebrejski „buša“) nastalu pobunom.

11. LEVITSKI ZAKONI:

OPROSNA GODINA I GRADOVI UTOČIŠTA

OPROSNA ILI JUBILARNA GODINA

Oprosna godina bila je vrhunac serije šabatnih ustanova. Sedmična Subota je prva ustanova data čovjeku (1. Mojsijeva 2:2,3). Sedmi dan sedmice bio je posvećen i odvojen da se čuva kao Jehovin dan od odmora (Isajia 58:13,14; 2. Mojsijeva 20:8-11).

Nakon što su djeca Izraelova ušla u Obećanu zemlju, Bog je dao uput da svake sedme godine „zemlja drži šabat posvećen Gospodu.“ Ljudima nije bilo dozvoljeno da siju svoja polja i da orezuju svoje vinograde tokom sedme godine, niti su smjeli da sakupljaju u svoja skladišta ono što rodi samo od sebe. Vlasnik zemlje mogao je uzeti šta je želio za direktnu upotrebu, ali njegove sluge, stranci i čak životinje su imali jednakra prava kao i vlasnik u uživanju plodova njegovog polja tokom šabatne godine (3. Mojsijeva 25:1-7).

Sedmi mjesec svete godine (jevrejska sveta godina počinjala je u proljeće, a građanska u jesen), mjesec tišri, od strane nekih pisaca nazivao se šabatni mjesec, jer je u taj mjesec padalo više šabata nego u bilo koji drugi mjesec u godini. Prvi dan ovog mjeseca bio je praznik Truba, Dan očišćenja je padaо desetog dana, a praznik Sjenica počinjao petnaestog; i svake pedesete godine, desetog dana tišrija ulazilo se u oprosnu ili jubilarnu godinu (3. Mojsijeva 25:8-11).

Držanje sedmične Subote bio je znak da narod pripada Bogu (Ezekijel 20:12,20), a ostavljajući svoju zemlju da počiva tokom šabatne sedme

godine priznavali su da ne samo oni, već njihova zemlja, vrijeme i sve što posjeduju pripada Bogu.

Gospod je posebno uživao u šabatnoj sedmoj godini, a zanemarivanje držanja Njegovog uputstva bilo je uvredljivo u Njegovim očima. Djeca Izraelova odvedena su u vavilonsko ropstvo između ostalog i zato što nisu dozvolili zemlji da „nadoknadi svoje šabate“ (2. Dnevnika 36:18-21). Strah od oskudice i težnja prema pohlepi i dobitku naveli su Izraelce da obrađuju zemlju svake godine, i Bog ih je kaznio zbog nevjerstva i neposlušnosti.

Da se Božji uput uvijek poštovao i da je zemlja odmarala svake sedme godine, zemlja se ne bi „kao haljina istrošila“ (Isajja 51:6), već bi ostala produktivna.

Svi Božji uputi moraće se ispoštovati. I dok je zemlja ležala opustjela sedamdeset godina držeći šabat tokom vavilonskog ropstva da učini pomirenje za neposlušnost drevnog Izraela, tako će, nakon Hristovog drugog dolaska, zemlja ležati opustjela hiljadu godina, držeći šabat da se iskupi za mnoge šabate koji su bili zanemarenici od tog vremena (Otkrivenje 20:1-4; Sefanija 1:1-3; Jeremija 4:23,27).

Sedmična Subota bio je stepenik ka ostalim šabatnim institucijama; i pored toga što je to bio spomenik na stvaranje, ukazivao je ka konačnom počinku oprosne godine. Kada ga je Božji narod zanemario zarad svjetovnih interesa, postavili su se tamo gdje ne mogu cijeniti Božji prvobitni plan u darovanju Subote za odmor (Jeremija 17:21-27).

Oprosna godina bila je pedeseta godina koja je slijedila nakon sedam godišnjih sedmica, i dogodila bi se bar jednom u životu svakog pojedinca koji je proživio prirodni vijek života (3. Mojsijeva 25:10,11).

Dan očišćenja bio je najsvečaniji od svih praznika, a oprosna godina najradosniji. Na kraju Dana očišćenja, kada su svi grijesi Izraela bili zaboravljeni i odneseni u pustinju posredstvom žrtvenog jarcu, ljudi koji su shvatili šta je Bog učinio za njih bili su spremni da oproste dugove svojim bližnjima, da ih otpuste iz službe, i da sve voljno puste nazad na njihove posjede, kao što i sami očekuju od Boga da im dâ njihovo vječno nasleđstvo u antitipskoj oprosnoj godini.

Na kraju Dana očišćenja, desetog dana sedmog mjeseca šabatne

godine koja je zatvarala poslednju od sedam godišnjih sedmica (49 godina), trube su se oglašavale cijelom zemljom, najavljujući oprosnu godinu.

Prema jevrejskoj tradiciji, svaki Jevrejin u to vrijeme imao je neku vrstu trube, i kada bi došao čas koji je zatvarao Dan očišćenja, svako je devet puta duvao svojom trubom. Bog je rekao da trube treba da se čuju kroz cijelu zemlju (3. Mojsijeva 25:9).

Kakav odjek je imala poslednja Gospodnja truba oprosne godine u drevnom Izraelu! Robovi koji su teško radili ustali su i bacili svoje okove. Pohlepnom i gramzivom čovjeku, koji je tlačio najamnike i udovice da bi stekao imovinu, to je došlo kao posmrtno zvono za sve njegove nade (Isajija 2:20,21). Svaka osoba u ropstvu bila je oslobođena, i svi su se vraćali svojim posjedima (3. Mojsijeva 25:12,13).

Nema izvještaja o bilo kojoj vjerskoj službi ili prinosu koja se zahtjevala tokom oprosne godine, različitoj od običnih službi tokom ostalih godina. To je bilo vrijeme kada su svi, bogati i siromašni, veliki i mali, jednako dijelili ono što je samo od sebe rodilo u poljima i vinogradima.

Oprosna godina slijedila je nakon sedme šabatne godine, donoseći tako dvije šabatne godine uzastopno. Ali Bog je načinio obilnu zalihu za svoj narod stavljajući svoj blagoslov na četrdeset osmu godinu, kada je zemlja rodila dovoljno da održi narod za tri godine (Isajija 37:30; 3. Mojsijeva 25:11,12).

U Bibliji se ne pominje da se oprosna godina uvijek proslavljava, i iz ovog razloga neki biblijski istoričari misle da se nije održavala; ali svi ostali starosavezni praznici su se proslavljali, i bilo bi čudno ako bi jedan koji je tako organski povezan sa ostalim praznicima i koji je zapravo vrhunac svih ostalih praznika, bio izostavljen.

Oprosna godina sigurno se proslavljava, jer je zakon o neotuđivosti zemaljskog posjeda, koji se zasnivao na oprosnoj godini, postojao među Jevrejima (4. Mojsijeva 36:4,6,7; Ruta 4:1-4). Josif Flavije govori da se ona trajno proslavljava.

Zabilježeni su slučajevi gdje je vršena služba oprosne godine od strane Izraelaca. Nehemija, u svom velikom reformatorskom djelu, zahtjevao je od Jevreja da oslobole svoje sluge i da vrate zemlje i vinograde

pravim vlasnicima (Nehemija 5:1-9).

U veče vavilonskog ropstva, Sedekija je proglašio slobodu za svakoga. Očigledno je namislio svetkovanje oprosne godine. Da je tako učinio, to bi mu donijelo slobodu, ali previše se kolebao da ispunji zahtjeve. Gospod je poslao poruku, govoreći da je ispravno postupio objavljajući slobodu, „svaki bližnjemu svom“, ali time što to nije dozvolio, osramotio je ime Gospodnje (Jeremija 34:8-17).

Svi građanski i ekonomski zakoni drevnog Izraela na određeni način oslikavali su jevanđelje. Dok je građaninu bilo dozvoljeno da prebiva u Obećanoj zemlji i uživa njene povlastice, on ipak je bio samo nadzornik, ne vlasnik. Božanska instrukcija je bila: „Zato zemlja ne smije da se proda zauvijek, jer je zemlja moja. Za mene ste vi stranci i došljaci.“ (3. Mojsijeva 25:23)

Ako bi čovjek upao u dugove i bio prinuđen da proda svoj dom, imovina bi se prodala podrazumijevajući da treba biti vraćena svom prvobitnom vlasniku kada se u zemlji začuju trube oprosne godine. Ako bi siromah imao nekog bliskog srodnika koji je u mogućnosti da otkupi njegovu zemlju, kupac je nije mogao zadržati, čak ni do oprosne godine (3. Mojsijeva 25:25-28).

Sirota udovica imala je nesreću za nesrećom, dok njen bogati komšija, koji dugo želi njenu zemlju, nije dobio posjed, a ona ostala u žalosti, dužna da napusti dom svog djetinjstva i radi samo za malu naknadu, što nije dovoljno da opskrbi potrebe svog domaćinstva. Bogati komšija nastavlja da umnožava novac, dok mu konačno i ona sama nije prodata kao sluškinja. Njen slučaj izgleda beznadježan.

Ali u dalekoj zemlji ona ima starijeg brata. On je čuo za njenu nesreću i došao da je spase. Njen brat završava račune sa čovjekom koji je kupio ženu i plaća novac za otkup, i ona je slobodna. Zatim brat počinje da razmatra šta je dužan da radi sa zemljom, ali onaj čovjek prigovara: „Ne! Neću oslobođiti zemlju. Ona pripada mojoj farmi, neću je ostaviti. Kakvo pravo imas da se miješaš?“ Tada brat pokazuje dokaz svog srodstva, da je on „onaj ko ima pravo da otkupi“ (Ruta 2:20). On nudi novac za otkup, i dom je otkupljen pravosnažnom vlasniku. Stranac je možda želio da pomogne jednoj udovici, ali njegov novac je nikada ne bi oslobođio; cijenu

mora platiti „onaj ko ima pravo da otkupi“ – neko u srodstvu.

Kako se moćno na ovaj način poučavala Hristova moć otkupa u svakodnevnom građanskom životu Izraelaca!

Nijedan anđeo nije mogao iskupiti čovječanstvo, niti svijet. Njegov život ne bi imao silu, jer on nije „u srodstvu“ sa čovječanstvom (3. Mojsijeva 25:47-49). Hrist je napustio nebeske dvorove, uzeo učešće u tijelu i krvi, „da kroz smrt uništi onoga koji ima silu smrti, to jest Ćavola, i da oslobodi sve koji su zbog straha od smrti cio život bili podložni ropstvu. Jer on ne uze na sebe prirodu anđela, već uze na sebe sjeme Abramovo.“ (Jevrejima 2:14-16) On je postao „prvorodenici među mnogom braćom“ (Rimljanima 8:29), onaj ko je rod, da bi imao pravo da iskupi svakog Adamovog sina i kćer; i kroz vjekove dolazi radosno uvjerenje da se „ne stidi da ih zove braćom“ (Jevrejima 2:11).

„Jer ovako kaže Gospod: ‘Zabadava ste bili prodani, pa ćete bez novca biti i otkupljeni.’“ (Isaija 52:3), „dragocjenom Hristovom krvlju, koja je poput krvi nevinog i čistog jagnjeta.“ (1. Petrova 1:18,19)

Mi smo tako spremni da popuštamo iskušenju dok ne shvatimo da smo svezani u bijedno ropstvo Sotoni. Ali nikad ne smijemo zaboraviti na našeg starijeg Brata koji je sposoban i voljan da nas iskupi iz ropstva grijehu i učini nas slobodnim u Hristu Isusu. Ali da bi bili slobodni, moramo ga priznati kao svoj „rod“. Da se sirota udovica odrekla svog brata kada je došao da je iskupi iz ropstva, on bi bio nemoćan da joj pomogne.

Sotona može vezati dušu dok misli da je njegova zauvijek; ali kada duša zavapi za pomoć, i priznaje Hrista kao „srodnika,“ „onog ko ima moć da iskupi,“ i kada Hrist predstavi platu iskupljenja – „svoju dragocjenu krv“ – Sotona je nemoćan da drži dušu.

Proučavanje levitskih zakona po pitanju zemlje i sluga daje novu ljetopisu imenu Iskupitelj. Patrijarh Jov je znao za moć „onog ko ima pravo da iskupi.“ „Ali ja dobro znam da je živ otkupitelj moj, da će posle mene doći i nad prahom stati.“ Njegova vjera uhvatila se za silu koja ne samo što iskupljuje od grijeha, već će uskrasnuti patrijarhovo tijelo čak i nakon što ga crvi pojedu (Jov 19:23-27).

Dok se u bilo koje vrijeme nekom mogla dati sloboda i ponovo vratiti njegov nekadašnji dom posredstvom „jednog srodnika“ koji je imao

pravo na otkup, ipak se na oprosnu godinu gledalo kao na veliki dan oslobođenja za cijelo Izrael. Tada se svaka greška i nepravda ispravljala i svaki Izraelac ponovo vraćao na svoj lični posjed (3. Mojsijeva 25:28,33,40,41).

Ako bi neko prodao kuću u kojoj prebiva, koja je ograđena zidom, tokom prve godine nakon prodaje mogla je biti otkupljena; ali ako nije otkupljena prve godine, ostala bi u rukama kupca. Nije se vraćala njenom prvobitnom vlasniku na oprosnu godinu, jer je kuća bila čovječje djelo, i nije imala udijela u oprosnoj godini, koja je oslobađala samo zemlju i osobu (3. Mojsijeva 25:29,30). Samo ograđeni gradovi imali su udijela u oprosnoj godini. Ako bi neko kupio kuću Levita, kuća koja je prodata „i kuće u mjestima njihovim“ bi se oslobađala na oprosnu godinu (3. Mojsijeva 25:32,33).

Sveštenici su bili tip Hrista. Naš veliki antitipski Prvosveštenik pripremio je ograđen grad za svoj narod (Jevrejima 11:10,16), i u antitipskoj oprosnoj godini oni će primiti grad. Propisi po pitanju gradova za Levite bili su neprestani podsjetnik na Novi Jerusalim koji će se dati narodu Božjem na konačnu veliku oprosnu godinu.

Bog je odredio da Njegov narod treba da ga se sjeća u svim njihovim poslovima, u svakom životnom detalju. Vrijednost imanja zavisila je od dužine vremena koje je proteklo između dana kupovine i oprosne godine (3. Mojsijeva 25:15,16).

U tipu, oprosna godina je dolazila na kraju Dana očišćenja. Na sličan način shvatamo da će antitipska oprosna godina uslijediti nakon antitipskog Dana očišćenja.

Gospod će učiniti da se Njegov slavni glas začuje (Isajja 30:30). Tada će pobožni robovi ustati i otresti lance koji su ih vezivali. Truba Gospodnje oprosne godine odzvanjaće zemljom (1. Solunjanima 4:15,16). Sveti koji spavaju u sotoninom zatvoreništvu – grobu – čuće dragi zvuk, i onaj „koji je plodno tlo pretvarao u pustinju i razarao gradove, koji svoje zatvorenicke nije otpuštao kući“ (Isajja 14:17), biće nemoćan da zadrži svoj plijen, jer je naš Iskupitelj rekao: „Od silnika će se oteti njegovi zarobljenici, pobjeći će od nasilnika oni koje je oteo,“ zauvijek oslobođeni od sile grijeha i Sotone (Isajja 49:25).

Božji prvobitni plan bio je da čovjek posjeduje zemlju. „Nebesa –

nebesa Gospodu pripadaju, a zemlju je dao sinovima ljudskim.“ (Psalam 115:16)

Adamu je data vlast nad zemljom i svemu što je na njoj (1. Mojsijeva 1:26). Ali Božji plan je osujećen, i Sotona je postao knez ovog svijeta. U antitipskoj oprosnoj godini iskupljeni će ponovo biti vraćeni u čovječji prvobitni dom. Zemlja obnovljena do svoje prvobitne ljepote daće se sinovima ljudskim da bude njihov vječni dom (Matej 5:5; Psalam 37:11,34). Sedmi dan sedmičnih Subota, koji je Gospod posvetio i dao čovječanstvu prije nego što je prokletstvo grijeha došlo na zemlju, tada će se držati prema Božjem prvobitnom planu, i kroz vječnost „od Subote do Subote svako će tijelo dolaziti“ pred Gospodom (Isajia 66:22,23).

„Jer će Gospod utješiti Cion. Utješiće sve njegove ruševine i učiniće da njegova pustinja bude kao Eden i njegova pusta zemlja kao Gospodnji vrt. Radost i veselje biće u njemu, zahvaljivanje i zvuci pjesme.“ (Isajia 51:3)

GRADOVI UTOČIŠTA

U ranoj istoriji svijeta, doneta je mjera za kažnjavanje ubice. „Ko god prolije čovjekovu krv, i njegovu će krv proliti čovjek,“ bila je Jehovina odredba (1. Mojsijeva 9:6).

Onaj ko je bio najbliži rod ubijenom čovjeku, obično bi pogubio ubicu; ali da to ne bi izvršio u afektu prilikom nepotrebne prenagljenosti, i da pojedinac koji nije zasluzio smrt ne bi bio ubijen, Bog je dao zakonsku odredbu da bi ubica mogao uteći i dohvati se Njegovog oltara. Niko se nije mogao odvuci od oltara bez ispitivanja, i ako bi se ustanovilo da je ubica drsko planirao da ubije čovjeka, tada bi se odvukao od oltara i ubio; u protivnom bi mu život bio pošteđen (2. Mojsijeva 21:13,14).

Nakon što su djeca Izraelova uša u Obećanju zemlju, šest **gradova utočišta** bila su odvojena kao gradovi za neku vrstu azila. Oni su bili pozicionirani na odgovarajućim mjestima, po tri na svakoj strani rijeke Jordan (Jošua 20:2,7,8). Putevi koji su vodili do ovih gradova morali su uvijek biti održavani u dobrom stanju, da onaj ko bježi ispred krvnog osvetnika ne bi bio ometen u svom bijegu (5. Mojsijeva 19:3). Gradovi su se nalazili na

uzdignutom tlu, i mogli su se uočiti iz daljine.

Kada bi ubica stigao do kapije grada utočišta, iznio bi „starješinama onog grada svoj slučaj“ prije nego što bi ga primili (Jošua 20:3-5). Njegov slučaj bi se takođe prosuđivao od strane gradskih sudija blizu mjesta gdje je počinjeno ubistvo, i ako nije ubistvo s predumišljajem, već je učinjeno slučajno ili nemamjerno, tada bi krivac bio vraćen u grad utočišta kuda je pobjegao (4. Mojsijeva 35:12,24,25).

Isus upućuje na ovaj sud u Matej 5:21. Ako bi ubica u bilo koje vrijeme istupio izvan granica svog grada utočišta, krvni osvetnik bi mogao uzeti njegov život, jer ubica je morao da ostane u svom utočištu (4. Mojsijeva 35:26-28). Uput je glasio: „On neka ostane u tom gradu dok ne stane na sud pred zbor i dok ne umre prvosveštenik koji bude služio u to vrijeme. Tada ubica može da se vrati u svoj grad i u svoj dom, u grad iz kog je pobjegao.“ (Jošua 20:6)

Gradovi utočišta u Izraelu si bili daleko drugačiji od grčkih i rimskih azila, koji su često služili kao pribježišta za najnemoralnije ličnosti. Gradovi utočišta su služili kao zaštita samo za one koji su ubili nekog bez neprijateljskih i krvničkih motiva. Gradovi utočišta su bili gradovi koji su pripadali Levitima, tako su oni koji su bili zatvoreni unutar bili pod najboljim uticajem. Saradivali su sa vjerskim učiteljima Izraela, i imali svaku priliku da reformišu svoje živote i oblikuju pravedne karaktere.

Uputstvo u pogledu gradova utočišta bilo je samo dio velikog uređenja levitskih zakona i ceremonija koje su učile jednostavne istine Hristovog jevanđelja. Tindal kaže da „dok je ‘Hristove zvjezdane svjetlosti’ u svim levitskim ceremonijama, u nekima je toliko istinska ‘svjetlost jasnog dana’, da čovjek ne može osim da vjeruje da je Bog Mojsiju pokazao Hristove tajne i na svaki način Njegovu predstojeću smrt.“ Dr Adam Klark kaže da bi se cijelo jevanđelje moglo propovijedati iz pojedinosti datim u gradovima utočišta.

Bog je proračunao da svaki put kada Izraelac pogleda na jedan od gradova utočišta treba da se podsjeti na Hrista, „kulu stada, brijega kćeri cionskoj“ (Mihej 4:8), ka kome svaka duša opterećena grijehom može pribjeći da nađe zaklon.

Sotona, tužitelj, je svakome na tragu; on kao „lav ričući hodi i traži koga da proždere“ (1. Petrova 5:8). Ali pojedinac koji ostavi grijeh i traži pravednost stoji sigurno zaklonjen posredstvom Hristove pomirujuće krvi (Mihej 4:8).

Solomon, koji je bio salijetan iskušenjima i grijehom, je razumio ovo kada je napisao: „Jaka je kula ime Gospodnje. U nju bježi pravednik i nalazi zaštitu.“ (Izreke 18:10) David je znao šta znači prebivati u antitipskom gradu utočišta kada je rekao: „Reći ću Gospodu: ‘Ti si utočište moje i tvrđava moja, Bog moj, u kog ću se uzdati.’“ (Izreke 18:10)

Nije smjelo biti odlaganja u potrazi za gradom utočišta. Čim je zločin počinjen, ubica je morao odmah pobjeći; nikakve porodične veze ga nisu smjele zadržati; život mu je zavisio od njegovog brzog bijega u grad. Kamo sreće kad bi svi naučili lekciju, i umjesto da odlažemo i pokušavamo da utišamo svoju savjest koja nas optužuje, kada znamo da smo sagriješili, odmah da pribjegnemo ka Hristu, priznajući naše grijehu, i prebivamo u utočištu koje je Hrist pripremio. On je stekao obimnu zalihu da bi svi „mi koji smo pobjegli u utočište Božje primili snažno ohrabrenje koje nam pomaže da se držimo nade koja nam je data.“ (Jevrejima 6:18)

U drevno vrijeme, onaj ko bi pribjegao u grad i našao se unutar njegovih zidina bio je na sigurnom, ali ako bi istupio izvan njegovih granica, čekala ga je smrt. To je predočeno ovom jasnom izjavom u Bibliji: „U ovome je to svjedočanstvo: Bog nam je dao vječni život, i taj život je u

njegovom Sinu. Ko ima Sina, ima život, a ko nema Sina Božjeg, nema život.“ (1. Jovanova 5:11,12) Nije dovoljno jednostavno vjerovati u Hrista; mi moramo prebivati u Njemu ako želimo život. Bog se uvijek nada da će zadržati obećano, da će „te držati za desnicu“. Onaj ko prebiva unutar utočišta će osjećati i poznavati Njegovu zaštitničku brigu, i kada ga napadne neprijatelj, može čuti Spasitelja kako govori: „Ne boj se, ja ću ti pomoći.“ (Isaija 41:13)

U starom Izraelu onaj ko je pobjegao ka utočištu nije mogao provesti dio svog vremena izvan grada, a ostatak unutar zaštitničkih zidova. Ni u jedno vrijeme izvan grada nije bilo sigurnosti. Isto tako, naša jedina sigurnost je da prebivamo „u zaklonu Svevišnjega“ i počivamo „u sjenu Svetog mogućeg“ (Psalam 91:1). Niko ne može služiti dva gospodara (Matej 6:24). Ne možemo svijetu i njegovim zadovoljstvima dati najbolje od našeg vremena i misliti i nadati se da ćemo biti zaštićeni od konačnih posledica grijeha. Primićemo svoju „platu,“ ili konačnu nagradu, od gospodara kome služimo. Ako je najbolje od našeg vremena potrošeno u službi svjetu, mi stavljamo sebe izvan antitipskog grada utočišta, i na kraju ćemo primiti „platu“ – smrt (Rimljanima 6:23), koja će se dati svakom ko izabere svijet za svog gospodara (1. Jovanova 2:15-17; Jakov 4:4).

Kada je prvosveštenik umro, oni koji su pribjegli u gradove utočišta za vrijeme njegove službe mogli su se vratiti svojim domovima. Zauvijek su bili oslobođeni od krvnog osvetnika, i on im više nije mogao zakonski nauditi (4. Mojsijeva 35:25).

Svaki prvosveštenik je bio tip Hrista, našeg Prvosveštenika. Zemaljski sveštenik je prestao da bude prvosveštenik kada je umro. Naš Prvosveštenik nikada ne umire; ali će doći vrijeme kada će odložiti svoju svešteničku odjeću, i odjenuti se u ruho na kom će biti napisano ime: „Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima“ (Otkrivenje 19:16).

Više se neće zalagati za slučaj svog naroda pred Božjim prestolom, jer će svaki slučaj biti odlučen za vječnost. Onima koji su priznali svaki grijeh i ostali očišćeni Hristovom krvlju, On će reći: „Dođite, vi blagoslovni moga Oca, i naslijedite Kraljevstvo koje je za vas pripremljeno od postanka svijeta!“ (Matej 25:34) Oni će tada ući u svoje lično nasledstvo bez straha od krvnog osvetnika, jer će pravednici zauvijek biti izvan

Sotonine moći (Jeremija 31:16,17).

Sotona je usurpirao vlast nad ovim svijetom. On lovi korake svakog Adamovog sina i kćeri. Ali Bog je uvijek imao utočište na zemlji. Abel je bezbjedno prebivao unutar njenih svetih oblasti (Jevrejima 11:4), a Jov je shvatio njenu zaštitničku moć kada ga je Sotona napao najžešćim iskušenjima (Jov 1:10).

Najslabije Božje dijete, koje neprestano živi unutar ovog utočišta, nikad ne može biti pobijeđeno od strane neprijatelja duša, jer Božji anđeli logoruju oko takvog da ga izbave (Psalam 34:7; Jovan 10:29).

Ovo utočište je ilustrovano mnogim simbolima kroz Bibliju, od kojih svaki otkriva posebnu odliku Božje zaštitničke brige. Isus, dok je plakao nad onima koji su odbili Njegovu ljubav je rekao: „Koliko puta sam htio da skupim tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi niste htjeli!“ (Luka 13:34)

Srećna je duša koja može u svako vrijeme iskušenja reći: „Duša je naša kao ptica koja je pobjegla iz zamke onih koji su je u nju namamili. Zamka se slomila, i mi smo pobjegli. Pomoć je naša u imenu Gospoda, Tvorca neba i zemlje.“ (Psalam 124:7,8)

12. RAZNI DRUGI TIPSKI PRIKAZI

STIJENA

Stijena se uвijek koristila kao sinonim za snagu i чvrstinu (Matej 7:24,25).

Riječ „stijena“ je u Bibliji mnogo puta upotrijebljena da prikaže Božju zaštitničku brigu za Njegov narod. Psalmista kaže: „Gospod je stijena moja, tvrđava moja i izbavitelj moj.“ (Psalam 18:2) „Budi mi kamena tvrđava u koju ћu stalno dolaziti. Odredio si da me spaseš, jer si ti stijena moja i tvrđava moja.“ (Psalam 71:3)

Sasvim je prikladno da tokom pjevanja o Božjoj moćnoj sili u vođenju svog naroda, psalmista razmišlja o „duhovnoj Stijeni koja je pratila Izraelce, a Stijena bila je Hristos.“ (1. Korinćanima 10:4)

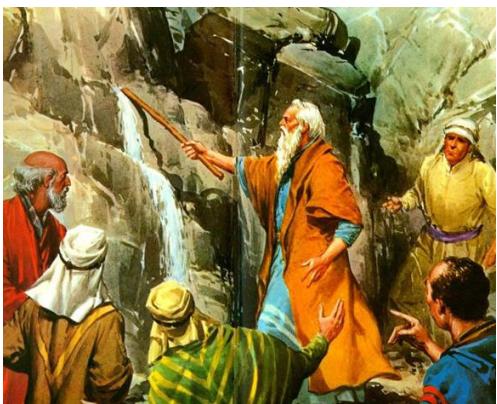
Ako se u žurbi našeg svakodnevnog života zaustavimo da razmišljamo o „Stijeni“, možemo sa Davidom reći: „Jer u dan nevolje on ћe me sakriti u zaklon svoj, skloniće me na skrovito mjesto, u šator svoj, visoko na stijenu on ћe me podići.“ (Psalam 27:5)

Četrdeset godina lutanja izraelske djece je bilo u Arabijskoj Petri, ili stjenovitoj Arabiji, kako bi se ponekad nazvala. Stijene su im se suprotstavile na samom skretanju na njihovom putovanju, ali iz samih ovih stijena Bog je uчинio da voda poteče i ugasi njihovu žeđ. Tako je i u našim svakodnevnim putovanjima, stijene poteškoća koje nam se čine neprobjene, ako se zaklonimo u Hristu, postaće samo stepenice ka većim pobjedama.

Bog je rekao Mojsiju: „Ja ћu stajati pred tobom na stijeni na Horevu. Udari u stijenu i iz nje ћe poteći voda, pa neka narod pije.“ Mojsije je učinio tako pred izraelskim starješinama.“ (2. Mojsijeva 17:6) Ožednjelo mnoštvo je ugledalo čistu, osvježavajuću vodu kako teče iz stijene. Oni su pili, i bili osvježeni za svoje putovanje. „Nisu bili žeđni dok ih je vodio kroz pustinju. Dao je da voda iz stijene za njih poteče, razdvojio je stijenu i voda je potekla.“ (Isaija 48:21) Tokom cijelog njihovog putovanja, bili su

čudesno snabdijevani vodom.

Kada su Izraelci došli u vidokrug Obećane zemlje, voda je prestala da teče. Bog im je rekao da sada uzimaju vodu iz bunara dok su prolazili kroz Edom (5. Mojsijeva 2:3-6). Ali pala ljudska priroda, nakon toliko godina pijenja iz čudesnog izvora u pustinji, sada počinje da gundi i da se žali, jer voda više nije tekla iz stijena pored njihovog logora.

Tada je, na samoj granici Hanana, Mojsije, Gospodnji sluga, počinio grijeh koji ga je spriječio da uđe u Obećanu zemlju. Stijena je jednom bila udarena, a Gospod je rekao Mojsiju da sakupi narodni zbor, i da progovori stijeni pred njihovim očima, i ona bi dala vodu. Mojsije, koji se toliko dugo strpljivo nosio sa njihovim gundanjima, sad je postao nestrpljiv, i rekao: „Slušajte odmetnici! Hoćemo li vam iz ove stijene izvesti vodu?“ (4. Mojsijeva 20:10) Zatim je udario stijenu dva puta, i voda je potekla.

Bog je nepristrasan, ne ugađa ljudima, i, iako je visoko cijenio Mojsija, ipak ga je kaznio zbog pogrešnog predstavljanja Njegovog Djela i karaktera pred narodom. Kada je Mojsije udario stijenu po drugi put, zanemario je veliki događaj kojeg je udarena stijena bila tip. Hrist je jednom umro za grijeha svijeta (Jevrejima 9:28) i svi koji Mu se obraćaju, priznajući svoje grijeha i tražeći oproštaj, primiče izvor žive vode koja teče u vječni život (vidi Jovan 4:10-14). Mojsije tako ne samo što je bio neposlušan Bogu, već je pokvario prelijep simbol koji je stajao pred Izraelcima tokom svih njihovih lutanja po pustinji.

Ono što je Hrist bio Izraelcima, biće svakome ko položi svoje povjerenje u Njega. On danas kaže: „Ako je neko žedan, neka dođe k meni i piye!“ (Jovan 7:37)

Osvježavajuća voda života teče pored svakog logora. Svi slobodno mogu pitи sa životodavnog toka, koji teče od Stijene udarene jednom na

golgotskom krstu. „I ko je god žedan, neka dođe! Ko god želi, neka uzme vodu života besplatno!“ (Otkrivenje 22:17) Stijena je udarena zbog nas i svako ko hoće može dobiti živu vodu koja teče u vječni život.

Rijeka Amazon u Atlantski okean izliva toliko veliku količinu vode da miljama u moru voda ostaje pitka. Priča se da je jedan brod koji je plovio okeanom blizu ušća Amazona iscrpio svoje zalihe pitke vode, i dao signal drugom brodu u daljini, moleći za vodu. Stigao je odgovor: „Umoči i pij.“ Kapetan je mislio da nisu razumjeli i ponovo signalizirao. Isti odgovor je stigao preko vode. Ozlojeđen, on je rekao: „Oni kažu: ‘Umoči, i pij.’ Zabaci kofu i probaj vodu.“ Na njihovo iznenađenje kofa je donijela pitku vodu, i njihova žeđ je bila ugašena.

Mi često mislimo da smo na neprijateljskoj zemlji i da je Gospod daleko, ali tok rijeke života teče pored svakih vrata. Mi treba samo da „umočimo i pijemo,“ ako želimo da budemo vođeni na sunčanu stranu Božjeg prisustva i osjetimo Njegovu zaštitničku brigu.

Izvorno hrišćansko učenje, duboko ukorijenjeno u tipologiji i Božjoj objavi u Zakonu i prorocima, nema problema sa razumijevanjem da je Isus Hrist ugaoni kamen (Efescima 2:20), „živi kamen, koji su, doduše, ljudi odbacili, ali je u Božjim očima izabran i dragocjen.“ (1. Petrova 2:3,4)

Svaka duša na zemlji će jednom doći u dodir sa ovom Stijenom. Ili će pasti na nju i razbiti se, da bi bio novo stvorenje u Hristu Isusu; ili će odbaciti Stijenu, i ona na kraju pasti na njega i uništiti ga (Matej 21:42,44; Jovan 1:42).

Blagosloven je onaj ko čini Hrista ugaonim kamenom u svim svojim svakodnevnim poslovima. Isus nas danas pita, kao što je i Petra u prošlosti: „A vi šta mislite ko sam ja?“ Naš život daje odgovor. Petrov odgovor je bio: „Ti si Hristos, Sin Boga živoga.“ Ovaj odgovor mu je dat od Oca.

Hrist je odgovorio: „Ti si Petar.“ Ovim riječima On je priznao Petra kao svog učenika, jer mu je dao ime Petar kada ga je pozvao da Ga slijedi (Matej 16:13-20).

Riječ „Petar“ znači kamen, ili komad stijene. Hristov način učenja je bio takav da je koristio zemaljske stvari da prikaže nebeske pouke, i uzeo je ime Petar, koje znači mali kamen, da usmjeri um na čvrstoću priznanja i stabilnost uzroka koji se nalazio na „Stijeni,“ Hristu Isusu, kojeg je Petar,

kada je prihvatio Hrista kao svog Učitelja, postao dio, ili komad. Svaki istinski Hristov sledbenik postaje jedan od „živog kamenja“ u Božjoj velikoj duhovnoj građevini (1. Petrova 2:5).

Vjekovima ranije, Isaija je zapisao: „Evo, na Cionu polažem kamen temeljac, oprobani kamen, dragocjeni ugaoni kamen, siguran temelj; ko vjeruje, neće se uplašiti.“ (Isajia 28:16) Petar i svaki drugi Adamov sin je pao kada je bio kušan. Hrist je jedini ikad rođen od žene koji je izdržao svako iskušenje, i On je „oprobani kamen,“ jedini prikladan za ugaoni kamen u velikoj Božjoj zajednici pozvanih (Matej 16:18). Samo Zajednicu koja stoji na toj Stijeni – Hristu – vrata hada (groba, smrti) neće nadvladati, jer ima garanciju uskrsenja u vječni život (vidi Jovan 11:25)!

Logično je da nijedan smrtni čovjek ne može biti Kamen temeljac i Stijena spasenja. Naravno da ni sam Petar nikad nije imao takvih pretenzija, jer je bio svjestan svoje slabosti i podložnosti nadvladavanju od sila tame (Mat. 16:23).

Kada Spasitelj dođe na nebeskim oblacima, oni koji su odbacili Stijenu, Hrista Isusa, će vikati zemaljskim gorama i kamenju da ih sakriju od gnjeva Jagnjetovog (Otkrivenje 6:15,16). Naši neprijatelji će tada svjedočiti činjenici da „njihova stijena nije kao naša Stijena“ (5. Mojsijeva 32:31).

„Veličajte Boga našeg! On je Stijena, djelo je njegovo savršeno, jer su svi putevi njegovi pravda. On je vjeran Bog, nema u njemu nepravde, Pravedan je i istinit.“ (5. Mojsijeva 32:3,4)

ŽIVE SLIKE I POUKE

Detalji svakodnevnog života drevnog Izraelca bili su pod Božjom upravom. Njegova hrana, njegova odjeća, njegova sadnja i gradnja, njegovo kupovanje i prodavanje, sve je bilo regulisano Mojsijevim zakonima. Nepažljivom čitaocu ovi zahtjevi se mogu činiti ništa više nego kolekcija neobičnih formi i ceremonija; ali proučavaocu Pisma, koji gleda na korake svog Učitelja, svaki levitski zakon je reflektor koji mu daje dragocjene zrake svjetlosti sa Sunca pravednosti.

Tako su građanski i ekonomski zakoni i uredbe zapravo predstavljali samo produženu ruku moralnog Zakona u uslovima grijeha. Njihova

funkcija nije bila samo privremena, iako su mnogi od njih pored praktične imali i tipsku ulogu u Planu spasenja. Bog je oduvijek želio da nas sam život, sve što radimo i sa čime se suočavamo, vodi spoznaji i potrebi pripreme za vječni život. Zbog toga su i zdravstveni zakoni bili praćeni obrednim uredbama. Naravno njihov praktični, higijenski i sanitarni smisao ima trajni značaj, sve dok je grijeha i bolesti na zemlji.

Čitamo: „Ne nosi odjeću tkanu od vune i od lana zajedno.“ (5. Mojsijeva 22:11)

Često se postavlja pitanje zašto je dat ovaj zahtjev. Osnovni razlog može biti vrlo praktične prirode koji se odnosi na očuvanje zdravlja nošenjem prikladne odjeće od sličnih tipova materijala.

Jedna od prvih stvari koju je Bog učinio za Adama i Evu nakon što su sagriješili je da je načinio odjeću za njih (1. Mojsijeva 3:21).

Haljine su tip Hristove pravednosti, kojima odijeva svakog čiji su grijesi oprošteni (Isajija 61:10). Prije nego što je čovjek sagriješio, bio je odjeven u svjetlosti i slavi, i Bog je osmislio da naše haljine treba da nas podsjećaju na nebesku odjeću kojom će On na kraju odjenuti iskupljene (Otkrivenje 3:5; 19:8).

Dio našeg života ne može biti odjeven „nečistim haljinama“ naše lične pravednosti (Isajija 64:6), a ostatak čistom, besprekornom odjećom Hristove pravednosti. Ne možemo služiti Bogu i svojoj paloj prirodi u isto vrijeme.

Spasitelj je dao pouku da ne možemo zakrpiti našu prljavu haljinu samopravednosti Hristovom pravednošću. „Niko ne siječe zakrpu od nove haljine da bi je prišio na staru haljinu. Inače se nova zakrpa iscijepa, a i zakrpa od nove haljine ne odgovara staroj.“ (Luka 5:36)

Izraelac koji je savjesno odbijao da mijesha vunu i lan u svojim sva-kodnevnim haljinama i u tome video pouku koju je Bog naumio da pouči, takođe bi se uzdržao od grijeha. Kompletna njegova odjeća, načinjena od samo jedne vrste tkanine, neprestano bi ga podsjećala na savršenu odjeću Božje pravednosti, date vjernima.

Dok bi Izraelac svako jutro počinjao da preuzima svoje dnevne poslove, još jedna odredba bi ga ograničila: „Ne ori s bikom i magarcem u istom jarmu.“ (5. Mojsijeva 22:10) Vo je bio čista životinja, magarac je

bio nečista (3. Mojsijeva 11:3,4). Iako su oboje bili korisni, ipak nisu trebali biti ujarmljeni zajedno.

Spasitelj se molio, ne da bi bili uzeti sa svijeta, već da bi bili sačuvani od zla u svijetu (Jovan 17:15). Iako možemo koristiti svijet kao što su Izraelci koristili nečistog magarca, ipak se ne smijemo ujarmiti sa bilo kojim zlom na svijetu.

„Ne budite u istom jarmu s nevjernicima. Jer šta imaju zajedničko pravednost i bezakonje? Ili šta imaju zajedničko svjetlost i tama? Nadalje, u čemu se slažu Hristos i Belijal?⁵ Ili šta je zajedničko pobožnom i nepobožnom? I kako se Božji hram slaže s idolima? Jer vi ste hram živog Boga, kao što je Bog rekao: ‘Prebivaču među njima, i biću među njima, i biću njihov Bog, a oni će biti moj narod.’ ‘Zato izadite između njih i odvojte se’, govori Gospod, ‘i ne dotičite se nečistote i ja ću vas primiti.’“ (2. Korinćanima 6:14-17)

Ovaj uput uključuje bračni odnos i svaku poslovnu vezu. Nepobožni poslovni čovjek u upravljanju svojim poslovima često koristi metode koje hrišćanin ne bi koristio bez pravljenja kompromisa u svom hrišćanskom integritetu.

Hrišćanin treba da nosi Hristov jaram i ne ulazi u poslove u kojima mu Hrist ne može pomoći da nosi teret briga i komplikovanosti koje idu uz njih. Spasitelj svima kaže: „Uzmite moj jaram na sebe i učite od mene, jer ja sam krotkog i poniznog srca, i naći ćete odmor za svoju dušu.“ (Matej 11:29)

Sva pravila Starog saveza zrače slavom Sina Božjeg. Ovo je naročito istina po pitanju odredbe: „Ne sij dvije vrste sjemena u svom vinogradu, da ti se sav rod od sjemena koje posiješ i prinos od vinograda ne oduzme.“ (5. Mojsijeva 22:9)

Poljoprivrednici znaju vrijednost ove odredbe. Sijanje različitih kultura na istom prostoru dovodi do kvarenja sorti i stvaranja hibrida. Ali ovo se, kao i ostali levitski zakoni, odnosi na više od praktične hortikulture. Bila je to pouka za one koji hoće da ostanu vjerni Bogu da ne smiju

⁵ Na hebrejskom „blijal“ znači „bezvrijedan“, a odnosi se na Sotonu (vidi 2. Samuelova 20:1).

sarađivati sa zlim saradnicima. „Nemojte da zastranite! Zli razgovori kvare dobre navike.“ (1. Korinćanima 15:33) Ili, dobar karakter se kvari zlim društвom.

Isto kao što se i žito, koje nas snabdijeva svakodnevnim hljebom, kvari miješanjem sa drugim sjemenom u polju, tako i najduhovniji umovi mogu biti odvedeni na stranputicu saradnjom sa zlim osobama, jer se „njihova riječ širi kao gangrena“ (2. Timoteju 2:17). „Zar nije zbog njih zgriješio i Solomon, kralj Izraelov? A među mnogim narodima nije bilo kralja njemu ravna. Bog ga je njegov volio, tako da ga je postavio za kralja nad cijelim Izraelom. Ali i njega su tuđinke navele na grijeh.“ (Nehemija 13:23-26)

„Posmatranjem se mijenjamo,“ zakon je našeg bića. Ako otvorenim licem posmatramo Gospodnju slavu, promijenićemo se u Njegovo obliče (2. Korinćanima 3:18). Ako dopustimo našem umu da se zadržava na zlim stvarima, inficiraćemo se zlom. Moramo se kao David moliti: „Odvrati oči moje da ne gledam taštinu, oživi me na putu svome.“ (Psalam 119:37)

Pojedincu koji gradi kuću dat je uput: „Ako sagradiš novu kuću, načini ogradu na krovu, da ne bi na svoju kuću navukao krivicu za krv ako bi neko pao s nje.“ (5. Mojsijeva 22:8) Kuće u Izraelu su obično imale ravne krovove po kojima su ljudi hodali da bi uživali u svježem vazduhu, razgovarali, spavalii, itd. Potreba za zaštitnom ogradom bila je prilično očigledna.

Ali postoji takođe duboka duhovna pouka koja se nalazi u ovoj odredbi. Svaki čovjek izgrađuje sopstveni karakter. Pavle kaže da smo mi „Božja građevina“, a Gospod će ispitati svaku građevinu (1. Korinćanima 3:9-17).

Moguće je izgraditi karakter koji će proći test suda, i u ovom svijetu stajati kao svetionik u moralnoj tami grijeha, bezbjedno vodeći druge u luku odmora. S druge strane, kao vrh kuće bez ikakve ograde, mi možemo biti uzrok upropaščavanja mnogih duša. U izgradnji našeg karaktera, moramo načiniti prave puteve za naša stopala, „da ne iščaši ono što je hromo“ (Jevrejima 12:13).

Na sličan način jasna odredba: „Ne zavezuj usta biku koji vrši žito“ (5. Mojsijeva 25:4), kada se razmotri u svjetlu Novog saveza, sadrži

duhovne pouke za hrišćansku zajednicu.

„Jer je u Mojsijevom zakonu napisano: ‘Ne zavezuj usta biku koji vrši žito.’ Zar je Bogu stalo do bikova? Ili to kaže upravo radi nas? Zaista, radi nas je to napisano, jer ko ore, treba da ore u nadi, i ko vrši žito, treba da ga vrši u nadi da će dobiti svoj dio.“ (1. Korinčanima 9:9,10)

Zatim Pavle nastavlja da objašnjava da ako primimo duhovnu pomoć hrišćanskih radnika, mi smo zauzvrat dužni da njima damo od naših „tjelesnih“ ili privremenih stvari. Mi nemamo ništa više prava da uživamo duhovne blagodati koje potiče od hrišćanskih radnika, a da ne pružamo materijalnu podršku djelu, nego što su drevni Izraelci imali da vezuju vola koji je strpljivo vršio žito.

Pavle zaključuje svoj argument analogijom iz starosaveznih uredbi: „Zar ne znate da oni koji vrše svetu službu jedu hranu koja dolazi iz hrama i da oni koji služe kod oltara dijele žrtvu sa oltarom? Tako je i Gospod odredio da oni koji objavljaju dobru vijest žive od dobre vijesti.“ (1. Korinčanima 9:13,14) Međutim, Pavle je odlično shvatao razliku između dragovoljnog sudjelovanja u Božjem djelu i službe za platu (vidi 1. Korinčanima 9:15-18)!

„Ne zavezuj usta biku koji vrši žito“ sadrži pouku za hrišćanskog radnika isto kao i za zemljoradnika. Brnjica se volu nije stavljala „kad vrše“, ali ako bi vo zaludno stajao i ne bi vršio žito, tada bi bilo u redu staviti mu brnjicu. Ova odredba doseže daleko, i od radnika u Božjoj službi zahtijeva vjernu službu, a u isto vrijeme na druge stavlja obavezu vjernog podržavanja jevanđeoskih radnika.

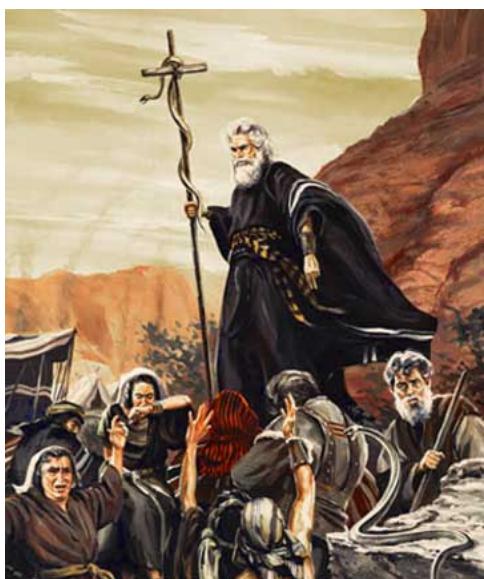
Tako i odredba „Krupnu i sitnu stoku ne koljite u isti dan kad i njihove mlade“ (3. Mojsijeva 22:28), ne znači jednostavno suzbijanje okrutnosti prema životinjama. Nema sumnje da je ona imala ovakav uticaj. Ali tipski razlog leži skriven, i veoma je dragocjen. Otac je trebao da se odrekne svog Sina; a Sin je trebao biti, kao što jeste, otrgnut od Očeve zaštite rukama bezbožnih ljudi. Kako bi se ovo moglo predstaviti ako bi i ovca i njeno mladunče bili zaklani zajedno? Ovaj dio istine nikad ne smije biti nejasan, da je „Bog je toliko voleo svijet da je dao svog jedinorođenog Sina.“ A blejanje nježnog jagnjeta u ušima roditelja, dok se oduzimalo iz stada ispunjavajući zrak tugom, predstavlja tugu „Jagnjeta vođenog na

klanje," koje je u agoniji zavapilo: „Eli, Eli, lema sabaktani?“ („Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“)...

TIPOLOGIJA BAKARNE ZMIJE I KRST

Tokom četrdeset godina lutanja u pustinji, djeca Izraelova su prošla kroz razna iskustva. Kao čovječanstvo današnjeg vremena, nisu bili zahvalni za Božju zaštitničku brigu. Sviest Izraelaca o natprirodnoj zaštiti i Božjoj brizi za njih u pustinji bila je na niskom nivou. Osnovni razlog tome bila je usredsređenost na vlastitu udobnost ili hedonizam. I kad je jednom prilikom Bog uklonio svoju zaštitničku brigu, zmije otrovnice došle su među narod, od čijih ujeda su mnogi pomrli (4. Mojsijeva 21:5,6).

Narod je shvatio i priznao da je sagriješio protiv Boga i molio Mojsija da se zauzme za njih. Bog je rekao Mojsiju da načini bakarnu zmiju i stavi je na motku, i svako ko pogleda na nju živjeće (4. Mojsijeva 21:8,9).

Nada se pojavila u mnogim srcima, dok su podizali glave svojih dragih i upravljali njihove oči ka zmiji. Čim bi pogled ujedenih počinuo na njoj, život i zdravlje bi im se vratili.

Lijek je bio tako jednostavan – samo „pogledati“ – da su se neki rugali tome, ali odbijajući da pogledaju, odbili su život.

Ali Onaj koji je pratio Izrael kroz pustinju, kad je došao kao Sin čovječiji na zemlji, shvatio je pravo značenje tog čina: „I kao što je Mojsije u pustinji podigao zmiju, tako i Sin čovječiji mora biti podignut, da niko ko vjeruje u njega ne pogine, već da ima vječni život.“ (Jovan 3:14,15)

Kao što je zmija podignuta na drvenu motku, tako je Isus Hrist

podignut na krst. Kao što su Izraelci trebali da pogledaju u bronzanu zmiju, tako grešnici treba da pogledaju na Hrista radi spasenja. Kao što Bog nije dao nijedan drugi lijek osim ovog pogleda Izraelcima pogodenim smrtonosnim otrovom, tako nije dao nijedan drugi način spasenja osim vjerom u krv Njegovog Sina. Kao onaj što je pogledao na bakarnu zmiju bio iscijeljen i živio, tako nijedan koji vjeruje u Gospoda Isusa Hrista neće poginuti, već će imati život vječni. Ali mi prethodno moramo biti svjesni potrebe i svoje otrovanosti na smrt žalcem grijeha.

Fatalne posledice grijeha ne mogu se ukloniti nijednim drugim sredstvima osim onih koje je Bog dao. Stara zmija, koja je đavo, ranjava ljude i žene na sve strane svojim smrtonosnim ujedom, ali Hrist je prolio svoju krv na krstu Golgote, i svako ko pogleda na Hrista, vjerujući da će Njegova krv očistiti od svakog grijeha, biće oslobođen otrova zmijskog ujeda (1. Jovanova 1:7,9).

Ako se pitate šta se desilo sa bakarnom zmijom, odgovor je da su je Izraelci sačuvali. Da li su imali nalog da tako postupe, ne nalazimo u Bibliji, ali razložno je pretpostaviti da su to uradili oni koji su mislili kako taj „čudotvorni“ predmet može opet biti od koristi. I zaista, bakarnu zmiju nalazimo ponovo u vrijeme kraljeva. Ali sada u sasvim različitoj ulozi.

„Jezekija je uklonio obredne uzvišice, oborio obredne stubove, posjekao obredno deblo i razbio bakarnu zmiju koju je načinio Mojsije, jer su joj sve do tada Izraelovi sinovi prinosili kad i zvali su je Nehuštan.“ (2. Kraljevima 18:4)

Bakarna zmija očito je postala predmet idolopoklonstva i Bogu vjerni kralj Jezekija je razbio između ostalih paganskih svetilišta koje su podigli Izraelci po uzoru na okolne narode. Oni su joj kadili i zvali je Nehuštan. Vremenska odrednica „sve do tada“ ukazuje da je ova služba dugo trajala, a lako je zamisliti koji argumenti su korišćeni da bi se pravdala. Da li je to bio samo jedan naivan čin idolatrije ili nešto mnogo više?

Predmet koji je Bog jednom upotrijebio u tipološke svrhe postao je predmet idolatrije preko koga je demon po imenu Nehuštan činio čuda među Jevrejima kao „bog medicine“.

Isti taj demon vjekovima kasnije djelovao je u korist jednog ljekara, pripadnika satanističkog elitnog kulta u Montrealu, Kanada. Događaji

koje opisuje Rože Morno u svojoj knjizi, dešavali se neposredno nakon Drugog svjetskog rata.⁶

Sa krstom kao instrumentom zla upotrijebljenim za razapinjanje i ponижavanje Gospoda Isusa Hrista, ponovio se isti obrazac idolatrije.

BAKARNA ZMIJA	KRST
Ukazuje na Hristovu žrtvu.	Instrument na kojem je Hrist žrtvovan.
Bog je naredio Mojsiju da izradi taj simbol i podigne ga na stub.	Bog je dozvolio da Isus bude podignut i žrtvovan na krstu.
Nije izdat nikakav nalog da se bakarna zmija dalje čuva ili koristi.	U Novom savezu nema nikakvih naznaka da krst kao predmet treba koristiti u vjerske svrhe.
Za Jevreje koji su se upustili u idopoklonstvo, bakarna zmija je postala sveti predmet (relikvija).	Za hrišćane koji su se upustili u idopoklonstvo, krst je postao sveti predmet (relikvija).
Jevreji su koristili bakarnu zmiju u svrhe iscjeljenja i kadili joj.	Hrišćani koriste krst u svrhe iscjeljenja i kade pred njim. Krst se takođe koristi u egzorcizmu.

Božja čuda nisu zasnovana na određenom obrascu ili tehnici koja se ponavlja. Kada bi ljudi ipak pokušavali da od čuda naprave princip, Bog je svojom intervencijom pokazivao da od vjernosti Njemu, a ne tvari ili magičnoj tehnici, zavisi Njegovo odobravanje i blagoslov. Sotona pokušava da zloupotrijebi manifestacije božanske sile, pripisujući samim ljudima, ritualima i stvarima princip čudotvorne moći. I tako, upravo ono sredstvo koje je Bog upotrijebio da bi pokazao da je On moćni Spasitelj, a ne samo sredstvo, Sotona koristi da bi još dublje unizio čovjeka, navodeći ga da obožava tvar ili ritual umjesto Tvorca. Stoga je razlika između biblijske izvorne religije i svih ostalih religijsko-filozofskih pravaca na zemlji kao razlika između Neba i zemlje.

⁶ Rože Morno, „Općinjen tamom.“

13. PROTIVZAKONSKI I OBREDNI GRIJESI

Percepcija o grijehu i bezakonju vrlo je relativizovana u savremenom svijetu. Da bismo stekli ispravne pojmove o težini grijeha, neophodno je konsultovati biblijsko otkrivenje o tom predmetu.

Postoje li različiti stepeni grijeha? Da li je gore činiti preljubu nego krasti? Ili ubiti nego lagati? Ili činiti idolatriju nego prekršiti Subotu? Pravi li Bog razliku između različitih tipova grijeha?

U Rimljanima 6:23 jasno nam je rečeno da je „plata za grijeh smrt“. Premda svaki grijeh zahtijeva čišćenje Hristovom krvlju pomirenja, Božja Riječ otkriva da su neki grijesi zaista gori od drugih. Određeni grijesi imaju veće konsekvene kako na počinitelja tako i na one na koje njegov grijeh utiče. Iz sudova koje je Bog određivao u pogledu pojedinih grijeha nije teško zaključiti da neki grijesi iziskuju strožu kaznu i donose veću osudu.

Na primjer, kad su Izraelci napravili zlatno tele dok je Bog Mojsiju govorio na Sinaju, to je bio klasičan primjer idolatrije (2. Mojsijeva 32. glava). Kad se vratio, Mojsije je to okvalifikovao kao „veliki grijeh“ (stihovi 21, 30, 31), toliko strašan da počinilac može zbog njega biti izbrisani iz Knjige života (stih 33), što znači smrt za vječnost. Naravno, okolnosti ovog događaja, Božje vidljivo vođstvo i Njegova neposredna blizina u odnosu na glavne aktere idolatrije, čine grijeh posebno teškim.

Jakov je pisao da ko sagriješi u jednom Uputu, kriv je za sve. Jedan grijeh krši cijeli kod Moralnog zakona. Grijeh izaziva lančanu reakciju ili lavinu drugih grijeha. Izraelci su pod Sinajem ustvari prekršili sve Upute koje regulišu odnos Boga i čovjeka, uključujući i četvrti jer su služili

lažnom Bogu. Mi možemo uzalud da svetkujemo Subotu ako služimo lažnom bogu (dobar primjer za ovo je tzv. „trojedini bog“). Pod Sinajem Izraelci su prekršili i drugih šest Uputa, navodeći bližnje na idolatriju, nemoralno i lakomisleno ponašanje.

U sledećem primjeru razmotrićemo Davidov slučaj nevjerstva i neposlušnosti kad je pravio popis u Izraelu nasuprot Gospodnjoj odredbi (2. Samuelova 24:1-17). David je priznao Bogu da je veoma pogriješio (24:10) jer je bio sklon da se prije osloni na vojnu snagu nacije nego na Božju silu, što je koštalo života 70.000 ljudi (stih 15). Ipak, David zbog ove trenutne slabosti nije izostavljen iz spiska heroja vjere (vidi Jevrejima 11:32-34).

Konačno, sam Isus potvrđio je postojanje različitih stepena grijeha u odgovoru Pilatu: „Ne bi imao nikakvu vlast nad mnom da ti nije dato odozgo. Zato je veći grijeh onoga koji me je predao tebi.“ (Jovan 19:11)

VREDNOVANJE TEŽINE GRIJEHA ADEKVATNOM KAZNOM

Građanski zakon u Izraelu, koji je bio produžena ruka Moralnog zakona u uslovima grijeha, za otmicu ljudskog bića je propisivao smrt (2. Mojsijeva 21:16), dok je za krađu stoke kazna bila višestruka naknada štete (2. Mojsijeva 22:1).

Ova načela ukazuju da kazna mora odgovarati zločinu. „Oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu, opeketinu za opeketinu, ranu za ranu, udarac za udarac.“ (2. Mojsijeva 21:24,25) Ali ovakve odredbe građanskog zakona u Izraelu bile su striktno limitirane da se ne bi pretvorile u lične obraćune ili osvetničko djelovanje.

U Bibliji su takođe jasno istaknuti prioriteti i najvažniji osnovni principi u Zakonu. Isus je kazao da je nepodijeljena potpuna ljubav prema Bogu prvi i prioritetni nauk (Matej 22:37,38). On je sveštenicima ukazao da su pravda, milosrđe i vjera pretežniji u Zakonu od pukih odredbi (Matej 23:23). Čovjeku u grijehu je uvijek lakše da ide linijom manjeg otpora i radi na spoljašnjem pokazivanju i formi nego na izvorima grijeha. Ali nijedan Božji uput ne smije se olako uzimati. „Ko, dakle, omalovaži i najmanji od tih uputa – i druge uči da tako čine – zvaće se najnižim u Kraljevstvu nebeskom.“ (Matej 5:19) Neposlušnost Adama i Eve takođe se može činiti

kao „mali“ i „nebitan“ grijeh, ali čovječanstvo je tada skrenulo sa Puta života a naša planeta dobila novog gospodara.

SMRTNI GRIJESI I GRIJESI KOJI NISU NA SMRT

„Ako neko vidi svog brata kako čini grijeh koji ne vodi u smrt, neka moli, i Bog će mu dati život, naime, onima koji ne čine grijeh koji vodi u smrt. Postoji grijeh koji vodi u smrt. Za taj grijeh mu ne kažem da moli. Svaka nepravednost je grijeh, ali postoji grijeh koji ne vodi u smrt.“ (1. Jovanova 5:16,17)

Kako ovo razumjeti? U istoj poslanici Jovan piše: „Ako kažemo: ‘Nemamo grijeha,’ sami sebe zavaravamo i istina nije u nama. Ako priznamo svoje grijeha, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijeha i očisti nas od svake nepravednosti. Ako kažemo: ‘Nismo sagrešili,’ činimo ga lažljivcem i njegova riječ nije u nama.“ (1. Jovanova 1:8,9)

Samo nepokajani grijeh uporne hule na Duha Božjeg je onaj koji vodi u smrt. Iskrenim pokajanjem, grešnik se vraća na stazu života. „Zato vam kažem: biće oprošten ljudima svaki grijeh i hula, ali im neće biti oproštena hula na Duha. I ako neko kaže nešto protiv Sina čovječijega, biće mu oprošteno. Ali, ako kaže protiv Duha svetoga, neće mu biti oprošteno ni u ovom dobu niti u onom koje dolazi.“ (Matej 12:31,32) Do stanja hule na Duha Božjeg najčešće se dolazi ignorisanjem i odbacivanjem istine i njenim namjernim izvrtanjem (vidi Rimljanima 1:18-32). Svjesno odbacivanje primljene svjetlosti od Boga stavљa grešnika u poziciju sličnu Sotininoj. „Jer one koji su jednom prosvijetljeni i koji su okusili nebeski dar i bili sudionici Duha svetoga, i koji su okusili dobru riječ Božju i sile svijeta koji dolazi, a zatim su otpali, nije moguće opet dovesti do pokajanja, jer sami ponovo razapinju Sina Božjeg i izvrgavaju ga ruglu.“ (Jevrejima 6:4-6) Pavle se dalje nadovezuje na ovu misao: „Jer ako namjerno griješimo nakon što smo primili spoznaju istine, ne preostaje više žrtve za grijeha, već strašno očekivanje suda i plameni gnjev koji će prozdrijeti protivnike.“ (Jevrejima 10:26,27)

Hotimično otpadništvo u cilju relativizacije grijeha i Božjeg Plana spasenja je stvarni uzrok mnoštva religijskih pravaca i jeresi na zemlji.

Zbog toga su se svi biblijski vjernici tako snažno borili protiv jeresi i devijacija u vjeri. Jovanov savjet dat je u tom kontekstu i hrišćani su trebali biti sposobni da prepoznaju grijehu koji vode u smrt, za koje zastupnička molitva nema efekta (2. Timoteju 2:17-18; Titu 3:10; 3. Jovanova 1:9-10).

SVAKI GRIJEH RAZDVAJA

Iz Svetog Pisma je jasno da postoje veći i manji grijesi sa različitim stepenima kazni i duhovnih posledica koje nose sa sobom. Ali činjenica je da svaki grijeh ima funkciju razdvajanja i otuđenja čovjeka od Boga i međusobnog otuđenja. „Prestupi vaši postali su ono što vas razdvaja od Boga, i zbog vaših grijeha on je okrenuo svoje lice od vas da ne čuje.“ (Isaija 59:2) Logično, ako se ne pokajemo i ostavimo svoje grijehu, naše razdvajanje od Boga postaće trajno i na kraju ćemo primiti trajnu smrt. Obraćenje je moguće samo i isključivo u Hristu (Filipljanim 4:13; Jovan 15:5).

GRIJESI PROTIV BOŽJEG ZAKONA I OBREDNA SAGREŠENJA

Interesantno je da Božja Riječ definiše obje ove kategorije kao prestup, iako je očigledno da u nekim slučajevima obredno sagrešenje nema veću težinu od neispunjavanja ceremonijalnog propisa. Ali iza svakog takvog prestupa stoji nevjerstvo i neposlušnost Bogu (vidi 1. Samuelova 15:22). Iz ranijih proučavanja tipologije mogli smo shvatiti koliko je to ustvari važno. Nijedan Božji propis ni odredba nisu se smjeli olako uzimati ili preinačavati po nahođenju praktikanta, baš kao što nije dozvoljeno naрушavati jedinstvenost Božje objave u doktrinarnom smislu (vidi Efescima 4:3-6; Galatima 1:8,9). Samo čista biblijska religija ispunjava uslove da se zove istinom koja oslobađa (Jovan 8:32).

Da bismo stekli širi uvid u težinu grijeha pred Bogom, napravićemo spisak prestupa navedenih u 3. Mojsijevoj knjizi.

1) Uskislo tijesto ili med bili su zabranjeni kao žrtva paljenica pred Gospodom (2:11).

- 2) Prinos od žita nije smio biti bez soli (2:13).
- 3) Obaveza spaljivanja sala od žrtve pomirnice (3:17).
- 4) Jedenje krvi zabranjeno (3:17).
- 5) Propuštanje svjedočenja protiv javnih prestupa koje ste vidjeli (5:1).
- 6) Propuštanje svjedočenja protiv pogrešnih stvari koje ste sami iznijeli, nepažljivo zaklinjanje (5:4,5).
- 7) Kontakt sa strvinom neke nečiste životinje (5:2).
- 8) Kontakt sa ljudskom nečistoćom (5:3).
- 9) Varanje bližnjeg u pogledu nečeg što mu je povjerenovo (6:2).
- 10) Nalaženje izgubljene imovine i laganje o tome (6:3).
- 11) Zabrana odlaganja konzumiranja mesa od žrtava pomirnica za sjutradan (3. Mojsijeva 7:15).
- 12) Zabrana učešća u konzumiranju žrtve pomirnice ako je prinosilac u kontaktu sa bilo kakvom nečistoćom i gadošću, po cijenu istrebljenja iz naroda (3. Mojsijeva 7:20).
- 13) Unošenje tuđeg ognja u Gospodnju svetinju, nerazlikovanje svestog i nesvetog (10:1-11).
- 14) Ispoljavanje neprimjerenih znakova žalosti zbog Božjih pravednih kazni prestupa koji omalovažavaju poslušnost Njegovim Uputima (10:6).
- 15) Pijenje opojnih i alkoholnih pića pri bavljenju svetim dužnostima (10:9).
- 16) Korišćenje nečistih životinja za ishranu, kopnenih, morskih ili pernatih (11. glava). Kao i kod brojnih zdravstvenih zakona, bez obzira što to ne dovodi do obredne nečistoće pod Novim savezom, mi kao živi hram Božji bivamo jednako onečišćeni (2. Korinćanima 6:16-18; 10:31).
- 17) Kontakt sa strvinom ili lešinom neke od nečistih životinja, kopnenih (11:8, 29-31) ili pernatih (11:13-19).
- 18) Nečistoća stvari, posuđa, hrane, vodenih izvora i sl. koje bi došle u kontakt sa lešom neke nečiste životinje (11:32-38).
- 19) Nečistoća od strvine ili leša uginulih čistih životinja (11:39,40).
- 20) Nečistoća žene koja rodi muško dijete u trajanju od sedam dana (12:4), plus dodatnih 33 dana nakon obrezanja djeteta osmog dana (12:3,

4).

- 21) Nečistoća žene koja rodi žensko dijete u trajanju od četrnaest dana, plus dodatnih 66 dana (12:5).
- 22) Nečistoća žene za vrijeme mjesecnog ciklusa (12:2,5; 15:19-28).
- 23) Nečistoća nekontrolisanog izliva iz polnog organa (ejakulacija), koja može biti u vezi sa bludnim maštanjem i masturbacijom (15:2-18).
- 24) Zabрана seksualnog opštenja sa majkom ili ocem po cijenu smrtne kazne (18:7).
- 25) Zabрана seksualnog opštenja sa ženom svog oca (moguće mače-hom) po cijenu smrtne kazne (18:8; 20:1).
- 26) Zabрана seksualnog opštenja sa sestrom, takođe po cijenu istrebljenja iz Božjeg naroda (18:9; 20:7).
- 27) Zabранa seksualnog opštenja sa unukom (18:10).
- 28) Zabранa seksualnog opštenja sa polusestrom (18:11).
- 29) Zabranata seksualnog opštenja sa biološkom tetkom po ocu ili majci (18:12,13; 20:19).
- 30) Zabranata seksualnog opštenja sa strinom (18:14; 20:20).
- 31) Zabranata seksualnog opštenja sa snahom, sinovljenom ženom (18:15; 20:12).
- 32) Zabranata seksualnog opštenja sa snahom, ženom svog brata (18:16; 20:21).
- 33) Zabranata seksualnog opštenja (bludničenja) sa majkom i čerkom ili unukom iz iste porodice (18:17; 20:14).
- 34) Zabranata ženidbe sa svastikom (ženinom sestrom) dok je supruga još živa (18:18).
- 35) Zabranata seksualnih odnosa tokom ženinog mjesecnog ciklusa (18:19; 20:18).
- 36) Zabranata seksualnih odnosa sa ženom svog bližnjeg (18:20; 20:10).
- 37) Zabranata žrtvovanja djece demonima (18:21), po cijenu kamenovanja na smrt (20:2).
- 38) Zabranata homoseksualnih odnosa (18:22), po cijenu smrtne kazne (20:13).
- 39) Zabranata seksualnih odnosa sa životnjama – zoofilija (18:23), u

kom slučaju su pogubljivani i čovjek i životinja (20:15).

- 40) Zabrana obraćanja idolima i livenim „bogovima“ (19:4).
- 41) Uredba o žetvi da se ostavi nešto na njivi, u vinogradu ili voćnjaku, čime bi se mogli poslužiti siromasi i nevoljnici (19:9,10).
- 42) Zabrana krađe, varanja ili nepoštenja prema bližnjem (19:11).
- 43) Zabrana lažnog zaklinjanja Božjim imenom (19:12).
- 44) Zabrana obmanjivanja bližnjeg, prisvajanja tuđeg i zadržavanja plate radniku (19:13).
- 45) Zabrana proklinjanja gluvog ili spoticanja slijepog (19:14).
- 46) Zabrana izvrтанja pravde na sudu zbog društvenog statusa okrivljenog ili iz drugih razloga (19:15).
- 47) Zabrana širenja kleveta (19:16).
- 48) Zabrana dovođenja bližnjeg u smrtnu opasnost vlastitom akcijom (19:16).
- 49) Obaveza na ukor bližnjeg zbog grijeha (19:17).
- 50) Zabrana traženja zadovoljenja lične osvete (19:18; uporedi sa Jevrejima 10:30).
- 51) Zabrana ukrštanja različitih vrsta životinja (19:19).
- 52) Zabrana uzgajanja različitih vrsta sjemena na istoj njivi – hibridi (19:19).
- 53) Zabrana miješanja različitih vrsta tkanine za odjeću (19:19).
- 54) Zabrana spavanja sa sluškinjom drugog čovjeka (19:20,21).
- 55) Zabrana jedenja plodova sa „neobrezanih“ voćki, mlađih od četiri godine (19:23).
- 56) Zabrana bavljenja vračarstvom i pretskazanjima po cijenu smrtne kazne kamenovanjem (19:26; 20:6; 20:27).
- 57) Zabrana ekstremizma u frizurama i brijanju brade po uzoru na pagane (19:27; uporedi sa Jeremija 9:26).
- 58) Zabrana tetoviranja po tijelu (19:28).
- 59) Zabrana sakaćenja ili rezanja tijela za mrtvacem (19:28).
- 60) Zabrana navođenja na prostituciju svojih bližnjih (19:29).
- 61) Zabrana obraćanja spiritističkim medijumima i vračarima (19:31).
- 62) Obaveza ukazivanja poštovanja starijim (19:32).

- 63) Obaveza poštenog tretmana stranaca (19:33,34).
- 64) Obaveza preciznosti u poslovanju, mjerenu i prosuđivanju (19:35,36).
- 65) Zabrana proklinjanja oca ili majke po cijenu smrtne kazne (20:9).
- 66) Zabrana sveštenicima u Božjoj službi da ulaze u brak sa bludnicama, obeščaćenim ženama ili raspuštenicama (21:7,13-15).
- 67) Zabrana svešteniku da pristupa mrtvacu, čak i ako se radi o najbližim srodnicima (21:11; vidi takođe 4. Mojsijeva 19:13,14,16).
- 68) Zabrana klanja domaćih životinja i njihovih mladunčadi u isti dan (22:28).
- 69) Zabrana obavljanja poslova u sedmi dan, Subotu (22:3; uporedi sa 2. Mojsijeva 31:13-17).
- 70) Zabrana bogohuljenja po cijenu smrtne kazne (24:13-16).
- 71) Zabrana udaranja drugog čovjeka na smrt po cijenu smrti počiniooca (24:17).
- 72) Adekvatna naknada zbog smrti udarene životinje (24:18).
- 73) Pravične i analogne naknade za nanošenje različitih povreda (24:19,20; vidi takođe 2. Mojsijeva 21:24; 5. Mojsijeva 19:21; Matej 5:38,39).
- 74) Zabrana trajnog prodavanja zemlje, jer ona pripada Gospodu (25:23).
- 75) Zabrana robovlasništva među Izraelcima (25:35-43).
- 76) Pravo na otkup podjarmlijenog Izraelca od strane srodnika (25:47-55).
- 77) Zabrana idolatrije, rezanih likova, obrednih stubova, obožavanja slike i sl., što se poistovjećuje sa službom lažnim i bezvrijednim bogovima – demonima (26:1).
- 78) Zabrana posvećivanja prvjenaca od životinja, jer sve prvine pripadaju Gospodu (27:26,27).
- 79) Zabrana prodaje ili otkupljivanja imovine posvećene Gospodu (27:28).

PERCEPCIJA GRIJEHA POD NOVIM SAVEZOM

Pod utiskom predivnog ispunjenja tipologije i simbolike Starog saveza, mnoge religiozne osobe koje se izjašnavaju kao hrišćani stiču pogrešnu predstavu o grijehu i obaveznosti poslušnosti Božjem Zakonu. Tome uveliko doprinose izostanak neposrednih konsekvenci kakve su postojale u drevnom Izraelu, kao i usvajanje sekularnog liberalizma i relativizacije grijeha i zla.

Da li zaista novosavezni spisi umanjuju težinu grijeha i bezakonja?

Počećemo sa tekstom u Galatima 5:19-21: „A djela tjelesna su očigledna. To su: preljubočinstvo, blud, nečistota, besramnost, idolopoklonstvo, vračarstvo, neprijateljstva, svađe, ljubomora, srdnje, prepiske, podjele, jeresi, zavisti, pijanke, razuzdane gozbe i tome slično. To vam u-naprijed kažem, kao što sam vam već i rekao, da oni koji tako nešto čine neće naslijediti Božje kraljevstvo.“

U uvodnom poglavlju Rimljanima poslanice Pavle objašnjava do čega dovodi namjerno odbijanje istine i izvrтанje znanja o Bogu: „Zato ih je Bog, po strastima njihovog srca, predao nečistoti da sami obeščaćuju svoje tijelo. Oni su Božju istinu promijenili u laž, pa su poštivali i obožavali ono što je stvoreno umjesto Stvoritelja, koji je blagoslovljen u svu vječnost. Amin. Zato ih je Bog prepustio sramnim strastima: njihove žene su prirodne odnose zamijenile protivprirodnim, a tako su i muškarci ostavili prirodne odnose sa ženom i u svojoj požudi uspalili se jedni za drugima, pa muškarci s muškarcima čine ono što je sramno i primaju zaslужenu platu za svoje pokvarene postupke. I pošto nisu željeli da znaju za Boga, Bog ih je predao umnoj pokvarenosti, i da čine ono što je nedolično, ispunivši se svakom nepravdom, bludom, zločom, lakomstvom, pokvarenosću. Puni zavisti, ubistva, svađe, prevare, zlonamjernosti, šire glasine, kleveću, mrze Boga, drski su, oholi, umišljeni, smišljaju zlo, neposlušni su roditeljima, nerazumni, ne poštuju dogovore, bezosjećajni su prema drugima, nemilosrdni. Iako dobro poznaju Božju pravednu odredbu – da **oni koji tako postupaju zaslužuju smrt** – oni ne samo da tako postupaju nego i odobravaju takve postupke onima koji ih čine.“ (Rimljanima 1:24-32)

Ovim dolazimo do spiska od 38 smrtnih grijeha.

„Oni koji su odlučili da se obogate upadaju u iskušenje i zamku i u mnoge nerazumne i štetne želje, koje guraju ljudе u uništenje i propast. Jer je ljubav prema novcu korijen svakog zla i zbog nje su neki odlutali od vjere i nanijeli sebi mnoge patnje.“ (1. Timoteju 6:9,10; uporedi sa Matej 6:24)

„Znamo da je Zakon dobar ako ga čovjek primjenjuje kako treba, svjestan toga da zakon nije namijenjen pravedniku, nego bezakonicima i nepokornima, bezbožnima i grešnima, nevjernima i onima koji skrnave ono što je sveto, ubicama očeva, majki i drugih ljudi, bludnicima, muškarcima koji liježu s muškarcima, trgovcima ljudima, lažovima, onima koji se lažno zaklinju, i svima drugima koji čine ono što se suproti zdravom učenju.“ (1. Timoteju 1:8-10)

Laganje je grijeh koji je pokriven u prethodnim citatima, ali to je veoma suptilna vještina gdje neko može biti prevarant a ne lagati otvoreno, i da to bude nasuprot zdravom učenju. Postoji mnogi prikriveni grijesi.

„A kukavice, bezvjerni, izopačeni, ubice, bludnici, vračari, idolopoklonici i svi lažljivci završiće u jezeru koje gori ognjem i sumporom, koje je druga smrt.“ (Otkrivenje 21:8)

„Čuli ste da je objavljeno precima: ‘Ne počini zločin ubistva! Ko ubije, odgovaraće pred sudom.’ A ja vam kažem da će svaki onaj ko se ljuti na svoga brata bez razloga odgovarati pred sudom. I ko god svome bratu kaže ‘raka’ biće odgovoran Sanhedrinu. I ko god kaže ‘budalo’, odgovaraće za to u geheni ognjenoj.“ (Matej 5:22)

Zapazite koliko je zločin ubistva ovdje produbljen. Logično je da nova i veća svjetlost prodire dalje i demaskira prikrivene grijhe manipulativne prirode.

„Čuli ste da je rečeno: ‘Ne učini preljubu!’ A ja vam kažem: ko god požudno pogleda ženu, već je u svom srcu s njom učinio preljubu... Ko se razvede od svoje žene – osim zbog bluda – navodi je da učini preljubu. I ko se oženi razvedenom, čini preljubu.“ (Matej 5:28,32)

Gledanje žena sa požudom u srcu i razvod bez stvarnog razloga takođe su prekršaj Božjeg moralnog zakona, te prema tome grijesi koji zaslužuju smrt.

„Isus reče: ‘Ne ubij, Ne učini preljubu, Ne ukradi, Ne svjedoči lažno,

Poštuj oca i majku, i Voli bližnjega kao samoga sebe.”“ (Matej 19:18,19; vidi takođe Rimljanima 13:9,10)

„Neka se blud i svaka nečistota ili pohlepa i ne spominju među vama, kao što dolikuje svetima, a tako ni sramotno ponašanje ni bezuman govor ni prostačke šale, što je nedolično. Radije zahvaljujte Bogu. Jer ovo znate i dobro razumijete da niko ko je bludnik ili nečist ili pohlepan – što znači da je idolopoklonik – nema nasledstva u kraljevstvu Hrista i Boga. Niko da vas ne obmanjuje ispraznim riječima, jer zbog svega toga Božji gnjev do-lazi na sinove nepokornosti. Zato nemojte imati ništa s njima... I ne opijajte se vinom, u kome je razuzdanost, nego se ispunjavajte Duhom.“ (Efesima 5:3-7,18)

„Jer iznutra, iz ljudskog srca, izlaze zle misli, blud, krađe, ubistva, preljube, lakovstvo, zloba, prevara, besramnost, zavidno oko, hula, oholost, nerazumnost. Sva ta zla izlaze iznutra i čovjeka čine nečistim.“ (Marko 7:21-23)

„Jer se bojim da vas, kad dođem, možda neću naći onakve kakve bih želio i da ja prema vama neću biti onakav kakav biste htjeli da budem, nego da će možda zateći svađu, ljubomoru, gnjev, prepiske, klevetanja, ogovaranja, oholost, nered.“ (2. Korinćanima 12:20)

Dakle, došli smo do brojke od oko sedamdesetak različitih ili srodnih vrsta grijeha koji, u slučaju nepokajanja, vode u smrt. Crkva je to u svojoj dogmatici svela na sedam smrtnih grehova, čak se i ne služeći Biblijom, već listom od osam „strašnih iskušenja ljudske duše“ izvedenih prema kodifikaciji monaha po imenu Evagrije Pontijski koji je živio oko tri vijeka posle Hrista. Kasnije 590. godine papa Grigorije Veliki suzio je spisak na sedam i proglašio ih „smrtnim“.⁷

Pali čovjek je u savezu i nagodbi sa zlom i, ukoliko ne preda svoje grijehu njihovom velikom Nosiocu, osuđen je na konačno uništenje zajedno sa njima.

„Ali ništa nesveto i niko ko čini gadosti i služi se lažima neće ući u njega [Novi Jerusalim], već samo oni koji su zapisani u Jagnjetovoj knjizi života.“ (Otkrivenje 21:27)

⁷ Wikipedia: [Sedam smrtnih grehova](#).

14. TIPOLOGIJA 12 PLEMENA IZRAELA (1)

Gospod je ljudima davao imena prema njihovim karakternim osobinama. Ime (šem) na hebrejskom jeziku označava osobinu, karakter, titulu, autoritet, čast.

Rodonačelnicima drevnog Izraela smatraju se Abram, Isak i Jakov. Od samog početka, Božja namjera bila je da ih blagoslovi i umnoži radi dvostrukog cilja: 1) očuvanje i prenošenje izvorne religije; 2) očuvanje loze kroz koju je jednom trebao doći Sin Božji – Mesija – kao Sin čovječiji.

Jakovljevo ime je promijenjeno u Izrael nakon što je pobijedio u borbi vjere i istrajnosti (1. Mojsijeva 32:24-28). Izrael je duhovni pojam koji se primjenjuje na duhovnog pobjednika i duhovno nasleđe. „Nema više ni Jevrejina ni Grka, nema ni roba ni slobodnjaka, nema ni muškog ni ženskog, jer vi ste svi jedno u Hristu Isusu. A ako ste Hristovi, onda ste Abramovo potomstvo, naslednici po obećanju.“ (Galatima 3:28, 29) „Jer nisu Izrael svi koji potiču od Izraela. Niti su svi Abramova djeca samo zato što su njegovo potomstvo, nego kao što piše: ‘Ono što će se nazvati tvojim potomstvom doći će preko Isaka.’ To jest, djeca dobijena po tijelu nisu ujedno i Božja djeca, nego se djeca obećanja računaju u potomstvo.“ (Rimljana 9:6-8)

Još Abramu je obećano da će se u njegovom sjemenu „blagosloviti SVI NARODI“ (1. Mojsijeva 18:18). Očigledno da je Božja namjera sa Izraelem obuhvatala stanovnike cijele planete. U protivnom, biblijski Bog bio bi samo još jedno lokalno božanstvo na drevnom Bliskom istoku. Pala ljudska priroda je ta koja želi da zadrži „ekskluzivna prava“ na Božja obećanja, bilo da se radi o Jevrejima kao naciji ili crkvi kao navodnom baštinku hrišćanske vjere. Matrica obmane je ista.

Dakle, Gospod je umnožio Jakovljevo potomstvo kako je obećao. Ali biološka, krvna pripadnost njegovom potomstvu nije bila nikakva garantija duhovne pripadnosti Izraelu. U svim vremenima tu kvalifikaciju je donosilo obraćenje Bogu u smislu pokajanja i napuštanja grijeha i ulaska u savez sa Gospodom, zasnovanog na Žrtvi i držanju Svjedočanstva (Božjeg

Zakona).

Jakov je imao dvanaest sinova i najmanje jednu čerku (Dinu), od svoje dvije žene, Lee i Rahele, i njihovih sluškinja Bilhe i Zelfe: Rubena, Simeona, Levija, Judu, Dana, Neftalima, Gada, Ašera, Isahara, Zebulona, Josifa i Benjamina.

KRATKA ISTORIJA PLEMENA IZRAELA

Od prvobitnih 12 jevrejskih plemena koja su pod vođstvom Jošue Nunova zauzeli Hanan (Obećanu zemlju koja je bila tip konačnog nasleđa spasenih na zemlji nakon realizacije Plana spasenja), godine 930. prije n.e. 10 plemena su formirala nezavisno kraljevstvo na sjeveru pod imenom Izrael, dok su preostala dva plemena, Juda i Benjamin, oformili Judejsko kraljevstvo na jugu.

Asirija je porobila sjeverno kraljevstvo 721. godine prije n.e. te su 10 plemena postepeno asimilovana sa drugim narodima i tako iščezla sa istorijske scene.

Potomci plemena Juda i Benjamin opstali su kao Jevreji jer im je bilo dopušteno da se vrate u svoju postojbinu nakon Vavilonskog egzila 586. godine prije n.e.

Između 66. i 70. godine n.e., rimski imperator Titus pokrenuo je vojnu akciju u cilju slamanja pobune Jevreja koja se završila razorenjem hrama u Jerusalimu, što je rezultiralo egzilom Jevreja iz Judeje i kasnije iz Galije uslijed pobune Bar Kohbe 135. godine n.e.

U skorijoj istoriji, krajem 19. vijeka, Jevreja, krvnih potomaka Judina i Benjaminovog plemena po muškoj liniji, ostao je mali procenat (oko 3%), prije cionističkog projekta kupovine zemlje i naseljavanja teritorije nekadašnjeg Izraela judaistima koji su poticali uglavnom iz Rusije i Poljske i nekih drugih evropskih zemalja, Jevrejima ne-semitskog porijekla koji su primili judaizam kao svoju vjeru. Cionistički projekat pod rukovodstvom moćnih globalista, bankarske i naftne oligarhije konačno je 1948. godine rezultirao formiranjem države Izrael.

DVANAEST PLEMENA DREVNOG IZRAELA

Oko 1200-1050. prije n.e.

religija.me

Činjenica je da starosavezna izraelska plemena danas ne postoje. Ali zato postoje brojne špekulacije ko bi eventualno danas mogli biti potomci

12 plemena, i, po pravilu, te teorije najviše gravitiraju na zapadnjačke nacije, odakle je i lansiran cijeli koncept modernog Izraela. Naravno, svakom ozbiljnom proučavaocu Biblije koji razumije Plan spasenja, bavljenje i prištajanje za takvim špekulacijama jednako je podršci Novom svjetskom poretku i diskreditaciji biblijskog koncepta.

BIBLIJSKI KONCEPT 12 PLEMENA

U Bibliji se na nekoliko mesta nabraja 12 plemena: 1. Mojsijeva 35:23-26; 2. Mojsijeva 1:2-5; 4. Mojsijeva 1:20-43; 1. Dnevnika 2:2; Otkrivenje 7:5-8.

U svakoj drevnoj izraelskoj porodici najstariji sin je, po pravu prenaštva, nasleđivao dvostruki dio očeve zaostavštine, i čast da služi kao sveštenik u kući svog oca; i ono što je bilo od veće vrijednosti svakom istinskom Abramovom sinu od bogatstva i zemaljske pozicije, on je nasleđivao duhovno prvenaštvo koje mu je dalo čast da bude praotac obećanog Mesije. Međutim, kako je Ruben kao nekad stric mu Isav (1. Mojsijeva 25:34; Jevrejima 12:16) izgubio svoje pravo kao prvorođeni (1. Mojsijeva 35:22; 49:3-4), na njegovo i Josifovo mjesto došla su dva Josifova sina, Jefrem i Manasija, postavši izraelska plemena. Na nekim drugim mjestima ne pominje se Levijevo pleme, vjerovatno zato što su Leviti bili određeni za hramsku službu te stoga lišeni sopstvene zemlje u Izraelu (vidi Jošua 14:3).

U Otkrivenju 7. glava, međutim, vidimo da se Josif nalazi na spisku, zajedno sa svojim sinom Manasijom, dok nema Jefrema. Rubena opet ima, ali nema Dana. Na svakom spisku u Bibliji naći ćemo sledećih devet plemena: Simeon, Juda, Gad, Ašer, Neftalim, Manasija, Isahar, Zebulon i Benjamin. Pored njih, tu su još Jefrem, Ruben, Josif, Dan i Levije (što bi ukupno bilo 14).

Ali pošto se svako nabranje zadržava u okviru broja 12, to je očigledno da postoje tipološki razlozi za takav obrazac.

SIMBOLIKA BROJA 12

Dvanaest je broj savršenstva, koji označava savršenstvo ljudske uprave. U Bibliji nalazi se na mnogim mjestima u vezi sa svim predmetima koji se bave vladanjem.

Bilo je dvanaest patrijarha, počevši od Šema (Sima) do Jakova. Takođe na svim spiskovima sinova Izraela, uvijek se nabraja njih 12, iako ih je, kao što smo već vidjeli, bilo više. Postoji ukupno 18 takvih nabrajanja, i na svakom su jedni ili drugi sinovi / plemena izuzeti da ne bude više od 12.

U Solomonovom hramu 12 je predominantni broj, za razliku od Šatora od sastanka koji je imao broj 5.

U Starom savezu 12 osoba je bilo posebno pomazano kao vladari, od kojih su pet bili sveštenici (Aron i četiri njegova sina; vidi 2. Mojsijeva 6:23) a sedam kraljevi (Saul, David, Abšalom, Solomon, Jehu, Joaš i Joahaz).

Na naprsniku prvosveštenika, koji se koristio za sud, bilo je 12 kamenova koji su predstavljali 12 plemena (2. Mojsijeva 28:21). 12 okruglih hljebova stajalo je pred Gospodom na stolu (3. Mojsijeva 24:5, 6). Za vrijeme perioda sudija, 12 sudija je sudilo Izraelu. Solomon je postavio 12 oficira nad Izraelom...

U Novom savezu takođe nalazimo isti veliki princip kod apostolskih duhovnih autoriteta koje je postavio Isus. Novi Jerusalim ima 12 temelja (sa imenima 12 apostola), 12 kapija (sa imenima 12 plemena Izraelovih), 12 bisera, 12 anđela čuvara... Dimenzije Novog Jerusalima su 12.000 kvadratnih stadija (1 stadij = 185 m), dok je zid visok 144 lakta (12 x 12; vidi Otkrivenje 21:16, 17).

Isus je imao 12 godina kad se prvi put javno eksponirao (Luka 2:42) i izgovorio prve zabilježene riječi.

Dvanaest legiona anđela označava savršenstvo anđeoskih četa (vidi Matej 26:53).

Broj 12 nalazi se 187 puta u cijeloj Bibliji, od čega se 22 puta pominje u knjizi Otkrivenja.

Taj broj predstavlja božanski autoritet i naimenovanje, kao i vlastački temelj i savršenstvo, i prikazuje kompletnost. Istina se simbolische sa 144, ili 12×12 .

ZNAČENJE IMENA PLEMENSKIH RODONAČELNIKA IZRAELA

JUDA – Hvaljenje Gospoda, priznanje vjere (1. Mojsijeva 29:35).

RUBEN – Koji vidi sina, vizija sina (1. Mojsijeva 29:32).

GAD – Sreća (vidi 1. Mojsijeva 30:11).

AŠER – Blagosloven, srećan (1. Mojsijeva 30:13).

NEFTALIM – Moj trud, upinjanje, borba (1. Mojsijeva 30:8).

MANASIJA – Bog je učinio da zaboravim muku (1. Mojsijeva 41:50, 51).

SIMEON – Onaj koji je čuo ili sluša (1. Mojsijeva 29:33).

LEVI – Privržen, priljubljen (1. Mojsijeva 29:34).

ISAHAR – Nagrada, naknada od Boga (1. Mojsijeva 30:18).

ZEBULON – Dar od Boga, čast, udostojenje (1. Mojsijeva 30:20).

JOSIF – Bog će uvećati (1. Mojsijeva 30:23, 24).

BENJAMIN – Sin desnice (vidi 1. Mojsijeva 35:18).

DAN – Bog je moj sudija (1. Mojsijeva 30:6).

JEFREM – Plodonosnost, dvostruko plodan (1. Mojsijeva 41:52).

RUBEN

Istorija plemena je izvještaj o neuspjesima u nošenju Božjih namjera.

Ruben je, kao i njegov stric Isav (1. Mojsijeva 25:34; Jevrejima 12:16) olako uzimao prvenaštvo, i u čas neopreznosti počinio grijeh koji ga je zauvijek isključio od svih duhovnih i privremenih prava prvorodenog. Učinio je preljubu sa ženom svog oca, grijeh za koji Pavle kaže „kakvog nema ni među neznabušcima“ (1. Korinčanima 5:1; 1. Mojsijeva 49:4).

Zbog ovog grijeha privremeno pravo prvenaštva, dvostruki dio Jakovljevog zemaljskog nasleđa, dat je Josifu (1. Dnevnika 5:1), sveštenstvo Leviju (5. Mojsijeva 33:8-11), a Judi, Jakovljevom četvrtom sinu, povjerenja je čast da postane Hristov praotac (1. Mojsijeva 49:9,10; 1. Dnevnika 5:1,2).

Na svojoj samrtnoj postelji Jakov je prikazao karakter koji je Ruben kao prvjenac mogao imati. „Rubene, ti si moj prvjenac, moja sila i prvjenac moje muške snage, uvišen si u dostojanstvu i u snazi.“ Možemo

zamisliti patetični ton glasa starog patrijarha dok je prikazivao pravi karakter svog prvjenca, onog ko je mogao imati poštovanje svih: „Neobuzdan si poput voda, nemoj se uzvisivati, jer si legao na postelju svog oca. Tada si je obeščastio. On je legao na moju postelju!“ (1. Mojsijeva 49:3,4)

U Rubenovoj istoriji postoje tragovi kada je bio „uzvišen u dostojanstvu“ koje mu je prvo bitno podareno, kao što je pokazano njegovom ljubaznošću kada je kući donio mandragore svojoj majci (1. Mojsijeva 30:14), i pokušavajući da spase život Josifu, kada su njegova braća bila odlučna da ga ubiju (1. Mojsijeva 37:21,22,29; 42:22).

Ruben je bio nepostojanog karaktera, „neobuzdan kao voda.“ Jakov je imao malo povjerenja u njegovu riječ, jer kada su njegova braća željela da odvedu Benjamina u Egipt, Jakov nije cijenio Rubenovo zalaganje da će mu bezbjedno vratiti Benjamina, ali kada je Juda obećao da će biti jemac za mladića, Jakov je prihvatio ponudu (1. Mojsijeva 42:37,38; 43:8,9).

Čini se da je Rubenova nepostojana priroda prenesena i na njegovo potomstvo. Isti sebični karakter pokazalo je Rubenovo pleme koje je htjelo da zauzme prvu zemlju koju su pokorili kada su izašli iz Egipta. Mojsije je očevidno čitao njihove motive u tom zahtjevu, ali ipak im je odobrio posjed „s druge strane Jordana.“ Kao rezultat ovog zahtjeva, oni su bili među prvima koji su odvedeni u asirsko ropstvo od strane Teglata-Felasara, asirskog kralja, oko 721. prije n.e. (4. Mojsijeva 32:1-33; 1. Dnevnika 5:26).

Proročke riječi patrijarha: „Nećeš biti prvi,“ ispunile su se u istoriji Rubenovog plemena. To pleme nije dalo sudiju, proroka, heroja, osim Adina i tridesetorice s njim, koji su se računali među junacima Davidove vojske (1. Dnevnika 11:42). Ovi ljudi su bez sumnje bili među sto i dvadeset hiljada Rubenovog, Gadovog i Manasijinog plemena, koji su otišli na Hebron da zakralje Davida nad Izraelem (1. Dnevnika 12:37,38).

Datan i Airon, iz Rubenovog plemena, sa Levitom Korejem, čuveni su po pobuni koju su podstakli u izraelskom logoru, i njihovo uništenje bilo je očigledna pouka sudbine svih koji idu u sličnom pravcu (4. Mojsijeva 16:1; 5. Mojsijeva 11:6).

Teritorija koju je izabralo Rubenovo pleme smjestilo ih je u neposrednu blizinu Moabaca. Nije čudno što se Ruben, udaljivši se tako sa

glavne pozicije nacionalne uprave i nacionalne religije, odrekao Jehovine vjere.

Kada je Mojsije izgovarao oproštajni blagoslov nad plemenima Izraela, o Rubenu je rekao: „Neka živi Ruben i neka ne izumre nikada, neka ne bude malo ljudi njegovih.“ (5. Mojsijeva 33:6)

U vrijeme Megidske bitke, koja je u mnogo pogleda tip konačne Armagedonske bitke, izjavljeno je: „Dugo se kolebalo srce sinova Rubenovih.“ (Sudije 5:16)

Postoji mnoštvo ljudi i žena na svijetu danas čiji su karakteri kao Rubenov. Oni su „neobuzdani kao voda,“ bez sile u sebi da učine išta dobro, ali jednom kad se obrate, jednako snažno će stajati za Boga.

SIMEON

Simeon je bio drugi sin Jakovljeve nevoljene žene, Lee. On je bio čovjek snažnih strasti. Njegov život i život plemena koje nosi njegovo ime sadrži neke od najmračnijih mrlja u istoriji drevnog Izraela.

Najveći grijeh Simeonovog života bilo je ubistvo Šekemljana (1. Mojsijeva 34). Levije je bio povezan sa Simeonom u ovom zlom djelu, ali čini se da je Simeon prednjačio, jer božanski izvještaj uvijek na prvom mjestu pominje njegovo ime kada govori o ovom grijehu. Lea je takođe bila Dinninga majka. Ljubav prema njihovoj sestri je očigledno izazvala ovaj čin osvete.

Riječi upućene Simeonu od Jakova pokazuju da Bog ne prelazi ni preko čijeg grijeha. Činjenica da je njihova jedina sestra obeščaćena nije bio izgovor da se počini to užasno djelo osvete.

Kada su se Jakovljevi sinovi sakupili oko kreveta svog oca da prime oproštajni blagoslov, u umu umirućeg patrijarha oživio je prizor od nekih četrdeset godina ranije, i on je uzviknuo: „Simeon i Levije su braća. Mačevi su im oruđe nasilja. U njihovo društvo moja duša ne ulazi. S njihovim se zborom moje srce ne ujedinjuje, jer su u svom gnjevu pobili ljudе, i u svojoj samovolji presjekli su bikovima žile na nogama.“ I kako je zazirao od same pomisli da je njegovo ime narušeno njihovim bezbožnim postupkom, on nastavlja: „Proklet da je njihov gnjev, jer je okrutan, i njihov bijes,

jer je žestok. Razdijeliću ih po Jakovu i rasuću ih po Izraelu.“ (1. Mojsijeva 49:5-7)

Oba plemena su bila razdijeljena i rasijana. Ali na kako različit način! Leviti su zadržali status časti, i bili rasijani preko zemlje kao vjerski prosvetitelji i sveštenici. Raspršivanje Simeonovog plemena proisteklo je iz iskvarenih elemenata u samom plemenu, što je umanjilo njihov broj i konačno rezultiralo protjerivanjem sa njihovog nasledstva.

Kada je zemlja bila razdijeljena među različitim plemenima, Simeonu nije dodijeljen dio; i kako je Judina raspodjela bila prevelika za to pleme, Simeonu je bilo dozvoljeno da zauzme dio Judinog nasledstva. Kasnije su neki od Simeonovog plemena bili primorani da traže novu teritoriju po Izraelu, i na taj način su bili odvojeni od ostatka njihove braće (1. Dnevnika 4:27,39,42).

Kada je Izrael prebrojan kod Sinaja, Simeon je imao 59.300 boraca. Samo dva plemena su ih prevazilazila u snazi. Ali kada je Izrael opet prebrojan kod Sitima, Simeon je bio slabiji od svih plemena, brojeći samo 22.200. Otkuda ovako velika promjena? Simeonovi snažni ljudi nisu žrtvali svoje živote na bojnom polju boreći se za Božju čast; bili su poubijani zbog razuzdanosti njihovih srca. 4. Mojsijeva 25. glava sadrži tužnu priču Simeonove propasti. Čini se iz izvještaja da su Simeonovi glavni ljudi bili vođe u velikom otpadu. Postali su plijen madijanskih bludnica.

Prilikom izricanja Mojsijevog blagoslova, Simeonovo pleme bilo je izostavljeno.

Istorija tjelesnog Simeona je tužna, ali kad Simeon postane duhovan – onaj koji je čuo i sluša Božju Riječ – onda i ljudi problematičnih karakternih osobina postaju dio velikog nasleđa spasenih koji mogu biti ubrojani u 144.000 iz Otkrivenja 7. glava.

LEVIJE

Kada je Lea rodila svog trećeg sina, rekla je: „Sad će mi muž biti privřen, jer sam mu rodila tri sina. Zato je on dobio ime Levije.“ (1. Mojsijeva 29:34)

Čini se da je Levijevo ime proročanstvo životnog djela cijelog

plemena. Kao što je Sotona, pomoću zavisti i ljubomore, rastavio Leu od muževljevog poštovanja, tako je tražio da upropasti Levija ubjeđujući ga da se ujedini sa Simeonom u osveti počiniocima zlodjela njihovoj jedinoj sestri (1. Mojsijeva 34).

Jakovljeve poslednje riječi upućene dvojici braće bile su više kletva nego blagoslov, ali kada se grešnik pokaje i odvrati od svojih grijeha, Bog čak i prokletstva pretvara u blagoslove, i tako je bilo u Levijevom slučaju (Nehemija 13:2).

Karakter se formira na način kojim se pojedinci suočavaju sa običnim događajima svakodnevnog života, ali se isprobava načinom na koji se suočavaju sa krizama u životu. Kod Sinaja je Božji narod prošao jednu od najvećih kriza, kada je cijelo izraelsko mnoštvo obožavalo zlatno tele. U to vrijeme, kada je i sam Bog bio spremjan da uništi Izrael (2. Mojsijeva 32:10), Levijevo pleme je istupilo i svojom vjernošću pomogli da se spriječi najgori scenario (2. Mojsijeva 32:26-28).

U vrijeme ove krize Levitima je bila draža Božja slava i Njegovo djelo nego sve zemaljske veze; ni braća, saradnici ili prijatelji nisu stali između njih i njihove dužnosti prema Bogu. Kao nagrada za njihovu vjernost, sveštenstvo – dio prvenca – dato je Levijevim sinovima. Ono što je Ruben izgubio nevjernošću u domu svog oca, Levije je dobio time što je bio vjeran Bogu pred cijelim Izraelom.

Mojsije ga je u svom oproštajnom blagoslovu uzvisio iznad svih ostalih. O Leviju je rekao: „Za Levija je rekao: ‘Tvoj Tumim i tvoj Urim pripadaju čovjeku koji ti je vjeran, koga si u Masi iskušao, s kim si se prepirao kod vode Merive. I on je rekao za oca svoga i za majku svoju: ‘Nisam ih vidio.’ Ni braću svoju nije poznavao, i nije znao za sinove svoje, jer je postupao po riječi twojoj, i držao se saveza tvog. Neka poučava Jakova naredbama tvojim i Izrael zakonu tvome. Neka prinosi kad pred nozdravama tvojim, i cijeli prinos na oltaru tvome. Blagoslovi, Gospode, snagu njegovu, neka ti je ugodno djelo ruku njegovih. Polomi bedra onima koji se dižu na njega i onima koji ga silno mrze, da više ne ustanu.’“ (5. Mojsijeva 33:8-11)

Od čovjekovog pada, svako domaćinstvo je vršilo bogosluženje sa domaćinom kao ličnim sveštenikom. Kada je došlo vrijeme da se

promijeni ovaj način bogosluženja, Bog je to učinio na takav način da je cijelom Izraelu dao temeljno razumijevanje stvari.

Prebrojani su muški prvjenci cijelog Izraela, i našlo se da ih ima 22.273. Zatim je prebrojano Levijevo pleme, i bilo ih je 22.000. Tako su prvjenci nadbrojali Levite pa je cijena za otkup prvenaca – „po pet sikala od glave“ – plaćena za 273 prvenca – broj kojim su nadbrojali Levite (4. Mojsijeva 3:45-49). Zatim su svi Leviti bili odvojeni za svoje životno djelo.

Zbir brojeva datih u 4. Mojsijevu 3. glavi za svako od tri grane Levijevog plemena je 22.300. Razumije se da su ovih dodatnih 300 bili Levijevi prvjenci, i kao takvi su već bili posvećeni pa nisu mogli zauzimati mjesto ostalih.

Kada je Izrael logorovao, Leviti su bili čuvari svetog Šatora. Kada su putovali, samo Leviti su nosili sve što se ticalo Svetinje.

Kada je Izrael ušao u Obećanu zemlju, Levijevom plemenu nije dato nasledstvo. Od njih se nije očekivalo da troše svoje vrijeme i snagu na obradu zemlje i uzgoj stoke. Njihov teret je trebalo biti duhovno blagostanje cijelog Izraela, i, da bi lakše mogli vršiti ovo djelo, Levitima je dato četrdeset i osam gradova, raštrkanih po dvanaest plemena, a desetak se koristio za njihovo izdržavanje (4. Mojsijeva 18:20,21) Tako se ispunilo Jakovljevo proročanstvo; bili su „razdijeljeni po Jakovu, i rasuti po Izraelu.“

Istorija hrama i njegove službe je istorija Levita. Kada je Bog bio počastvovan od strane svog naroda, Levitima je data njihova određena služba, ali kada je došlo do otpada, Leviti su bili primorani da potraže drugo zaposlenje za svoje izdržavanje (Nehemija 13:10,11).

Levijevo, kao i ostala plemena, imalo je raznovrsnu istoriju; nisu svi bili vjerni Bogu, ali to pleme je nastavilo da postoji u Izraelu do Hristovog vremena, i imalo je značajne predstavnike među ranim apostolima kao što je bio Barnaba (Djela 4:36).

U vrijeme krize Leviti su zadobili svoju veliku pobjedu. U vrijeme krize odluke se donose brzo. Mnogi padaju u to vrijeme, jer nemaju nezavisno izgrađene karaktere. Imaju naviku da slijede vođstvo onih u koje imaju povjerenja, i nemaju snage u sebi. Onaj ko uvijek hoće da se pokaže vjernim u životnim krizama, mora imati čistu vezu sa nebeskim Bogom, i

mora se plašiti Boga više nego čovjeka.

Mojsije i Aron su dvije najzapaženije ličnosti u Levijevom plemenu. Postojala je jasna razlika između ova dva čovjeka. Mojsije je stajao ponizan ali čvrst kao stijena, na koju su talasi neprestano udarali. Aron je bio mek, i s vremena na vrijeme se činio skoro nepostojan, ali i Aron je bio jak karakter, iako drugačiji od svog brata.

Aronov krunski test je došao kada su njegova dva sina bila ubijena u Šatoru, jer su, pod uticajem opognog pića, prinijeli tuđ organj pred Gospoda. Aronu nije bilo dozvoljeno da pokaže bilo kakav znak žalosti; učeći narod na taj način da je Bog bio pravedan u kažnjavanju prestupnika, u ovom slučaju lažirane svešteničke službe, iako su bili njegovi sinovi.

Levijevih 12.000 zapečaćenih biće osobe koje su zasluzile prokletstvo zbog grijeha, ali kad su grijeh ostavili, bili su privrženi svom Bogu od koga će primiti vječni blagoslov.

JUDA

Ime ili porijeklo, odvojeno od karaktera, nema težine u nebeskim zapisima. Pošto je Ruben, kojemu je bilo namijenjeno pravo prvjenca kako zemaljsko tako i duhovno, propustio da izgradi karakter vrijedan prvorodenog, ti blagoslovi su uzeti od njega i dati drugima koji su razvili karaktere vrijedne tog poziva.

Josifu, koji je postao ugledni rukovodilac poslovima, dat je dvostruki dio očevog nasleđa – zemaljskog prvenaštva, ali za opunomočenje na duhovno prvenaštvo potrebna je veća sposobnost od kontrolisanja velikog bogatstva, da bi neko postao praočac Mesije.

Biblijski spisi konstatuju da je Juda, četvrti sin, bio „nadmoćniji od svoje braće“ i da je „od njega potekao Vođa“ (1. Dnevnika 5:2). Jakov je na svojoj samrtnoj postelji objavio ove proročke riječi: „Žezlo se neće odmaći od Jude, ni vladalački štap od njegovih nogu, dok ne dođe Šilo, očekivanje naroda.“ (1. Mojsijeva 49:10)

Kako je zapravo Juda postao nadmoćniji od svoje braće i tako naslijedio duhovno prvenaštvo? Ovo je predmet vrijedan pažljivog proučavanja

svih koje žele udio u velikom duhovnom prvenaštvu putem kojeg već sada možemo postati sunaslednici vječne baštine. Ne postoji nijedan zapis da je Juda nadjačao svoju braću fizičkom ili oružanom silom. Ali pažljivo proучavanje života dvanaest Jakovljevih sinova otkriva činjenicu da je Juda bio vođa.

Kad se ponudio da bude jemac za Benjamina, Jakov je pristao da pusti Benjamina da ide u Egipat, premda je odbio Rubenovu ponudu (1. Mojsijeva 43:8-13; 42:37, 38).

Kad su Jakov i njegova porodica stigli u Egipat, „Jakov je pred sobom poslao Judu da obavijesti Josifa o dolasku u Gošen. Oni su zatim stigli u zemlju Gošen.“ (1. Mojsijeva 46:28)

Kad su Jakovljevi sinovi bili u velikim neprilikama zato što je egipatski vladar zahtijevao da Benjamin bude talac, Juda je bio taj koji se tako revnosno zauzimao za njihov slučaj da je Josif odbacio svoju masku i otkrio se svojoj braći (1. Mojsijeva 44:14-34; 45:1-3).

Svojom strogom doslednošću i principijelnošću, Juda je zadobio povjerenje svog oca i braće. Cijela priča je ispričana u blagoslovu koji je izrekao nad Judom njegov ostarjeli otac pred smrt: „Tebe će, Juda, tvoja braća hvaliti. Tvoja će ruka biti na vratu tvojih neprijatelja. Sinovi tvog oca tebi će se klanjati.“ (1. Mojsijeva 49:8)

Njegova braća su se poklonila pred Josifom, ali okolnosti su bile drugačije. Josifovo bogatstvo i položaj koje je stekao u stranoj zemlji omogućile su mu preuzvišenost; ali Juda je zadobio poštovanje svoje braće u svakodnevnom kontaktu porodičnog života. Ovo povjerenje ne rađa se u trenutku, već dan za danom njegovog striktnog integriteta zavrijedio je njihovo poštovanje, sve dok nisu svojom slobodnom voljom, ne silom priлиka, počeli da ga hvale i klanjaju se pred njim. To je ono što se zove spontani zdravi autoritet. Život sukoba i pobjede nad sebičnim sklonostima svog vlastitog srca sažet je u ovim riječima: „Sinovi tvog oca tebi će se klanjati.“

Vrijedno je napomenuti da je Juda savladao iste okolnosti u kojima je Ruben doživio neuspjeh. Nisu počinjeni javni grijesi ono što je isključilo Rubena iz privilegija prvorođenog, on se pokazao nepouzdanim u porodičnom životu (1. Dnevnika 5:1). On nije uzimao u obzir čast svoje

porodice. Njegov otac i braća nisu mu se mogli povjeriti u privatnom životu. U tom istom domu, okružen istim iskušenjima i sredinom, Juda je prevladao nad svojom braćom, i od njega je mogao izaći Vođa (1. Dnevnika 5:2).

Od jednog ovakvog karaktera osobe koja je u vrijeme neprilika prepoznata od svoje braće kao vođa od povjerenja, 12.000 antitipskih predstavnika biće zapečaćeno među 144.000 spasenih za vječnost.

„Juda je lavić. Sine moj, od plijena ćeš ustajati. Spustio se, kao lav se ispružio, i ko se usuđuje da ga probudi?“ (1. Mojsijeva 49:9) U ovim riječima Jakov ostavlja utisak da bi bilo lakše savladati lava nego ličnost kakav je bio Juda, da bi bilo bezbjednije probuditi starog lava nego se nadmetati sa onim koji postojano stoji u svom integritetu pred Bogom.

Judin karakter bi svaki hrišćanin mogao poželjeti, tu čvrstinu koja se neće odreći hrišćanskog integriteta, već živjeti u sigurnosti da je Gospod s nama dok nas salijeću Sotona i njegove vojske (Matej 7:24,25).

Juda se češće pominje u Svetom Pismu od ijednog drugog patrijarha, osim Josifa. Od pet Judinih sinova, dvojica su umrli bez djece, ali od tri preostala sina nastalo je najmoćnije pleme u Izraelu.

Kod Sinaja izbrojano je 74.600 Judinih potomaka. Oni su bez sumnje imali mali udio, ako su uopšte, u otpadu kod Sitima, kad se Simeonovo pleme znatno smanjilo, jer Juda je brojao 76.500 ljudi kad su napustili Sitim da uđu u Obećanu zemlju.

Judino pleme zauzelo je položaj između drugih plemena slično onom koje je njihov praotac držao u porodici svog oca. Njima je bilo povjerena briga o sveštenstvu. Devet gradova koje je zauzela Aronova porodica, sveštenici, bili su unutar teritorije Jude i Simeona (Jošua 21:9-16). Preostalih 48 gradova koje su naselili Leviti bilo je raštrkano po ostalim plemenima.

Juda je bio nezavisno pleme. Nakon Saulove smrti, oni nisu čekali na druge da priznaju Davida za kralja, već su ga krunisali kao Judinog kralja, i David je vladao nad njima sedam i po godina prije nego što je krunisan za kralja cijelog Izraela (2. Samuelova 2:4,11).

Nakon Solomonove smrti, Juda i Benjamin su ostali vjerni Davido-vom potomstvu i formirali Judejsko kraljevstvo. Ovo kraljevstvo zadržalo

je svoju zemlju više od 140 godina nakon što je sjeverno kraljevstvo Izraela odvedeno u asirsko ropstvo (2. Kraljevima 17:6; 2. Dnevnika 36:17-20).

Sedekiji, Judinom kralju, data je poslednja prilika da sačuva sveti grad da ne padne u ruke neznabožaca (Jeremija 38:17-20), ali on je propustio šansu, i Juda, kraljevsko pleme, je odvedeno u vavilonsko ropstvo.

Ali skiptar se nikad potpuno nije uezao od Jude do dolaska Šiloha (Mesije, onog kome pripada). Herod Veliki, poslednji kralj koji je vladao nad Jevrejima, umro je nekoliko godina prije Hristovog rođenja. U svom prvom testamentu on je imenovao Antipu za svog naslednika, ali njegova poslednja volja bila je da Arhelaj vlada umjesto njega. Narod je bio spreman da prihvati Arhelaja, ali su se nakon toga pobunili. I Arhelaj i Antipa su otišli u Rim da predstave svoje zahtjeve cezaru. Međutim, cezar nijednog nije potvrdio, već je poslao Arhelaja nazad u Judeju kao etnarha⁸ (Matej 2:10-22), uz obećanje krune ako se pokaže vrijedan iste, ali je Arhelaj nikad nije primio. Tako je „opustjela zemlja dvojice kraljeva“ za vrijeme Isusovog djetinjstva kao što je prorekao Isaija (Isaija 7:14-16).

Judino pleme dalo je brojna zapažena imena u biblijskoj istoriji. Nijedno drugo pleme nije dalo svijetu toliko moćnih Božjih ljudi. Na čelu tog spiska nalazi se jedno neuporedivo ime – Isus iz Nazareta, Lav iz plemena Judina (Otkrivenje 5:5).

Kalevova vjera i velika neustrašiva hrabrost bile su inspiracija Božjem narodu kroz vjekove. Njegova vjera bila je snažna u času kad su ostali vidjeli samo džinove ili neprelazne teškoće na putu ulaska u Obećanu zemlju: „Hajde da idemo gore i osvojimo tu zemlju, jer je sigurno možemo pokoriti.“ (4. Mojsijeva 13:30) U svojoj 85-oj godini, u sili Božjoj, on je istjerao neprijatelje iz uporišta na Hebronu (Jošua 14:6-15; 15:13-15).

David je bio poštovan iznad svih zemaljskih kraljeva i zato se uzima kao tip Hrista. Nadahnuće Spasitelja naziva „Davidovim sinom“ (Matej 21:9; Otkrivenje 22:16).

Juda je dao i određeni broj kraljeva koji su okruženi svim iskušenjima

⁸ Etnarh je vladar nad homogenom etničkom grupom koji nema kraljevske ingerencije.

dvorskog života ostali vjerni Bogu.

Nakon ropstva, kad se ponekad činilo da je Izrael Božji gotovo zbrisani sa lica zemlje, četiri mlada čovjeka iz Jude, vjerni lavolikom karakteru svog plemena, radije su rizikovali svoje živote nego da se oskrnave kraljevskim delikatesima sa stola vladara Vavilona (Danilo 1:8; uporedi sa Izreke 23:1-3). Nekoliko godina kasnije, trojica od ovih ljudi su bez straha stajali pred kraljem Vavilona, rekavši: „Naš Bog kome služimo može nas izbaviti. On će nas i izbaviti iz užarene ognjene peći i iz tvoje ruke, kralju. Ali ako to i ne učini, znaj, kralju, da tvojim bogovima nećemo služiti niti ćemo se pokloniti zlatnom kipu koji si podigao.“ (Danilo 3:17,18) Oni su se pozvali na obećanje dato oko stotinu godina ranije: „Ako podješ kroz vatru, nećeš izgorjeti, niti će te plamen uhvatiti.“ (Isajja 43:2) Sam Sin Božji je hodio sa ovom trojicom Judinih sinova kroz ognjenu peć, i izišli su nepovrijeđeni (Danilo 3:24-27). I sam Danilo se, dosledan integritetu svog plemena, radije suočio sa lavovima nego da prekine svoju zajednicu sa Bogom (Danilo 6:7-10, 16-22).

NEFTALIM

Neftalim, Jakovljev šesti sin, bio je drugi sin Bale, Raheline služavke. Biblijia se ne izjašnjava po pitanju njegove lične istorije, osim izjave da je imao četiri sina od kojih se raširilo Neftalimovo pleme; ali jevrejska tradicija tvrdi da je Neftalim zapažen kao brz trkač, i da je izabran od Josifa kao jedan od petorice da bude predstavnik porodice pred faraonom.

Prilikom Jakovljevog blagoslova, Juda je upoređen sa lavom, Dan sa zmijom, Isahar da je jak kao magarac, Benjamin sa vukom, ali „Neftalim je tanana košuta. On govori lijepe riječi.“ (1. Mojsijeva 49:21). Košuta, ili ženka jelena, je plašljiva životinja, spremna da pobjegne na prvo približavanje opasnosti. Niko ne bi htio da veže teret na jelena.

Neftalim ukazuje na karakter prilično drugačiji od Isaharovog, ipak Neftalim ima dragocjen dar koji svako može poželjeti, on zna kako na riječima. Neometan mnogim teškim teretima i odgovornostima nošenih od strane neke njegove braće, imao je vremena da pronađe one oborenog pogleda i obeshrabrene, i svojim „lijepim riječima“ da ohrabri potištenog

i utješi žalosnog.

„Ljubazne su riječi sače meda, slatke su duši i lijek su kostima.“
(Izreke 16:24)

Ali kad je to bilo potrebno „Zebulon je narod koji je dušu svoju smrti izlagao, a tako i Neftalim, na uzvišenjima u polju.“ (Sudije 5:18) Oni nisu zazirali od borbe na visokim mjestima u polju, izlažući se strijelama neprijatelja, ako je uspjeh u bici to zahtijevao. „Nisu marili za svoj život do smrti.“ (Otkrivenje 12:11)

Duhovni predstavnici Neftalimovog plemena kroz cijelu vječnost će „ići za Jagnjetom kuda god ono ide“, dvanaest hiljada koji tokom probe života na ovoj zemlji govore „lijepo riječi“, i na teškim mjestima neustrašivo stoje čvrsto na dužnosti, spremni da žrtvaju svoje živote radije nego da prave kompromis po pitanju Božje stvari.

U Mojsijevom poslednjem blagoslovu, o Nefalimu je rekao: „Neftalima Gospod nakloniošću svojom siti i obasipa blagoslovom svojim.“ (5. Mojsijeva 33:23) Ovo je zasigurno stanje koje treba da želi svako Božje dijete. Gospod je puno milostiv svakome čiji su grijesi oprošteni, ali kako smo često nezadovoljni i nestropljivi, i idemo kroz život oborenih lica. Zato što nismo „siti milosti“, nismo puni blagoslova Gospodnjeg.

Neftalim se pridružio ostatku Izraela u krunisanju kralja Davida kod Hebrona, i izvještaj tvrdi da su oni u to vrijeme sa drugim sjevernim plemenima donijeli velike količine darova kod Hebrona (1. Dnevnika 12:40).

Barak, iz Kedesa Neftalimovog, jedini je veliki junak iz ovog plemena pomenuit u Bibliji. Bitka koju je on predvodio pod upravom proročice Devore je velika bitka koju je vodio drevni Božji narod (Sudije 4:6-24), i može donekle da se posmatra kao tip poslednje bitke između sila dobra i zla.

Granična teritorija na zapadnoj obali Galilejskog mora i dalje na sjever data je Neftalimu. Bila je to plodna zemlja, i tokom Solomonove vladavine bila je jedna od njegovih okruga prehrambene službe, pod upravom Ahimasa, kraljevog zeta (1. Kraljevima 4:7,15).

Neftalimova teritorija je ležala na putu sirskih i asirskih osvajača. I Neftalimovo pleme je odvedeno u ropstvo u Asiriju.

U Hristovo vrijeme Neftalim više nije posjedovao obalu Galilejskog mora, ali se mnogo više pričalo o njoj nego kada ju je posjedovao. Isaija,

više od sedam stotina godina prije Hrista, prorokovao je da će zemlja Zebulonova i Neftalimova vidjeti veliku svjetlost (Isajia 9:1,2; Matej 4:15, 16), i u ispunjenju tog proroštva, Isus, „Svjetlost svijeta“, imao je svoj dom u Galileji. Sa obala Galilejskog mora vodeći učenici su bili pozvani na svoje životno djelo.

GAD

O djetinjstvu i ličnom životu Gada, Jakovljevog sedmog sina, nije sačuvano ništa određeno. On je bio prvi sin Zelfe, Leine sluškinje, ali iz datih izvještaja se čini da su Gad i ostali Jakovljevi sinovi sa Bilhom i Zelfom bili daleko od uzornih karaktera u njihovim ranim životima (1. Mojsijeva 37:2). Proročke riječi umirućeg oca otvorile su knjigu u životu i karakteru ovog sina: „Gada će napadati razbojnici, ali on će im biti za petama.“ (1. Mojsijeva 49:19) Gad se može uzeti kao tip odmetnika, koji je savladan vojskom iskušenja, ali budan u svojoj opasnosti, i u snazi datoj od Boga, na kraju pobjeđuje, i ulazi na kapije Novog Jerusalima, radujući se u Gospodu.

Tajna pobjede Gadovog plemena nad njihovim neprijateljima data je na račun jedne od njihovih velikih bitki: „U ratu su prizivali Boga da im pomogne i on je uslišio njihove usrdne molitve jer su se uzdali u njega.“ (1. Dnevnika 5:20)

Kada je Petar uvidio da zapravo tone ispod talasa na kojima je hodao, zavatio je: „Gospode, spasi me! Isus odmah pruži ruku i uhvati ga.“ (Matej 14:30,31) Na isti način, onaj ko se nađe savladan od iskušenja nad kojima je u prošlosti bio pobjednik, ima privilegiju, kao Gad i Petar, vapaja za pomoć, i odmah će je primiti, ako se povjeri Bogu.

Svakom odmetniku Gospod šalje ovu poruku: „Vrati se, odmetnice, Izraele,“ govori Gospod. ‘Moje se lice neće gnjeviti na vas, jer sam ja vjeran’, govori Gospod. ‘Neću se dovijeka gnjeviti. Samo spoznaj svoj pre-stup, jer si Gospodu, svom Bogu, zgriješila. Na sve strane trčala si k tuđincima pod svako zeleno drvo. A moj glas niste slušali’, govori Gospod.“ (Jeremija 3:12-14)

„Ako priznamo svoje grijeha, vjeran je i pravedan da nam oprosti

grijeha i očisti nas od svake nepravednosti.“ (1. Jovanova 1:9)

Svakom odmetniku Gospod kaže: „Dođite, molim vas, da ispravimo stvari“, kaže Gospod. ‘Ako vaši grijesi budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao grimiz, postaće kao vuna.’“ (Isajja 1:18)

„Vratite se, odmetnički sinovi. Izlječiću vaše odmetništvo.“ (Jermija 3:22)

„Ja ću izlječiti njihovu nevjernost. Voljeću ih drage volje, jer se moj gnjev odvratio od njega.“ (Osija 14:4)

Ljudskom srcu je veoma teško da povrati povjerenje u onoga ko je izdao i prezreo ljubav i prijateljstvo, ali Božja beskonačna ljubav ne samo što će iscijeliti naša odmetanja i voljeti nas drage volje, nego On takođe kaže: „Ja, ja radi sebe brišem tvoje prestupe i tvojih grijeha više se neću sjećati.“ (Isajja 43:25)

Zato što su bili pastiri, Gadovo pleme je zahtjevalo da njihov dio bude od prve pokorene zemlje preko Jordana. Uzeli su dio u osvajanju zemlje sa zapadne strane Jordana, i nisu se vratili svojim porodicama dok im nije dato časno otpuštenje od Jošue Nunova, kod šatorskog vrata u Šilohu (Jošua 22:1-4). Mojsije u oproštajnom blagoslovu očigledno ukazuje na njihov izbor zemlje i vjernost (5. Mojsijeva 33:20,21).

Njihovo nasleđstvo je ležalo između Rubenove teritorije na jugu i polovine Manasijinog plemena na sjeveru. U početku je Gadovo nasleđstvo obuhvatalo polovinu Gilada; kasnije su posjedovali cijeli Gilad (1. Dnevnika 5:11,16). Toliko su se identificirali sa Giladom, da je u nekim slučajevima ime Gilad korišćeno kao sinonim za Gada.

Karakter plemena je bio vrlo žestok i ratoboran – „hrabri junaci... brzi kao gazele po brdima.“ Takav je slikoviti opis onih jedanaest heroja Gadovog plemena, najmanji od njih je bio jednak sa stotinom, a najveći sa hiljadom; takav, nezastrašen nabujalim jordanskim vodama, se pridružio Davidovoj vojsci i vrijeme njegove najveće diskreditacije i sramote (1. Dnevnika 12:8,12,13).

Gad, iako odvojen od ostatka Izraela zapadno od Jordana, i dalje je zadržao neku vezu sa njima. Iz Ahabovih sledećih riječi trebali bismo zaključiti da se Gad smatrao dijelom sjevernog kraljevstva: „Znate li da Ramot u Giladu pripada nama? A mi okljevamo da ga uzmemu iz ruke kralja

Sirije.“ (1. Kraljevima 22:3)

Teglat-Felasar je odveo zarobljenika Gada u Asiriju (1. Dnevnika 5:26), a Amonci naselili njihove gradove u vrijeme Jeremije. Prorok otkriva stanje sledećim riječima: „Zar Izrael nema sinova? Zar nema naslednika? Zašto je Malhom zauzeo Gadovu zemlju i zašto se njegov narod nastanio u Izraelovim gradovima?“ (Jeremija 49:1)

Od svih plemena Izraelovih, samo su se Gad i Ruben vratili u zemlje koje su njihovi praoci napustili prije pet stotina godina sa svojim nepromijenjenim zanimanjima. Civilizacija i ropstvo u Egiptu su promijenili zanimanja većine plemena.

Barzelaj, Davidov prijatelj, je bio iz Gilada (2. Samuelova 19:32-39), a takođe i Jeftaj, „hrabri junak.“ Među istaknutim ličnostima iz Gilada ili Gada bio je Ilija Tišbićanin, čuveni prorok, koji je bio posebno počastovan od Boga uzimanjem na Nebo da ne iskusi smrti (2. Kraljevima 2:7-14). On je zajedno sa Mojsijem bio odabran da govoriti sa Isusom na Gori preobraženja o predstojećem žrtvovanju Mesije u Jerusalimu (Luka 9:28-31).

15. TIPOLOGIJA 12 PLEMENA IZRAELA (2)

AŠER

Kao i kod nekoliko patrijaraha, postoji malo zabilježene lične istorije Ašera, osmog Jakovljevog sina sa Zelfom, Leinom sluškinjom. Lea se veoma radovala pri njegovom rođenju i nazvala ga Ašer, što na hebrejskom znači „sreća“ (1. Mojsijeva 30:13).

O njegovom djetinjstvu i ranoj mladosti ne znamo ništa, samo da je odrastao sa svojom braćom, i otišao u Egipat sa ostatkom porodice. Ašer je imao četiri sina i čerku po imenu Sara, od kojih se raširilo pleme koje nosi njegovo ime (1. Dnevnika 7:30).

Kada su bile pisane knjige Dnevnika, o ljudima iz Ašerovog plemena je rečeno da su „izabrani hrabri junaci,“ i bilo ih je „dvadeset i šest hiljada vojnika sposobnih za rat“ (1. Dnevnika 7:40).

Kada se sav Izrael sakupio kod Hebrona da zakralji Davida nad Izraelim, Ašer je okupio četrdeset i šest hiljada ljudi „sposobnih za vojsku“ (1. Dnevnika 12:36).

Pošto je ime Ašer dato jednoj grupi među sto četrdeset i četiri hiljade (Otkrivenje 7:6), najvažnija stvar za nas je da razmotrimo Ašerov karakter, i pošto imamo oskudne izvještaje o njegovom životu, uzećemo Jakovljeve i Mojsijeve proročke riječi kao vodič u proučavanju.

Blagoslov patrijarha Jakova na smrti za Ašera je bio: „Od Ašera će dolaziti obilje hljeba, i on će davati kraljevske poslastice.“ (1. Mojsijeva 49:20) Ove riječi ukazuju na prosperitet.

Kada je Mojsije izgovorio svoj oproštajni blagoslov na plemena Izraelova, rekao je: „Ašer je blagoslovljen sinovima. Neka stekne priznanje braće svoje, i neka u ulje umače nogu svoju. Tvoje prevornice su od gvožđa i bakra, korak tvoj traje koliko i dani tvoji.“ (5. Mojsijeva 33:24,25)

Čini se da je Ašer imao umiljatu narav, jer je bio prihvatljiv njegovoj braći. „Umakanje noge u ulje“ simboliše lagoden život. Neki ljudi imaju srećnu sposobnost da im ide dobro u životu, i da glatko prelaze kroz teške

životne situacije.

Dragocjeno obećanje, „korak tvoj traje koliko i dani tvoji,” dato A-šeru govori o stabilnosti njegovog života, sreći i prosperitetu.

Ulje je simbol svetog Duha, onaj čija su stopala pomazana svetim Duhom, proći će kroz život sa srcem punim slave i zahvalnosti. Ispod stopala takvoga će biti gvožđe i bakar – čvrst temelj. On neće potonuti usred životnih zamki, jer ga Bog uvjerava u sigurnost.

Kada je Jovan u viziji video Spasitelja kako služi kao naš Prvosveštenik u nebeskoj Svetinji, Njegova stopala su izgledala „čisti bakar zažaren u peći” (Otkrivenje 1:15).

Postoje neki iz ljudske porodice koji su tako prožeti Božjim Duhom i imaju posebnu snagu koja im je data, ali ne dolaze u tako blizak odnos sa Učiteljom kao njihova braća.

Predstavnici Ašera će „davati kraljevske poslastice,” riječi radosti i utjehe od Boga, koje će ohrabriti druge. Ašerov karakter odlikuje stabilnost.

Biblija daje malo više istorije Ašerovog plemena nego što je dato o njemu kao pojedincu. Plemo je pomenuto u vezi sa ostalim plemenima, ali nije zabilježeno nezavisno djelovanje plemena u istoriji Izraela.

Ašer je jedino pleme zapadno od Jordana osim Simeona, koje naciji nije dalo heroja ili sudiju. Nepoznanica koja obavlja članove plemena donekle je rasvijetljena jednim zapaženim karakterom – Anom proročicom, koja „nikad nije izostajala iz hrama, nego je noć i dan služila Bogu postovima i usrdnim molitvama.“ Ona je imala čast da nosi radosnu vijest o Hristovom rođenju vjernima koji su čekali Izraelovo oslobođenje (Luka 2:36-38).

Ašerova teritorija se prostirala na sjeveru do Sredozemnog mora, i obuhvatala je planinu Karmel, pozornicu Ilijine velike pobjede. Ašerovi potomci nisu imali žestoke, ratoborne sklonosti nekih drugih plemena, i nisu protjerali ondašnje stanovnike zemlje: „Ašer nije otjerao stanovnike Akona, ni stanovnike Sidona, ni Alava, ni Ahsiva, ni Helve, ni Afika ni Reova. I tako je Ašerovo pleme živjelo među Hanancima koji su ostali u toj zemlji, jer ih nisu otjerali.“ (Sudije 1:31,32) Kao rezultat miješanja sa neznabošćima, bili su jako oslabljeni. Može se kazati da je to pleme bilo

ekumenski tolerantno, te odatle lakše možemo razumjeti njihovu prihvatljivost u društvu i lagodnost u životu.

Kada je Izrael bio prebrojan kod Sinaja, Ašer je bio jako pleme (4. Mojsijeva 1:40,41), ali u Davidovim danim postali su toliko smanjeni da njihovo ime nije pomenuto među poglavarima (1. Dnevnika 27:16-23).

Kada je Jezekija držao svoju veliku Pashu i pozvao sav Izrael da se pridruži slavljenju praznika u Jerusalimu, cijela neka plemena su ismijavala poruku: „Samo su se neki od Ašera, Manasije i Zebulona ponizili i došli u Jeruzalem.“ (2. Dnevnika 30:10,11) Potrebna je moralna snaga da se bude vjeran Bogu kada masa odbija poslušnost. Duh vjernosti nikad nije napustio pleme, i kada je Spasitelj ušao u svoj hram prvi put u ljudskom obličju, samo dvije osobe u cijelom Jerusalimu bile su u duhovnom stanju da prepoznaju bebu kao Iskupitelja svijeta, od kojih je jedna bila proročica Ana iz Ašerovog plemena (Luka 2:36).

ISAHAR

Isahar je bio deveti Jakovljev a peti sin Lee, prve njegove žene. O Isaharu kao ličnosti Biblija ne govori ništa nakon njegovog rođenja. Blagoslov starog oca na smrti otkriva istoriju Isaharovog života samopožrtvovanja i nošenja tereta, i njegov krotak i tih duh.

Jakov ga poredi sa strpljivim magaretom, koji nosi dva tako teška tereta da se povija pod njih. Činjenica da ovo nije obična već jaka životinja ukazuje na snagu Isaharovog karaktera. „Isahar je magarac jakih kostiju, koji počiva među ogradama.“ Zatim patrijarh otkriva tajnu Isaharovog požrtvovanog života dajući motiv koji ga pokreće da nosi dvostruki teret: „Vidjeće da je počivalište dobro i da je zemlja lijepa, pa će podmetnuti leđa da nosi teret i biće prisiljen na ropski rad.“ (1. Mojsijeva 49:14,15)

Mnogi gube blagoslove tako što gunđaju i žale se kada se od njih zahtijeva da nose dvostrukе terete. Ali Isahara je održavala misao o miloj zemlji koja se čuva i o skorom odmoru. Ista nada će održati one koji nose terete u sadašnje vrijeme.

U megidskoj bici nalazimo Isahara vjernog karakteru prikazanom u Jakovljevom blagoslovu. „Knezovi Isaharovi s Devorom su bili, Isahar, kao

i Barak, u ravnicu je pješice poslan bio.“ (Sudije 5:15) Iz Devorinih riječi čini se da je Isahar nosio teret bitke čak veći nego sam Barak.

Ista karakteristika data je Isaharu kada su se sva plemena okupila da krunišu Davida za kralja nad Izraelom. Isahar je imao jasnu razboritost. Izveštaj tvrdi: „Od Isaharovih sinova, koji su u svakoj prilici znali da razberu šta Izrael treba da učini, bilo je dvjesta zapovjednika.“ (1. Dnevnika 12:32) Oni predstavljaju ljudе koji najviše vuku, ljudе koji znaju šta rade, stubove u Božjem djelu. Nisu bili kao Zebulon, vješti ratnici, spremni da odmah jurnu u najžešću bitku, ali su bili sposobni da strateški sagledaju bitku, da nose teret djela. Onaj ko nosi teret igra važnu ulogu u djelu Božjem kao i kraljevski Juda ili levitski učitelj.

Isaharova djeca su bila radno, izdržljivo, hrabro pleme, strpljivo u radu i promišljeno u ratu. Posjedovali su jedan od najbogatijih djelova Izraela.

Mnoga mjesta u svetoj istoriji su bila na području Isahara. Tamo je dobijena velika pobjeda Baraka i Devore, „u Tanahu, kod voda megidskih“ (Sudije 5:19).

U Sunamu je bilo prebivalište plemenite žene koja je, kada je vidjela

da njena kuća nije dovoljno velika da ugosti Elišu, „svetog čovjeka Božjeg,” sagradila dodatnu prostoriju i opremila je da bi imala privilegiju zajedništva sa njim u svojoj kući (2. Kraljevima 4:8-10).

Uz blagoslove koji su ušli u njen život (2. Kraljevima 4:12-37), shvatila je istinitost riječi: „kad god ste učinili nešto za jednog od ove moje najmanje braće, za mene ste učinili“ (Matej 25:40).

Kod kapija grada Naina u Isaharovim granicama Spasiteljeve riječi „Mladiću, tebi govorim, ustani,” donijele su život i zdravlje u tijelo mrtvog čovjeka koga su prijatelji njegovi nosili do groba. (Luka 7:11-17).

Ista teritorija koja je posvećena stopama Spasitelja i Božjih proroka, takođe je posvjedočila o demonskoj sili (1. Samuelova 28:7-25). Endor, u Isaharovoj zemlji, bilo je mjesto gdje je Saul počinio završni grijeh svog života tako što je konsultovao vješticu i na taj način sam sebe otrgao iz Božjih ruku i postao đavolji plijen. Saul je bio ubijen jer je tražio savjet „duha vračarskog“ (1. Dnevnika 10:13,14). Oni koji danas slijede isti pravac na kraju će dočekati istu sudbinu, umrijeće duhovno i biti vječno odvojeni od Gospoda (Isaija 8:19,20).

Jezrael, smješten u plodnoj ravnici Esdrilona, bio je pozornica bezbožnog ubistva Nabota (1. Kraljevima 21:1-19), a na ulicama istog grada psi su pojeli Jezabelino tijelo (2. Kraljevima 9:30-37).

Tola, pod čijom vladavinom od dvadeset i tri godine je Izrael počivao, bio je iz Isaharovog plemena (Sudije 10:1,2). Baša, koji je vladao dvadeset i četiri godine nad sjevernim kraljevstvom, bio je iz Isaharovog plemena. „On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima.“ Ila, njegov sin, slijedio je oca, i bio ubijen od Zimrija, i tako se kraljevska moć uzela iz ruku Isaharovog plemena (1. Kraljevima 15:27-34; 16:1-10).

Isahar je bio centar Jezabeline moći, a obožavanje Bala koje je ona uvela vršilo je uticaj dugo nakon njene smrti.

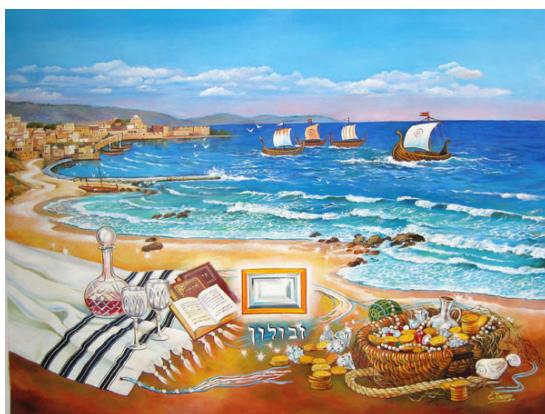
Oko pet godina prije nego što je Isahar odveden u ropstvo u Asiriju od strane Šalmanesera (2. Kraljevima 17:3-6), Jezekija je slavio svoju veliku Pashu u Jerusalimu. Isaharovo pleme se toliko odvojilo od istinskog bogosluženja da su zaboravili na obavezu poslušnosti Bogu; ipak neki od njih odazvali su se pozivu i otišli na praznik, iako ceremonijalno nepodesni da učestvuju u njemu. Jezekija je bio u dovoljno bliskom kontaktu sa

Gospodom da raspozna da je želja u srcu da se služi Bogu bila od većeg značaja nego forme i ceremonije. Dozvolio im je da jedu Pashu, i, dok su učestvovali u njoj, on je uputio sledeću molitvu: „Neka dobri Gospod oprosti svakom ko je pripremio svoje srce da traži Gospoda, Boga svojih praočeva, ako se i nije očistio prema propisima za ono što je sveto,” i Gospod koji „ne gleda na ono što čovjek gleda, jer čovjek gleda ono što se očima vidi, a Gospod gleda ono što je u srcu“ (1. Samuelova 16:7) „je poslušao Jezekiju i oprostio narodu“ (2. Dnevnika 30:17-20).

ZEBULON

Lea je bila majka šestorice od dvanaest patrijaraha. Vrijedno je poimena da, iako je Jakov prihvatio poligamiju, možda silom prilika, ipak je priznao Leu, prvu ženu, kao svoju zakonitu. Ona je sahranjena u porodičnom grobu. Kada se njemu približila smrt, izrazio je zahtjev da se sahrani u makpelskoj pećini, grobno počivalište Abrama i Sare, Isaka i Rebeke, i gdje je sahranio Leu. Čini se da je želio da njegovi potomci budu u mogućnosti da o čuvenoj pećini kažu isto što i za Abrama i Isaka i njihove žene (1. Mojsijeva 49:31).

Tokom svog života, Jakov je dozvolio da okolnosti i njegova ljubav prema Raheli utiču na njega, ali kada se suočio sa smrću, priznao je Božji prvobitni plan za brak (1. Mojsijeva 2:24).

područje protezaće se prema Sidonu.“ (1. Mojsijeva 49:13)

Zebulon je bio Lein najmlađi sin, stariji od Josifa i rođen je dok je Jakov služio kod Labana. Jakov je na svojoj samrtnoj postelji proročki locirao Zebulonovo nasleđstvo, govoreći: „Zebulon će živjeti pored mora, i biće uz obalu gdje su usidreni brodovi, i njegovo

Zebulonov dio u obećanoj zemlji je ležao između Neftalimove i Isaharove teritorije, sa granicom na južnom dijelu zapadne obale obale Galiilejskog mora, a prepostavlja se da se takođe protezalo do obale Sredozemnog mora. Mojsije je u svom oproštajnom blagoslovu o Zebulonu govorio kao narodu koji plovi morem (5. Mojsijeva 33:18,19).

Biblijna ne bilježi ništa o Zebulonu kao pojedincu, osim njegovog rođenja. Pripisana su mu tri sina, koji su postali osnivači plemena koje je nosilo njegovo ime (4. Mojsijeva 26:26,27). Ne postoji izvještaj da je pleme imalo bilo kakav udio u događajima tokom lutanja ili osvajanja Hanaana.

Devora je u svojoj pobjedonosnoj pjesmi nakon megidske bitke rekla da su među Zebulonovim plemenom bili „oni što se pisarskim priborom služe“ (Sudije 5:14). Ovo ukazuje da su bili književni ili umjetnički nastrojen narod.

U megidskoj bici „Zebulon je narod koji je dušu svoju smrti izlagao“ (Sudije 5:18).

U sam posledak vremena, postojaće ljudi koji će, kao Zebulon u stara vremena, biti vješti pisarskom priboru, bez straha u Gospodnjoj bici, doprinoseći tako pobjedi Božjeg djela.

Kada se Izrael vratio iz ropstva i Božje djelo opet bilo u krizi, Nehemija, samoisdržavajući radnik, je istupio i uradio ono što drugi nisu mogli. Kada je Spasitelj visio mrtav na krstu i kada je sramota obasula Njegove učenike, Josif i Nikodim, dva bogata čovjeka na visokim položajima, istupili su i učinili djelo za Spasitelja koje oni koji su ga možda iskrenije voljeli nisu bili sposobni da učine.

Izgleda da je Zebulon bio inteligentno pleme, blagosloveno ovozemaljskim dobrima, ali kada je došla kriza na Gospodnje djelo, nalazimo ih kako rizikuju sve da zadrže čast Božjem imenu.

Preko dvjesti godina kasnije pojavila se još jedna kriza u djelu Božjem. Saul je bio mrtav, a vjerna srca u Izraelu su „došli kod Davida u Hebron da mu predaju Saulovo kraljevstvo prema Gospodnjoj naredbi“ (1. Dnevnika 12:23). Predstavljeno je svako pleme, ali nijedno pleme nije nadmašilo Zebulona u brojnosti i opremi. Pedeset hiljada obučenih ratnika je došlo, donoseći svoja lična ratna oruđa, spremni na potpunu

lojalnost Davidu (1. Dnevnika 12:33).

Zebulonova zemlja imala je veliku čast da bude Isusov dom iz djetinjstva. Nazaret je bio postavljen unutar njegove zemlje. Tamošnji ljudi su imali priliku da vide i čuju o Hristu više nego ostali u bilo kom drugom mjestu.

Isaija je prorokovao da će zemlja Zebulonova vidjeti veliku svjetlost (Isaija 9:1,2). Ovo proročanstvo je zaista ispunjeno, jer su oni unutar svojih granica imali najveću Svjetlost koju je ovaj svijet ikad vido.

Prvo Isusovo čudo je bilo u Kani u Zebulonovoj zemlji. Takođe u Kani je plemić došao k Isusu moleći ga za život svog sina, i taj zahtjev, kao svaka druga molitva vjere, je odobren od velikog Ljekara.

JOSIF

Na stranicama biblijske istorije Josif se ističe među nekolicinom likova kojima nadahnuće ne bilježi mane. Josif je primio jedan od tri dijela prvenaštva. Interesantno je primijetiti da je svaki dio tog prvenaštva bio besmrтан.

Juda je u svom životu u domu usavršio takav karakter da mu je dodijeljena čast da bude praočac Hrista, i pred prestolom Božjim na Nebu, sveta bića ukazuju na Hrista i kažu: „Evo, pobijedio je Lav iz Judinog plemena“ (Otkrivenje 5:5).

Levije je trijumfovao u vrijeme velike krize Božjeg djela i tako usavršio karakter koji mu je dao sveštenstvo, čija služba je bila sjenka velikog Prvosveštenika na Nebu (Jevrejima 8:1-5).

Josif je, odvojen od svoje braće, okružen idolopoklonicima u stranoj zemlji, zadobio pobjedu koja mu je dala dvostruki dio nasledstva. Dva dijela Obećane zemlje su data Josifovoj porodici, i kroz vječnost, ove dvije podjele te zasebne grupe – sto četrdeset i četiri hiljade – koja će nositi imena, jedna Josifovo a druga Manasijino, sina Josifovog, podsjećaće na njegovu vjernost (Otkrivenje 7:6,8). Ovo je proročki najavljeno u blagoslovu datom od njegovog oca:

„Blagoslov tvog oca nadmašiće blagoslove vječnih gora i ukras vječnovih brda. Oni će biti na Josifovoj glavi, na tjemenu onoga koji je

izdvojen od svoje braće.“ (1. Mojsijeva 49:26)

Josif je bio jedanaesti Jakovljev sin, i prvjenac Rahele, voljene žene (1. Mojsijeva 30:22-24). Prvih sedamnaest godina svog života proveo je u očevom domaćinstvu (1. Mojsijeva 37:2).

Ključne stvari zabilježene u Josifovom ranom životu bile su Jakovljeva velika ljubav prema mladiću, šarena haljina, Josifovi snovi i njegova prodaja u Egipat.

Josifovi snovi otkrili su da će se njegova porodica pokloniti pred njim, što su ljubomorna srca desetorice braće teško mogla podnijeti. Benjamin, dvanaesti sin, u to vrijeme je bio samo dijete.

Kada je Josif došao svojoj braći u polje, udaljeno od njihovog oca, čini se da su svi osim Rubena imali ubilačke namjere protiv njega.

Tek kada su se Josifovi snovi ispunili i njegova braća se poklonila pred njim licima ka zemlji, tada se sjetio svojih snova (1. Mojsijeva 42:6-9). To što je Josif zapovijedio službenicima da uzmu Simeona i vežu ga pred njihovim očima vjerovatno ima veze sa Simeonovim ponašanjem kad su Josifa spustili u jamu, po svemu sudeći vezanog da ne bi mogao izaći. Mora da se i Simeon sjetio toga, jer je Ruben upravo podsjetio braću o njihovoj okrutnosti prema Josifu (1. Mojsijeva 42:21-24).

Josif nije osjećao ozlojeđenost u svom srcu jer je shvatio da je to sve bilo dio Božjeg proviđenja (1. Mojsijeva 45:8). „Vi ste mi mislili zlo, ali je Bog mislio dobro da bi uradio ono što danas čini i da bi mnogim ljudima sačuvao život.“ (1. Mojsijeva 50:20) Josif je vidio samo Božju ruku u svemu tome.

Psalmista kaže: „Riječ ga je Gospodnja pročistila.“ (Psalom 105:19) On je vjerovao riječi Božjoj koja ga je poučavala u djetinjstvu. Ta riječ ga je držala hrabrim u zatvoru, i poniznim kada je vladao Egiptom. Njegova snaga, i u nedaćama i u blagostanju, dolazila je od „jakog Boga Jakovljevog.“

Kada razmatramo Josifov strogi integritet usred egipatske tame, ne smijemo zaboraviti da je Rahela, njegova majka, bila živa dok Josif nije napunio oko šesnaest godina. Nakon što je svojim pobožnim uputstvima utvrdila svog sina za veliko životno djelo koje je pred njim, Bog je u milosti odveo Rahelu na počinak prije nego što je Josif prodat u Egipat, tako da

je bila pošteđena te velike žalosti. I kroz vječnost će gledati rodove svoje obuke, jer je bez sumnje pobožno uputstvo njegove majke to što je ospobilo Josifa da se poveže sa Bogom tako blisko da je „njegov luk ostao čvrst, i snažne mišice ruku njegovih gipke“ (1. Mojsijeva 49:25). Postoji sila u pobožnom obučavanju u djetinjstvu koja oblikuje karakter.

Josif je bio Božju ruku u svim događajima svog života. Jov je ispoljio isti duh, jer nakon što je Bog dozvolio Sotoni da mu uzme sva zemaljska dobra, potpuno je izostavio Sotonu iz razmatranja, i rekao: „Gospod je dao, Gospod je i uzeo. Neka je blagoslovljeno ime Gospodnje.“ (Jov 1:21) Ako se ovaj duh danas njeguje u srcu, učiniće čovjeka velikim, istim kao u dane Jova i Josifa.

Prve godine Josifovog života u Egiptu su prošle u Potifarovoј kući, koji ga je učinio nadzornikom svega što ima (1. Mojsijeva 39:4-6) kada je zapazio da mu „Gospod daje uspjeh u svemu što radi svojim rukama“ (1. Mojsijeva 39:3).

O Josifovom izgledu je rečeno da je bio „lijepog stasa i lijepog lica.“ Njegova fizička naočitost očigledno je raspirila požudu u srcu žene Josifovog gospodara, ali njegov odgovor na navalentne pokušaje ove robinje strasti bio je „kako bih mogao da učinim tako veliko zlo i da zgriješim Bogu?“ (1. Mojsijeva 39:9) otkrio je njegov strogi moralni integritet, što ga je koštalo položaja. Treba zapaziti da je osnov Josifove moralnosti počivao na poslušnosti živom Bogu, ne na osjećanjima i potrebama pale ljudske prirode. Sa mjesta časti bačen je u zatvor. Ali opet je Bog opravdao Josifa, i on je bio počastvovan tako što je bio zadužen za sve zatvorenike (1. Mojsijeva 39:20-23). Prihvatio je položaj u zatvoru kao da je od Boga.

Nakon nekoliko godina zatvorskog života, u tridesetoj godini (1. Mojsijeva 41:40), stao je pred faraona i protumačio kraljeve snove, ali je gledao da svu čast pripše Bogu. Zatim je bio uzdignut na drugi položaj u kraljevstvu (1. Mojsijeva 41:43), gdje je egipatske velikodostojnike poučavao mudrosti. (Psalam 105:21,22).

Tokom prorečenih sedam godina izobilja (vidi 1. Mojsijeva 41:1-32), Josif je uskladištil mnogo žita za upotrebu tokom sedam godina gladi. Oženio je Egipćanku Asenetu, i njegova dva sina, Manasija i Jefrem, bili

su rođeni tokom sedam godina izobilja (1. Mojsijeva 41:45, 50-52).

Josif je već devet godina bio premijer u Egiptu (1. Mojsijeva 41:46,47; 45:6) kada su njegova braća došla u Egipat da kupe hranu. Interesantno je zapaziti da kada je Josif rekao svojoj braći da će zadržati Benjamina kao taoca, imao je zadovoljstvo da čuje Judu, istog onog koji je godinama ranije predložio prodaju Josifa Ismaelcima za dvadeset srebrnika, kako se nudi da bude njegov rob tokom cijelog života umesto Benjamina (1. Mojsijeva 44:33).

Josif je imao privilegiju da izdržava svog oca i braću mnogo godina, i da vidi ispunjenje svojih mladalačkih snova.

Tokom Josifovog dugog života od sto deset godina, nemamo izvještaj da se na bilo koji način ikada pokazao nevjeran Bogu. Umro je sa čvrstom vjerom u obećanje dato Abramu, Isaku i Jakovu. Njegove poslednje riječi su bile: „Bog će vas zasigurno pohoditi. I odnesite moje kosti o-davde.“ (1. Mojsijeva 50:25) Kada je Mojsije vodio djecu Izraelovu iz Egipta, ispunili su njegovu poslednju želju (2. Mojsijeva 13:19).

Besprekorni i vjerni Josifov karakter tip je onih koji će pjevati pobjedničku pjesmu pred Božjim prestolom: „To su oni koji se nisu onečistili sa ženama, koji su sačuvali svoje djevičanstvo. Oni slijede Jagnje kuda god ono podje. Otkupljeni su od ljudi kao prvine Bogu i Jagnjetu, i u njihovim ustima ne nađe se prevara, jer su bez mane pred prestolom Božnjim.“ (Otkrivenje 14:1-6) Može se konstatovati da je Josif prototip svih spasnih, konačno očišćenih i pokrivenih Hristovom pravdom do savršenstva.

BENJAMIN

Benjamin, Jakovljev dvanaesti sin, ostao je bez majke prilikom svog rođenja. Jedini zabilježen zahtjev njegove majke Rahele bio je da se beba nazove Benonija, „sin mog jada,“ ali Jakov je promijenio ime u Benjamin, „sin desnice“ (1. Mojsijeva 35:16-18).

Nježna očeva ljubav prema sinu koji je ostao bez majke pokazana je njegovom nespremnošću da mu dozvoli da ide sa svojom braćom u Egipat (1. Mojsijeva 42:38). Benjamin je često oslovljavan kao dijete kada je išao u Egipat (1. Mojsijeva 43:8), ali izvještaj tvrdi da je bio otac desetorice

sinova u to vrijeme (1. Mojsijeva 46:21). Patrijarhalni oblik vladavine ga je bez sumnje doveo bliže pod očevu upravu nego što je to slučaj sa oženjenim sinovima danas.

Dok su izvještaji o Benjaminu kao osobi oskudni, pleme koje je nosilo njegovo ime odigralo je značajnu ulogu u istoriji izraelske djece.

Čini se da je karakter plemena prikazan Jakovljevim proročkim riječima prilikom njegovog oproštajnog blagoslova: „Benjamin će rastrzati pljen kao vuk. Ujutru će jesti životinju koju uhvati, a uveče će dijeliti pljen.“ (1. Mojsijeva 49:27) Ove riječi ne opisuju zavidan karakter, već prije karakter djeteta kome se popušta i koje se mazi dok mu se ne udovolji i ne postane mrzvoljno, kao što bi se moglo očekivati od najmlađeg sina u velikoj porodici, bez majčinske kontrole nad njim.

Taj isti vučji duh je pokazan od Benjaminovog plemena koje se borilo dok nisu skoro bili istrijebljeni, umjesto da predaju zlikovce iz Gibeje da budu kažnjeni (Sudije 20:12-48). Bez obzira što im se u ovo vrijeme broj smanjio na šest stotina, ipak su u Davidovo vrijeme opet postali mnogo-brojno pleme (1. Dnevnika 7:6-12).

U vrijeme sudija, Benjaminovo pleme je dalo sedam stotina ljudi „koji su bili ljevoruki. Svi su kamenom iz praće gađali tačno u dlaku, ne promašujući cilj.“ (Sudije 20:16)

Oko trista pedeset godina kasnije, čitamo da su hrabri ljudi Benjaminovog plemena „desnom i lijevom rukom znali da gađaju kamenjem i da odapinju strijele iz luka“ (1. Dnevnika 12:1,2). Benjaminovo pleme je bilo jedino za koje se čini da su natezali strijele u bilo koju svrhu, i njihova vještina u korišćenju luka i praće se slavila (1. Dnevnika 8:40; 2. Dnevnika 17:17; 2. Samuelova 1:22).

Benjaminova teritorija je ležala sjeverno od Judine granice.

Nakon velike krize koja je rezultirala iz nesrećne razmjene kod Gibeje (Sudije 19:14-39), bilo je mnogo stvari koje bi imale tendenciju da promijene tvrdoglavu, samovoljnu prirodu plemena.

Tokom dvadeset godina sveti Kovčeg saveza je ostao unutar njihovih granica, u Kirijat-Jarimu, sa sveštenikom koji se brinuo za njega (1. Samuela 7:1,2).

Rama, Benjaminov grad, bila je dom proroka i poslednjeg sudije

Samuela. „Svake godine je putovao i obilazio Bet-El, Gilgal i Mispu i studio Izraelcima u svim tim mjestima. Zatim se vraćao u Ramu, jer mu je тамо bila kuća i тамо je studio Izraelcima. Tu je podigao oltar Gospodu.“ (1. Samuelova 7:15-17)

Mispa, mjesto gdje su se održavali veliki sabori Izraela (Sudije 20:1; 2. Kraljevima 25:23), bila je unutar Benjaminovih granica. Ovdje je Bog učinio moćno izbavljenje za svoj prestrašeni narod. „Gospod je tog dana zagrmio na Filisteje snažnom grmljavom i među njima stvorio pomenju.“ (1. Samuelova 7:5-11)

Mojsijeve proročke riječi prilikom njegovog oproštajnog blagoslova za plemena su upućivale na odlučnu promjenu sa Benjaminovog karaktera kakav je opisao Jakov: „Neka uz Gospoda voljeni njegov spokojno živi. Jer ga on štiti cito dan, i on prebiva među ramenima njegovim.“ (5. Mojsijeva 33:12)

Isti neustrašivi karakter koji je Jakov uporedio sa vukom koji uništava sve pred sobom, promijenjen silom Duha Božjeg koji preobražava, i sila koja je nekad korišćena za uništavanje, sada se koristi da zaštitи narod i Gospodnje interesete.

Interesantno je zapaziti sličnost između karaktera drevnog plemena i karaktera vodećeg apostola za neznabošće koji je o sebi rekao: „Jer i ja sam Izraelac, od Abramovog potomstva, od Benjaminovog plemena.“ (Rimljani 11:1)

Saul, kasnije nazvan Pavle, prvo nam je predstavljen kao svjedok kamovanja Stefana; i „Saul je odobravao njegovo ubistvo“ (Djela 7:58; 8:1). Sledeće što saznajemo o njemu je da je kao vuk koji proždire: „A Saul je progonio pozvane: upadao u kuće i odvodio i muškarce i žene pa ih predavao u zatvor.“ (Djela 8:3) Kao vuk, žedan krvi svog plijena, on je bio „ispunjen prijetnjom i silnom željom da pobije Gospodnje učenike“ (Djela 9:1). Nije bilo sigurnosti ni za jednog hrišćanina pored takvog karaktera. Ali ista ta snaga karaktera proždriljivog vuka koji povređuje i uništava narod Božji, će, kada se obrati, čuvati i štititi čast Boga i Njegovog djela na najbolji mogući način.

Pavle je postao voljen Gospodu, Njegovo izabrano oruđe (Djela 9:10-19).

Bog nikada ne zaboravlja da uzvrati onima koji ga proslavljuju (1. Samuelova 2:30). U Pavlovim misijama i na njegovim putovanjima Gospod ga je zaklanjao tokom cijelog dana, ništa mu nije moglo nauditi. Žaoka otrovne zmije bila je nemoćna (Djela 28:1-6). Nije bilo dovoljno vode u moru da ga utopi (Djela 27:23-25). Bog ga je zaklanjao tokom cijelog dana.

Aod, pod kojim je zemlja počivala osamdeset godina, bio je Benjaminovac (Sudije 3:15,30). Bio je ljevoruk, i čini se da je koristeći lijevu ruku bio u mogućnosti da vještije ubije Eglona, moabskog kralja, koji je ugnjetavao Izrael (Sudije 3:21-26).

Saul, prvi kralj Izraela, bio je iz Benjaminovog plemena (1. Samuelova 9:21). Bog nije samo pomazao Saula za kralja nad Izraelom, već mu je „promijenio srce“ (1. Samuelova 10:9). Dao mu je ljudi „kojima je Bog podstakao srca“ (1. Samuelova 10:26), i sve dok je ostao ponizan, Gospod je bio sa njim (1. Samuelova 15:17-23). Kada se uzvisio u svojim očima, Gospod ga je odbacio. Tada su se vukolike sklonosti u njegovom karakteru jasno ispoljile, jer je kao proždrljivi vuk godinama jurio Davida kao „jarebicu po brdima“ (1. Samuelova 26:19,20). Njegova jedina želja bila je da ubije „milog Gospodu“ (1. Samuelova 18:11; 15:28).

U direktnoj suprotnosti sa Saulom, koji je snagu svoje muževnosti potrošio u kovanju zavjere za ubijanje „čovjeka po volji Božjoj,“ stoji Mordehaj, „sin Kišov, od plemena Benjaminovog.“ Cijela Mordehajeva istorija je serija izbavljanja naroda iz nevolje. On je spasao život persijskog kralja (Ester 2:21-23). Kasnije, dok je Aman pod nadahnućem Sotone planirao da uništi Božji narod (Ester 3:8-15), kad je Mordehaj usrdno tražio Gospoda radi izbavljenja (Ester 4:1-3), Bog je dobrotu koju je on pokazao kralju iskoristio kao sredstvo bjekstva (Ester 6:1-11). Mordehaj je postavljen na uzvišeniji položaj u kraljestvu i bio je upotrijebljen od Gospoda da čuva i štiti Njegov narod (Ester 8:7-17).

Trajna pobjeda koja se proteže kroz vječnost ne zavisi od plemenske veze ili naslednih osobina, iako i taj faktor ima veliki uticaj u oblikovanju karaktera, već od poniznog povjerenja u Boga. „Jer Gospod očima svojim pretražuje svu zemlju da bi pokazao svoju silu štiteći one koji su mu odani cijelim srcem.“ (2. Dnevnika 16:9) Bog može poniziti kraljeve kada

zanemare Njegovu riječ (2. Dnevnika 36:1-4,9,10), i može uzeti zarobljenike i dati im kraljevsku moć (Danilo 6:1-3; Estera 8:15; 10:3).

Benjaminov prirodni karakter je karakter neobraćenog srca u svim vremenima (Jeremija 17:9). Njegov obraćeni karakter najbolje se oslikava u djelu Mordehaja i apostola Pavla, te takav profil treba očekivati među spasenima iz antitipskog Benjaminovog plemena.

MANASIJA

Patrijarhov blagoslov na samrti mnogo je značio u drevna vremena, i kada je Josif čuo da mu je otac bolestan, uzeo je svoja dva sina, Manasiju i Jefrema, i posjetio ga.

Nakon što je Josifu ponovio obećanje o zemlji hananskoj koje je dato Abramu i potvrđeno Isaku i Jakovu, stari patrijarh je rekao: „A sada, tvoja dva sina ... neka budu moji. Jefrem i Manasija neka budu moji kao Ruben i Simeon.“ Kada je Jakov vidoš dječake, rekao je „dovedi ih da ih blagoslovim.“ (1. Mojsijeva 48:1-9)

Josif je postavio prvjenca Jakovu s desne strane a mlađeg sa lijeve, ali ostarjeli patrijarh je svoju desnu ruku položio na glavu mlađeg, a lijevu na glavu starijeg dok ih je blagosiljao. Kada je Josif to primijetio, pokušao je da Jakovljevu desnu ruku stavi na glavu Manasije, starijeg, govoreći: „Ne tako, oče, jer ovaj je prvjenac.“ Ali njegov otac je odbio, govoreći: „Znam, sine, znam. I od njega će postati narod i on će biti velik. Ali ipak će njegov mlađi brat biti veći od njega i njegovo potomstvo biće brojno poput velikog naroda.“ (1. Mojsijeva 48:15-20)

Manasija je, iako prvjenac, dobio drugo mjesto u blagoslovu. Međutim, Manasija nije ništa uradio čime bi izgubio privilegije u porodičnom blagoslovu. Iako nije imao Jefremove ratoborne sklonosti, koje su mu omogućile da izgradi izraelsko kraljevstvo, Manasijino ime će ipak nadživjeti Jefremovo.

Gospodnji blagoslov je cijenjen od strane Manasije i njegovih potomaka. Iako su živjeli udaljeno od središta nacije i hrama, i iako su postali dio sjevernog kraljevstva, ipak su bili zainteresovani za sve reforme uvedene od dobrih kraljeva Jude. Kada je kralj Asa oborio idole i obnovio

Gospodnje bogosluženje, od Manasijinog plemena mnogi su prebjegli kod njega kad su shvatili da Gospod odobrava to djelo (2. Dnevnika 15:8,9).

Kada je Jezekija držao svoju veliku Pashu, Manasijini predstavnici su ponizili svoja srca i došli i učestvovali u Pashi (2. Dnevnika 30:1,10,11,18). Takođe su se pridružili u akciji lomljenja kipova i idola na svojoj teritoriji (2. Dnevnika 31:1).

Djelo reforme u dane Josije se takođe prenijelo u Manasijinu zemlju (2. Dnevnika 34:1-6). Nisu izgubili svoje zanimanje za hram u Jerusalimu, već su dali svoja sredstva za obnovu za vrijeme vladavine Manasije i Amona (2. Dnevnika 34:9).

Malo je zabilježeno o Manasijinom plemenu nakon naseljavanja Hanana, ali je zadovoljavajuće da sporadični tekstovi koji se odnose na to pleme svi ukazuju na želju od strane mnogih da služe Gospodu.

Blagoslov anđela (1. Mojsijeva 48:16) počivao je na Manasiji, i dok je Jefremu i Manasiji bio namijenjen dvostruki dio zemaljskog posjeda koji je dat Josifu, imena data u viziji od sto četrdeset i četiri hiljade u Božjem kraljevstvu će biti Manasija i Josif (Otkrivenje 7:6,8). Manasijino ime je na taj način ovjekovjećeno, dok je Jefremovo potonulo u zaborav.

Gedeon, najveći od svih sudija, bio je iz Manasijinog plemena. Čini se da je on bio jedini veliki ratnik u zapadnoj polovini plemena, istočni dio je bio ratoborniji.

Kada je David otišao sa Filistejima da se bori protiv Saula, Manasijini ratnici su se pridružili Davidu; ali kada filistejski knezovi nisu dozvolili Davidu da ide sa njima u bitku, sedam hrabrih ratnika, „poglavar nad hiljadama u Manasijinom plemenu,” pridružili su se Davidu u Siklagu. „Oni su pomogli Davidu u borbi protiv razbojnika, jer su svi bili hrabri junaci i postali su zapovjednici u njegovoj vojski.“ (1. Dnevnika 12:19-22)

Nakon Saulove smrti, „osamnaest hiljada ljudi“ iz Manasijinog plemena „poimence su bili određeni da dođu i postave Davida za kralja“ kod Hebrona (1. Dnevnika 12:31).

Pet kćeri Selofhada, iz Manasijinog plemena, prve su žene pomenute u Bibliji koje drže nasleđstvo na svom imenu i pravu (4. Mojsijeva 27:1-8).

Možemo li zaključiti da će Manasijino pleme u velikom antitipu predstavljati svi oni kojima nije bio namijenjen blagoslov prvenaštva sa ljudske tačke gledišta, koji nisu dobili posebne privilegije, ali isto tako nisu učinili ništa protiv Gospoda u svojim životima što bi ih lišilo nebeskog blagoslova? Oni su uz uspone i padove ostali na liniji prave vjere.

16. 144.000 ZAPEČAĆENIH NA SPASENJE

IZGUBLJENA PLEMENA IZRAELA

Izgubljena plemena Izraela zaista postoje. Ali sa stanovišta biblijskog otkrivenja to je daleko od dobre vijesti ili mogućnosti njihove pojave, jer se radi o gubitku za vječnost. Dva plemena Izraela nisu uvrštena u spisak od 12 plemena, antitipskih rodonačelnika 144.000 (Otkrivenje 7:4-8). To su Dan i Jefrem.

Da Ruben nikad nije izgubio prvenaštvo zbog grijeha, ili da Dan nije oblikovao karakter tako srodan Sotoninom da je njegovo ime izostavljeno sa liste dvanaest plemena, Manasijino ime možda nikad ne bi bilo dato u podjeli iz 144.000. U svim ovim iskustvima nalaze se pouke za svako Božje dijete.

Vremenski put je posut olupinama od karaktera ljudi koji su nekad bili istiniti i vjerni članovi Božjeg Izraela (Rimljanima 2:28,29) i koji su bili „zapisani za život u Jerusalimu“ (Isajja 4:3), ali koji su dozvolili Sotoni da ispunji njihova srca zavišću, ljubomorom i kriticizmom, sve dok, kao Dan, nisu izgubili svoj pogled na nebeske stvari i prestali da se ubrajaju u Božji Izrael.

Zašto su ponosni **Jefrem**, koji je bio snaga Izraelovog kraljevstva, i Dan, koji je samo od Jude bio prevaziđen po broju svojih ratnika kada su ušli u Obećanu zemlju, izostavljeni kao plemena iz konačnog velikog okupljanja Božjeg Izraela?

Jefrem je, prema izvještajima koji imamo, bio sin egipatske princeze koja je bila idolopoklonik. Veoma je vjerovatno da je Jefrem većinu svog života proveo među Egipćanima, jer teško možemo pretpostaviti da se zbog svojih ponosnih veza puno družio sa Izraelcima u Gošenu, dok se nije pojavio novi kralj koji nije znao za Josifa (2. Mojsijeva 1:8). Manasija je živio u istom okruženju, ali činjenica da je Jefrem dobio prvo mjesto u blagoslovu patrijarha možda je ispunila njegovo srce ponosom i dala drugačiji motiv njegovom životu. Jefrem je imao oko dvadeset i jednu godinu

kada je primio Jakovljev blagoslov. Imao je primjer pobožnosti svog oca mnogo godina prije njega, jer je Josif poživio da vidi Jefremovu djecu do trećeg naraštaja (1. Mojsijeva 50:23).

U Bibliji nalazimo samo zračak Jefremovog života kao pojedinca. Izvješaj kaže da su njegovi sinovi, tokom pljačkaške ekspedicije, ukrali stoku koja je pripadala ljudima iz Gata, i ti ljudi su ih poubijali. „Jefrem, njihov otac, dugo je tugovao, a njegova braća dolazila su da ga tješe.“ (1. Dnevnika 7:21,22)

Dok je Jefrem još uvijek tugovao zbog gubitka svoje djece, rodio mu se još jedan sin, i dao mu je ime Berija, ili „nesreća“, jer je „nesreća zadesila njegov dom“ (1. Dnevnika 7:23). Čudno kao što možda izgleda, od Berije je došao najslavniji od svih njegovih potomaka, Jošua Nunov, veliki vođa Izraela (1. Dnevnika 7:27). „Osija, Nunov sin“ (4. Mojsijeva 13:8,16) izabran je kao jedan od dvanaest uhoda Obećane zemlje, i nakon što je njegova vjernost po tom pitanju testirana, njegovo ime je promijenjeno sa Osija koje znači „spasenje“ u Jošua – „Jehova je spasenje.“ Ova promjena imena bila je uobičajena u drevna vremena, jer su tada imena ukazivala na karakter onoga ko ga nosi. Abram je postao Abrām kada je primio obećanje, a nakon noći rvanja, Jakov, varalica, postao je Izrael, princ Božji (1. Mojsijeva 17:5; 32:28).

Samuel, poslednji sudija Izraela, bio je iz Jefremovog plemena. U Šilohu je Ana predala Samuela svešteniku Iliju (1. Samuelova 2:24-28). Samuel je jedan od jakih karaktera iz Biblije. Malo je ljudi ispunjavalo toliko mnogo službi tokom dugog i korisnog života kao Samuel. Služio je kao sveštenik, ali nije bio sveštenik (1. Samuelova 7:9). Sudio je Izraelu svih dana svog života (1. Samuelova 7:15). Bio je takođe veliki prosvetitelj i osnovao je proročke škole. Kada je bio još dijete Samuelu je povjeren Duh proroštva (1. Samuelova 3:1-21), i pretpostavlja se da je on napisao dio Biblije.

Jefrem je kao pleme imalo mnogo prednosti, ali ih nisu iskoristili. Bili su zavidni i ljubomorni, uvijek osjetljivi na navodno omalovažavanje (Sudije 8:1; 2. Samuelova 19:41-43).

Nakon Solomonove smrti kraljevstvo se podijelilo, i od tog vremena istorija Jefrema je istorija Izraelovog sjevernog kraljevstva.

Jeroboam, prvi kralj, bio je Jefremovac. Bog je uzeo kraljevstvo iz Ro-boamovih ruku, i dao deset plemena Jeroboamu (1. Kraljevima 11:29-31), i da je hodio sa Bogom ponizno, potpuno drugačija istorija bi bila napisana o Jefremu. Bio je to isti duh ljubomore i sujeverja koji je uprljao istoriju ovog plemena koji je uticao na Jeroboama da napravi dva zlatna teleta i postavi ih u Bet-Elu i Danu, uspostavljajući na taj način sistem idolopokloničkog bogosluženja (1. Kraljevima 12:26-33). Gospod je poslao poruku upozorenja, i čak izveo čudo na kralju (1. Kraljevima 13:1-6), ali se „Jeroboam nije vratio sa svog zlog puta“ (1. Kraljevima 13:33).

Neke od najdirljivijih poruka od Gospoda slate su Jefremovom plemenу. Gotovo sva Osijina svjedočanstva bila su preklinjanje Jefrema da se pokaje. „A ja sam Jefrema učio da hoda, uzimao sam ih na svoje ruke, ali oni nisu htjeli da priznaju da sam ih ja izlijeo. Privlačio sam ih užima zemaljskog čovjeka, konopcima ljubavi, i bio sam im kao oni koji sklanjavaju jaram s njihovih čeljusti, nježno sam ih sve hranio. Neće se više vratiti u egipatsku zemlju, nego će mu Asirija biti kralj, jer nisu htjeli da se vrate meni.“ (Osija 11:3-5)

Osija daje razlog Jefremovog pada: „Jefrem se pomiješao s narodima. Jefrem je postao kao pogača koja pri pečenju nije bila prevrnuta.“ (Osija 7:8) Božje kraljevstvo i svjetska kraljevstva se potpuno razlikuju. Niko ne može služiti Bogu i materijalizmu. Jefrem je bio „pogača neprevrnuta,“ nije imao pravo iskustvo u Božjim stvarima. Ne može se mijesati sa ljudima iz svijeta, trošeći svoju snagu u potrazi za bogatstvom i slavom, i u isto vrijeme biti član pravog Božjeg Izraela.

Gospod je vatio za Jefremom govoreći: „Kako da te ostavim, Jefreme? Kako da te napustim, Izraele?“ (Osija 11:8) Na žalost, Gospod konstatuje: „Jefrem me je okružio lažima i Izraelov dom prevarom.“ I opet: „Jefrem je umnožio oltare da bi grijeo. Njegovi oltari služe mu za grijeh. Napisao sam za njega mnoge riječi u svom zakonu, ali on za njih ne mari.“ (Osija 8:11,12)

Idolatrija je bila veliki grijeh Jefrema, nije cijenio svetu Božju Riječ. Nakon što su Gospodnje molitve odbačene, došla je riječ: „Jefrem se sa idolima udružio. Pusti ga!“ (Osija 4:17) „Odbaciće ih moj Bog, jer ga nisu slušali“ (Osija 9:17) niti prihvatali Njegovu ljubav.

Ima mnogo idolopoklonika u svijetu danas koji idu istim putem kojim je Jefrem prošao. Oni možda ne obožavaju idole načinjene od metala, drveta ili kamena, jer moderni bogovi današnjeg vremena nisu u tom obliku, to su novac, bogatstvo, zadovoljstvo i visoki položaji. Bog ih poziva, ali oni su se, kao i Jefrem, udružili sa svojim idolima. Oni se, kao stari Jefrem, smatraju dijelom Božjeg naroda ili neke crkve, ali više uživaju u svjetovnom društvu nego u društvu pozvanih. Oni će jednog dana spoznati gorku obmanu materijalizma i oslonca na čovjeka: „Tog dana će zemaljski čovjek rovčicama i slijepim miševima baciti svoje bezvrijedne srebrne bogove i ništavne zlatne bogove koji su za njega načinjeni da bi im se klanjao, i ulaziće u šupljine u stijenama i u pukotine u liticama, zbog straha od Gospoda i od njegove veličanstvene uzvišenosti, kad on ustane i kad zemlja pred njim zadrhti. Zato se ne uzdajte u zemaljskog čovjeka kome je dah u nozdrvama, jer šta je on da biste računali na njega?“ (Isajja 2:20-22)

Dan je bio Jakovljev peti sin, i njegovi potomci su sačinjavali jedno od jakih plemena Izraela. 64.400 ratnika su marširali pod Danovom zastavom dok su ulazili u Obećanu zemlju (4. Mojsijeva 26:42,43). Iz nekog razloga velikom Danovom plemenu je dato jedno od najmanjih djelova nasledstva. „Zato su Danovi sinovi krenuli u rat protiv Lesema, osvojili ga i sve u njemu pobili oštricom mača. Zatim su ga zauzeli i naselili se u njemu. Tada su Lesem prozvali Dan, po imenu Dana, svog praoca.“ (Jošua 19:40-48)

Kao što je već rečeno, Jeroboam je postavio zlatnu telad, jedno u Bet-Elu na Jefremovoj teritoriji, drugo u gradu Danu, i Danovci su se predali idolatriji. Čak i prije Jeroboama nalazimo da Danovci obožavaju rezane likove (Sudije 18:30).

Kada je sagrađen šator u pustinji, Bog je posebno obdario Bezalela iz Danovog plemena mudrošću „da pravi nacrte, da radi sa zlatom, srebrom i bakrom, da obrađuje kamenje i da ga umeće, i da radi s drvetom i izrađuje raznovrsne predmete“ (2. Mojsijeva 31:3-6), i takođe mu dao sposobnost da druge poučava istoj vještini (2. Mojsijeva 35:34). Ovi davovi su ostali Danovom plemenu i kasnije bili u materijalističkom smislu zloupotrijebljeni. To je razlog zbog kojeg su bili privučeni bogatim gradom

Tirom i sklapali brakove sa njegovim stanovnicima (1. Kraljevima 7:13,14).

Godinama nakon toga, kada je Solomon sagradio hram, Hiram, tirska kralj, poslao je Danovog potomka, koji je i dalje posjedovao darove date njegovim praočevima od Gospoda, da vješto kreiraju kako se šta može načiniti od zlata, srebra i bronze za hram u Jerusalimu (2. Dnevnika 2:13,14).

Danovo pleme je i dalje držalo svoj položaj među Izraelcima u vrijeme Davida (1. Dnevnika 27:22), ali nakon toga ime je primijenjeno na plemena koja nestaju i rijetko je pominjano, osim kada se odnosilo na sjeverni grad pod tim imenom.

Samson je jedini vladar dat Izraelu iz Danovog plemena. On je sudio Izraelu dvadeset godina (Sudije 13:2; 15:20).

Blagoslov izrečen nad Danom od Jakova prikazuje njegov karakter: „Kao jedno od Izraelovih plemena, Dan će suditi svom narodu. Dan će biti zmija pored puta, rogata zmija pored puta, koja konja ujeda za gležanj tako da njegov jahač pada na leđa.“ (1. Mojsijeva 49:16,17) Kao i blagoslov koji je izrečen nad Rubenom, prvi dio prikazuje karakter koji je mogao imati da je iskoristio prilike koje mu je Bog stavio na put. Kakav kontrast između sudije, poštovanog i počastovanog od svih, i zmije kraj puta, koja je spremna da zarije svoje smrtonosne zube i napakosti prolaznicima.

Dan je bio prvi sin inoča, ali stari patrijarh mu je dao časno mjesto među plemenima Izraelovim. Prirodno je bio obdaren pronicljivom razboritošću koja odlikuje dobrog sudiju, ali nije razvijao dar na način na koji je Bog uspostavio, koristio ga je radi pronalaženja zla u drugima, umjesto dobra.

„Zmija na stazi koja konja ujeda za gležanj tako da njegov jahač pada na leđa!“ Koje riječi mogu bolje opisati zli jezik, „neobuzданo zlo, puno smrtonosnog otrova“ (Jakov 3:6-8)? Dan predstavlja klevetnika. Takav karakter mrze i Bog i ljudi. Riječi Gospodnje kažu: „Ko tajno kleveće bližnjega svoga, njega će učutkati. Ko ima oči ohole i srce nadmeno, njega ne podnosim.“ (Psalam 101:5) Jakovljeve proročke riječi otkrivaju zašto Danovo pleme nema udjela u vječnom nasledstvu: Bog je izjavio, mnogo

prije nego što su zapečatili svoju sudbinu bezbožnim postupcima, da nijedan opadač nikad neće stajati na gori Cion.

Psalmista postavlja pitanje: „Gospode, ko će biti gost u šatoru tvome? Ko će prebivati na svetoj gori tvojoj?“ Drugim riječima, ko će ti služiti dan i noć u Tvojem hramu, i stajati sa Tobom na gori Cion? „Onaj ko živi bezazlenu i postupa pravedno, ko istinu govori u srcu svome. Onaj koji ne kleveće jezikom svojim. Nikakvo zlo ne čini bližnjemu svome, i ne govori pogrdno o prijatelju svome,“ Jehovin je odgovor (Psalam 15:1-3).

Ruben je velikim ispitivanjem srca prevazišao svoj prirodni karakter koji je bio „neobuzdan kao voda,“ dok za njega nije rečeno: „Neka živi Ruben i neka ne izumre nikada“ (5. Mojsijeva 33:6), a Levije je, blagodaću Božjom, promijenio samrtnu kletvu svog oca u blagoslov. Juda je, Gospodnjom pomoću u njegovom svakodnevnom životu, postao „nadmoćniji od svoje braće“ do te mjere da je otac na samrti mogao reći: „Žezlo se neće odmaći od Jude, ni zapovjednička palica od njegovih nogu, dok ne dođe onaj kome to pripada, i njemu će se pokoravati narodi.“ (1. Mojsijeva 49:10) Gad je, iako nadvladan iskušenjima, zadobio konačnu pobjedu. Benjamin se od proždrljivog vuka naučio da vjeruje Bogu tako potpuno da ga je Gospod mogao uzeti u svoj zaklon. Ašer je naučio da njegova stopala budu vođena Božjim Duhom.

Jefrem i Dan, sa istim privilegijama koje su njihova braća imala za prevazilaženje zlih osobina u svojim karakterima, nisu uspjeli da ostvare pobjedu, te stoga nisu uračunati u sto četrdeset i četiri hiljade koji će stajati na Božjoj svetoj gori i prebivati u Njegovom šatoru.

U svim porodicama na zemlji danas se ponavlja ista priča. Braća, odgajana od istih roditelja, okružena istim ambijentom, prolaze kroz slična iskustva kao što su zabilježena i kod Jakovljevih sinova. Za njih, kao pšenici i kukolju, dat je nalog: „Pustite neka oboje rastu do žetve.“ (Matej 13:30)

KVALIFIKACIJA ZA UBRAJANJE MEĐU 144.000

Svako ponaosob gradi svoj karakter. Svima je upućen poziv: „Obraťte se k meni i spasite se, vi koji živite po svim krajevima zemaljskim, jer

sam ja Bog i nema drugog.“ (Isaija 45:22) Onaj koji se bavi Božjim djelom, promijeniće se posmatranjem. Dan za danom u duši će se dešavati preobražaj.

„I dok otkrivenih lica poput ogledala odražavamo Gospodnju slavu, svi se mi preobražavamo u isti lik, odražavajući sve veću slavu, onako kako nas preobražava Gospodnji Duh.“ (2. Korinćanima 3:18) Za palo čovječanstvo je moguće da kroz Božju silu oslikava hristoliki karakter. Hrist pokriva uprljani život besprekornom odjećom svoje pravednosti. Bog i anđeli koji posmatraju ovako obučenog pojedinca vide samo savršen karakter Božjeg Sina, i kroz beskrajne vjekove vječnosti, iskupljeni će svjedočiti za moć Hristove krvi koja preobražava.

Dakle, duhovno novorođenje i posvećenje, u skladu sa Božjim Planom spasenja je jedini put u Božje kraljevstvo.

Jedna od najvećih zabluda kako Isusovog vremena tako i danas bilo je očekivanje da je misija Mesije uspostavljanje teokratske države Izrael, hiljadugodišnjeg kraljevstva „izabranog naroda“, dominantnog nad ostatim nacijama.

Mnogi ljudi kroz istoriju zanosili su se idejom da rade na uspostavljanju Božjeg kraljevstva kao zemaljske, svjetovne vladavine, počevši od samih Izraelaca još u vrijeme proroka Samuela (vidi 1. Samuelova 8. glava). Još tada, Gospod je objasnio da u osnovi te ideje stoji prikriveno odbacivanje Njega kao Kralja. Ali lažna religioznost sebične pale prirode želi na svaki način poistovjetiti Boga sa svojim težnjama i ciljevima. Oni žele učiniti Gospoda vladarem teokratske države, svog pravosudnog sistema, vojske, ustanova... Takvi od Njega očekuju da vlada uz pomoć zakona nametnutih ljudskom vlašću. I pošto se Hrist sada fizički ne nalazi među nama na zemlji, oni će sami preduzeti da djeluju umjesto Njega, da sprovode zakone Njegovog kraljevstva.

Oslobođenje od okupatora i uspostavljanje takvog kraljevstva je ono što su Jevreji Isusovog vremena očekivali od svog Mesije. Međutim, „okupator“ čijih ingerencija nisu bili voljni da se oslobole, kako tada tako danas, zove se grijeh (vidi Matej 1:21). Oni bi većinski prihvatali Isusa kao svog Mesiju, da je bio voljan da uspostavi svjetovno kraljevstvo, da nametne ono što su oni smatrali Božjim zakonom i učini ih tumačima svoje

volje i predstavnicima svoje vlasti. Čak i sami učenici Hristovi bili su obuzeti ovakvim zamislama (vidi Marko 10:35-37; Luka 9:46).

Društveni poredak Hristovog vremena bio je surov i iskvaren, ali ipak Spasitelj nije imao nikakvih pretenzija da se miješa u politiku ili pokuša sprovesti društvene reforme. On nije napadao nacionalne zloupotrebe niti se miješao u vlast i administraciju vlastodržaca. Činjenica da se držao daleko od zemaljskih vlasti ima svoje uporište ne samo u Njegovim metodama rada i propovijedanja, već takođe i u praktičnom nepoznavanju rimskih namjesničkih vlasti Njegovog slučaja sve do konačne riješenosti sveštenstva i narodnih vođa da ga uklone likvidacijom. Otuda Hrist u svjetovnoj istoriji nije ni mogao biti prepoznat kao „velika ličnost“, prosto zato što se nije uklapao u obrasce proizvodnje svjetovnih velikana. Ovo je jako važno da razumijemo, inače čemo imati problema sa onima koji dovode u sumnju samo Hristovo postojanje jer o Njemu svjetovna istorija ne govori gotovo ništa.

Da je Isus mislio kako uz pomoć zakonodavnih i izvršnih vlasti i pod pokroviteljstvom velikih i moćnih ljudi ovog svijeta ili raznih interesnih lobija, može poduprijeti i uspostaviti svoje kraljevstvo, On bi nesumnjivo i djelovao u tom pravcu.

I danas kao u Hristovo vrijeme, Božje Djelo se ne oslanja niti zavisi od podrške i priznanja svjetovnih institucija ili ljudskih zakona.

Da bi postalo funkcionalno, Božje kraljevstvo (teokratija) prvo mora zaživjeti U NAMA. Kako? „A onima koji su ga primili dao je pravo da postanu djeca Božja, jer vjeruju u njegovo ime, koji nisu od krvi ni od tjelesne volje ni od čovječje volje, nego začeti od Boga.“ (Jovan 1:12, 13)

Duhovni preporod, obnova djelovanjem Duha Božjeg u nama, jedina je sila koja može uzdići ljudski rod! Ono što Bog očekuje od čovjeka je aktivno sudjelovanje u Planu spasenja putem primanja i propovijedanja Riječi Božje, kao i njenog sprovođenja u praktičnom životu. Opisujući najčudesniji preobražaj grešnika, apostol Pavle konstatuje: „...ali oprani ste, posvećeni ste, opravdani u imenu našeg Gospoda Isusa Hrista, i Duhom našeg Boga.“ (1. Korinćanima 6:11)

Rimski namjesnik Pontije Pilat nije shvatao šta je suština jevrejskih optužbi protiv Isusa. Kao svjetovnom čovjeku, bilo mu je jasno da je

optuženik koji stoji pred njim nevin, i da se tu zapravo radi o jevrejskim pitanjima vjere. Pilat je bio znatiželjan da sazna kako to da se Isus smatra judejskim kraljem a očito nema nikakve pretenzije prema politici (vidi Jovan 18:33). „A Isus odgovori: **‘Moje kraljevstvo nije od ovog svijeta.** Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovog svijeta, moje sluge bi se borile da ne budem predat Judejcima. Ali moje kraljevstvo nije odavde.“ (Jovan 18:36) Kakav trenutak! Ne može čovjek da se ne naježi kad pokuša zamisliti ovaj prizor. Pilat je ovaj dijalog završio pitanjem „Šta je istina?“ iako nije sače-kao odgovor zbog žurbe da udovolji uzavreloj masi napolju.

Ko je, dakle, autoritet, ko je kvalifikovan da definiše Božje kraljevstvo ili teokratiju? Naravno sam Mesija, izvršni realizator Božjeg Plana spase-nja! On je to uradio na više nego jasan način.

Nevjerstvo u Boga ili lažirana religija je osnovna prepreka između grešnika i Spasitelja: „Ali ima nekih među vama koji ne vjeruju.“ ... I rekao je: ‘Zato sam vam kazao: Niko ne može doći k meni ako mu nije dato od Oca.’“ (stihovi 64-65)

Jevreji su mogli da znaju da Božje kraljevstvo ne može biti uspostavljeni paralelno sa zemaljskim kraljevstvima i sistemom, ako niotkuda drugo ono iz eksplisitne proročke objave u knjizi proroka Danila: „U dñima tih kraljeva [poslednjih carstava na pobunjenoj zemlji u proročkoj panorami] Bog će nebeski podići kraljevstvo koje nikada neće propasti. I to kraljevstvo se neće ostaviti drugom narodu. Ono će *smrviti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati dovijeka.*“ (Danilo 2:44) Dakle, jedno uz drugo ne može nikako, to je poruka ovog proročanstva. Osim toga, kad se jednom uspostavi, Božje kraljevstvo ima svoj neprekidni kontinuitet u budućnosti koja se mjeri vječnošću. To je kraj svake priče o dominantnoj „naciji,“ „izabranoj crkvi,“ bilo kakvoj ekskluzivnosti i povlašćenosti koja potiče od zemaljskih autoriteta i ustanova.

PRAVNI OSNOV ULASKA U BOŽJE KRALJEVSTVO

Proučavajući tipologiju Plana spasenja, jasno se može sagledati kompletan slijed procesa spasenja. Tipološki prikazi u zemaljskoj službi, plemenima Izraela, kao i proročanstva, posebno vremenska, pomažu nam

da metodom istoricizma pratimo različite faze Plana spasenja u prošlosti, da znamo gdje smo tačno sada, i šta slijedi u budućnosti.

Vidjeli smo da sada (od 1844. godine do kraja vremena milosti odnosno Hristove službe u nebeskoj Svetinji nad svetinjama) živimo u vrijeme velikog antitipskog Istražnog suda. Dan očišćenja na zemlji uči nas svečanosti i ozbiljnosti sa kojom se pristupalo tom najvažnijem danu u godini, kada je prvosveštenik čistio Svetinju od unesenih grijeha i konačno ih uklanjao od Božjeg naroda.

Hrist je kao antitipska Žrtva ponio grijeha čovječanstva, ali samo pokajani grijesi na način koji Bog objavljuje u svojoj Riječi mogu biti legalno tretirani i pravno podložni procesu očišćenja. Stoga je od presudne važnosti da razumijemo Božji plan, naš udio i Božji udio, jer ne postoji nikakav alterantivni način spasenja niti Plan B. Ali Bog neće ostaviti čak ni one koji su u prošlosti iz različitih razloga bili uskraćeni za ispravnu teološku spoznaju, jer Bog gleda na srce. Samo je hula na Duha Božjeg neoprostiv grijeh, jer se tu zatvara svaka raspoloživa opcija da grešniku bude oprošteno.

Biblijска religija nije tolerantna u smislu podrške različitim mišljenjima i stavovima. Zbog toga ona nikad nije bila popularna među masama niti će biti na pobunjenoj zemlji koja slijedi drugog gospodara. Bog ima samo jedan način za spasenje grešnika koji zadovoljava zahtjeve Njegovog svetog Zakona, ljubavi, milosti i istine. Jedino tako Sud može biti pravedan i legalan. Čovjek ne može da mijenja nebeska načela, može samo da prihvati ponuđeni Dar pod uslovima kako je dat ili da ga odbije.

Biblija uči da se čovjek, kad povjeruje Bogu i prihvati Božji plan za svoj život, opravdava vjerom. Opravdanje vjerom pred Bogom prosto znači proglašavanje grešnika pravednim, jer njegov život je sada U HRI-STU kao opštem čovjeku, našem duhovnom Ocu u smislu u kojem je Adam otac čovječanstva, preko koga smo naslijedili grešnu prirodu (Rimljana 5:18,19). Hrist je ponio ono što mi nikako nismo u stanju, naše grijeha, zbog kojih smo pred Zakonom osuđeni na smrt.

„A znamo da sve što Zakon kaže rečeno je onima koji su pod Zakonom, da se svaka usta zapuše i da sav svijet bude kriv Bogu. Stoga iz djela zakona ni jedno tijelo se neće opravdati u njegovim očima, jer preko

Zakona dolazi spoznaja o grijehu. A sada se pokazuje pravednost pred Bogom bez Zakona, o čemu svjedoče Zakon i Proroci. I to pravda Božija kroz vjeru u Isusa Hrista za sve i na sve koji vjeruju, jer nema razlike. Jer svi su sagriješili i lišeni su Božje slave, a opravdavaju se darom, blagodaću njegovom, kroz iskupljenje koje je u Hristu Isusu, kojega odredi Bog da bude krvlju svojom žrtva pomirenja kroz vjeru, da pokaže pravdu svoju oproštenjem pređašnjih grijeha, u dugom trpljenju Božijem, da se pokaže pravda njegova u sadašnje vrijeme, da je On pravedan i da opravdava onoga koji je odvjere Isusove.“ (Rimljanima 3:19-26)

Od presudne je važnosti da shvatimo svoj udio u opravdanju vjerom, jer samo vjera koja potvrđuje Zakon (Rimljanima 3:31) je ispravna pred Bogom. To znači da takva vjera umire grijehu, a želi da živi Bogu (vidi Rimljanima 6. glava). Biblijski vjernik ne nastoji da se spasi **u** grijehu, već **iz** grijeha. Hrist je kao opšti Čovjek, drugi Adam, zakonski preuzeo grijehu svijeta na sebe, ali mi kao pojedinci, svako ponaosob, moramo prihvati tu Žrtvu kroz pokajanje i položiti svoje grijehu na Nju da bi se mogao napraviti taj čudesni transfer i dalji tretman grijeha. U protivnom, grijesi ostaju na počiniocu sa naslijedenom palom prirodom koja ga kontroliše i koje ne želi da se odrekne.

Prema tome, Istražni sud je najsvečaniji dio procesa spasenja, od ključne važnosti za sve one koji se mire sa Bogom i postaju legalni naslednici Božjeg kraljevstva.

VREMENSKI OKVIR PEČAĆENJA 144.000

Tipologija nas uči da postoji samo jedan period, jedna naročita faza Plana spasenja, kada se čiste pokajani grijesi, uneseni u Svetinju preko posredničke Žrtve. Utvrđili smo koje je to vrijeme u antitipu. Mi ne znamo tačno kad se to vrijeme završava, ali prema proročkoj panorami, naročito prema uvidu iz knjiga proroka Danila i Otkrivenja, znamo da je taj čas veoma blizu.

Proročanstva iz Danila o sukcesivnom nasleđu zemaljskih carstava, uključujući i sile sa posebnim bogohulnim karakteristikama, ne idu dalje od vremena koje možemo identifikovati kao sadašnje, iako postoje još neke

stvari koje se nisu do kraja ispunile, a to su završni događaji opisani u Danilu 11:40-45. Otkrivenje nam otvara još više detalja u proročkoj panorami koje možemo sumirati na sledeći način:

i) Otvaranje prvih pet pečata (Otkrivenje 6:1-11) vodi nas kroz opšte aspekte istorije hrišćanske ere, do šestog pečata koji pokriva znake na nebu kao najavu Božjeg suda (Otkrivenje 6:12-17) do pred sam Drugi Hristov dolazak. Mi sada, dakle, živimo u vremenu šestog pečata, dok sedmi pečat daje sliku napuštenog Neba prilikom Drugog dolaska (Otkrivenje 8:1).

ii) Upravo između opisa šestog i sedmog pečata nalazimo sliku pečaćenja Božjeg naroda, 144.000, 12 x 12.000 antitipskih predstavnika izraelskih plemena.

iii) Sedam truba kao Božje kazne upozorenja na Sud (Otkrivenje 8:6-13; 9:1-21; 11:15-19).

U tipskoj službi na zemlji Praznik truba najavljuvao je Dan očišćenja poistovjećen sa Sudom. U antitipu, Bog je preko svog naroda najavio Sud putem trostrukе anđeoske poruke iz Otkrivenja 14:6-12, kojem se kasnije pridružuje poruka četvrtog anđela iz Otkrivenja 18. glava koja ne samo što razobličava obmane duhovnog Vavilona, već ukazuje i na dodatne pridružene članice ovog sistema. Istoriski, ovo se dešava od Adventnog pokreta do danas.

Desetog dana sedmog mjeseca po biblijskom kalendaru bio je Dan očišćenja. Svaki prethodni mjesec u Izraelu najavljuvao je zvuk trube, ukupno sedam truba. Analogno tome, kroz istoriju hrišćanskog svijeta Bog je manjim sudovima najavljuvao onaj veliki, konačni.⁹ Sedma truba najavljuje početak istražne faze Božjeg suda ili antitipskog Dana očišćenja.

iv) Prorečeni period papske supremacije od 1260 dana, 42 mjeseca ili vrijeme, vremena i pola vremena iz Danila i Otkrivenja (Otkrivenje 11:2, 3; 12:6, 14; 13:5; Danilo 7:25; 12:7) odnosno 1260 doslovnih godina (538-1798), takođe nam pomaže u ustanovljavanju vremenskog okvira, posle kojeg nastupa Istražni sud Božji na kojem će takođe biti osuđena ova

⁹ Vidi „Otkrivenje života i apokalipsa smrti“, Pavle Simović, poglavje „Sedam truba“, str. 57-69.

bogohulna sila (vidi Danilo 7:7-14). Zapazimo da se u tom periodu dešava pomračivanje svakidašnje žrtve (tamid na hebrejskom), prorečeno u Danilu 8:9-11, koje opet korespondira sa gaženjem spoljašnjem trijema Svetinje od strane neznabožaca, prorečenog u Otkrivenju 11:2! Hristova služba u prvom dijelu nebeske Svetinje vjekovima je bila pomračena lažnom religijom koja je upućivala na lažne posrednike na zemlji (vidi 2. Solunjani 2:3,4; Danilo 7:8,25).

v) Vizija o sedam kraljeva i deset rogova (Otkrivenje 13:1-7, 11-17; 17:1-3, 9-18) postavlja dodatne vremenske okvire:

1. Vavilon, 605 – 539 prije n.e. (Danilo 2:32, 38; 7:4)
2. Medo-Persija, 539 – 331 prije n.e. (Danilo 2:32, 39; 7:5; 8:20)
3. Grčka imperija, 331 – 168 prije n.e. (Danilo 2:32,39; 7:6; 8:21)
4. Rimska imperija, 168 prije n.e. – 478 n.e. (Otkrivenje 17:10; Danilo 2:33, 40; 7:7)
5. Papski Rim, 538 – 1798 n.e. (Otkrivenje 12:3; 17:3, 10, 12, 13; Danilo 2:33, 41; 7:20, 25)
6. SAD, oko 1798 do uspostavljanja Novog svjetskog poretka (Otkrivenje 13:1-18; 17:10)
7. Novi svjetski poredak (Otkrivenje 17:10, 12). Deset rogova tj. careva su deset regionalnih svijeta koji služe za uspostavljanje Novog svjetskog poretka (Otkrivenje 17:12-14, 16, 17)
8. Ujedinjena svjetska religija i vlada kao Ikona zvijerina sa reorganizovanim papstvom na čelu. Zbirni rezultat djelovanja 7 predhodnih careva. Nametanje žiga zvijeri, lažna čuda (Otkrivenje 13:13-17; 16:13,14; 17:11,13,14).

vi) Proročanstvo o 2300 dana / godina (Danilo 8:13, 14; 9:22-27), koje precizno određuje vrijeme početka antitipskog Istražnog suda (457 prije n.e. – 1844 n.e.).

Dakle, sve ovo nedvosmisleno ukazuje da vrijeme kad se odvija prečenje 144.000 korespondira sa antitipskim Istražnim sudom. To je potpuno logično sa aspekta Plana spasenja.

Isto tako, novija istorija potvrđuje da je ovo zaista to vrijeme.

Čitamo uvodni dio 7. glave Otkrivenja: „Nakon toga video sam četiri anđela kako stoje na četiri strane zemlje, i drže četiri zemaljska vjetra, da

nijedan vjetar ne duva na zemlju, ni na more, ni na ikakvo drvo. I video sam jednog drugog anđela kako se uzdiže sa istoka i ima pečat živog Boga. I povikao je na sav glas četvorici anđela kojima je bilo dato da naude zemlji i moru: ‘Nemojte nauditi ni zemlji ni moru ni drveću, dok pečatom ne zapečatimo sluge našeg Boga, na čelima njihovim!’“

Šta nam ovo govori? Bog je učinio kraj političkoj supremaciji sile koje je tlačila Njegov narod kroz cijeli Srednji vijek, i ona je od tada morala mijenjati strategiju djelovanja. Od polovine 19. vijeka, kada je i počeo Istražni sud, poredak kakav je čovječanstvo dotle poznavalo drastično se promijenio, ne samo na polju naučne i industrijske revolucije, već i u podizanju nivoa ljudskih prava i sloboda. Ljudima je data svjetlost i mogućnost opredjeljenja, i to je ono što je zapravo predstavlja ova uvodna slika 7. glave Otkrivenja. Pečaćenje 144.000 dešava se u relativno mirnom periodu. Samo će posljednja generacija zapečaćenih, oni koji živi dočekaju Hristov dolazak, morati proći kroz vrijeme Velike nevolje (Otkrivenje 15. i 16. glava; Danilo 12:1). Ne svi. To je vrlo važno da zapazimo.

SIMBOLIČAN ILI DOSLOVAN BROJ ZAPEČAĆENIH?

U poglavljiju „Tipologija 12 plemena Izraela,“ prvi dio, već smo se bavili simbolikom broja 12.

Jovan kaže da je **čuo** broj zapečaćenih: „I čuo sam broj onih zapečaćenih pečatom – sto četrdeset i četiri hiljade, zapečaćenih pečatom *iz svakoga plemena sinova Izraelovih.*“ (Otkrivenje 7:4) Ali kada se okrenuo, **vidio** je „veliko mnoštvo ljudi, koje нико nije mogao izbrojati, *iz svih naroda i plemena i narodnosti i jezika,* kako stoje pred prestolom i pred Jagnjetom.“ (Otkrivenje 7:9)

Naravno to mnoštvo daleko prevazilazi simboličnu brojku od 144.000, prosti zato jer se radi o spasenima iz svih vjekova, čiji grijesi su očišćeni na Istražnom sudu! Njihov broj odgovara obećanju koje je Bog dao još Abramu, praocu vjernih: „Zaista će ti činiti dobro i učiniće da tvog potomstva bude kao morskog pijeska, koga ima toliko mnogo da ne može da se izbroji.“ (1. Mojsijeva 32:12) Očito je ovdje riječ o duhovnom potomstvu (Galatima 3:28,29; Rimljana 9:6-8). Duhovni kontinuitet

Božjeg Izraela možda se najjasnije vidi u Otkrivenju 12. glava koja prikazuje kratku panoramu velike borbe između Hrista i Sotone, „Ženu“ (Izrael) koja treba da „rodi“ Mesiju, kojeg dalje prate Njegovi vjerni, poslušni Uputstvima Božjim i dosledni svjedočanstvu Isusa Hrista. Zapazite da jedna te ista „Žena“ koju simbolisce broj 12 drži vjeru kroz sve vjekove i zbog toga je meta progonstva sila tame.

Dakle, ono što je Jovan čuo bila je simbolička nacija punoće Božjeg spasenja, od svakog plemena, od svakog karakternog profila u tipu izraelskih plemena, po 12.000 hiljada spasenih.

Zašto hiljada? Biblijski rečnik koristi izraz „hiljada“ u doslovnom ili figurativnom smislu da označi veliku množinu. „Ognjena rijeka je tekla i izvirala ispred njega. Hiljade hiljada služilo mu je, i deset hiljada po deset hiljada stajalo je pred njim. Sud je sjeo i svici su se otvorili.“ (Danilo 7:7; uporedi sa 5. Mojsijeva 33:2; Psalam 68:17; Otkrivenje 5:11; Matej 26:53)

Sličan numerološki obrazac kao kod 144.000 zapečaćenih nalazimo u opisu Novog Jerusalima, gdje su takođe predominantni brojevi 12 (Otkrivenje 21:12-14), 12.000 (16. stih) i 144 (17. stih)! Naravno imamo sve razloge da i ove brojeve posmatramo kao simboliku punoće spasenja i veličine Novog Jerusalima da primi kompletno mnoštvo spasenih.

Veliko nebrojeno mnoštvo koje je Jovan video ne dolazi samo iz izraelskih plemena, već iz cijelog svijeta, od svih naroda i narodnosti.

Ako u kontekstu cijelog eshatološkog dijela Otkrivenja proučavamo 144.000, uočićemo da se spasenje faktički ostvaruje samo za vrijeme Istražnog suda. Ne postoji nijedno drugo vrijeme u kojem neko može biti legalno opravdan pred Bogom, od Adama do poslednjeg čovjeka na zemlji. Ako pogrešno tumačimo 144.000, suočavamo se sa tim osnovnim problemom. Ako insistiramo na doslovnom broju od 144.000, ulazimo u dva dodatna velika problema: 1) U tom slučaju zapečaćeni bi morali biti doslovni Jevreji, krvni potomci 12 rodonačelnika izraelskih plemena, dok se ostali narodi ne pečate. Takvih danas ima veoma mali procenat, od jednog ili dva plemena, tako da oni kao i većinski Jevreji konvertiti u judaizam, ili pripadnici bilo koje druge religije, mogu da se obrate ili ne obrate Bogu kao pojedinci u posletku vremena. Ne postoje nikakve specijalne privilegije za njih. 2) Tačan broj od po 12.000 iz svakog plemena

naveo bi nas na zaključak da Bog zapravo vrši predodređenje ili predestinaciju spasenih kojih ne smije biti ni manje ni više od zadate cifre. Nарavno takvo učenje je pogubno u svjetlosti Božjeg otkrivenja, naše slobodne volje i otvorenosti vrata spasenja ravnopravno za sve ljudе. „Bog... želi da se svi ljudи spasu i dođu u spoznaju istine.“ (1. Timoteju 2:4; uporedi sa Isaija 55:1, 6-8; Ezekijel 18:23,27-32; 2. Timoteju 2:25,26; 2. Petrova 3:9). Sve dok postoji nada za spasenje svakog pojedinca, Bog neće odustati od njega ili nje.

Tvrđnja da Bog pečati za spasenje samo doslovnih 144.000 ljudи jedna je od većih hula na Božje djelo koja, međutim, može biti proizvod elementarnog neznanja i gluposti zagovornika te teorije ili sektaškog mentaliteta pojedinih vjerskih grupa koje sebe vide kao ekskluzivne baštinike Božjeg kraljevstva.

SUDIONICI VREMENA VELIKE NEVOLJE KAO ISTAKNUTA GRUPA MEĐU 144.000

Vidjeli smo da se pečaćenje 144.000 dešava uglavnom u mirnodopskom posebnom periodu koji obezbjeđuje sam Bog kroz kontrolu nad događajima u svijetu. Ali jedna grupa vjernika, posljednja generacija, moraće proći kroz period poznat u eshatologiji kao Vrijeme velike nevolje, a koje prethodi Drugom Hristovom dolasku. O načinu kako se priprema ta grupa i šta je očekuje govorićemo u poglavljу „Rana i pozna kiša“.

Jovanu je skrenuta pažnja na ovu osobenu grupu: „Na to me je jedan od starješina upitao: ‘Kо su ovi što su obučeni u duge bijele haljine i odašte su došli?’ Odgovorio sam mu: ‘Gospodaru, ti to znaš.’ I rekao mi je: ‘To su oni što dolaze iz velike nevolje. Oni su oprali svoje haljine i ubijelili ih u Jagnjetovoј krvи. Zato su pred Božjim prestolom i služe mu dan i noć u njegovom hramu. I Onaj koji sjedi na prestolu razapeće svoj šator nad njima. Oni više neće gladovati ni žednjeti, neće ih sunce pržiti, niti bilo kakva žega, jer će ih Jagnje, koje je nasred prestola, pasti i voditi na izvore voda života. I Bog će obrisati svaku suzu s njihovih očiju.’“ (Otkrivenje 7:13-17)

Očigledno, oni imaju istaknuto mjesto među velikim mnoštvom

spasenih. Oni su pred samim prestolom Božjim, kao ljudi koji su prošli iskustvo koje nijedna prethodna generacija na zemlji nije prošla. Ne samo da su morali preživjeti period sedam poslednjih zala (Otkrivenje 15. i 16. glava; Danilo 12:1), već su nakon završetka antitipskog Dana očišćenja morali stajati bez svog Prvosveštenika i Zastupnika jedno kraće vrijeme neposredno pred Drugi Hristov dolazak. Oni su takođe morali da se u Hristu odupru silini završne obmane na zemlji (vidi Otkrivenje 15:1-14). Zbog toga će oni biti bliži Bogu kao jedinstveni svjedoci velikog Djela iskupljenja i postizanja idealnog hristolikog karaktera.

Kao posebna grupa u širem smislu mogli bi se obuhvatiti i svi oni koji se pečate u vremenu Suda, od 1844. godine do kraja vremena milosti, nosioci troanđeoskih poruka, ali to nije mnogo bitno u kontekstu razmatranja 144.000. Njih Bog može eventualno da nagradi posebnim pred uskršnjem prije samog Drugog dolaska, o čemu je pisala Elen Vajt, istaknuti pionir Adventog pokreta u svom proročkom nadahnuću.¹⁰ Pošto je ova grupa svjesna da se u Nebeskoj svetinji odvija Istražni sud dok se oni pečate, pečat Božji na čelu odnosno u umu (Otkrivenje 7:3) za njih ima lični iskustveni smisao, iako nijedan pojedinac ne zna kad je zapravo započaćen.

Umrli u vjeri primaju isti pečat verifikacije spasenja kroz njihovo opravdanje na Sudu.

Ponovljena vizija o 144.000 u Otkrivenju 14:1-5 koji u veličanstvenoj pobedničkoj pjesmi slave svoje iskupljenje govori o njihovom savršenstvu ostvarenom u Hristu. Važno je zapaziti da ova vizija korespondira sa Jovanovim viđenjem u Otkrivenju 5. glava, gdje se pominju isti faktori kao u 14. glavi: Bog Otac, Jagnje (Hrist), četiri živa bića, anđeli, 24 starještine te otkupljeni iz svih naroda koji pjevaju novu pjesmu spasenja! Oni su „bez mane“ pred Božjim prestolom. Naravno takvo stanje je moguće postići samo kroz potpuno čišćenje svih grijeha i pokrivanjem savršenstvom Hristove pravde, primljene vjerom. Tada Bog može na Sudu legalno ukloniti svaku mrlju iz karaktera spasenih koji su sada kvalifikovani za vječni život! Oni sada nose potencijal, zalog i bezbjednost da se nikad

¹⁰ Vidi „Maranatha“, p. 281:1; „Early Writings,“ pp. 285-287. by Ellen G. White.

više neće dogoditi pobuna protiv Boga. To ne znači da se njihov duhovni razvoj tu završava, naprotiv, sve vrijeme koje se mjeri u nedogled sada je pred njima u ostvarenju Božjeg prvoravnog plana za čovječanstvo i naš univerzum.

Svi spaseni se tretiraju kao prvjenci ili prvine Bogu, jer prvine su ono što Bog uzima za sebe, iako je istorijski gledano prvina bilo i ranije. Enoh i Ilija uzeti su na Nebo da ne vide smrt, a Mojsije je uskrsnut neposredno nakon svoje smrti. Slično tome, Hrist je poveo na Nebo kao prvine osobe uskrsnute prilikom Njegovog uskrsenja. Ali punoča prvina ili prvenaca se realizuje po okončanju djela spasenja (vidi Jevrejima 12:22,23). Među spasenima neće biti „drugih“ i „trećih“. Niko ne ulazi na sporedna vrata. Razložno je vjerovati da će postojati određena hijerarhija među spasenima na Nebu, na to nas upućuje Biblija i zdrava logika, ali izvjesno je da nikо zbog toga neće biti nezadovoljan ili ljubomoran, jer načela nebeske vladavine, Božji poredak i sistem vrijednosti, potpuno je suprotan ovome danas na zemlji.

17. LIČNOSTI KAO TIPOVI HRISTA

Starogrčka riječ „tip“ prihvaćena je kao termin u modernim jezicima koji generalno označava grupu objekata, bića ili čak opštih pojmoveva koji imaju jednu ili više istih ili sličnih karakteristika.

Ali u hermeneutičkom kontekstu, riječ „tipos“ se u Bibliji koristi samo u Pavlovim poslanicama (1. Korinćanima 10:6,11; Rimljanima 5:14; Jevrejima 8:5 u komentaru na 2. Mojsijevu 25:40; i Jevrejima 9:24), i jedanput u 1. Petrovoj 3:21.

Tipologija kao hermeneutičko sredstvo koje koriste biblijski pisci sastoji se iz analize određenih starosaveznih istorijskih realnosti (ličnosti, događaja ili institucija) u svjetlu Plana spasenja, koje je Gospod namjerno stvorio ili uspostavio s ciljem da odgovaraju i da budu predvidljivo-prorečene predslike svojih neizbjježnih i uzvišenijih aspekata eshatološke stvarnosti koje se ispunjavaju (inaugurišu, usavršavaju) u antitpskim fazama Plana spasenja.

Prva grupa stihova se odnosi na ličnosti. Tako iz 1. Korinćanima 10:1-4 saznajemo da i Mojsije (5. Mojsijeva 18:15; Luka 24:19; Jovan 6:14; Djela 3:22) i stijena „iz koje su pili“ Izraelci predstavljaju tip Hrista („stijenu“ smo već pokrili u jednom ranijem proučavanju).

Juda je tip Hrista u vladarskom smislu (1. Mojsijeva 49:10; 4. Mojsijeva 24:17; 1. Dnevnika 5:2; Psalam 60:7; 108:8; 110:1,2; Jeremija 30:21; Ezekijel 21:32; Danilo 9:25), David takođe (Isajia 11:1; Jeremija 23:5; Djela 13:22,23; Rimljanima 15:12; Otkrivenje 22:16).

Druga grupa tipoloških tekstova se odnosi na institucije. To smo već pokrili u našem proučavanju.

Treći tipološki obrazac veže se za događaje. U 1. Petrovoj poslanici 3:20,21 navodi se da je spasavanje „osam duša“ od sveopštег Potopa bilo tip spasenja kroz krštenje vodom i Duhom.

U 2. Petrovoj 2:6, apostol navodi da je uništenje Sodoma i Gomora predslika ili primjer onoga što će se deseti bezbožnicima o Izvršnom суду Božjem (vidi 1. Mojsijeva 19:24,25; Otkrivenje 20:9,10,15).

Opšte stanje u društvu pred Potop ili u Sodomu, sam Isus je upotrijebio kao sliku stanja pred Njegov drugi dolazak (Matej 24:37-39; Luka 17:28-30).

MELHISEDEK KAO TIP HRISTA U SVEŠTENIČKOM SMISLU

Psalam 110. je mesijanski psalam. U 4. stihu dato je ovo proroštvo: „Gospod se zakleo i neće zažaliti: ‘Ti si sveštenik dovijeka po arhetipu Melhisedekovom!’“

Melhisedek se pominje kao sveštenik u vrijeme Abrama, kada sveštenički red još nije bio uspostavljen: „A kad se vraćao, pošto je porazio Hodologomora i kraljeve koji su bili s njim, u susret mu je izašao kralj Sodoma u dolini Šave, to jest u Kraljevoj dolini. Melhisedek, kralj Salima, iznio je hleb i vino. *On je bio sveštenik Najvišeg Boga.* Zatim ga je blagoslovio riječima: ‘Neka Najviši Bog,

Stvoritelj neba i zemlje, blagoslovi Abramom; i neka je blagoslovлен Najviši Bog, koji ti je u ruke predao tlačitelje tvoje!’ Tada mu je Abram dao desetak od svega.“ (1. Mojsijeva 14:17-20)

Pošto Isus Hrist krvno potiče iz Judinog plemena, iz kojeg je i najavljen, prema Mojsijevom levitskom zakonu, On nije mogao biti sveštenik.

Argumenti koje Pavle iznosi u Jevrejima poslanici o superiornosti Melhisedekovog sveštenstva u odnosu na levitsko su sledeći:

i) Tajanstvena ličnost Melhisedeka je tip Hrista jer mu se ne zna rođoslov niti dužina života, a takođe je bio „kralj pravednosti“ i kralj Salima, tj. „kralj mira“ (Jev. 7:1-3).

ii) Abram je dao desetak Melhisedeku; kasnije su Leviti primali desetke od svojih sunarodnika. Pošto je Aron tada bio u Abramovim „bedrima“, to proizilazi da su sveštenici po Aronovom redu platili desetak Melhisedeku (Jev. 7:4-10).

iii) Onaj koji daje blagoslov uvijek je veći od onog koji ga prima. Tako je Melhisedek bio veći od Abrama. Pošto je Levije još bio u Abramovim bedrima, slijedi da je Melhisedek veći od Levija (Jev. 7:7-10).

iv) Da je Aronovo sveštenstvo bilo efektivno u stvarnosti, Bog ne bi pozvao novog sveštenika po drugom redu (Ps. 110:4; Jev. 7:11).

v) Obredni zakon nije vječan pa tako ni sveštenička služba, već su podložni promjenljivosti, shodno razvoju Plana spasenja (Jev. 7:11,12,17, 18).

vi) Osnova za Aronovo sveštenstvo bilo je rodoslovno porijeklo; osnova za Melhisedekovo sveštenstvo je vječni život Prvosveštenika (Jev. 7:8,15-16,23-25).

vii) Hristovo sveštenstvo po redu Melhisedekovu potvrđeno je zakletvom Božjom (Psalam 110:4), dok levitsko nije (Jev. 7:21,22).

viii) Pošto je Hrist bezgrešan, On ne mora da prinosi žrtvu za vlastite grijehе (Jev. 7:26,27).

ix) Melhisedekovo sveštenstvo je učinkovitije jer zahtijeva jednu žrtvu, jednom za sve (Isusovu), dok levitsko sveštenstvo prinosi neprekidne žrtve (Jev. 7:27).

x) Aronovo sveštenstvo služilo je u zemaljskoj kopiji ili sjenci nebeskog Hrama, u kojem Isus služi (Jev. 8:5).

Konačno, sveštenik koji može služiti „dovijeka,“ tj. dokle god je to Bog predvidio u Planu spasenja, može biti samo uskrsli Hrist.

JOSIF I ISUS

Poglavlja 37-50 u 1. Mojsijevoj bilježe priču o Josifovom životu. Josif je bio vrlo poseban svom ocu. Iz Jakovljeve perspektive, Josif je umro i zatim se vratio u život kao vladar Egipta. Josifova braća prevarila su oca tako što su natopila njegov ogrtač krvlju žrtvovanog jarca (1. Mojsijeva 37:31). Kasnije je Jakov otkrio da je Josif živ i da je vladar Egipta koji

spasava svijet od velike gladi. Ostale paralele između Josifa i Isusa su sledeće:

- Obojica su bili odbačeni od svog naroda;
- Obojica su postali sluge;
- Obojica su izdati za srebrnjake;
- Obojica su lažno optuženi i suočeni sa lažnim očevicima;
- Obojica su stekli položaj pri „desnoj ruci“ vladarskih prestola;
- Obojica su obezbijedili spasenje neznabوćima (Josif fizičko, a I-sus duhovno);
- Josif je oženio Egipćanku (paganku), uvodeći je u Abramovo nasleđe; Hristov odnos sa svojim pozvanima takođe je predstavljen brakom.

JONA I ISUS – TRI DANA I TRI NOĆI U „ŠEOLU“ ILI „SRCU ZEMLJE“

Priča o Joni vrlo je neobična. Našavši se zbog neposlušnosti Bogu na brodu usred oluje, Jona je kazao svojim saputnicima da ga bace s broda, objasnivši da će gnjev Božji prestati ako ga žrtvuju i more se umiriti. Jona se našao u trbuhi ogromne ribe i tu proveo tri dana i tri noći prije nego ga je izbjluvala na obalu.

Tipološko tumačenje ove priče dao je sam Isus. „Tada mu rekoše neki učitelji zakona i fariseji: ‘Učitelju, želimo da nam pokažeš znak.’ A on im odgovori: ‘Zao i preljubnički naraštaj traži znak, ali nikakav znak mu neće biti dat, osim znaka proroka Jone. Jer, kao što je Jona tri dana i tri noći bio u utrobi morske nemani, tako će i Sin čovečiji tri dana i tri noći biti u srcu zemlje. Ninivljani će na Sudu ustati sa ovim naraštajem i osudiće ga jer su se pokajali posle Jonine propovijedi. A ovdje je neko veći od Jone.’“ (Matej 12:38-41)

Jona je nazvao riblji trbuhan „šeolom“, što je na hebrejskom sinonim za grob ili područje mrtvih (Jona 2:2). Zapazite da Isus ne kaže da će tri dana i tri noći biti u grobu nego u srcu zemlje. Koje zemlje? Zemlje smrti! Isus je prethodno najavio da će postradati i treći dan da će ustati (Matej 16:21; 20:17-19). „Ispuniće se sve što su proroci napisali za Sina čovečjeg. Predaće ga neznabоćima, rugaće mu se, zlostavljaće ga i pljuvaće ga.

Izbičevaće ga i zatim ubiti, a treći dan će uskrsnuti.“ Ovaj opis ukazuje da Isusovo preuzimanje grijeha čovječanstva i stradanje nije vezano za smrt na krstu i efektivno vrijeme provedeno u grobu, već od Getsimanije. Kao što je Jona u tjeskobi shvatio da mora preuzeti grijeh na sebe za spas svoje sabraće, tako je i Isus (Matej 26:36-45). Njegov boravak u „zemlji mrtvih“ počeo je onda kad je Otac dopustio da se nađe u „srcu zemlje mrtvih“. Odvajanje od Boga jednak je smrti, i to je biblijsko učenje, počevši od Adamovog prestupa.

DVA ADAMA

U poslanici Rimljanima se navodi Adam kao tip budućeg Adama – Hrista, ali u suprotnom smislu.

Analiziraćemo šta Pavle podrazumijeva pod tipologijom dva Adama.

„Zato, kao što je kroz jednog čovjeka u svijet ušao grijeh i preko grijeha smrt, i tako se smrt proširila na sve ljudе jer su svi sagriješili...“ (Rimljanima 5:12)

Pavle konstatiše tri stvari u ovom jednom stihu:

1. On kaže da je grijeh ušao na svijet kroz jednog čovjeka. Riječ „svijet“ („kosmos“ na grčkom) ima više od jednog značenja. Ima najmanje šest značenja za ovu jednu riječ. Kontekst nam kazuje šta je značenje te riječi, a ovdje riječ „svijet“ ima isto značenje kao u Jovanu 3:16: „Bog je toliko volio svijet.“ Ovdje riječ „svijet“ znači ljudski rod, ili čovječanstvo kojemu svako od nas pripada. Ono što Pavle kaže u ovoj prvoj konstataciji je da je grijeh postao naše nasleđe! On je postao dio nas kroz jednog čovjeka.

2. On kaže da je taj grijeh koji je ovaj jedan čovjek počinio donio istom smrt. Razlog za ovo je očit, jer je Bog kazao našim praroditeljima da će u dan kad pojedu zabranjeni plod, dan kad sagriješe zasigurno ili „izvjesno“ umrijeti.

3. Ova smrt nije samo došla Adamu, već se obuhvata čitav ljudski rod, svakog od nas. Ova smrt je postala univerzalna, sveopšta.

Pavle je bio bivši farisej i ekspert za zakon. On je znao šta je kazano u Ponovljenom zakonu 24:16 i Ezequielu 18. glava. On je znao da krivica i

kazna ne mogu biti legalno prenijete na drugog. Nijedan zakon to ne dopušta. Stoga on zna o čemu govori. On kaže: „Ova smrt se proširila na sve ljudе jer svi su sagripešili.“ Poslednja fraza koja je nepotpuna izjava je uzrok problema.

Postoje samo dva načina kako možemo završiti tu rečenicu. Da li je Pavle mislio da svi umiru zato što su svi sagripešili *u Adamu* ili je mislio da svi umiru zato što su svi sagripešili *kao Adam*? Mi ne možemo dobiti odgovor na ovaj problem u citiranom stihu. Moramo razmotriti kontekst. Razumno je prepostaviti da Pavle ovdje kaže da svi umiremo zato što smo *svi sagripešili u Adamu a ne kao Adam*. Navećemo pet razloga za ovakav stav, od kojih su četiri biblijska a jedan je istorijski.

Argument 1: Istorijски, nije istina da svi umiru jer su svi sagripešili kao Adam. Na primjer, umire beba od tri mjeseca ali ona nema lični grijeh. Ona nije sagripešila kao Adam ali ipak umire. Zato je to kontradiktorno onom što Pavle kaže, jer Pavle kaže da se smrt proširila na sve ljudе, bez izuzetka.

Argument 2: je gramatički razlog. Pavle koristi aorist, što je prošlo istorijsko vrijeme, stoga to podrazumijeva jedan čin za sve koji se desio u prošlosti. Da je Pavle imao na umu da su naši lični grijesi ti koji nam donose smrt, onda bi upotrijebio sadašnje trajno vrijeme, ali on to ne čini. U Rimljanima 3:23, Pavle daje sličnu izjavu, izuzev što tu dodaje nešto drugo. U Rimljanima 3:22,23 Pavle kaže da je dobra vijest o pravednosti vjerom primjenljiva na sve ljudе, Jevreje i neznabošce. Razlog je to što nema razlike između Jevreja i neznabožaca, jer svi su sagripešili. Ovo je upravo ista tvrdnja koji on koristi u Rimljanima 5:12 takođe u aoristu: „Svi su sagripešili.“ Ali on dodaje: „Jer svi su sagripešili i lišeni su Božje slave.“ Tu u drugom dijelu rečenice on koristi sadašnje trajno vrijeme.

Ostatи uskraćen za slavu Božju je drugi način da se kaže „griješiti“ jer „grijeh“ jednostavno znači „promašiti cilj.“ Cilj je uvijek slava Božja koja je ljubav Božja. Kad promašujemo *agape*, mi grijesimo (vidi 1. Korinćanima 13:1-3). Prema tome, ono što Pavle kaže u Rimljanima 3:23 je: „Svi su sagripešili u prošlosti, plus što svi sada osobno grijese.“ Ako se druga izjava odnosi na naše lične grijehe, prva izjava se mora odnositi na ono što se čovječanstvu dogodilo *u Adamu*. Pavle kaže da smo sagripešili u

Adamu, ali da imamo i lične grijeha. Mi sada griješimo i stoga aorist podrazumijeva čin koji se desio u prošlosti.

Argument 3: U Rimljanima 5:13,14, Pavle pojašnjava da su ljudi koji su živjeli od Adama do Mojsija umirali čak iako njihovi grijesi nisu bili identični ili poput Adamovog prestupa. Oni su umirali čak iako njihovi grijesi nisu bili kao Adamov grijeh, što je u kontradikciji sa idejom da svi umiremo zato što smo svi sagriješili kao Adam. Pavle kaže upravo suprotno. Oni su umirali čak iako nisu napravili grijeh kao što je bio Adamov prestup.

Argument 4: U Rimljanima 5:15-18, u istom kontekstu, Pavle vrlo jasno kaže po četvrti put da smo osuđeni i moramo umrijeti zbog Adamovog grijeha, bez obzira na naše lične grijeha! Tako nam kontekst kazuje da se Adamova smrt proširila na sve ljudi jer su svi sagriješili *u Adamu!*

Argument 5: Peti razlog je najvažniji argument. U Rimljanima 5:12-21, Pavle poređuje Adama sa Hristom. Razlog zašto raspravlja o Adamu i našoj situaciji u Adamu od 12-og do 14-og stiha je to što želi iskoristiti Adama kao Hristov obrazac ili tip. On kaže: „Ono što nam se događa zbog Adama na isti način nam se događa zbog Hrista.“ Postoji paralela. Nakon razmatranja naše situacije u Adamu, zbog čega i raspravlja o njemu, Pavle kaže: „Adam je tip Onoga koji je imao doći.“ On je obrazac, prilika Onoga koji dolazi. Ono što je istina za nas u Adamu mora biti istina i u Hristu! To je obrazac! To je paralela.

Od prvog Adama, ljudi u nasleđe dobijaju samo krivicu i smrtnu presudu. Mi treba da smo beskrajno zahvalni Bogu što je Hrist, svojom savršenom poslušnošću (ne našom) povratio Nebo koje je Adam izgubio kroz neposlušnost. Adam je sagriješio i Adamovo potomstvo dijeli njegovu krivicu i njene posledice. Ali Isus je ponio Adamovu krivicu, i sva Adamova djeca koja će pribjeći Hristu, drugom Adamu, mogu izbjegći kaznu prestupa.

„Blagoslovena je duša koja može kazati kriv/a sam pred Bogom, ali Isus je moj zastupnik. Prestupio/la sam Njegov zakon, ne mogu spasti sebe, ali dragocjena krv koja je prolivena na Golgoti je sva moja nada (sve sa čime mogu izaći pred Boga). Izgubljen/a sam u Adamu, ali obnovljen/a

u Hristu.”¹¹

Neko na sve ovo može kazati: „Da, to je istina. Mi svi umiremo zbog Adamovog grijeha ali to je samo prva smrt. Druga smrt je zbog naših ličnih grijeha.“ Ali ako bi kazali da je smrt koju smo primili od Adama samo prva smrt, onda bi takođe morali učiti da je sve što je Adam primio kad je sagriješio, kad je pojeo zabranjeni plod, bila prva smrt. Postavlja se pitanje: „Kada je ušla druga smrt?“ Šta je Bog mislio kad je rekao Adamu i Evi: „U dan kad pojedeš ovaj zabranjeni plod umrijećeš!“ Da li je mislio na prvu ili na drugu smrt? Jasno da je mislio zbogom životu zauvijek, jer prestupljeni Zakon zahtijeva smrt počinjoca, anihilaciju grešnika sa grijehom (Rimljanima 6:23).

Prva smrt je na određeni način samo zahtjev, neophodnost zbog jevanđelja. Sud Božji je zbog Plana spasenja na kraju vremena pa je prva smrt čekaonica do suda. Ali da nije bilo jevanđelja, Adam bi zakonski trebao umrijeti istog dana kad je sagriješio jer hebrejski tekst kaže da u isti dan kad sagriješite, izvjesno ćete umrijeti upravo tog istog dana. Tako je u trenutku kad je sagriješio, Adam stvarno pripao oblasti smrti. Nastavio je da živi propadljivim i smrtnim životom samo zahvaljujući pristanku na zamjenu, na tipski prenos grijeha na nevinu životinjsku žrtvu. Gospod je Adamu i Evi izložio Plan spasenja.

Tako smrt koja nam dolazi kroz Adamov grijeh nije samo prva smrt; to uključuje drugu smrt. Mi se rađamo u izgubljenom rodu zbog Adama.

Ukupna namjera paralele u Rimljanima 5:12-21 između Adama i Hrista počiva na zamisli o solidarisanju čovječanstva u Adamu i Hristu. U većini slučajeva gdje se riječ „Adam“ koristi u Starom savezu, na hebrejskom jeziku sa rijetkim izuzecima, ona ima kolektivno značenje. Ona se odnosi na sve ljudе u jednom čovjeku. Riječ „Adam“ znači čovječanstvo, ne samo jedinku.

U istom smislu, Hrist se pominje kao poslednji ili drugi Adam u Novom savezu. Tako kad Novi savez naziva Hrista drugim ili poslednjim Adamom, to se ne odnosi na jednog čovjeka među mnogim ljudima. Odnosi se na opšteg čovjeka, Isusa Hrista. Razlog zašto nas Bog osuđuje na smrt

¹¹ Sons and Daughters of God, p. 120. by Ellen G. White

zbog Adamovog grijeha nije prenošenje krivice, već što sudjelujemo u Adamovom grijehu. Mi smo uključeni, ili da se poslužimo jezikom Jevreja, bili smo u Adamovim bedrima kad je sagriješio.

Taj život koji je Adam prenio na svoju djecu je život koji je već sagriješio, to je život koji stoji osuđen i zato život koji mora umrijeti. Jedini način na koji Hristova pravednost može biti naša nije putem prenošenja, već zato što sudjelujemo u Hristovoj poslušnosti tj. uključeni smo u nju, a jedini način na koji se to može desiti je tako što je Hristova ljudska priroda morala postati zajednička priroda palog roda kojemu je bilo potrebno iskupljenje. U protivnom mi propovijedamo neetičko jevanđelje. To je argument za optužbe teologa drugih religija protiv hrišćanske nauke.

Pavle u Rimljanima 5:6-10 govori o čudesnoj, neuporedivoj Božjoj ljubavi. U 11-om stihu on kaže: „I ne samo to, nego je Bog naša radost kroz našeg Gospoda Isusa Hrista, kroz koga smo sada pomireni s Bogom.“

Nema prepreke između nas i svetog Boga. U Hristu Bog nas posmatra kao da smo savršeni, kao da nikad nismo sagriješili. Mi možemo slobodno dolaziti Bogu, kroz Hrista, bez ikakve sumnje, sa čistom savješću, ne zato što je ono što činite dobro, već što u Hristu stojite savršeni. To je poenta 11-og stiha.

Pavle sada želi to pojasniti i smjesta se okreće Adamu. Adam nema ništa sa našim pomirenjem, ali on ga želi upotrijebiti kao obrazac, kao model, i zato opisuje našu situaciju u Adamu kako bi mogao na kraju 14-og stiha reći: „Na taj način Hrist nas je spasao, i baš kao što su svi ljudi obuhvaćeni Adamovim grijehom, isto tako su svi obuhvaćeni Hristovom poslušnošću.“ Konstatujući u 12-om stihu da svi ljudi umiru, Adamova smrt se proširila na sve ljude jer su svi sagriješili u Adamu, Pavle nastavlja to dokazivati u Rimljanima 5:13,14.

Njegov dokaz je takođe težak pasus, zbog naših predubjeđenja o Zakonu. Mi vjerujemo da je Zakon uvijek postojao, što je tačno. Pavle to ne poriče, ali on ovdje ne raspravlja o postojanju Zakona. U Rimljanima 5:13 on kaže: „Jer do Zakona je grijeh bio u svijetu.“ On nam ovdje daje nagovještaj da je postojalo vrijeme kad nije bilo Zakona. „Do zakona“ znači prije nego je Bog dao Zakon. On koristi riječ „zakon“ vezano za Dekalog, kao legalni kodeks. Zakon je postojao od ranije, ali Bog je postavio svojih

Deset Uputstava crno na bijelo da ljudi vide na Sinajskoj gori. Ljudi su griješili pred Bogom prije nego je On stvarno dao Zakon u pisanom obliku, jer Pavle kaže u 13-om stihu da je do Zakona bio griješ u svijetu tj. u ljudskom rodu. Ljudski rod koji je živio od Adama do Mojsija je griješio, „ali griješ se ne uračunava ako nema zakona.“

Prethodno, u istoj poslanici, Pavle izjavljuje: „Jer koji god su zgriješili bez Zakona, bez Zakona će izginuti, i koji god su zgriješili u Zakonu, po Zakonu će im biti suđeno.“ (Rimljana 2:12) Drugim riječima, čak i nepoznavanje Zakona u eksplisitnom obliku nije izgovor za lične grijeha, niti to anulira kolektivnu krivicu u Adamu. Tako svi oni (neznabotci) koji su nisu imali direktnu spoznaju o Zakonu, ali su bili poslušni glasu dobre savjesti i zakonima koje je Bog upisao u srca ljudskog roda, mogu se nadati spasenju u Hristu (Rimljana 2:13-16).

Ljudi od Adama do Mojsija su umirali. Ako nisu umirali zbog svojih ličnih grijeha, onda je jedini razlog to što su prestupili u Adamu. To je Pavlov argument. Igra riječi je takođe važna. Stih 14: „Ipak, smrt je od Adama do Mojsija vladala i nad onima koji nisu počinili griješ sličan prestupu kakav je počinio Adam.“ Ovdje imamo negaciju, oni su griješili ali nisu sagriješili u prestupu kao Adam.

U Bibliji postoji dvanaest riječi za griješ, u Starom i Novom savezu, i svaka ima specifično značenje. Riječ „griješ“ znači promašiti cilj. Riječ „prestup“ znači voljno, hotimično kršenje Zakona. Vi nikad ne možete prestupiti bez poznanja Zakona. Preduslov za prestup je poznavanje Zakona. Ljudi od Adama do Mojsija su griješili ali nisu prestupali zato što Bog nije bio izrazio Zakon u jasnim odrednicama. Oni su imali određeno shvatanje u svojoj savjesti i srcima kao što smo vidjeli u Rimljana 2. glava, ali nije bilo eksplisitne Božje objave: „Ne počini zločin ubistva. Ne kradi.“ To je došlo na Sinajskoj gori.

Adamov griješ bio je prestup zato što je on voljno prekršio zakon koji je poznavao. Kad mu je Eva donijela taj plod, on je znao da je to zbranjeni plod. On je znao da ih je Bog uputio da ga ne diraju. Tako kad je Adam sagriješio, on je voljno kršio zakon. On je prestupio, a Bog mu je rekao da će „u dan kad prestupi umrijeti.“ Ljudi u nepoznavanju Zakona u pisanom obliku su umirali zato što su sudjelovali, bili su uvučeni, ili da

se poslužimo jezikom iz Jevrejima 7. glava, bili su u Adamovim bedrima kad je Adam prestupio.

Kakvo je onda Bog imao pravo da uništi ljude u Potopu? Objasnjenje nalazimo u 1. Petrovoj 3:19-21. Pretpotopni ljudi su izginuli zato što su bili neposlušni pozivu na pokajanje, ne zakonu. Jasno je da čovjek neće biti izgubljen zato što je loš ili je kršio Božji zakon. Čovjek će biti izgubljen iz samo jednog razloga. On je hotimično, voljno odbacio dar Božji, Isusa Hrista. „Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje već je osuđen, jer ne vjerova u ime jedinorodnog Sina Božijeg.“ (Jovan 3:18)

„Idite po cijelom svijetu i propovijedajte dobru vijest svemu stvorenom. Ko vjeruje i krsti se, biće spasen, a ko ne vjeruje, biće osuđen.“ (Marko 16:14,15) Čovjek je izgubljen jer hotimično, voljno odbacuje ovaj dar. Da bi nas spasao Bog je uzeo opšteg čovjeka, ljudski rod, i stavio nas u Hrista.

„Iz kog ste vi **u Hristu Isusu**, koji nam posta mudrost od Boga i pravednost i posvećenje i iskupljenje.“ (1. Korinćanima 1:30) U toj istoriji mi imamo spasenje, potpuno i kompletno ljudski rod stoji legalno opravdan. To je dobra vijest!

Zašto se onda svi ne spasavaju? Zapazite u Rimljanima 5:15-18 dvije stvari koje Pavle kaže o nama u Hristu, a koje ne pominje za nas u Adamu.

1. On naš položaj u Hristu naziva darom. Jasno je da se u daru nikad ne može uživati dok ga ne primimo. Taj dar je za sve ljude. „Bog je toliko volio svijet.“ On nije dao svog Sina izabranima. Dao ga je svim ljudima, „da niko ko vjeruje u njega ne bude uništen, nego da ima vječni život.“ (Jovan 3:16) Ko god vjeruje uživaće taj blagoslov. Nema ni pomena o daru u terminima o Adamu, jer je naš položaj u Adamu prirodan položaj. Mi u Adamu imamo urođeno pravo. To je nešto što nam pripada po prirodi u kojoj dolazimo na svijet kao njegovi potomci. Naš položaj u Hristu je dar i kao svaki drugi dar moramo ga primiti da bi ga uživali. Mi moramo shvatiti svoju situaciju i željeti novorođenje u Hristu kako bismo primili dar spasenja.

2. Pavle koristi jednu frazu za Hrista koju nikad ne upotrebljava za Adama. Ta fraza je „mnogo više.“ Pod tim on podrazumijeva da u Hristu primamo mnogo više nego što smo izgubili u Adamu. Bog prosto ne

povlači situaciju ljudskog roda u Adamu. On nam daje mnogo više nego smo izgubili u Adamu, najviše što može.

Ono što je Adam učinio obuhvatilo je čitavo čovječanstvo, isto tako, ono što je Hrist učinio obuhvatilo je čitavo čovječanstvo. To je istina samo za Adama i Hrista. Zato je u Novom savezu Hrist nazvan „poslednjim Adamom,” jer hebrejska riječ „Adam” znači čovječanstvo. U tom smislu su Adam i Hrist paralele, ali otkrivamo da su takođe i suprotnosti u onom što su učinili, i stoga suprotstavljeni po onome kako su obuhvatili čovječanstvo. Adam je sagriješio, Hrist je bio poslušan. Adam je donio osudu i smrt, Hrist je donio opravdanje na život. Postoji razlika u onom što su učinili.

Razlog zašto je Adamov grijeh donio smrtnu osudu na čitavo čovječanstvo nije to što Bog prenosi Adamovu kaznu na nas. Da je to učinio, Bog bi postao nezakonit zato što je On sam rekao u 5. Mojsijevoj 24:16 da ne možete prenositi krivicu i kaznu. Imamo mnogo tekstova u Bibliji koji se time bave. 2. Kraljevima 14:6 to iznosi. Ezekijel 18:1-20, naročito 5-i i 20-i stih, bave se ovim pitanjem. Krivica i kazna se ne mogu legalno prenositi.

Svi umiru jer su svi sagriješili u Adamu. Mi smo sudjelovali u njegovom grijehu. Bili smo uključeni u njegov grijeh. Svi vjerujemo da nas je Bog stvorio. Tu nema problema. Pitanje je: „Kad vas je Bog stvorio? Kad me je Bog stvorio?” Ima samo dvije mogućnosti. Ili kad me je majka biološki začela ili kad je Bog stvorio Adama.

Tekst u Djelima 17:26 kaže da je iz jednog Bog stvorio sve ljudе da egzistiraju na ovoj zemlji. Drugim riječima, mi smo množina Adamovog života, a život koji nam je Adam prenio bio je život:

- i) koji je sagriješio,
- ii) koji je osuđen,
- iii) koji legalno nema prava na život.

U Adamu svi mi pripadamo oblasti smrti zato što smo sudjelovali u njegovom grijehu jer smo bili u njemu. Isto tako, sjedinjavanjem Hristovog božanstva sa opštom ljudskom prirodnom čovječanstva kojemu je bilo potrebno iskupljenje, Hrist se kvalifikovao da bude drugi, poslednji Adam. Njegova poslušnost nam se može legalno pripisati, vama, meni, svakom

ljudskom biću. To se može legalno izvršiti zato što je čitavo čovječanstvo bilo poslušno u Hristu. Mi smo sudjelovali u Njegovoj poslušnosti. Bili smo uključeni u Njegovoj poslušnosti Zakonu i Njegovoj poslušnosti na smrt.

Nije jedan čovjek umro na krstu umjesto svih ljudi. To ni Zakon ne bi dopustio. Zakon ne može dopustiti da nevini strada umjesto krivoga. Nevini može da založi svoju nevinost u posredničkom smislu. Mi smo stvarno umrli u Hristu. 2. Korinćanima 5:14 ne kaže da je jedan čovjek umro za sve. Tekst se nastavlja i kaže da su zbog onoga što je Hrist uradio, svi ljudi su umrli u Hristu. Na krstu nije jedan čovjek umro za sve ljude, već su svi ljudi umrli u jednom čovjeku. To je jevanđelje Isusa Hrista, i to je razlog zašto mnogi ljudi ignoriraju ovaj pasus, jer ne mogu dokučiti kako su svi ljudi mogli umrijeti u jednom čovjeku, sve dok odvajaju Hristovu ljudsku prirodu od čovječanstva kojemu je potrebno otkupljenje.

Pavlova teologija o dva Adama je srce poruke o opravdanju vjerom.

„A s darom nije kao s grijehom jednog čovjeka. Jer presuda koja je uslijedila zbog jednog prestupa dovela je do osude, a blagodatni dar zbog mnogih prestupa za ishod ima opravdanje. Jer kad za grijeh jednog vlada smrt kroz jednog, koliko će više oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravednosti u životu vladati kroz jednog Isusa Hrista!“ (Rimljanima 5:16,17)

Pavle je konstatovao u Rimljanima 3:23 da su svi sagripešili i svi griješe. Mi smo sagripešili u Adamu, plus što imamo vlastite lične grijehu. Da je Hrist umro, da je izbrisao samo Adamov grijeh, mi bismo još uvijek imali problem. Bio bi nam potreban još jedan Spasitelj za naše lične grijehu. Ali Hrist je učinio mnogo više od nošenja Adamovog grijeha. Njegova posrednička smrt obuhvatila je sve grijehu Adamovog potomstva.

Hrist je uradio mnogo više od nošenja grijeha svojim životom, svojom poslušnošću i svojom smrću. On je donio i opravdanje. „Zato, dakle, kao što je sagrešenjem jednog na sve ljude došla osuda, tako i pravdom jednog dođe na sve ljude opravdanje života. Jer kao što su neposlušnošću jednog čovjeka mnogi postali grešnici, tako će i poslušnošću jednoga mnogi postati pravedni.“ (Rimljanima 5:17,18)

„Jer Hristos je svršetak (cilj, svrha, ispunjenje) Zakona, za pravednost svakom koji ga vjeruje.“ (Rimljanima 10:4) To je mnogo više od onoga što

smo izgubili u Adamu. Iz tog razloga je Pavle volio frazu „mnogo više.“

Još nešto je važno zapaziti u 17. stihu. Pavle ovdje kaže da Adamov grijeh nije prosto donio osudu na smrt. On je donio smrt kao osvajač! Kad je Adam sagriješio, smrt je došla kao osvajač, što znači da niko od nas, nezavisno od Plana spasenja, ne može izbjegći smrt.

Analogno tome, oni koji prime Dar spasenja takođe će vladati kroz Hrista (17. stih) kao sunaslednici, sinovi Božji usvajanjem u Hristu, našem starijem Bratu. Hrist dijeli s nama svoju tečevinu (vidi Otkrivenje 1:5,6; 5:10; 20:6; Isaija 61:6; 1. Petrova 2:9).

Isto tako ni druga smrt, koja ne pripada Hristu, neće imati vlasti nad nama koji primimo život u Hristu (Otkrivenje 20:6,14,15)!

U zaključku ovog proučavanja o dva Adama:

Adamov grijeh je doveo čitavo čovječanstvo pod smrtnu osudu. Ovdje je jasno da to podrazumijeva prvu i drugu smrt. Obadvije smrti nam dolaze kroz Adamov grijeh. Prva smrt dolazi kao posledica propadljivog života u carstvu grijeha, dok je druga stvarna plata za grijeh. Da nije bilo Plana spasenja, ne bi bilo ni prve smrti, uslijedila bi odmah druga.

Razlog što Adam i Eva nisu umrli taj isti dan bio je što je postojalo Jagnje koje je zaklano od osnivanja svijeta. Legalno, Adam nije imao prava živjeti ni minuta više, što znači da je umro, vi i ja bismo umrli u njemu. To je mjesto gdje po rođenju pripadamo u Adamu. Adam je imao uslovnu besmrtnost. Uslov je bio: „Ako slušaš živječeš, ako ne slušaš umriječeš.“

Hristova poslušnost je spasila čovječanstvo samo od druge smrti. Hristova žrtva nas nije spasila od prve smrti, jer prva smrt nije plata za grijeh. Plata za grijeh je druga smrt. Zato je Hrist posrednički ponio naše grijeha, kao što smo vidjeli u našim proučavanjima o tipologiji Svetinje i praznika. Grijeh ne može ispariti niti je Bog čarobnjak koji ga uklanja jednostavnom naredbom. Kad se pokajani, preneseni grijesi očiste iz Svetinje, oni će biti prenijeti na njihovog podstrekača – Sotonu. Sotona će, zajedno sa svojim demonima i nepokajanim grešnicima, biti kažnen drugom, vječnom smrću. Tako će začetnik grijeha i grešnici biti spaljeni u ognju Sudnjeg dana koji će zauvijek očistiti i „korijen i grane“ grijeha (Malahija 4:1).

Isus je „okusio smrt“ za sve ljudе (Jevrejima 2:9), ali prvu posredničku

smrt, odnoseći kao nevina žrtva sa sobom grijeha svijeta u kojima nije imao udijela, te prema tome ne može ni snositi kaznu za grijeh, koje je druga smrt. „On je u svom tijelu **ponio** naše grijeha na drvo.“ (1. Petrova 2:24)

„Jer pošto je smrt došla kroz čovjeka, i uskrsenje mrtvih dolazi kroz čovjeka. Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Hristu svi oživjeti. Ali svako u svom redu: Hristos kao prvina, a zatim, za vrijeme njegovog dolaska, oni koji su Hristovi.“ (1. Korinćanima 15:21-23)

„Ali Bog ga je uskrstuo oslobođivši ga okova smrti, jer nije bilo moguće da ga smrt zadrži.“ (Djela 2:24)

Spasenje od druge smrti i objava o opravdanju na život su najveći Božji dar čovječanstvu, u Hristu. Kad svijetu govorimo o Božjem daru, ove dvije stvari su se ispunile u svetoj istoriji našeg Gospoda Isusa Hrista. On nas je oslobođio od druge smrti i dao nam opravdanje na život. To je suština Plana spasenja. Ovo je zadatak koji je Isus povjerio svojim učenicima da idu i kažu svijetu.

Ali, kao svaki dar, on se mora primiti da bi se uživao. To nas dovodi do najvažnije tačke. Oni koji hotimično, voljno i uporno odbacuju Božji dar spasenja u Hristu, namjerno izabiraju drugu smrt umjesto vječnog života. A pošto je Bog pravedan Bog, On će na Sudu verifikovati ono što su odabrali. Ali oni više ne mogu optuživati Adama jer je Hrist ukinuo smrt koja dolazi u Adamu ili čak našim ličnim grijesima (vidi Jevrejima 2:3).

Začetak grijeha je u nevjerstvu koje se razvija zbog ignorisanja i izvrtanja istine (vidi Rimljanima 1:18-30; uporedi sa Jevrejima 10:26-30).

Napokon, kad prihvativimo naš novi položaj u Hristu, moramo Adamu kazati zbogom. Ne možemo istovremeno biti u Adamu i u Hristu, jer oni pripadaju suprotnim taborima. O tome Pavle govori u Rimljanima 6. glava.

18. TIPOLOGIJA HRAMA

U istoriji svijeta, religija je područje najvećih zloupotreba i manipulacije. To ne treba da nas iznenađuje ako znamo da je ova planeta pozornica sukoba Hrista i Sotone. Biblijska religija se jasno odvaja i razlikuje upravo po tome što je definiše i usmjerava sam Bog. Kad pali čovjek preuzme stvar u svoje ruke, religija postaje sama sebi svrha tj. izopačuje se u skladu sa potrebama pale ljudske prirode. Matrica po kojoj svjetski moćnici nastoje utvrditi i održati svoje imperije, primjenljiva je i na vjerske vode koji teže da uspostave i održe religijski sistem kakav odgovara njihovim interesima. Takva religija se zatim konzervira, a najbolji konzervans za vjeru po mjeri čovjeka u grijehu je tradicija. Zbog želje da po svaku cijenu zadrže postojeći status kvo, nosioce i pripadnike takvih religija uopšte ne zanima progres Plana spasenja niti išta što ih potencijalno može lišiti njihovih privilegija i statusa. Oni, kao Herod prilikom Isusovog rođenja, želete isključiti svaku opciju o eventualnom Kralju koji ugrožava njihov položaj. Žele ga mrtvog, ili, u najboljem slučaju, kao dalekog i nezainteresovanog za ljudske poslove. Da bi to bilo izvodivo na ideološkom i vjerskom planu, Bibliju treba marginalizovati i obezvrijediti, a Božje objave izvrnuti, podrediti ljudskim mišljenjima, mistifikovati, zamagliti i na svaki način pogrešno interpretirati. Takva je postala jevrejska tradicija, a takva je i tradicija crkava koje se nazivaju hrišćanskim.

Bog je dao starom Izraelu uslovni blagoslov (5. Mojsijeva 28:1-14), ali i uslovno prokletstvo (5. Mojsijeva 28:15-25), u slučaju poslušnosti ili neposlušnosti.

Istorijski Božjeg starosaveznog naroda puna je uspona i padova, Božjih disciplinskih mjera, reformi i, na žalost, sve dubljeg zastranjivanja od izvorne Božje namjere. Preko formiranja monarhije, po ugledu na druge neznabogačke narode, do velike okupacije od stranih sila, Asirije i Vavilona, izraelski narod se razbijao i odvajao od svojih duhovnih korijena. Juda i Benjamin su čak ratovali protiv ostalih deset plemena Izraela. Na kraju su i ova dva plemena odvedena u Vavilonsko ropstvo, nakon čega

više ne nalazimo 12 plemena doslovnog Izraela zajedno. Uprkos brojnim opomenama preko proroka, oni nisu slušali. I onda u takvoj situaciji, Bog preko proroka Danila objavljuje krucijalno važna vremenska proročanstva, među kojima se nalazi i poslednji poziv odnosno vrijeme milosti za Jevreje kao naciju, da se pokaju i spreme za dolazak Mesije (Danilo 9:24-27). Božja milost prema čovjeku uvijek ima svoj rok, i to nikad ne bismo smjeli zaboraviti.

Ova vremenska proročanstva mogu se ispravno protumačiti isključivo na jedan način, i zbog toga ih izbjegavaju i pogrešno primjenjuju kako Jevreji tako i lažirane hrišćanske crkve.

Šta bi bilo da su Jevreji poslušali? Tada bi se na njih ispunila sva ona obećanja koja je Gospod unaprijed dao preko proraka, i oni bi bili nosioci dobre vijesti svijetu. Hristovi učenici dobili su nalog da *prvo idu „izgubljenim ovcama doma Izraelovog“* (Matej 10:5,6), što znači da su Jevreji imali prioritet. Zapazimo da ih Isus tretira kao duhovno izgubljene.

Na žalost, Jevreji se kao nacija nisu pokajali, i vrijeme milosti od 490 prorečenih godina završilo se 34. godine n.e. kamenisanjem Stefana (Djela 7. glava). Isus je odbačen kao Mesija od svog naroda, osim manjeg broja sledbenika, što je sam Hrist potvrdio u priči o vinogradarima (Matej 21:33-46).

Cijela 23. glava jevandjelja po Mateju ispunjena je riječima osude vjerskih vođa koji su zloupotrijebili „Mojsijevu stolicu,“ da bi na kraju Isus izrekao proročanstvo za hram, kao centar bogosluženja oko kojeg se nacija vjekovima okupljala: „Jerusalime, Jerusalime, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani! Koliko puta sam htio da skupim tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali niste htjeli. Eto, ostavlja vam se vaša kuća pusta. Kažem vam: nećete me više vidjeti sve dok ne budete rekli: ‘Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje.’“ Odmah zatim, Isus je na izlasku iz hrama kazao učenicima: „Vidite li sve ovo? Istину vam kažem: neće ovdje ostati ni kamen na kamenu koji neće biti razvaljen.“ (Matej 24:2)

Dakle, iz konteksta je jasno da se termin „kuća“ odnosi na hram u Jerusalimu koji ostaje „pust“ zbog Božjeg napuštanja zemaljske svetinje i prestanka tipske službe. Istoriski on je razoren 70. godine n.e. i nikada se

više nije obnovio, dok Jerusalim kao grad, iako razrušen, nije postao pustinja. Pridjev „vaša“ takođe ukazuje na to da hram prestaje biti mjesto Božje prisutnosti (vidi Luka 13:35; uporedi sa Danilo 9:27; Jovan 4:20,21; Jevrejima 8:16; 9:11,15-17,24-28; 10:18).

Vrlo je važno zapaziti da je Hrist takođe objavio svoje napuštanje hrama i Jerusalima sve do Njegovog drugog dolaska (Matej 23:39). To znači da svaki pokušaj eventualne obnove hrama na zemlji može biti samo rezultat manipulacije religijom i vjerskim osjećanjima od strane nosilaca lažne religije.

Jedan od rezultata zloupotrebe tumačenja Božjih obećanja poznat je kao dispenzacionalizam. To je učenje koje tvrdi da je Izrael ostao Božji izabrani narod i da se period milosti za njih od 490 godina iz Danilovog proročanstva nikada nije završio. Godina 34. posle Hrista, kada se navršilo proročanstvo o 70 sedmica, za njih je više godina obraćenja Saula, a ne toliko kamenisanja Stefana; Izrael kao nacija nije odbacio Isusa – samo su vjerske vođe to učinile, iz čega proističe zaključak da je uništenje Jerusalima očigledno bio nepravedan sud. Oni su i dalje bili Božji izabrani narod i svjedoci za Boga kroz vjekove koji su slijedili, progonjeni od strane otpalih hrišćana. U poslednje dane Bog će ponovo skupiti sva plemena i ispuniti sva obećanja koja je dao u Starom savezu. Formiranje savremene države Izrael 1948. godine je prvi korak ka tome i ko god blagosilja Izrael biće blagosloven, a ko god proklinje Izrael biće proklet. Dakle, osnova dispenzacionalizma je mišljenje da su Jevreji kao nacija još uvijek Božji izabrani narod.

Propovjednici dispenzacionalizma kažu da ni jedan drugi događaj nije toliko opisivan u Bibliji kao obraćenje Izraela. Da, ali obraćeni Izrael je duhovni Izrael, ne tjelesni.

Zastupnici dispenzacionalizma dalje pogrešno tvrde da u Bibliji ne postoje uslovna proročanstva ili obećanja za Izrael, već da se ona **nemino** moraju ispuniti. Tako oni sva proročanstva i uslove koji su trebali biti ispunjeni do prvog Hristovog dolaska, lukavo pokušavaju prebaciti u drugi vremenski kontekst, a to je pred Njegov drugi dolazak. Na taj način sami sebe zapliću u nemoguć scenario. Suština tih pokušaja svodi se na upućivanje na lokalnu primjenu iz globalne (Biblija uči upravo suprotno),

gdje bitnu ulogu ima izgradnja trećeg hrama.

Međutim, Božja Riječ je više nego jasna: „Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Popravite svoje puteve i svoja djela, pa će vas ostaviti da živite na ovom mjestu (Jerusalimu – prim. aut.). Ne uzdajte se u lažne riječi i ne govorite: ‘Gospodnji hram, Gospodnji hram, ovo je Gospodnji hram!’... Ali vi svoje povjerenje polažete u lažne riječi – a od toga nikakve koristi nema.“ (Jeremija 7:1-5, 8) Šta ćemo, dakle, sa ovim? Ovdje je postavljena precizna dijagnoza lažnih naslednika po tijelu, starih i savremenih dispenzacionalista. U osnovi tvrdnje Jevreja u citiranom tekstu nalazi se ideja da je postojanje hrama ne samo garancija ispravnosti religije nacije koja se okuplja oko njega, već i garancija Božjeg obaveznog prisustva i zaštite. Ali Gospod je to okvalifikovao kao obmanu.

Odbacivanje Isusa, Mesije, Izdanka, Spasitelja, Pravednika, dovelo je do toga da se Božja obećanja Izraelu data u Starom savezu, nisu nad njima bukvalno ispunila niti ta obećanja imaju dalje značenje u kontekstu jevrejske nacije, pa ih zato ni Isus ni apostoli ni Novi savez i ne pominju. Sva Božja obećanja ispuniće se na kraju, na novoj Zemlji i u novom Jerusalimu (vidi Otkrivenje 21:1-4).

Građenje hrama i uspostavljanje službe u njemu predstavljalo bi bogohuljenje najvećeg stepena i izrugivanje Hristove vječne i jedinstvene žrtve koja nas jedina može spasiti.

Dispenzacionalisti Hristovog vremena (judaisti) tvrdili su iste stvari koje danas tvrde njihovi savremeni simpatizeri: da će njihovo carstvo konstituisano kao teokratska država nastaviti da postoji zato što Božja obećanja koja se tiču zemaljske slave i superiornosti Izraela moraju da se ispune po svaku cijenu; da će sam Mesija podržati njihovo buduće postojanje kao izabrane nacije; da je Njegov primarni zadatak bio da potčini neprijatelje Izraela; da Danilovo proročanstvo o određenom vremenu „odsiječenom“ specijalno za Jevreje ne treba da se razumije kao Božje raskidanje saveza i (za)kletve sa njima; da to proročanstvo ne treba ni da se proučava; da je njihov prosperitet, dobrobit i spasenje Božji jedini izbor pošto nijedan drugi narod na svijetu nije čak ni uzet u obzir za spasenje; da ih njihova djela zakona preporučuju za spasenje (oni su „najmoralniji“, „imaju najbolje porodice“, „najviše drže Zakon“...), i da mora da je po

srijedi neka zabuna s Božje strane pošto s njima nije razgovarao toliko dugo vremena (dispenzacionalisti znaju da kažu da je Bog „suspendovao“ službu 70. godine n.e., ali ko je još čuo za suspenziju koja traje dvije hiljade godina); da je Bog bio vezan savezom koji je sklopio sa Abramom i da su oni, budući da su djeca Abramova, jedini legitimni naslednici svih blagoslova obećanih njemu. Jednom riječju – dominacija.

Kakav je bio Božji odgovor, nalazimo u Novom savezu. Vrlo važno je zapaziti da se svaka Isusova propovijed ili priča o kraljevstvu vezivala za **kraljevstvo nebesko**, a ne zemaljsko.

Judaizam je u dane kada je hrišćanstvo već bilo osnovano u suštini radio isto što i dispenzacionalizam. Bio je to reaktivni pokušaj agitatora infiltriranih u novosaveznu zajednicu koji su pokušavali da:

a) natjeraju obraćenike da se vrate starosaveznom tradicionalnom uređenju (otačkoj vjeri);

b) vrate istoriju Plana spasenja od „boljeg“ na „dobro“;

c) od nebeskog Jerusalima upoređenog sa majkom pravih naslednika Božjeg nasledstva i sa slobodnom ženom, Sarom, koja je imala obećanje, vrate vjernike natrag na zemaljski Jerusalim upoređen sa robinjom, Hagarom, čiji sin nije bio obećani naslednik (Galatima 4:24-31);

d) od obrezanja srca odvojenog od svjetovnih aspiracija i želja i potpuno posvećenog i „vjenčanog“ sa nebeskim Mladoženjom u ljubavi trajnog saveza, okrenu natrag na obrezanje tijela koje za one u Hristu nije imalo nikakav značaj, pošto nijedan pravi hrišćanin iz Jevrejstva nikada nije ni pomislio da ne sklapa brak sa hrišćankom iz ne-Jevrejstva;

e) od stvarnosti i ispunjenja u Hristu skrenu natrag na sjenke i običaje koji su ukazivali na te stvarnosti;

f) od slobode u Hristu vrate se natrag u ropstvo.

Posljedica uticaja ovih agitatora i „grupe iz obrezanja“ bila je pogubna za obraćenje Jevreja koji su na kraju prestali da se pridružuju ranoj hrišćanskoj zajednici.

Uticaj savremenih dispenzacionalista takođe je poguban, pošto oni tvrde da je jevrejska nacionalnost još uvijek važan predmet, jer su oni još uvijek izabrani Božji narod i nikada nisu ni prestali da budu izabrani narod. Taj uticaj, ako se ne razobliči, mogao bi da spriječi obraćenje Jevreja u

svijetu u današnje vrijeme.

Dispenzacionalizam je reakcija vjerskog Vavilona na Reformaciju i njeno obilježavanje pape kao antihrista.

Takav odgovor nije bio nov; u svojoj suštini to je bio farisejski judaizam u vrijeme kada je radosna vijest o nebeskom Kraljevstvu počela da se objavljuje i to je bio glavni razlog što su Jevreji odbacili jevanđelje i Mesiju.

U vrijeme apostola neki vjernici su dodali judaističkoj zbrici govorenje nerazumljivih jezika; u današnje vrijeme dispenzacionalizam ima veliku podršku harizmatičnih pokreta i otpalog protestantizma („protestantska“ Amerika najveća je podrška državi Izrael).

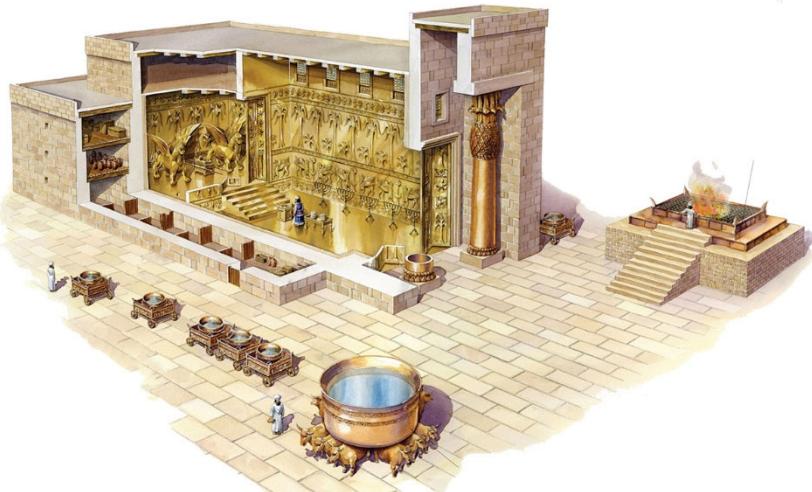
Savremeni dispenzacionalizam i farisejski judaizam u osnovi su iste doktrine. Ove „judejske bajke“ se intenziviraju kad god Božji narod prolazi kroz neke ranjive periode. Uticaj ovih doktrina bio je fatalan za obraćenje Jevreja u ranom periodu hrišćanstva i mogao bi biti fatalan u sadašnje vrijeme zato što ih protestantski dispenzacionalistički propovjednici guraju natrag u stari nacionalni ponos i aroganciju.¹²

TIPOLOGIJA HRAMA KAO KONCEPT BEZ KOJEG JE NEMOGUĆE RAZUMJETI SVRHU SVETINJE

Tipologija hrama počinje Šatorom od sastanka koji je načinjen u Mojsijevo vrijeme po slici („tabnit“ na hebrejskom, odnosno „paradigma“ ili „tipos“ u grčkom prevodu Septuaginte) koja mu je pokazana prilikom primanja Zakona na Sinaju, da bi se zatim nastavila hramom koji je sagradio Solomon prema planu (tabnit) koji mu je predao njegov otac David, dobijenim direktnim nadahnućem od Boga (1. Dnevnika 28:11-19).

Kratak istorijat hrama već smo obuhvatili u proučavanju o zemaljskoj Svetinji koja korespondira sa hramom. Ako razumijemo tipologiju hrama (svetinje) u kontekstu Plana spasenja, nećemo imati nikakvih problema sa idejama o eventualnoj gradnji „trećeg hrama“ na zemlji.

¹² Opširnije o konceptu dispenzacionalizma u članku „[21 razlog zašto je dispenzacionalizam zabluda](#)“ na sajtu Instituta za religijska istraživanja.

Treba napomenuti da se takve ideje podupiru vizijom proroka Ezekiela o Jerusalimu, hramu i nasleđu Izraela (Ezekijel 40-48. glava). Ali pažljivo proučavanje ove vizije ukazuje da Gospod preko proraka opominje Izrael na sud i potrebu da se drže Božjeg plana, u kojem slučaju će biti baštinici vječnog nasleđa, kojeg je zemaljsko bilo samo tip. Bog najavljuje kazne za svoj narod ali i obnovu. Ta obnova je duhovna, i jedan potpuno različit narod, narod mira, duha i vjere, nasleđuje obećanu zemlju i spašenje (vidi posebno odjeljak Ezekijel 36:16–38!).

Vizija novog hrama, koji se očito razlikuje od pređašnjeg, predstavlja sliku konačne obnove: „I reče mi (Gospod): ‘Sine čovječiji, ovo je mjesto mog prestola i mjesto za moja stopala, tu ću prebivati među Izraelovim sinovima dovijeka. Neće više Izraelov dom skrnaviti moje sveto ime, ni oni ni njihovi kraljevi, svojim bludom i leševima svojih mrtvih kraljeva... A ti, sine čovječiji, upoznaj Izraelov dom s ovim Domom, pa neka se postide zbog svojih prestupa i neka izmjere njegove mjere. Ako se postide zbog svega što su učinili, opiši im oblik Doma, izgled njegov, raspored i izlaze i ulaze, sve oblike i sve pojedinosti, sve njegove oblike i sve njegove zakone, i napiši ih pred njihovim očima da vide sve oblike i sve njegove pojedinosti i da se drže toga.’“ (Ezekijel 43:7,10,11) Bog je preko tipa svom narodu ukazivao na antitip, na stvarnu svrhu hrama i stvarno nasleđe

Izraela! Ali uslov za dobijanje tog nasleđa bio je striktno slijedenje svrhe svih Božjih ustanova, posebno hrama.

U 47-oj glavi slijede opet vrlo slični onima koje nalazimo u Otkrivenju vezano za obnovljenu Zemlju (vidi posebno 1, 7, 8, 9 i 12 stih)! Izrael dobija svoje konačno nasleđe!

U poruci datoј Ezekijelu, Bog nigrde ne nalaže da se fizički gradi hram opisan u pomenutoj viziji. To nije učinjeno ni posle Vavilonskog ropstva, kada je u vrijeme Zerubabela jednostavno obnovljen stari hram, ni približno raskošan kao što je bio Solomonov (vidi Ezra 3:12 i Hagaj 2:3).

Ali Bog je preko proroka Hagaja objavio jedno čudesno proročanstvo o drugom hramu: „Slava ovog drugog doma biće veća nego slava onog prvog,“ kaže Gospod nad vojskama. ‘I na ovom mjestu daću mir,’ govori Gospod nad vojskama.“ (Hagaj 2:9)

„Evo, šaljem svog glasnika, i on će raščistiti put preda mnom. I iznenađaće doći u svoj hram Gospod koga tražite, i glasnik saveza kome se radujete. Evo, sigurno će doći,“ kaže Gospod nad vojskama.“ (Malahija 3:1; uporedi sa Marko 1:2-11)

Ovo se moglo ispuniti samo na jedan način – kada je sam Gospod, Mesija, svojim prisustvom u hramu uveličao njegovu slavu.

ŠTA ZAPRAVO PREDSTAVLJA „TREĆI“ HRAM I KO GA GRADI?

Jedno mesijansko proročanstvo rasvjetljava ovaj predmet:

„Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Evo čovjeka kome je ime Izdanak. I niknuće sa svog mjesta i sagradiće Gospodnji hram. On će sagraditi Gospodnji hram i krasiće ga slava. Sjedeće i vlađaće na svom prestolu i biće sveštenik na svom prestolu, i savjet mira biće između obojice.“ (Zaharija 6:12,13)

Jevreji, a takođe i dispenzacionalisti, tvrde da će jedan od glavnih znakova dolaska Mesije biti izgradnja hrama i ponovno uspostavljanje službi i praznika. „Jer oni koji žive po tijelu razmišljaju o onome što je svojstveno tijelu, a oni koji žive po Duhu o onome što je svojstveno Duhu.“ (Rimljanima 8:5) „Braćo, želja je mog srca i moja usrdna molitva Bogu za njih (Jevreje – prim. aut.) da se spasu. Jer svjedočim za njih da

imaju revnost za Boga, ali ne u skladu sa spoznajom. Jer, pošto ne poznaju Božju pravednost, nego nastoje da uspostave svoju, nisu prihvatili Božju pravednost. Jer Hristos je svršetak Zakona, za pravednost svakom koji ga vjeruje.“ (Rimljanima 10:1-4)

Ali Zaharijino proročanstvo o hramu se ispunilo prilikom Hristovog prvog dolaska. Novi, **treći hram**, gradi sam Mesija i ukida drugi **zemaljski** nakon okončanja svoje misije na zemlji! Pogledajmo. On ujedno pravi i savjet mira između sebe i Boga Oca u korist njihovog naroda na zemlji!

a) Podizanje novog hrama

„Tada su ga Judejci upitali: ‘Kakvim čudesnim znakom ćeš nam pokazati da to smiješ da činiš?’ Isus im je odgovorio: ‘Srušite ovaj hram i ja ću ga za tri dana podići.’ A Judejci su rekli: ‘Ovaj hram je građen četrdeset i šest godina, a ti ćeš ga podići za tri dana?’ Ali hram o kome je govorio bilo je njegovo tijelo. Kad je ustao iz mrtvih, njegovi učenici su se sjetili da je to govorio i povjerivali su Pismu i Isusovim riječima.“ (Jovan 2:18-22)

Svjedoci protiv Isusa na suđenju iskoristili su tu Njegovu izjavu za podizanje optužnice: „Ovaj je rekao: ‘Mogu da porušim Božiji Hram i da ga ponovo sagradim za tri dana’.“ (Matej 26:61) „A prolaznici su ga vrijeđali. Mahali su glavama i govorili: ‘Spasi samog sebe, ti koji rušiš Hram i gradiš ga za tri dana! Siđi sa krsta ako si Sin Božiji!’“ (Matej 27:39, 40) „Mi smo ga čuli kako govorи: ‘Razvaliću ovaj hram načinjen ljudskim rukama i za tri dana sagradiću drugi koji neće biti načinjen ljudskim rukama’.“ (Marko 14:58)

b) Svršetak starog hrama

„Eto, ostavlja vam se vaša kuća pusta.“ (Matej 23:38) Hram ostaje „puš“ zbog Božjeg napuštanja zemaljske svetinje i prestanka tipske službe.

„Tada se zavjesa svetišta rascijepila po sredini.“ (Luka 23:45) Hristova smrt na krstu označila je kraj važnosti službe u zemaljskom svetištu. Kad se teška zavjesa koja je zaklanjala ulaz u Svetinju nad svetnjama, fizički pocijepala u fizičkom hramu, to je bio odraz dublje duhovne istine: da grešni čovjek više nije odvojen od svetog Boga jer je Isus platio

cijenu (vidi Jevrejima 4:14-16).

Ako se opet podigne fizički hram u Jerusalimu i uspostavi završna gnušoba ili gadost koja pustoši (vidi Danilo 12:11; 2. Solunjanima 2:12; Danilo 11:45), to će takođe biti odraz dublje duhovne istine o stanju na zemlji pred sam Drugi Hristov dolazak. Otvoreno obožavanje Antihrista biće kulminacija pseudo religije koju duhovni Vavilon vjekovima gradi.

Zato što je Hristovo tijelo uništeno, i zemaljski hram je morao biti uništen da se otvori novi put u nebesku Svetinju. Više nije smjelo biti razdvajanja i otuđenja (Efescima 2:11-22; Galatima 3:25-29).

„Isus izađe iz Hrama, i dok je odlazio, priđoše mu njegovi učenici, pokazujući mu hramsko zdanje. ‘Vidite li sve ovo?’ upita ih on. ‘Istinu vam kažem: neće ovdje ostati ni kamen na kamenu koji neće biti razvaljen’.“ (Matej 24:1,2) Istorijski, hram je razoren 70. godine n.e. i nikada se više nije obnovio.

Zapazimo da je Zaharijino proročanstvo takođe najavilo Hristovu svešteničku službu! Upravo prema preciznoj tipologiji obreda i praznika, Mesija je prvo morao da se **kvalifikuje** za Spasitelja svojim rođenjem, životom po Zakonu i napokon svojim **posredničkim** prihvatanjem bremena grijeha i smrću kao antitipskog nevinog Jagnjeta (1. Petrova 1:9), da bi ga sa tim kvalifikacijama Bog podigao da **preuzme ulogu prvosveštenika**, stvarnog posrednika za Božji narod (vidi Jevrejima poslanicu). Hrist nikako nije mogao postati sveštenik prije ispunjenja navedenih uslova. Tada se moglo ispuniti proročanstvo o Njegovom sveštenstvu po redu Melhisedekovom (Psalom 110:4). Istovremeno, to je značilo okončanje zemaljske tipske službe, praznika i Hrama (vidi Danilo 9:27; Matej 23:38; Jovan 4:20, 21; Jevrejima 3:1; 4:14-16; 5:1-6; 7:11-28; 8:1-13; 9:1-28; 10:18).

DUHOVNI HRAM KAO VJEĆNA „GRAĐEVINA“ ZA BOŽJE KRALJEVSTVO

Dok se jedan aspekt novog mesijanskog hrama odnosi na Hristovu stvarnu posredničku službu u nebeskoj Svetinji odnosno hramu (Otkrivenje 11:19; 15:5-8; Jevrejima 8:1,2; 9:11,24), drugi se tiče duhovnog hrama koji čini On sam kao Ugaoni kamen i Božji narod nazidan na Njemu.

Nadahnuti novosavezni pisci iznijeli su ovaj koncept koji se na nekim mjestima prepiće sa nebeskom realnošću, slično kao što nalazimo da su Novi Jerusalim i Hristova nevjesta sinonimi.

„Isus ih upita: Zar nikad niste čitali u Pismima: Kamen koji graditelji odbaciše postade kamen ugaoni. Gospod to učini i to je divno u našim očima?“ (Matej 21:42; Psalam 118:22)

„Zar ne znate da ste vi Božji hram i da Božji Duh prebiva u vama? Ako neko uništi Božji hram, Bog će uništiti njega. Jer Božji hram je svet, a taj hram ste vi.“ (1. Korinćanima 3:16,17)

„A sad u Hristu Isusu, vi koji ste nekada bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. Jer je on naš mir, on koji je od oboje napravio jedno i srušio pregradni zid koji ih je razdvajao... Dakle, više niste stranci ni došljaci, nego ste sugrađani svetih i Božji ukućani, nazidani na temelju apostola i proroka, a ugaoni kamen temeljac je sam Hristos Isus. U kome je cijela građevina skladno povezana i izrasta u sveti Gospodnji hram. U Hristu i vi se ugrađujete u građevinu u kojoj Bog prebiva Duhom.“ (Efescima 3:13,14,19-25)

„Onoga ko pobijedi učiniću stubom u hramu mog Boga i on više neće izaći od atle. Napisaću na njemu ime mog Boga i ime grada mog Boga, novog Jerusalima koji silazi s neba od mog Boga, i moje novo ime.“ (Otkrivenje 3:12; uporedi sa 1. Kraljevima 7:21 i Otkrivenje 21:2,22)

Identična slika kao sa hramom data je u poređenju Božjeg naroda sa ljudskim tijelom, gdje je glava Hrist a udovi Njegovi vjerni (vidi 1. Korinćanima 12. glava; Rimljanim 12:4,5; Efescima 1:22,23).

Da hram zaista predstavlja Božji narod, svjedoči i način gradnje Solumonovog hrama.

„Kod izgradnje doma koristio se kamen koji je već bio isklesan, tako da se za vrijeme gradnje u domu nisu čuli ni čekić ni sjekira niti bilo kakva gvozdena alatka.“ (1. Kraljevima 6:7)

Na sličan način u duhovni Hristov hram ugrađuju se naslednici obećanja vječnog života, tiko, bez buke, pompe i paradiranja. Oni se unaprijed pripremaju, tešu, glačaju, pretapaju i karakterno oblikuju da se savršeno podesni prime u Božje kraljevstvo!

Dragocjeni materijali korišćeni za hramske elemente i gradnju, čija

vrijednost se povećavala od ulaza ka Svetinji nad svetnjama (2. Dnevnika 2:7), predstavljaju sliku Gospodnjeg djela otkupljenja.

Partnerstvo između Jevreja i neznabozaca prilikom gradnje prvog hrama takođe ima svoju duhovnu pouku (1. Kraljevima 5:1-12). Tirska kralj Hiram bio je Davidov i Solomonov prijatelj, a Hiram-Aviv, polu-neznabozac, bio je glavni poduzimač prilikom njegove gradnje. David je bio prilika Hrista, koji je uspostavio trajno partnerstvo sa neznabozcima koji učestvuju u izgradnji duhovnog hrama! (vidi Efescima 2:14; uporedi sa Otkrivenje 21:26)

Drveće, žito, voda, vino, ulje... takođe imaju svoju simboliku u istoriji interakcije božanskog i ljudskog. Mi imamo posao na ovom svijetu, ne samo da se pripremamo za vječni život, već i da aktivno učestvujemo u izgradnji Božjeg hrama.

Hrist je srušio još jednu barijeru, a to je razlika između sveštenstva i laika (vidi 1. Petrova 2:4-10)! Tako kad čujemo rasprave u raznim crkvama da li žene treba zaređivati u službu ili ne, pravo pitanje je: „Zašto nam uopšte trebaju sveštenici kad imamo Prvosveštenika na Nebu? Čemu hramovi na zemlji kad sva naša pažnja treba biti usmjereni na nebeski Hram i ono što će uslijediti kad Hrist završi svoju službu u njemu?“

19. TIPOLOGIJA ULASKA U OBEĆANU ZEMLJU

Iz Biblije možemo vidjeti jasne veze između izvođenja i spasavanja Božjeg naroda iz Egipta u starosaveznom periodu i konačnog mesijanskog oslobođenja ropstva grijehu i smrti. Uvođenje Izraela u hanansku „Obećanu zemlju“ je slika Božjeg vođenja Njegovog naroda u Nebeski „Han-an.“

ZNAČAJ MJESTA HRISTOVOG KRŠTENJA

Bog je precizno prorekao mjesto Hristovog rođenja, vrijeme početka Njegove službe na Zemlji, vrijeme i mjesto raspeća, itd. U cijeloj Bibliji mi vidimo kako Bog vrlo promišljeno i precizno vuče svaki svoj potez u Planu spasenja. Bog ništa ne radi slučajno. Zbog toga u svakom Božjem postupku treba da tražimo dublji smisao.

Zašto se Hrist krstio baš na rijeci Jordan? Zašto nije izabrao neko drugo mjesto?

Prvo što je vrijedno zapaziti je da je boravak Izraelaca u Egiptu povezan sa Isusovim boravkom u Egiptu (vidi Osija 11:1; Matej 2:15). Izraelci su se vratili iz Egipta, Isus takođe.

Isus je čak iz Galileje došao na Jordan da bi se tu krstio, a ne na nekom drugom mjestu (Matej 3:13). Prešao je ogromnu razdaljinu, a mogao je da se krsti na nekom mnogo bližem jezeru ili rijeci. Dakle, možemo da zaključimo da je Bog namjerno nadahnuo Jovana da krštava na Jordanu, da to ima dublju svrhu i značenje.

Jovanu su dolazili ljudi iz svih krajeva Judeje i Jerusalimljani (Marko 1:5). Izgleda da su Jerusalimljani bili većina ljudi koja se krštavala, najveća grupa krštenika. Zar ne bi onda bilo logično da Jovan onda krštava u okolini Jerusalima? Bog je znao unaprijed odakle će biti većina krštenika pa je mogao da im olakša premještajući mjesto krštenja u okolinu Jerusalima. Međutim, Bogu je bilo važnije da samo mjesto krštenja ljudima pokaze bitne činjenice iz Plana spasenja.

Krštenje (uranjanje i izlazak iz vode) je simbol pranja od starog načina života, umiranja grešnom načinu života, i uskrsenja na novi život (vidi Rimljanima 6. glava).

Da bismo shvatili šta simboliše Jordan, i to mjesto na Jordanu naspram Jerusalima, potrebno je da vidimo koji su se sve događaji prije toga dogodili na tom mjestu.

IZLAZAK IZ EGIPTA

Od Jerusalima ka Jordanu postoji samo jedan put, preko Jerihona i Gilgala. U ono vrijeme nije bilo puno puteva. Zato je logično da je mjesto Hristovog krštenja i mjesto gdje je Jovan Krstitelj krštavao ljude baš tu, u pravcu Gilgala.

Kada je Bog izveo svoj narod iz ropstva u Egiptu, bilo im je najbliže da uđu u Obećanu zemlju sa južne strane. Međutim, Bog ih je odveo daljim putem, na istočnu stranu Obećane zemlje, naspram Gilgala. Baš na tom mjestu Izraelci su ušli u Hanan. U Gilgalu su bili obrezani,¹³ a prvo sledeće mjesto na koje su pošli bio je Jerihon. Po tome možemo da zaključimo da je Bog uveo svoj narod u Obećanu zemlju na istom mjestu gdje je Jovan krštavao ljude i gdje se Isus krstio.

Zašto su Izraelci ušli u Obećanu zemlju baš na mjestu gdje se Isus krstio?

U Svetom Pismu Egipat je simbol zemlje grijeha i bezbožništva (vidi Otkrivenje 11:8; 2. Mojsijeva 5:2). Božji narod je proveo 400 godina u egiptskom ropstvu (1. Mojsijeva 15:13,14,16; 2. Mojsijeva 12:40,41; Djela 7:6). Međutim, Bog je odlučio da ih izvede iz zemlje grijeha i da ih povede u zemlju gdje će biti slobodni, gdje neće biti robovi. Obećana zemlja je tip nove Zemlje koju je Bog obećao onima koji sa njim izdrže do kraja, koji žele da budu oslobođeni od ropstva grijehu.

U ovoj tipološkoj istorijskoj slici vidi se Božja neuporediva mudrost.

¹³ Obrezanje je uspostavljeno u vrijeme Abrama kao znak saveza između Boga i čovjeka (1. Mojsijeva 17:10-15). Ono je predstavljalo obrezanje srca od grijeha (3. Mojsijeva 26:41; 5. Mojsijeva 10:16; Jeremija 4:4; Rimljanima 2:25-29; Kološanima 2:11; Galatima 5:6,11; 6:15; 1. Korinćanima 7:18-20; Filipiyanima 3:2,3).

Bog nam je preko apostola Pavla objasnio šta se zapravo dogodilo kad su Izraelci prošli kroz Crveno more. Zašto je Bog odlučio da napravi čudo, da razmakne more i provede svoj narod baš tim putem? Bog je vrlo štedljiv što se tiče činjenja čuda. On čini čuda samo kad želi da pokaže neku mnogo važniju realnost od samog čuda.

„Ne želim, braćo, da budete u neznanju o ovome: Naši praočevi su svi bili pod oblakom i svi su prošli kroz more, i svi su se krstili u Mojsija kad su pod oblakom prošli kroz more, i svi su jeli istu duhovnu hranu, i svi su pili isto duhovno piće. Jer su pili iz duhovne stijene koja ih je pratila, a ta stijena je bila Hristos.“ (1. Korinćanima 10:1-4)

Nadahnut Svetim Duhom, apostol Pavle nam kaže da prolazak kroz more simboliše krštenje Božjeg naroda, to jest uranjanje u vodu života koja nas čisti od grijeha, uranjanje u Hrista. Isto tako i krštenje ima simboliku čišćenja grešnika od grijeha i njegov savez sa Bogom, posle čega on izranja na novi život u Hristu.

Zapazimo: krstili su se u Mojsija a Mojsije je tip Hrista – vođe; prošli su kroz more tj. kršteni su vodom i Duhom (Jovan 3:5); prošli su pod oblakom Božjim tj. uz pomoć Njegovog natprirodnog vođstva i sile, kako je jedino moguće.

Jovan Krstitelj je krštavao baš na mjestu gdje je Bog uveo svoj narod u Obećanu zemlju, da bi pokazao da onaj ko uroni sebe u Hrista, može da uđe u antitipsku Obećanu zemlju. Onaj ko izabere da ga Bog opere od prošlih grijeha Hristovom žrtvom, ta osoba se kvalifikuje za vječni život (vidi Jovan 3:5; Marko 16:16; Djela 2:38; 1. Petrova 3:28).

Bog je dalje vodio svoj narod u Obećanu zemlju, ali zbog grijeha nevjerstva mnogi od tog mnoštva koje je izašlo iz Egipta nikad je nije ugleđalo (vidi Jevrejima 3:8-19; 4:1-11).

ULAZAK U OBEĆANU ZEMLJU

Kao što vidimo, početak Božjeg djela oslobođenja Njegovog naroda imao je svoju simboliku.

Prilikom ulaska Božjeg naroda u Obećanu zemlju, Bog je zaustavio tok rijeke Jordan da bi Njegov narod prošao po suvom. Jordan je na samoj

granici Obećane zemlje. Riječ „Jordan“ na hebrejskom jeziku znači „Onaj koji se spušta, koji silazi.“ Ime Jordan očigledno ukazuje na Isusa Hrista koji je sishao sa Neba da bi svom narodu omogućio spasenje i život na novoj Zemlji.

Niko ne može da uđe u Obećanu zemlju ako ne prođe „kroz Hrista,“ kroz Jordan (Jovan 10:9). To nam pokazuje da nam je potrebno da prihvativimo da nas Bog posveti, da Njegove osobine ugradi u nas, umjesto grešnih osobina koje smo odbacili.

Interesantan je i način kako se Jordan razdvojio. Sveštenici su unijeli Kovčeg saveza u Jordan, i kad su zagazili u rijeku, rijeka se zaustavila i narod je prešao preko (Jošua 1:2,6; 3:5-17). Kovčeg saveza je simbol Božjeg prestola. U kovčegu se nalaze ploče Deset Božjih uputstava. Božji presto počiva na Deset Božjih uputstava, na Božjoj pravdi. Da bi nas Bog uveo u Obećanu zemlju, On je morao da postupa po zahtjevima pravde. Zato je Bog morao da razdvoji Jordan, da „onaj koji silazi“ sa Neba, Isus Hrist, umre za naše grijehu i preuzme našu krivicu na sebe. Time je zadovoljena i Božja pravda i Božja milost.

PROLAZAK KROZ VODU

Prolazak kroz Crveno more označava prvi savez sa Bogom koji učinimo kada odlučimo da mu se predamo (krštenje). Kasniji prolazak kroz Jordan pri ulasku u Obećanu zemlju, simboliše konačan ulazak u nasleđe vječnog života odnosno vječni savez koji ćemo učiniti sa Bogom posle opštег uskrsenja, kada nas Bog povede u vječni život, ili kada nas povede na novu Zemlju.

Prolazak kroz more može da ima dvostruko značenje. More je u Bibliji simbol mnoštva naroda (vidi Otkrivenje 17:15; Isaija 8:7; Ezekijel 31:4; Danilo 7:2). U ovoj simboličkoj slici Bog odvaja narode koji sprječavaju Božji narod da uđe u Obećanu zemlju, narode koji će u poslednje vrijeme progoniti Božji narod. Razdvajanje Jordana je tip Božje posebne intervencije u vidu osposobljavanja Njegovog naroda da pređe poslednju liniju razdvajanja od vječnog nasleđa. To se ogleda u pečaćenju za spaseњe, kada ćemo primiti posebnu силу Duha simbolisanu poznom kišom.

Jošua Nunov je bio zabrinut prije prelaska Jordana, jer sa ljudske tačke gledišta to je izgledalo neizvodivo. Ali oslanjao se vjerom na Božje vođstvo i djelovanje, baš kao i sveštenici koji su hrabro zakoračali u rijeku, čiji vodostaj u to doba godine (proljeće) je bio vrlo visok. I mi smo takođe s razlogom zabrinuti za svoj prelazak (Otkrivenje 6:17; Psalm 76:7-12; Isaja 13:6-13; Sefanija 1:14-18).

VAZNESENJE ILIJE

Na mjestu gdje je Božji narod ušao u Obećanu zemlju (naspram Jerihona, tj. Jerusalima), gdje je kasnije Jovan Krstitelj krštavao, gdje je krstio i Isusa), *prorok Ilija se vaznio u Nebo* (2. Kraljevima 2:6,11).

Da bi došao do ovog mjesta, prorok Ilija je takođe morao da pređe veliku razdaljinu: Ilija je bio u Samariji, na sjeveru Izraela. Bog je poslao Iliju iz Gilgala u Bet-El. Riječ „Bet-El“ na hebrejskom znači „kuća Božja.“ Odатле ga šalje u Jerihon, a zatim na Jordan.

Slično Hristu koji je prešao veliku udaljenost da bi se ovdje krstio, i prorok Ilija je izdaleka došao da bi se baš ovdje vaznio. Bog je mogao Iliju da uzme na Nebo i sa mjesta gdje je on do tada živio, ali je Bog ipak želio da se Ilija vaznese baš sa ovog mjesta gdje su Izraelci ušli u Obećanu zemlju.

Da je bilo svejedno odakle će se Ilija vaznijeti, Bog ga ne bi slao na tako dugačak put, na kojem inače nije ništa posebno radio. Mogao je da ga vaznese i iz Gilgala i iz Bet-Ela i iz Jerihona. Pošto ga je Bog poslao da se vaznese baš ovdje, to znači da je Bog imao posebno jak razlog za to.

Ovdje je važno da razumijemo da Bog planski vodi sve događaje, da On ne djeluje nasumično, nego planski do najsitnijih detalja. Bog drži sve konce u rukama, pa mi možemo da budemo sigurni da će i naš život voditi na pravi način. Iako nam nekad izgleda kao da stvari idu naopako, Bog zna zašto sve to dopušta. Bog ne želi da dobije samo jednu bitku u borbi sa grijehom, nego rat. Konačni cilj je naše spasenje za vječni život, ne privilegije i udobnosti u ovom prolaznom životu.

VAZNESENJE BOŽJEG NARODA

Ilija i Enoh su jedini ljudi za koje Biblija svjedoči da su se vaznijeli na Nebo, a da nisu okusili smrt. S druge strane, Mojsije je predstvila vjernika koji su umrli vjerujući Bogu i koji će biti uskršnuti prilikom drugog Hristovog dolaska (Juda 1:9; Matej 17:3). Ovi ljudi koje je Bog poveo na Nebo, predstavljaju tip Božjeg naroda koji će biti vaznesen na Nebo prilikom drugog Hristovog dolaska (1. Solunjanima 4:16,17).

U Ilijinom slučaju, Bog nam je eksperimentalno pokazao pred svjedocima (proročki sinovi i Eliša) da On može da nas uskršne i odnese na Nebo (2. Kraljevima 2:3,11,12,15).

Ilija i Enoh predstavljaju vjernike koji neće umrijeti, nego će živi proći kroz vrijeme velike nevolje, kada Isus prestane da posreduje na Nebu, i živi će se vaznijeti na Nebo ne okusivši smrt. U Bibliji je opisano da će takvi činiti posebno istaknutu grupu među 144.000 zapečaćenih na spasenje.

Tako postaje jasno zašto je Bog izabrao baš ovo mjesto da se Ilija odatle vaznese na Nebo, a ne sa nekog drugog mjesta. Isus je svojim krštenjem na ovom mjestu i svojom službom na Zemlji, obezbijedio Bogu vjernim ljudima vaznesenje na Nebo i vječni život na obećanoj novoj Zemlji.

Interesantno je da je Ilija prešao preko Jordana, što znači da je izašao iz Obećane zemlje na zemlji. Zašto se Ilija vaznio na Nebo izvan teritorije Obećane zemlje? Logično, zemlja na kojoj sada živimo nije Obećana zemlja, jer mi sa nje treba da se vaznesemo i uđemo u Nebeski Hanan. Posle Ilijinog vaznesenja, njegov naslednik prorok Eliša, ušao je upravo u Obećanu zemlju, i to na isti čudesan način. Bog je razdvojio Jordan kada je Eliša udario plaštrom po rijeci (2. Kraljevima 2:14,15). Isto tako, tek nakon konačne realizacije Plana spasenja, Božji Izrael se vođen rukom Onog koji silazi spušta na svoje nasleđe – ovu planetu.

ČETIRI ČUDESNA PRELASKA PREKO VODE

Dakle, postoje ukupno četiri čudesna prelaska Božjeg naroda preko vode, gdje je Bog razdvojio vodu da bi Njemu vjerni ljudi prešli preko. Sva

četiri tipski predstavljaju Hristovo djelo spasenja.

Događaj	Naziv vode	Učesnik	Tipologija	Metoda
Izlazak iz Egipta	Crveno more	Mojsije	Izlazak iz grijeha	Podizanje štapa i ruku
Ulazak u Hanan	Jordan	Jošua Nunov, Mojsijev naslednik	Ulazak u Obećanu zemlju	Unošenje Kovčega saveza
Pred vaznjenje Ilijе	Jordan	Ilija	Vaznesenje na Nebo	Ogrtač po vodi
Povratak u Obećanu zemlju	Jordan	Eliša, Ilijin naslednik	Povratak na obnovljenu Zemlju	Ogrtač po vodi
Biblijka referenca	2. Mojsijeva 14:15-22	Jošua 3:7-17	2. Kraljevima 2:6-8	2. Kraljevima 2:12-15

Prije nego što se vaznio na Nebo, da bi došao do tog mesta, prorok Ilija je morao da pređe Jordan. Bog je i tada učinio čudo. Voda se razdvojila kad je Ilija udario svojim plaštom po vodi, pa su Ilija i Eliša prešli po suvom.

Kao što je Jordan prekinuo svoj tok da bi Božji narod ušao u Obećanu zemlju, tako je Isusov život bio prekinut da bi mi ušli u Obećanu zemlju.

Na mjestu gdje je Božji narod ušao u Obećanu zemlju, bilo je vaznenje proroka Ilijе kao tip vaznesenja onih koji živi dočekaju Hristov drugi dolazak, a na istom mjestu je kršten Isus Hrist, kao garancija za naš ulazak u Obećanu zemlju uskrsnjem prilikom Drugog dolaska.

Ogrtač predstavlja Božju silu.

Dakle, zašto se Isus krstio baš na Jordanu, tamo gdje se Ilija vaznio na Nebo, tamo gdje je Božji narod ušao u Obećanu zemlju, i gdje je Eliša ušao u Obećanu zemlju? Time nam je Bog pokazao da zahvaljujući tome što se prekinuo život Onog koji se spušta, mi ćemo biti uskrsnuti, vazneseni na Nebo i ući ćemo u Obećanu zemlju.

RANA I POZNA KIŠA

„Sijte za sebe u pravednosti, žanjite milost. Preorite jalovu zemlju, jer je vrijeme da tražite Gospoda, dok ne dođe i natopi vas pravednošću.“

Osija 10:12

Prije nego što se djelo na zemlji završi i obavi zapečaćenje Božjeg naroda, primićemo izlivanje Božjeg Duha. Simbolički to je predstavljeno slikom rane i pozne kiše.

„I vi, sinovi Ciona, radujte se i veselite se Gospodu, svom Bogu, jer će vam on dati ranu kišu u pravoj mjeri, i izliće na vas kišu, ranu i poznu kišu, kao i ranije.“ (Joel 2:23)

Rana kiša je neophodna da posijano sjeme isklijia. Isus je objašnjavao velike duhovne istine koristeći upravo ilustracije iz prirode, iz ljudima poznate stvarnosti. U 13. glavi jevanđelja po Mateju zabilježena je priča o sijaču i sjemenu (Matej 13:2-30). Učenici su tražili dodatno pojašnjenje od Isusa (Matej 13:36-43). Obratimo pažnju na uloge: i) Sijač je Sin čovječiji (Isus); ii) njiva je svijet; iii) dobro ili uspjelo sjeme je Božji narod; iv) kukolj su djeca zla; v) neprijatelj koji sije kukolj je Sotona; vi) žetva je kraj eona (posledak vremena); vii) žeteoci su anđeli (Matej 13:37-39).

Vjernicima u Korintu koji očigledno nisu shvatali šta je čiji udio u procesu spasenja i bili spremni da to pripisu nosiocima istine, Pavle je naglasio: „Ja sam posadio, Apolo je zalio, ali Bog je dao da raste. Tako niti je nešto onaj koji sadi, niti onaj koji zaliva, nego Bog koji daje da raste.“ (1. Korinćanima 3:5-9)

Prilikom prelaska Plana spasenja sa tipa na antitip, bila je potrebna posebna Božja sila da sjeme koje je Isus posijao isklijia i krene jedno novo Djelo na zemlji.

Hrist je posle uskrsenja obećao svojim učenicima posebno izlivanje Duha za misiju koju su imali obaviti. Nakon što im je objasnio kako da razumiju Sveti Pismo, Hrist je najavio „da će se u njegovo ime propovijedati o pokajanju koje je potrebno za oproštenje grijeha, među svim narodima počevši od Jerusalima, i vi ćete biti svjedoci toga. I evo, šaljem vam ono što je obećao moj Otac. Zato ostanite u gradu Jerusalimu dok se ne obučete u silu odozgo.“ (Luka 24:47-49)

„Pojavljavao im se četrdeset dana i govorio o Božjem kraljevstvu. Kad se sastao s njima, obavezao ih je: ‘Ne idite iz Jerusalima, nego čekajte ono što je Otac obećao, o čemu ste čuli od mene. Jer Jovan je krštavao vodom, a vi ćete nedugo nakon ovih dana biti kršteni svetim Duhom.’“ (Djela 1:3-

5)

Na praznik Pedesetnice, čiju tipologiju smo već razmotrili, ispunilo se ovo obećanje (Djela 2:1-4).

Apostoli su u nadahnucu prepoznali ispunjenje proročanstva iz knjige proroka Joel-a:

„A posle toga izliće svoj Duh na svako tijelo, i prorokovaće vaši sinovi i vaše kćeri. Vaši starci sanjaće snove, a vaši mladići imaće vizije. I na služe i sluškinje u tim dñima ću izliti svoj Duh.“

Učiniću da se znaci pojave na nebesima i na zemljii, krv i vatra i stubovi dima. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego što dođe veliki i zastrašujući Gospodnji dan. I svako ko prizove Gospodnje im biće spasen, jer će na gori Cion i u Jerusalimu biti oni koji su izbavljeni, kao što je Gospod rekao, i među ostatkom koji Gospod pozove.“ (Joel 2:28-32)

Drugi dio ovog proročanstva odnosi se na najavu Gospodnjeg dolaska odnosno posletka vremena.

Kao što je za veliko Djelo Božje potrebna rana i pozna kiša, tako je ona neophodna i na individualnom planu svakog pojedinca, budućeg sudionika Božjeg kraljevstva. Rana kiša čini da posijano sjeme iskljija, dok pozna usavršava žetvu.

Ali ako se mi sami ne pripremamo za izlivanje „pozne kiše“ u vidu primanja posebne sile Božjeg Duha, nećemo ni primiti očekivano osvježenje. To nije nikakvo čudotvorno sredstvo kojim će Bog odjednom preobratiti naš karakter od lošeg na dobri. Ukoliko sad ne radimo na svom odnosu sa Bogom, ne primamo opomene i ukore, odbijamo da budemo „siječeni“ nadahnutom riječi, ne čistimo svoje duše pokoravajući se cijeloj istini, i ako smo skloni da vjerujemo da je naše stanje daleko bolje nego što ustvari jeste, probudićemo se tek u vrijeme sedam poslednjih zala i uvidjeti šta je bilo neophodno da bismo bili podesni za Božju građevinu, ali kasno. Tada više neće biti vremena za bilo kakvu pripremu, više neće biti Posrednika da nas zastupa pred Bogom. Prije toga svi će biti zapečaćeni na spasenje ili na uništenje (Otkrivenje 22:11). U „osvježenju“ pozne kiše učestvovaće samo oni koji budu pobijedili i otklonili svaki ukorijenjeni grijeh: ponos, sebičnost, ljubav prema svijetu i svaku nečistotu.

Stoga se moramo sve više približavati Gospodu i usrdno nastojati da izvršimo neophodnu pripremu koja će nam omogućiti da opstanemo „u dan Gospodnji.“

Ukoliko nismo usmjereni na primanje posebne sile kao učenici na Pedesetnicu, nećemo je ni primiti. Naš zadatak je da pokorimo svoje duše Bogu a na Njemu je ostalo. On ne može mijenjati nebeska načela niti izliti svoje blagoslove na one koji istrajavaju u grijehu.

„Pokajte se dakle i obratite se da se izbrišu vaši grijesi, da bi od Gospodnjeg lica došla vremena okrepe i da bi on poslao Isusa Hrista, koji je ranije najavljen, koga nebo mora primiti do vremena obnove svega o čemu je Bog oduvijek govorio preko svojih svetih proroka.“ (Djela 3:19-21)

„Dakle, budući da ostaje obećanje o ulasku u njegov počinak, pazite da se za nekoga od vas ne utvrdi da u tome nije uspio. Jer nama je objavljena dobra vijest kao i njima, ali riječ koju su čuli njima nije koristila, jer nisu bili vjerom ujedinjeni s onima koji su poslušali... Jer ko uđe u Božji počinak, i sam počiva od svojih djela, kao i Bog od svojih. Zato dajmo sve od sebe da uđemo u taj počinak, da ne bi neko pao oponašajući neposlušnost [starog Izraela].“ (Jevrejima 4:1,2,10-12)

Pozna kiša hronološki prethodi vremenu velike nevolje, i kroz taj period ne samo da će se utvrditi oni koji su na strani istine, već će to biti 11 sat za ulazak ostalih u Božje kraljevstvo (Matej 20:6,9; Luka 23:39-43), vrijeme za poslednja velika obraćenja i konačnu polarizaciju stanovnika zemlje. S druge strane, sile tame će falsifikovati Božje djelo probuđenja lažnim reformama u svjetskim vjerskim ustanovaima.

Vrijeme velike nevolje nije predviđeno za pokajanje, već nas Bog prije toga osposobljava da možemo izdržati i stajati u tom periodu. To je vrijeme za prolazak najteže krize u istoriji čovječanstva i izbavljenje Božjeg naroda (vidi Danilo 12:1). Kad Hrist završi svoje djelo čišćenja nebeske Svetinje, tama će pokriti narode na zemlji. Sotonska revnost za djelo zla doći će do punog izražaja, a manjina pripadnika Božjeg naroda, biblijskih vjernika izložena napadima i optužbama svih vrsta. Na kraju će biti izdat dekret da se slobodno mogu pobiti, što će biti zdušno prihvaćeno. Sam narod će biti spremjan da obavi prljavi posao svojih duhovnih

vođa. To je period koji se u eshatologiji prepoznaje kao vrijeme Jakovljeve muke (1. Mojsijeva 32:24-30).

Prorok Jeremija je imao viziju o tim danima: „Zašto onda vidim da se svi muškarci rukama drže za bedra kao žene koje se porađaju? Zašto su sva lica preblijedjela? Jao! Jer je taj dan velik, takvog dana još nije bilo! To je vrijeme muke Jakovljeve. Ali izbaviće se iz nje. Tog dana, govori Gospod nad vojskama, slomiću jaram s njihovog vrata i pokidaću njihove okove. Neće više tuđincima sluga biti. Služiće Gospodu, svom Bogu, i Davidu, svom kralju, koga će im podići. Ne boj se, Jakove, slugo moj!, govori Gospod. Ne plaši se, Izraele! Jer će te ja izbaviti iz daleke zemlje i tvoje potomstvo iz zemlje njihovog zarobljeništva. Vratiće se Jakov, biće miran i spokojan i niko ga neće plašiti. Jer ja sam s tobom, govori Gospod, da te spasem. Istrijebiću sve narode po kojima sam te rasijao. Ali tebe neću istrijebiti. Kazniču te koliko treba, neću te ostaviti bez kazne.“ (Jeremija 30:6-11)

To će biti vrijeme mučenja duša Božjeg naroda pred Gospodom u očajničkoj težnji za Njegovim blagoslovom. Tada će biti dragocjena ovakva obećanja: „Neka se čvrsto uhvati za moju snagu da sklopi mir sa mnjom, i mir će sklopiti sa mnjom.“ (Isajia 27:5) Stepen velike unutrašnje borbe vjere svakog pojedinca zavisće od pripreme koju sada obavlja, o uvježbanosti u pouzdanju u Boga i Njegovu Riječ.

Oni koji poznaju istinu i žive po njoj ne mogu biti zavedeni čak ni u tim strašnim danima. Međutim, veliki broj površnih vjernika će biti zavenuti ranije, tokom uspostavljanja Novog svjetskog poretka i „osmog cara“ (Otkrivenje 17:11-13; uporedi sa Matej 24:24). Ovo se posebno odnosi na one koji nisu poslušali ponovljeni poziv četvrtog anđela da napuste duhovni Vavilon i svoje pale vjerske organizacije (Otkrivenje 18. glava). Njihova sigurnost oslanjaće se na sistem i crkvene vođe.

U vrijeme velike nevolje, mnogi će biti u velikom iskušenju sumnje da ih je Bog ostavio, zaboravljajući na Njegove riječi ohrabrenja: „Cion je govorio: ‘Gospod me je ostavio, Gospod me je zaboravio.’ Može li žena zaboraviti dijete koje je dojila i ne smilovati se sinu utrobe svoje? A ako bi ga ona i zaboravila, ja tebe neću zaboraviti. Gle, urezao sam te na svojim dlanovima. Tvoje su mi zidine stalno pred očima.“ (Isajia 49:14-16;

vidi takođe Zaharija 2:8). Hrist se poistovjećuje sa svojim narodom, to ne smijemo nikad zaboraviti (vidi Matej 25:31-46).

Izlivanje sedam poslednjih zala dodatno će razbjesniti stanovnike zemlje i okrenuti ih protiv Boga (Otkrivenje 15. i 16. glava).

Ali Gospod će u tom strašnom vremenu obezbijediti zaklon i zadovoljenje osnovnih potreba svom narodu (Isajja 26:20,21; 33:15,16; 41:17; 51:11-16, 21-23; Psalam 27:5; 91:3-10; 121:5-7)!

Konačni antitipski ulazak u nebeski Hanan je pred nama. Neka nam Gospod svima pomogne da budemo spremni za Njegovo kraljevstvo.

LITERATURA

- Biblja – Novi revidirani prevod (Institut za izučavanje religije)
- Patriarchs and Prophets, Chapter 30 „The Tabernacle and Its Services“, by Ellen G. White (1890)
- Sons and Daughters of God, by Ellen G. White (1955)
- Early Writings, by Ellen G. White (1882)
- The Great Controversy between Christ and Satan, by Ellen G. White (1884)
- The Cross And Its Shadow, by Stephen N. Haskell (1914)
- Yoma 67b; Sifra, Aḥare, ii. 2; Targum Jerusalem Lev. xiv. 10
- Romans, by Jack Sequeira
- Internet resursi: Wikipedia i grafičke ilustracije

O PISCU

Pavle Simović je rođen 13. jula 1966. godine i potiče iz Cuca – selo Trešnjevo – gdje je završio osnovnu školu. Po završetku pomorske škole u Kotoru, radio je kao pomorac na prekoceanskim trgovačkim brodovima.

Uglavnom zbog nesklonosti materijalizmu i karijerizmu, a postavši rano svjestan nepravednosti i nedoslednosti koje prožimaju sve aspekte života, uključujući obrazovni sistem, izgubio je želju za „visokim školama“, iako veoma nadaren, a prihvatao se raznih drugih poslova, počevši od onih skromnijih kao što je rad u proizvodnji, zatim prevodilaštva, računarstva, ekonomije...

Pored profesionalnog angažmana i aktivizma u nekoliko nevladinih organizacija, bavi se izradom internet prezentacija, fotografijom i u manjem obimu videografijom, instalacijama i održavanjem računarskog hardvera i softvera, i dr.

Zbog sklonosti ka nezavisnom načinu razmišljanja i istraživačkom duhu koji teži istini kakva god ona bila, kao i (opravdanog) nepovjerenja u institucionalizovanu religiju i sistem uopšte, nije član nijedne političke partije, crkve ili vjerske organizacije, ali jeste biblijski religozan. Aktivno se bavi i proučava religijska pitanja više od 20 godina.

Autor je nekoliko knjiga: „Otkrivenje života i apokalipsa smrti“, „Danilo i istorija svijeta u biblijskom proroštvu“, „Istina postoji – obmana se izmišlja“, „Biblijsko jevanđelje“, kao i priređivač Biblije Novi revidirani prevod i knjiga „Trojstvo i promjena Božjeg identiteta“, „Rječnik okultizma“, „Osnovna biblijska vjerovanja“, „Identitet i odnosi“, „Božji pečat“, „Testiranje hrišćanstva“, „Globalni totalitarizam“, „Žig zvijeri“, „Održivost ateističkog koncepta“, „Žig zvijeri“, „Religija po mjeri čovjeka (svjetske religije)“, „Kult ravne zemlje“...

Simović je takođe prevodilac više knjiga i radova i autor velikog broja članaka i radova na internet sajtu „Instituta za izučavanje religije“ odnosno udruženja pod ranijim imenom „Institut za religijska istraživanja“, kao

jedan od osnivača oba udruženja na istoj internet adresi: www.religija.me

Može se reći da je najveći dio svog znanja stekao kroz samoeduksiju, učeći iz relevantnih izvora i učeći se da sam analitički razmišlja i izvodi zaključke. Zahvalan je Bogu kao jedinom pravom Izvoru mudrosti i temelju svakog drugog obrazovanja.

Preferira teologiju i prirodnu medicinu kao prioritetna znanja neophodna čovjeku ne samo za duhovno, mentalno i fizičko zdravlje, već takođe i kao zaštitu od svih oblika manipulacije.

U osnovnim načelima nepopustljiv, fleksibilan kad se radi o manje bitnim stvarima i pitanjima. U jednoj rečenici, priatelj onoga što čini čovjeka vrijednim tog imena, koji ispunjava svrhu svog postojanja, i protivnik svega što ima tendenciju ka destrukciji i zlu.

Zbog svoje osjetljivosti, previše je uzdržan u komunikaciji, često na granici asocijalnosti, ponekad je suviše direktni i netrpeljni na svaki nagonještaj zlonamjere ili zloupotrebe.

Djecu i porodicu izuzetno visoko vrednuje, a najvećim dostignućem u životu smatra obraćenje i povratak čovjeka Bogu.